

Çankaya Üniversitesi gündem

www.cankaya.edu.tr

Sayı: 48 Nisan 2013 ISSN 1304-9836

ve
toplum

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

MAYIS ÇANKAYA

15-16-17 MAYIS 2013

BALGAT KAMPÜSÜ
17 Mayıs 2013 Saat: 20.30

- * Gençlik Müzik Şenliği
- * Konserler
- * Yarışmalar
- * Spor Turnuvaları
- * Animasyonlar

Gençlik
Müzik
ŞENLİĞİ

MERKEZ KAMPÜS
15-16-17 Mayıs 2013

15-16-17 MAYIS 2013

DJ Cihan YILMAZ

Konserlere giriş ücretsizdir.
ÜNİVERSİTE ve LİSE SON SINIF ÖĞRENCİLERİ
ÖĞRENCİ KİMLİKLERİNİ GÖSTEREREK GİREBİLİR.

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KAMPÜSÜ
Eskişehir Yolu 29. km Yenimahalle - ANKARA
Tel: 0312 - 284 45 00 | Faks: 0312 285 96 31

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ BALGAT KAMPÜSÜ
Öğretmenler Cad. No:14, Yüzüncüyıl - ANKARA
Tel: 0312 - 284 45 00 | Faks: 0312 285 96 31

www.cankaya.edu.tr

SAK
organizasyon

Çankaya Üniversitesi Adına Sahibi:
Prof. Dr. Ziya Burhanettin GÜVENÇ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Yrd. Doç. Dr. S. Cem KARADELİ
genelsekreterlik@chankaya.edu.tr

Yayın Kurulu:
Prof. Dr. Ziya Burhanettin GÜVENÇ
Prof. Dr. T. Nahit TÖRE
Doç. Dr. Ertuğrul KOÇ
Yrd. Doç. Dr. S. Cem Karadeli
Öğr. Gör. Dr. Gülşen Çulhaoğlu
Okutman Kerem Gün
F. Besim KAVUKÇU
Havva Tuğçe SÜER
Begüm ŞEN

Yazı İşleri:
Ayça TATOĞLU ARINCI

Yayın Hazırlık:
Ebru SIR

Fotoğraflar:
Doğan DEREAGZI,
F. Besim KAVUKÇU

Yönetim Yeri:
Çankaya Üniversitesi
Eskişehir Yolu 29. km 06810
Yukarı Yurtçu - Yenimahalle / Ankara
Tel: 0312 233 10 00 / 1285

Tasarım:
Turuncu Digital Reklamcılık Matbaacılık
Tic. Ltd. Şti.

Basım yeri ve tarihi:
Ajanstürk Gazetecilik ve Matbaacılık
İnş. San. A.Ş.
İstanbul Yolu 7. km Necdet Evliyagil Sokak
No: 24 Batıkent - Ankara,
30 Nisan 2013

Çankaya Üniversitesi
Yayın Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Dergide yayınlanan yazılar kaynak
gösterilerek kullanılabilir.

İmzalı yazılardaki görüşler yazarlarına
aittir.

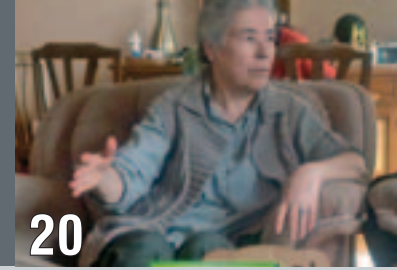
Üç ayda bir yayımlanır.
Yerel süreli.

5

15

20

8 *Kadın ve Toplum*
Öğrenci Röportajları

15 *"Kadına Yönelik Şiddetle
Mücadele, Devletin Görevi"*
Sevinç ÜNAL

20 *"Sadece Kuran-ı Kerim'in Emirlerini
Dinlemeliyiz"*
Prof. Dr. Beyza BİLGİN

25 *"Toplumun Meselesi Çözülmeden
Kadının Meselesi Çözülmez"*
Dr. Şenol BAL

30 *"Kadın Anadır, Hayat Arkadaşıdır,
İlk Öğretmendir, Gönüllü
Avukattır, Ailenin Çimentosudur,
Kadın Toplumun Aynasıdır"*
Zeynep ERKUNT ARMAĞAN

35 *Küresel Krizler ve Çalışma
Hayatında Kadın - Erkek
Eşitsizlikleri*
Prof. Dr. Nahit TÖRE

40 *KADUM ve Kadın Üzerine...*
Doç. Dr. Filiz KARDAM

25

30

40

35

46

66

70

50

74

63

46 *Atatürk ve Kadın Anlayışının
Dünyada ve Türkiye'de Gelişimi*
Öğr. Gör. Dr. Tüzel ATICI

50 *O Kadınlar*
Kerem GÜN

63 *Kadın Savaş Muhabirleri*
Yrd. Doç. Dr. Didem EKİNCİ

66 *Siyaset ve İdeoloji Dünyasındaki
Güçlü Kadınlar*
Nisa BAHÇELİ

70 *Kadın-Erkek Eşitliği Bağlamında
Ulusal Mevzuat*

74 *Merkez Kampüsümüzün Açılışı*

94 *Stresle Başa Çıkma Yöntemleri*
Doç. Dr. Nilhan SEZGİN

97 *Bilim Kahramanları Çankaya
Üniversitesi'ndeydi*
Uzman Deha ÇAMAN

101 *Kütüphanenin Önemi*
Burçin BALTA

94

97

103 *Bask Ülkesinde Bir Hafta*
Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

126 *Haberler*

106 *Mezun Röportajları*
Gözde KÖKSAL, Tuğba (VARIŞLI) IŞIKER

136 *Topluluk Haberleri*

113 *Şiir*
Hakkı Mert DOĞU

142 *Basında Çankaya Üniversitesi*

114 *Network Marketing*
Anıl DİNÇER

116 *Endüstri Mühendisliği Topluluğu*
Aşkın Büşra DİNDAR, İlknur GÜNEŞLİ

118 *Kitap Tanıtımı*

119 *Fotoğraflar*
Uzman Deha ÇAMAN

122 *Fotoğraflar*
Tuba PEKER

101

116

122

119

136

11 MAYIS **ROBOÇANKAYA 2013** **ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ**

" YERİNİZ HAZIR , GEÇ KALMAYIN "

Çizgi İzleyen | Mini Sumo | Serbest | Triatlon

Detaylı Bilgi ve Kayıt için : www.robocankaya.com

IEEE

başvuru

başyazı

{ Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç }
Çankaya Üniversitesi Rektörü

Üretimde yerli katkı payından ne anlamalıyız?

Yabancı sermayenin ülkemizde tesis kurması ve bizleri çalıştırarak, montaj yaptırarak ürün ortaya koyması, yerli katkı payı için yeterli değildir.

Yabancı sermayenin ülkemizde kurduğu tesiste ortaya çıkan son ürün, ülkemizde var olan yerli ve üretim yapan şirketler tarafından üretilen parçaların alınması ve entegre edilmeleri ile ortaya çıkıyor ise, işte bu üretimde yerli katkıdır.

©ZBG

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**"Lisansüstü Eğitim Bizim İşimiz
Kariyer Gelişiminizi Ertelemeyin.
Bekliyoruz."**

YÜKSEK LİSANS / DOKTORA PROGRAMLARI

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

Endüstri Mühendisliği Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz)

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

Bilgisayar Mühendisliği Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz)

ELEKTRONİK VE HABERLEŞME MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz)

Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği Doktora Programı

MATEMATİK-BİLGİSAYAR ANABİLİM DALI

Matematik-Bilgisayar Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz)

Bilgi Teknolojileri Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz)

İÇ MİMARLIK ANABİLİM DALI

İç Mimarlık Yüksek Lisans Programı (Tezli)

Tasarım Doktora Programı

MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

Makine Mühendisliği Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz)

<http://fbe.cankaya.edu.tr/tr/index.html>

YÜKSEK LİSANS / DOKTORA PROGRAMLARI

İŞLETME ANABİLİM DALI

İşletme Yönetimi (MBA) (Tezli-Tezsiz)

İşletme Doktora Programı

İnsan Kaynakları Yönetimi Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz) (Türkçe)

ULUSLARARASI TİCARET ANABİLİM DALI

Uluslararası Ticaret ve Finansman Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz)

KAMU HUKUKU ANABİLİM DALI

Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı (Tezli) (Türkçe)

Kamu Hukuku Doktora Programı (Türkçe)

ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI

Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı (Tezli) (Türkçe)

Özel Hukuk Doktora Programı (Türkçe)

İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

İngiliz Edebiyatı ve Kültür İncelemeleri Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz)

İngiliz Edebiyatı ve Kültür İncelemeleri Doktora Programı

SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI

Siyaset Bilimi Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz) (Türkçe)

İKTİSAT ANABİLİM DALI

Finansal Ekonomi Yüksek Lisans Programı (Tezli-Tezsiz)

<http://sbe.cankaya.edu.tr/tr/index.html>

Fen Bilimleri Enstitüsü

Tel: 0312 284 45 00 / 343

e-posta: fbe@cankaya.edu.tr

Çankaya Üniversitesi Rektörlüğü

Balgat Kampüsü

Öğretmenler Caddesi No: 14 Yüzüncüyıl 06530 Balgat - Ankara

Tel: 0312 284 45 00 • Faks: 0312 285 24 46

www.cankaya.edu.tr

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tel: 0312 284 45 00 / 259

e-posta: sbe@cankaya.edu.tr

Bu sayımızdaki kapak konumuzu “Kadın ve Toplum” olarak belirlediğimizde, genel geçer bir kadın konusu işlemeyelim; klişeleşmiş açılardan bakmak yerine, farklı bir bakış açısı getirelim ve özellikle “kadına karşı şiddet” konusunun dışında kalalım istedik. Aslında çalışmalarımıza da bu yönde başladık; ancak gördük ki toplumumuzun en büyük sorunu ve belki de en baştaki gündem maddesi ne yazık ki bu...

Dünya değiştikçe hiçbir şey kolaylaşmıyor, aksine zorlaşıyor; ancak kadın olmak, ezelden beri zor... Anne olmalısınız, eş olmalısınız, evlat olmalısınız, “bacı” olmalısınız, çalışan bir kadınsanız işçi ya da işveren olmalısınız ve ne enteresandır ki hepsini aynı anda ve tek potada eritmek zorundasınız. Ayrıca, bunlar yetmiyormuş gibi, olası erkek baskısına da göğüs germek durumundasınız. Tüm bunların ötesinde, saydıklarımın herhangi birini doğru yapmadığınızda, başınıza gelebilecek olaylara ve toplum baskısına da hazırlıklı olmak zorundasınız.

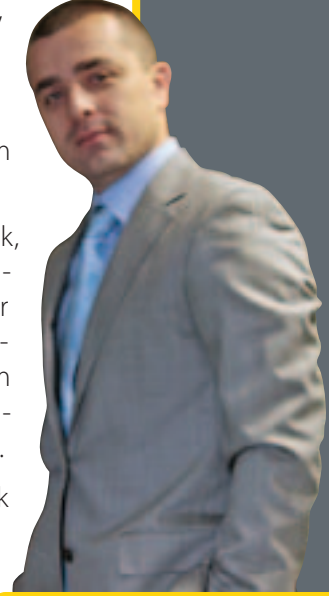
Peki, neden? Elbette bunun birçok sebebi var; ancak bana sorarsanız en büyük sebep, rol modellerin değişmemesi. Burada, sadece erkekleri suçlamak doğru bir yaklaşım olmayacaktır. Kadınları yetiştiren anneler, hatta anneleri yetiştiren anneanneler ve babaanneler de baskı altında büyüdükleri halde, kendi evlatlarına ne yazık ki gördüklerini, yaşadıklarını aşılama... Tüm bunlardan çıkan sonuç, rol modellerimizden gördüklerimizi, istemeden de olsa, hayatımıza sokuyoruz ve bu bir kısır döngü şeklinde sürüp gidiyor...

“Kadın olmak” sadece bizim toplumumuzda değil; hemen her toplumda zor. Eski Afrika kabilelerinde, muayyen günü olan kadınların köyden uzaklaştırılmasıyla başlayıp kadını şeytan olarak görmekle devam eden uygulamalar, cadılıkla suçlanan kadınların hunharca katledilmesiyle ivme kazanmış ve kadını eve mahkûm etmekle birlikte günümüze kadar gelmiştir.

Savaşları bazen başlatan bazen de bitiren magazinsel kadın hikâyeleriyle karşılaştığımız tarih sahnesinin yaprakları arasında ne yazık ki bu tür uygulamalar da mevcuttur. Sorun, bunları ne kadar görmek istediğimizle alakalıdır. Erkeklerin kadınlara karşı biyolojik güçlerini kullanma, kadını zaman zaman cinsel bir obje olarak görme hastalığı, biraz da erkeğin kadına değil; erkeğin aslında kendisine güvenmemesindendir. Geçmişten bugüne kadarki süreçte kendisine evini geçindirme, savaşları kazanma, ailesini koruma, iş hayatında bir yere gelip statüsünü yükseltme görevi verilen ve aynı zamanda baba, evlat ve iyi bir eş olması sürekli öğütlenerek bu görevleri başaramazsa hor görüleceği söylenen erkek, tüm bu zorunlulukların stresini kadın üzerinden yok etmeye çalışmaya başlamıştır. Görüldüğü gibi burada da bir kısır döngü mevcuttur. Yapılması gereken, biraz daha duygudaşlık kurarak yaşamın zorluklarını birlikte en aza indirmeye çalışmak ve birbirimize güvenmeyi öğrenmektir.

Yayın Kurulumuz adına başta annelerimiz olmak üzere tüm kadınlara saygılarımı sunar, herkese keyifli okumalar dilerim.

kavukcufb@cankaya.edu.tr

{ F. Besim Kavukçu }

kadın ve toplum

ÖĞRENCİ RÖPORTAJLARI

Her sayı, bir gelenek hale getirdiğimiz öğrenci röportajlarının bu sayıdaki konusu tahmin edebileceğiniz gibi, kadınlar ve kadının toplumdaki rolü üzerineydi. Rastgele bir tarihte rastgele seçilmiş öğrencilerimizle kısa röportajlar gerçekleştirdik ve onlara aşağıdaki soruları yönelttik.

- Sizce kadınlar toplumda olmaları gereken yerdeler mi? Neden?
- Kadının aile içindeki yeri hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Kadına karşı şiddet kavramı sizde hangi duyguları uyandırıyor?
- Kadına şiddet konusu hakkında yapılan çalışmalar yeterli mi? Değilse daha neler yapılabilir?
- Kendinize örnek aldığınız bir kadın var mı?

Ayşe Akçıl (Psikoloji)

Kadınlar, toplumda hak ettiği yerde değil. Daha iyi yerlerde olmalı; çünkü kadınların erkeklerden daha başarılı ve zeki olduklarını düşünüyorum.

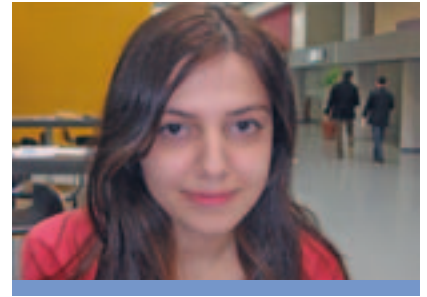
Kadının aile içindeki yeri, bölgeden bölgeye farklılık gösterir. Doğu illerimizde genelde kadınlar sadece ev işleri ve çocuk bakımıyla uğraşıp önemsiz görülürken; Batı illerimizde ise daha ailenin ve aile ekonomisinin içindeler, daha sosyaller.

Kadına karşı şiddet, üzücü ve yıkıcı bir durum; ama gerçek.

Şiddet konusunda yeterli çalışmalar yapılmıyor. Özellikle Doğu illerinden başlayarak hem kadınlara hem erkekler eğitimler verilmeli ve bu eğitimler zorunlu olmalı. Eğitimlere katılmayanlara

belli bir miktarda para cezası da verilebilir.

Örnek aldığım kadın yok diyebilirim. ■

Begüm Ceren Çimer (Bilgisayar Mühendisliği)

Kadınlar olmaları gereken yerde değil; çünkü erkek egemen bir toplumdayız. Erkeklerin daha önde olmaları gerektiği gibi kanı hâkim. Kadınlarımız maalesef eziliyor, 2013 yılına geldik hâlâ kadın sığınma evleri var, hâlâ birden fazla eşi olan erkekler var. Bunlara bakarsak kadınlar olmaları gereken yerlerde değil.

Kadının erkekle eşit olduğu söyleniyor günümüzde. Bu, bazı aile yapılarında gerçekten mümkün olabiliyor; ama çoğunluğa baktığımızda aile içinde de gündelik hayatta da kadın ve erkek eşit değil. Çocuk için her şeye anne

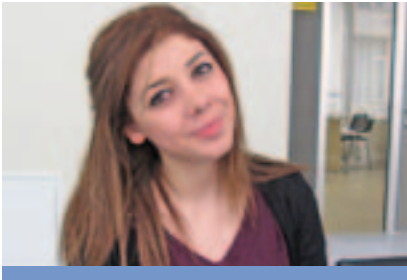

koşuyor; baba ise daha geride kalıyor.

Her türlü canlıya karşı şiddet yanlış. Erkekler biyolojik olarak üstün oldukları için şiddet uygulayabiliyorlar; ama tam aksine erkeklerin bu biyolojik güçlerini ortak yaşam için harcamaları lazım. Bir insan sinirlendi diye başka bir canlıyı dövmemeli. Şiddet gören kadınların psikolojik olarak ne yaşadıklarını başınıza gelmeden anlamamız zor; dolayısıyla burada ne söylesek az.

Şiddet konusundaki çalışmalar hiçbir zaman yeterli olmayacak. Cehalet devam ettikçe maalesef şiddet devam edecek. Özellikle kadınlar cahil bırakılıyor; dolayısıyla bu değişmiyor. Bunun yanında profesör olup hâlâ kocasından dayak yiyen kadınlar biliyorum. Bu açıdan bakarsak sosyal statüsü ne olursa olsun erkeklerin büyüme şeklinin bunda etkili olduğunu görmek mümkün. Burada da bir tezat var aslında. Çocuğu büyüten, kadın olduğuna göre kadınların kocalarından gördükleri şiddetin nasıl kötü bir şey olduğunu erkek evlatlarına anlatmaları ve onları böylece şiddetten uzak tutmaları gerekli.

Kendime örnek aldığım kadın, annem. Çok iyi bir iş kadını, çok iyi bir anne ve çok iyi bir eş. ■

Begüm Erbaş (Hazırlık)

Kadınlar toplumda olmaları gereken yerlerde değil. Geçmişte

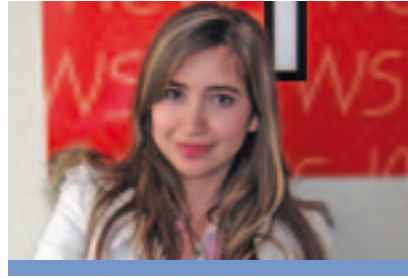
olduğu gibi, bugün de hâlâ erkekler ön planda ve kadınlar ezilmeye devam ediyor. Bu durumu değiştirmek için bizim elimizden bir şey gelmiyor; ancak bu duruma son verilmeli.

Evde öncelik, her zaman erkekte. Kadının çok büyük görevleri var; ama bu, fark edilmiyor.

Bu kavram, bende acıyı uyandırıyor. Günümüzde toplumumuzda hâlâ bunları görmek, gerçekten çok acı.

Çalışmalar kesinlikle yetersiz. Hâlâ sokaklarda kadınlar dövülüyor ve hiç kimse olaya karışmak istemiyor. Devlet daha fazla koruma altına almalı kadınları ve kadının hak ettiği yer verilmeli.

Kendime kesinlikle annemi örnek alıyorum; çünkü hayata karşı dimdik duruyor ve tüm zorlukların üstesinden geliyor. ■

Bilge Işıldar (Hazırlık)

Kadınlar eskiye göre daha iyi durumda; ama asla yeterli değil. Toplum ve aile baskısı, genelde iç kesimlerde yaşanan ailevi çatışmalar, erkekte çok para kazanan kadının sıkıntısı, toplumumuzda aşamadığımız sorunlar.

Aile içinde "anne" rolü çok yüksek bir rol. Evin ve ailenin her şeyini yapan anne; babayı ve evi de anne yönetiyor.

Kadına karşı şiddet bende, feminizm, kin ve nefreti uyandırıyor.

Çalışmalar yeterli değil. Kadın şiddet görüyor, polis yakalıyor ve adam serbest kalıyor. Toplumun; özellikle erkeklerin eğitilmesi şart. Biraz sert olacak; ama erkeğin kadına yaptığıнын aynısının erkeğe de uygulanması gerekir. Böylelikle erkekler kadına ne çektirdiklerini anlarlar.

İki tane ablam var; ikisini de kendime örnek alıyorum. ■

Dilşad Karaduman (Endüstri Mühendisliği)

Kadınlar olmaları gereken yerlerde değil. Özel şirketlerde bile erkeklerle aynı kategoriye konulmadıklarına inanıyorum. Çocuk doğurması, işe gelip gitmesi bile sıkıntı oluyor.

Kadın, aile içinde hem önemli hem de önemsiz. Kadın, namus olarak görülüyor; yeri evidir, yaklaşımı var. Önem veriliyormuş gibi gözükse de aslında aşağılama var.

Şiddet kavramı, bende özellikle öldürülen kadınları gördükten sonra hoş duygular uyandırmıyor.

Şiddete karşı yapılan çalışmalar, kesinlikle yetersiz. Mahkeme erkeği evden uzaklaştırıyor; ama adam dinlemiyor, kadın koruma istiyor verilmiyor, kadının ailesi kadına destek vermiyor. Böyle olunca şiddetin önüne geçilmiyor. Devlet, otoritesini hissettirmeli ve insanların bakış açısı ve algısı değişmeli.

Kendime Türkan Saylan'ı örnek alırdım. ■

Ecem Eyüpoğlu (Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler)

Bence kadınlar olmaları gereken yere daha ulaşmadı. Geleneksel düşünce ve toplum algısı değişmeden de olmaları gereken yerlerde olmayacaklar.

Kadını aile içinde tabiri caizse ırgat gibi görüyorum. Kadın, evin içinde var; ama evin dışında maalesef yok. Hukuk sisteminde de böyle birey olarak bir kadın tanımlanmıyor. Kadının aile içindeki görevi; ev hanımı, aşçı ve bakıcı olarak kalıyor.

Kadına karşı şiddet, bence acizlik. Erkekler güçlerini kaybetmiş, diğer erkeklerle hükümlerini geçiremiyor; dolayısıyla şiddetlerini kadınların üzerinde uyguluyor.

Şiddet konusunda çalışmalar yetersiz. Bununla ilgili bir örnek de var. Adam karısını 58 yerden bıçaklıyor ceza alıyor; ancak hâkim, kadının öldürülmeden önce kocasına "Sen erkek değilsin" dediğini belirterek cezasında indirim yapıyor.

Kendime örnek aldığım kadın aslında annem. Toplumsal baskıların altında kalmasına rağmen, bu kadar gelenekçi bir toplumun ferdi olmasına rağmen kendi ayakları üstünde durabilen bir kadın olduğu için, onu örnek alıyorum. ■

Eda Gündüzbey (Hazırlık)

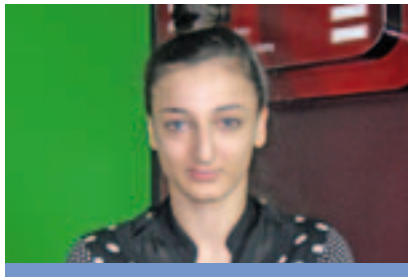
Bence gereken yerde değil kadın toplum içinde. Ülkemizde kadına gerekli değer verilmiyor. Eğitim-sizlik, bunda temel etmen.

Yuvayı dişi kuş yapar, deyimini hatırlatmak lazım. Aileyi yönlendiren, ataerkil bir toplum olmamıza rağmen kadındır.

Kadına karşı şiddet, bence sadece tiksinti uyandırıyor.

Çalışmalar yeterli değil; olmadığının görüyoruz her gün. Koruma istedikleri halde öldürülen kadınların olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Birçok şey yapılabilir; erkekler eğitilebilir ve kadınlar gerçekten korunabilir.

Sabiha Gökçen'i kendime örnek alıyorum ve buradan da görüyoruz ki kadınlar her şeyi erkeklerden iyi yapabilir. ■

Ela Kukula (İşletme)

Kadınlar, hak ettikleri yerlerde değil. Zaten eksik olan yerleri yeni çıkan yasalarla daha da kaybedecekler, iş hayatından da soyutlanmaya çalışılıyor kadın. Kadınlar buna engel olmalı.

Kadının aile içindeki yeri bölgeden bölgeye farklılık göstermekle birlikte, eksiye nazaran daha iyi; ama olması gereken yerde mi? Bence değil.

Kadına karşı şiddet kavramı, bende nefret uyandırıyor. Kadın, erkekten biyolojik olarak daha güçsüz evet; ama asıl bu sebepten erkekler, kadınlara şiddet uygulamamalı işte. Kendinden güçsüzünü döven, erkek de olamaz.

Şiddet konusunda çalışmalar yetersiz. Kadınlar polise başvuru yapıyor; ama erkeklerin gözleri o kadar kara ki polisin önünde bile tehdit etmekten geri durmuyorlar. Polis de yetersiz kalıyor. Kadınlar için vakıflar kurulmalı, iş bulunmalı, kendi ayakları üstünde durabilmeleri sağlanmalı; ama en başta eğitilmeli.

Örnek aldığım kadın, annem. ■

Elanur Türkan (Hazırlık)

Kadınlar toplumda gereken yerde değil; baktığımız zaman Meclis'te bile kadınlarımız çok az sayıda. Kimseyi tamamen suçlamayız burada; ama kadının sesi bastırılıyor. Kadınların ön plana çıkartılması gerekiyor; çünkü yapabileceğimiz çok şey var.

Kadının aile içindeki yeri değişkenlik gösterir; ama haberlere baktığınızda şiddetin her tür-lüsüne maruz kalanın kadın olduğunu görüyoruz. Erkekler

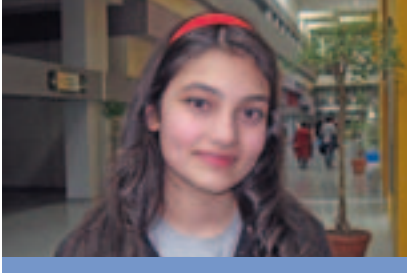

bilmiyor ki kadın olmasa aile olmaz.

Şiddet kavramı bende o kadar kötü duygular uyandırıyor ki dile getiremiyorum bile.

Çalışmalar kesinlikle yetersiz; daha sert ve uygulanabilir bir yasa çıkartılabilir.

Kendime örnek aldığım kadın, annem. ■

Elif Gökçe Kıyak (İktisat)

Kadınlar, toplumda olmaları gereken yerde değil. Erkeklerle göre kadınların dezavantajı olduğunu düşünüyorum. Bir kadının iş hayatında bir yere gelebilmesi için çok çalışması gerekiyor. Çalışan kadının önünün kesilmesi ya da taciz gibi birçok sorunu da oluyor, kariyerleri engelleniyor.

Kadın deyince aklıma anne gelir; ailede de her şey anneye bağlıdır anne, aileyi yönetir. Baba güven duygusu veriyor; ama anne her şeyle ilgileniyor.

Kadına karşı şiddet, bence vahşettir. Kelimeler anlatmaya yetmez.

Kadına karşı şiddetle mücadele için yapılanlar yeterli değil. Saldırganlık, erkeklerin doğasında var ve dolayısıyla şiddet uygulayan erkekler büyük cezalar almalı ve herkese ibret olmalı.

İktisat Bölümümüzden Ayşegül Eryugur, kesinlikle örnek aldığım kadın. ■

Esra Kodaş (Hazırlık)

Kadınlar olmaları gereken yerde değil. Bazı kadınlarımız aile baskısından ötürü kendilerini kısıtlamak zorunda kalıyor. Okumak ya da çalışmak isteyen, kendi ayakları üzerinde durmak isteyen kadına sıcak bakmıyoruz. Her ne kadar gelişmekte olan bir ülke olsak da hâlâ bazı bölgelerimizde kadın ikinci planda kalıyor.

Kadın ailenin olmazsa olmazıdır. Annenin babadan daha çok emek verdiğini düşünüyorum.

Kadına karşı şiddet kavramı bence vahşettir. Bilinçsiz toplum ve bilinçsiz bireyler maalesef engellenemiyor.

Şiddet konusundaki çalışmalar son derece yetersiz; bazı dernek ve kuruluşlar arttırılmalı; çünkü bugünkü gibi kalırsa sonuç ortada.

Kendime annemi örnek alıyorum; çünkü hem çalışıyor hem de bana çok iyi bir yaşam standardı sağlayabiliyor. ■

Feyza Hilal Gürbüz (İşletme)

Erkekler kadınların kendilerinden daha üstün olmasını istemediği

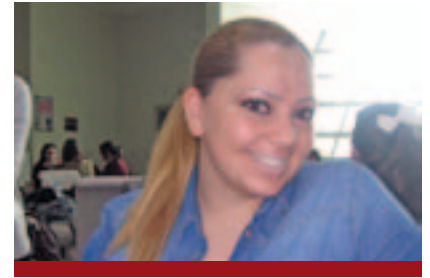
ve bir şekilde engelledikleri için kadınlar gereken yerlerde değil. Hem maddi hem de manevi olarak erkekler kadınları engelliyor.

Kadın, kesinlikle ailenin bel kemiğidir. Kadın olmadığında erkek evde bile yalnız kalmaz. Erkek kadına ihtiyaç duyuyor yine de kıymetini bilmiyor.

Kadına karşı şiddet, kesinlikle erkeklerin acizliğidir. Kadının fazla maaş alması bile sorun oluyor; hâlbuki erkek, kadını kendile eş görse kadın her şeyini erkeklerle paylaşır. Oysa erkek gurur meselesi yapıyor ve kadının ondan önde olmasını kabullenemiyor. Bu noktada da şiddete başvuru-
yor.

Yapılan çalışmalar yetersiz. Eğer olsaydı şiddeti konuşuyor olmazdık. İlkokuldan başlayarak erkeklerin eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi lazım. Annelerin erkek evlatlarını bilinçli yetiştirmesi lazım.

Kendime örnek olarak anneanne-
mi alıyordum; şimdi de annemi örnek alıyorum. ■

Gizem Ükkan (Uluslararası Ticaret)

Kadınlar, toplum içinde olmaları gereken yerde değil Büyük bir yol kat edildi aslında; iş hayatında artık kadınlar da baskın. Elbette çok daha iyi yerlerde olabiliriz; ama sürekli bir ilerleme var.

Aile içindeki kadının yeri de bence çok değişti. Ekonomik

özgürlüğü olmayan kadın, aile içinde çok eziliyordu ve tüm işler, kadının sırtına yükleniyordu; ancak ekonomik özgürlük, kadını da aile içinde söz sahibi yaptı. Görevler ve sorumluluklar, artık bölüşülüyor.

Şiddet çok üzücü; tıpkı Kadınlar Günü denen bir kavram olması gibi. Bir yerlerde bir terslik oluyor ki bunun için bir gün organize ediliyor. Keşke böyle bir şeye gerek kalmasa. Şiddet ise sadece cehaletin giderilmesiyle son bulmuyor. Tamamen annelerin çocuklarını yetiştirme tarzlarıyla alakalı işler.

Çalışmalar yeterli değil. Yapılıyor elbette bir şeyler; ancak daha keskin çözümlere ve yasalara ihtiyacımız var. Cezaları yükseltmemiz lazım.

Kendime örnek aldım kadınlar var. İş hayatında iyi konumlara yükselmeyi başarmış kadınları kendime örnek alıyorum. Özellikle son zamanlarda kendi iş yerlerini devlet teşvikiyle açan kadınları dikkatle izliyorum. Bu kadınlar, genelde üniversite mezunu da değil. ■

Hande Kestane (Hazırlık)

Kadın kesinlikle olması gereken yerde değil; ataerkil toplum yapısının bunda en büyük neden olduğunu düşünüyorum.

Kadın aile içinde, erkeğe göre daha çok ön planda.

Kadına karşı şiddeti hayvan bile uygulamaz.

Çalışmalar yapılıyor elbette; ama zihniyeti değiştirmek gerekiyor. Eğitimli bir insan da şiddet uyguluyor, cahil de. Düşünce yapısı ve kültür değişmeli, insanlar at gözlüklerini çıkarmalı.

Kendime örnek olarak annemi alıyorum. ■

Nagehan Pehlivan (Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler)

Kadınlar bence toplumda hak ettikleri yerde değil. Siyasette, mecliste ve iş dünyasında kadın sayısı çok az.

Kadın bizim toplumumuzda genelde ev işleri ve çocuk bakımıyla görevli. Bu, aslında yanlış; kadın, hayatın içinde olmalı.

Kadına karşı şiddet, bence aşışılık bir durum. Ülkemizde çok fazla görüyoruz bu durumu. Boşanmadan sonra bile erkekler eski eşlerinin peşini bırakmıyor. Özgür değiller; sürekli baskı altında kadınlar.

Kadına karşı şiddet konusunda neler yapıldığına dair net bilgilerim yok açıkçası; ama duyduğum kadarını biliyorum. Genelde kadın ve kadının eğitimi üzerine yoğunlaşıyor; ancak tam tersi olmalı; erkekler eğitilmeli, diye düşünüyorum.

Örnek aldığım kadın, annem ve Türkan Şoray. ■

Kübra İnan (Hazırlık)

Bence gereken yerde değil kadınlar; çünkü kadınlar kendilerine gereken önemi vermiyor. Erkekler için her şeyi yapabilecek konuma geliyor kadınlarımız, "hayır" deme yeteneğine sahip değiller.

Türk toplumunda kadın genellikle sadece hizmetçidir ve söz sahibi olamaz.

Kadınlar susmasalar, seslerini duyurabilirler ve daha güçlü dursalar şiddet bu boyutlarda olmaz bence.

Çalışmalar kesinlikle yetersiz. Bir şeyler yapılıyor elbette; ama kadın korkuyor. Ekonomik olarak güçsüz kalacağından korkup şiddete göz yumuyor. Erkekler çıldırmış durumda, eline silah alan ortaya çıkıyor.

Kendime örnek aldığım bir kadın yok. ■

Naz Öcal (Hazırlık)

Kesinlikle olmaları gereken yerde değiller, ikinci plandalar ve bu uzun süredir böyle süregeliyor. Kolay kolay da değişebileceğini düşünmüyorum.

Kadın, aile içinde çok önemli, toplumda geri plana atılsa da kadın,

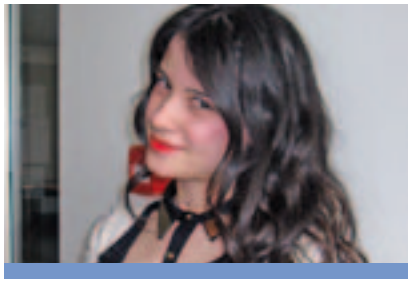

ailenin temelidir; her şeyi toparlayan, rayına koyan ve düzen içinde gitmesini sağlayan, kadındır.

Kadına karşı şiddet bende, üzgünlük ve şaşkınlık uyandırıyor. Hayatın devamını sağlayan kadinken ona nasıl şiddet uygulandığını anlamıyorum.

Kadına karşı şiddet için yeterli çalışmalar yok. Vakıflar açılıyor, koruma evleri kuruluyor; ama kadın, korunması gereken değil; yüceltilmesi gereken bir varlık.

Gülse Birseli kendime örnek alıyorum; çünkü çok eğlenceli ve kendini kanıtlamış bir kadın. ■

Nesil Can (Hazırlık)

Kadınlar, toplum içinde gereken yerde değil; erkekler bir şekilde kadınların önünü kesmeye çalışıyor. Meclis'te bile söz hakkı verilmiyor kadına, kötü davranılıyor. Önemli bir sorun da erkeklerin kadınlara uyguladıkları psikolojik şiddet. Fiziksel şiddetten daha fazla psikolojik şiddet var. Mini etek giyen kadınların tecavüze uğramalarının hak olduğunu söyleyen bile oldu bu ülkede.

Her kadın olmasa da çoğu kadın aile içinde de eziliyor. Gerek oğlundan gerek kızından gerek eşinden baskı görüyor. Yemek mevzuunda bile şiddete maruz kalıyor. Kadın, çoğu aile içinde hizmetçi gibi görülüyor.

Daha önce de dediğim gibi, fiziksel şiddeti sindirebilirsiniz; ancak

psikolojik şiddetin izlerini silmek gerçekten çok zor. Bence kadın sığınma evlerinin daha fazla psikolojik destek vermesi gerekiyor.

Şiddet konusunda gerekli ve yeterli çalışmalar yapılmıyor. Özellikle korunan ya da koruma talep eden kadınların daha fazla öldürüldüğünü veya yaralandığını görüyoruz son zamanlarda. Erkekleri bu konuda eğitmeliyiz.

Kendime annemi örnek alıyorum. ■

Nezahat Ak (İşletme)

Bence kadınlar olmaları gereken yerde değil; çünkü şu andaki sistem, buna izin vermiyor. Politik görüşlere çok dikkat ediliyor.

Kadının aile içindeki yeri, bölgeden bölgeye değişiyor. Çocuklar gördüklerini uyguluyor. Kötü ve şiddet dolu bir ailede büyüyen çocuk erkekse o da eşine uyguluyor; kadınsa şiddete ses çıkarmıyor.

Bu kavram, bende erkeklerin ahmaklığını uyandırıyor. Erkekliğin acizliği olarak görüyorum; kadınlara söz geçiremedikleri için şiddet uyguluyorlar.

Bence yeterli çalışma yapılmıyor. Öncelikle şiddet uygulayan erkeklerin psikolojik tedavi görmesi lazım. Erkeklerin eğitilmesi lazım; ama tabii bu eğitim, önce ailede başlamalı.

Kendime örnek aldığım kadınlar; annem, anneannem ve babaannem. ■

Sena Şendoğan (Bilgisayar Mühendisliği)

Bence kadınlar tabii olmaları gereken yerlerde değil; çünkü erkekler, onlara gereken ilgiyi göstermiyor.

Kadın, aile içinde en önemli yerde olmalı; çünkü aileyi idare eden, çekip çeviren kadındır. Erkekler burada kadınlara "İhtiyacın var mı?" diye sormamalı; ortak yaşamın bir koşulu olarak kadınlara yardım etmeli. Herkes eşit olmalı.

Kadına karşı şiddet sadece nefret uyandırıyor. Özellikle televizyonlarda gördükçe ya da duydukça çok sinirleniyorum.

Kadına karşı şiddet konusunda yapılan çalışmaları yeterli bulmuyorum; bunu, halen devam eden şiddetten görebiliriz; ancak daha ne yapılmalı, dersiniz pek bilemiyorum. Şiddet gören kadınlar, seslerini ne kadar duyururlarsa duyursunlar kimsenin umurunda olmuyor.

Kendime örnek aldığım kadın ise Edith Piaf. Konuyla ilgisi yok; ama çok seviyorum. ■

Simay Kızıltan (Hazırlık)

Kadınlar, hak ettikleri yerde değil; çünkü onlara yeteri kadar değer

verilmiyor. Atatürk zamanında çok önem verilirken şimdilerde kadınlar, çok geri planda.

Kadın aile içinde de geri planda bence. Yeteri kadar söz sahibi değil. Kadının daha fazla yükü var aslına bakarsanız; ama aile içindeki konularda yine erkeklerin daha fazla sözü geçiyor.

Şiddet kavramı bende, öfke, nefret ve kin gibi tüm vahşi duyguları uyandırıyor.

Çalışmalar bence yetersiz; çünkü kocasından dayak yiyen kadın şikâyetinde bulunduğu adam en fazla bir gece nezarethane de kalıyor ve serbest bırakılıyor. Bunun yerine ciddi bir kanun çıkartılsa şiddetin önüne geçilir.

Örnek aldığım bir kadın yok. ■

Şerife Koç (Hazırlık)

Bence kadınlar toplumda olmaları gereken yerlerde değil; çünkü hep ikinci plana atılıyorlar. Bu durumda kadınların da payı var bence. Kadınlar da bu durumu tersine çevirmek için yeterli davranışı göstermiyor.

Kadının aile içinde sadece belli bir yeri var ve bu yer, sadece sorumluluklarını yerine getirince hatırlanıyor.

Kadına karşı şiddet kavramı, çok üzücü bir durum. Erkeklerle çok kızıyorum.

Şiddet konusundaki çalışmalar, maalesef yetersiz; yapılması

gereken şeyler var ve kadınlar da buna katılmalı.

Elif Şafak ve Gülben Ergen'i kendime örnek alıyorum. ■

Yasemin Çelik (Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği)

Kadınlar olmaları gereken yerde değil; çünkü bazı kadınlar, kendi istediklerini başka sebeplerden yapamıyor. Ben Ağrılıyım ve şu an Batı'dayım Batı'nın verdiği şartları mümkün olduğu kadar kullanabiliyorum; ama Doğu'da olan kadınlara bakacak olursak, ailedeki erkekler tarafından engellendiklerini görmek mümkün olur. Bu da istedikleri yerlerde olmalarını engelliyor. İstekleri için çaba harcadıklarında şiddetle karşılaşıyorlar ve bu kısır döngü sürüp gidiyor.

Kadının aile içindeki yeri, temeldir bence. Bir erkek, o ailenin reisi diye geçiyorsa da bunu kadın sayesinde gerçekleştirebiliyor. O erkeği bir kadın yönettiği için evin reisliğini yapabiliyor artık. Aslına bakarsanız evin reisi, kadın aslında.

Kadına karşı şiddet, iğrenç bir durum. Bugüne kadar hiçbir erkekten şiddet görmedim; görseydim kaldıramazdım sanırım. Bir erkeğin kendi cahilliğini kadına yansıtmasıdır, şiddet.

Şiddet konusunda yapılan çalışmalar gerçekten arttı; ama bazı insanlar anlamamakta direniyor.

O insanlara farklı yollardan da bunun ne kadar iğrenç bir şey olduğu anlatılabilir; ama daha fazla ne yapılabilir, bilmiyorum. Son zamanlarda sosyal medyada birçok kampanya görüyoruz; ama şiddet hâlâ devam ediyor.

Örnek aldığım kadın ise annem. ■

Zeynep Mercan (Endüstri Mühendisliği)

Bence kadınlar olmaları gereken yerde değil; toplum baskısı, yoğun bir şekilde kadınların üstünde. Kadınlar kendilerini yeteri kadar gösteremiyor; bizde de eksiklik var.

Kadının aile içindeki yeri çok önemli; ama hor görülüyor çoğu kadın. Bunun yanında hak ettiği değeri, saygı ve sevgiyi gören kadınların varlığını da inkâr edemeyiz.

Kadına karşı şiddet, bende öfke uyandırıyor.

Şiddet konusunda yapılan çalışmalar yeterli olsaydı, şu an bunu konuşuyor olmazdık. Eğitimle şiddetin üstesinden gelinebileceğine inanıyorum. Erkekleri de anneler yetiştiriyor dolayısıyla aileye ve ailede eğitime önem verilmeli.

Kendime örnek aldığım kadın, kesinlikle annem. ■

Röportaj ve Fotoğraflar:

Havva Tuğçe SÜER, Nisa BAHÇELİ, Begüm ŞEN, Ali KAHRAMAN

**TACİZE TECAVÜZE ŞİDDETE KADIN KATLIAMLARINA
ERKEK EGEMENLİĞİNE KARŞI
ÖZGÜRLÜK VE BARIŞ İÇİN YÜRÜYÖRÖZ
ANKARA KADIN PLATFORMU**

Sevinç ÜNAL

Kadın Dayanışma Vakfı Gönüllüsü

**« KADINA YÖNELİK »
ŞİDDETLE MÜCADELE,
DEVLETİN GÖREVİ**

Öncelikle Vakıf hakkında bilgi edinmek isteriz.

70'li yıllardan itibaren Avrupa'da, 80'li yıllardan itibaren de Türkiye'de kadına yönelik şiddet konuşulmaya, tartışılmaya başlandı. Öncelikle, 80'li yıllarda Ankara'da bazı kesimlerden kadınlar bir araya gelerek, bilinç yükseltme grupları kurmaya başladılar. Daha sonra bu gruplar birçok şehre yayıldı. Buradaki amaç, kadınların o zamana kadar yaşadığı şeyin adını koymaktı. Kadınlar şiddet görüyordu; ama bunu daha net anlatabilecek, akılda kalmasını sağlayacak bir kavrama ihtiyaç duyuldu. Her şehirdeki kadın arkadaşlar bu konuyu ayrı ayrı tartıştı. Ankara'daki kadınlar, "Kadın Dayanışma Vakfı"nı, İstanbul'daki kadınlar ise, "Mor Çatı"yı kurdu.

80'li yıllardaki bu bilinç yükseltme gruplarında konuşulan konular olgunlaştı ve 90'lı yıllardan itibaren kurumsallaşmaya başladı. Bu kurumsallaşma çalışmaları içerisinde de, Mor Çatı ve şu an çalıştığımız Kadın Dayanışma Merkezi kuruldu. İlk kuruluşumuz, Altındağ Belediyesi'yle ortaklaşadır. Seçimlerden sonra, belediye yönetimi iç işlerimize müdahale etmek istedi ve sonuçta belediyeyle anlaşmazlığa düştük ve şu anda çalıştığımız binaya geçtik.

1991 yılında Kadın Dayanışma Merkezi olarak kurulan merkezimizi 1993 yılında vakıf haline çevirdik. O tarihten bu yana kesintisiz hizmet vermekteyiz. İki sığınağımız oldu; ilki yine Altındağ Belediyesi'yle ortak bir çalışmamızdı. Daha sonra, Yenimahalle Belediyesi'yle ortaklaşa çalıştık bir süre; ancak orada da sorunlar yaşadık ve sığınaklarımızı kapattık. Merkezimizse kesintisiz olarak 1991 yılından itibaren faaliyet göstermekte.

Burada ne tür hizmetler verildiğine gelirsek; öncelikle burası bağımsız bir kuruluş; yani kadın örgütlerinin. Şiddete uğramış kadınlara ve bu kadınların çocuklarına çeşitli destekler veriyoruz. Psikolojik, hukuki, sosyal destekler veriyoruz. Buraya gelen kadınların öncelikle neye ihtiyaç duyduklarını ya da sorunlarının ne olduğunu anlamak için ön görüşme yaparız. Vakfımızda çalışan herkes, kadına karşı şiddet konusunda defalarca farkındalık eğitimi almış kişilerdir, sürekli kadın hareketinin içinde bulunur ve kendilerini yeniler. İşte bu arkadaşlarımız mağdur olup bize başvuran kadınları önce dinler. Bu aşamada çeşitli teknikler kullanarak kadını dinleriz ve ona göre çözüm üretmeye ve yönlendirmeye başlarız. Amacımız temel olarak bu.

Bunun dışında vakfımız politika üretir. Politika derken yanlış anlaşılmasın, kadına karşı şiddetle mücadele yolları arar. Yasalar çıkarken müdahil olur, yönetmelik çıkarken içinde olur, takip eder ve izler. Vakıf, 2005 yılında da bizim "Kadın Ticareti" dediğimiz olguyla mücadeleye başladı. Bunun için bir sığınak da açtık. Bu sığınacağımızı, yurt dışından "Kadın Ticareti" için getirilen kadınlar ya da az önce saydığım desteğe ihtiyacı olan kadınlar kullanıyor. Uluslararası göç örgütüyle işbirliği içinde, kadın kendi ülkesine gidinceye kadar, kalacağı güvenli bir ortam, beslenme ihtiyacı ya da tıbbi ihtiyaçlarını sığınacağımızda karşılıyoruz. Sığınak konusunda da sancılarımız mevcut. Maalesef sürekli bir gelişimiz yok, örneğin şu sıralar sığınacağımız kapalı.

Vakfın hiyerarşisinden ve kadronun nasıl oluştuğundan bahsedebilir misiniz?

Kuruluş aşamasında ilk olarak 52 kadın bir araya gelerek o bilinç yükseltme gruplarını kurdular. Daha sonra başka kadınlar da gruba eklendi. Kurucu üye olarak da yetmişten fazla kurucu üyemiz var. Vakıflar Kanunu'na göre her sene, belli yüzdelerde yeni kadınlar aramıza katılıyor. Bizim yönetim biçimimizde hiyerarşi yok. Biz feminist bir örgütüz. Feminist örgütler eşitliği savunduğu için hiyerarşi içerisinde olmaları olmaz; ancak yasa gereği vakfımızın yönetim ve denetim kurulları olmak zorunda. İşleyişimiz ise, kurucu üyelerimiz, gönüllülerimiz, çalışanlarımız diyelim ki yüz kişi. Bu yüz kişi içerisinde aktif olarak zaman ayıran üyelerimiz değişiyor. Aramızdan zaman ayırayabilecek arkadaşlar buraya mesai harcıyor. Elektronik bir ağ ile birbirimizle iletişim içerisindeyiz. Mesela bu röportajı gerçekleştireceğimiz, ağ üzerinden herkesle paylaşıldı. Bize gelen her bilgi, elektronik ağıma iletiliyor ve kimin vakti varsa o işle o meşgul oluyor. Bugün ben buradaydım, yarın başka bir arkadaşım olabilir. Bizde yönetim kurulu toplanmaz, kim müsaitse hep beraber tartışılır. Aramızdan bir kişinin itirazı olsa dahi, o arkadaşımız ikna oluncaya kadar fikrimizi hayata geçirmeyiz; çoğunluk esasına göre karar vermiyoruz yani.

Burada gönüllü çalışanlarda ne gibi nitelikler arıyorsunuz?

Aslına bakarsanız bir şey aramıyoruz; ancak feminist bir örgüt olduğumuz için, bir kere o kişinin o özelliklere sahip olup olmadığını öğreniyoruz. Kişi feminist olmasa bile buraya gelebilir, dokümanları okuyabilir, bilgi alabilir, organizasyonlarımıza katılabilir ve kişi kendi istediği anda gönüllü eğitimi dediğimiz eğitime tabi tutulabilir. Özetle sadece kadın olması bizim için yeterli.

Türkiye'nin kadın politikası hakkında neler söylemek istersiniz?

Baktığımızda, kadına yönelik şiddetle mücadele devletin görevi. Uluslararası sözleşmelere imza atmış, örneğin "Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi" sözleşmesine imza atmış, iç hukukuna yansıtmış bir devlet olarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti, var olan yasaları uygulamada sıkıntılar yaşıyor. Yasanın içinde de eksiklikler var; ama asıl sıkıntı; uygulama-

mayaya geçmesinde. 6284 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Yasa var, o yasa daha önce 4320 Sayılı Yasa'ydı. Eski yasanın kapsamı dar olduğu için yeni bir yasa çıkarılma ihtiyacı hissedildi. Yeni yasa hazırlanırken, bu uğurda çalışan kadın örgütleri de işin içinde oldu ve Bakanlıkla beraber birlikte çalışıldı. Bu yasanın içinde iyi şeyler olmakla birlikte kadın örgütlerinin karşı çıktığı şeyler de yasanın içinde maalesef kaldı. Mesela, şiddet önleme ve izleme merkezleri yönetmelik çıkmadan kuruldu ve bir dolu aksaklık yaşanıyor.

Burada Bakanlığımızın adına bir itirazımız var, daha önce "Kadınlardan Sorumlu Devlet Bakanlığı" adı altında çalışan Bakanlık şu anda "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı" olarak çalışıyor. Hükümetimizin "Toplumsal Cinsiyet Eylem Planları" var, polisler, yargıçlara ve daha birçok kesime bir yandan eğitim verirken bir yandan da Bakanlığın adı değişiyor. Yasanın adı da değişti. Hükümet bu isimler ve uygulamalarla "aile" kurumunu merkeze alıyor, kadını merkeze almaktan kaçınıyor. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün 2008 yılında yaptırdığı "Aile İçi Şiddet Araştırması"nda, kadınların aile içinde şiddet gördüğü belgelendi; yani korunmak istenen kavramın içinde şiddet gördü bu kadınlar. Kadınlar şiddeti genelde aile içinden görüyor. Aile korunurken, kadının geleneksel rolü pekiştiriliyor. Strateji olarak kadını birey olarak görüp kadını korumak gerekir, böylece aile güçlenir. Şiddet olan bir "çürük" ailede kadın yok sayılıyor, ikincil duruma atılıyor.

Sizce on yıl öncesine göre ne değişti?

On yıl öncesine göre şiddetle mücadele, yasalar bazında, Medeni Kanun bazında gelişme gösterdi; ama yeterli değil. Meclisteki erkek milletvekilleri,

Bakanlığımızın adına bir itirazımız var, daha önce "Kadınlardan Sorumlu Devlet Bakanlığı" adı altında çalışan Bakanlık şu anda "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı" olarak çalışıyor.

malların eşit paylaşımı mevzuunda 2002 yılından öncesini kabul ettirmedi. Dediğim gibi, eylem planları, uluslararası sözleşmeler, meslek gruplarının eğitimleri ve bunun gibi şeyler gerçekten önemli kazanımlar; bunları söylemek lazım. Bunları söylerken aynı zamanda sorunları da dile getirmek lazım. En önemli sorunumuz, yasaların uygulanmaması. Bu konuda da devletin bize yeterli irade koymadığını düşünüyorum. Her gün o kadar kadın şiddet yüzünden hayatını kaybederken seferberlik bile ilan edebilir devlet.

Şiddet yaşayan bir kadın neden yasal haklarını kullanmıyor ya da geç kullanıyor?

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün daha önce bahsettiğim araştırmasında, şöyle çarpıcı bir sonuç-

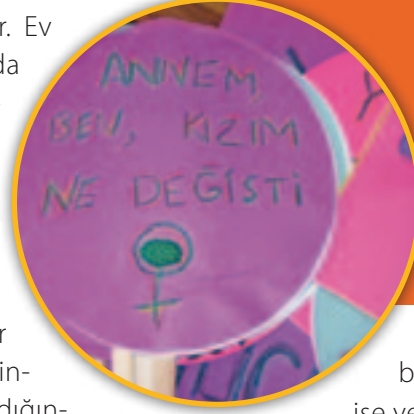
la karşılaşıyoruz: %92 oranında kadın, polis ve dayanışma merkezlerine başvurmuyor. Bunun birçok nedeni var. Nedenlerden bir tanesi, mevcut prosedürü bilemiyor. Yaşadığı şeyin adını koyamıyor. Mesela kocası, tecavüz ediyor ona; ama kadın, bunun tecavüz olduğunun farkında değil. Bugün, evlilik içerisindeki tecavüz de suç; tek farkı, kadının şikâyetinde bulunması. Yani dışarıdaki bir adam tecavüz ederse şikâyet gerek kalmadan suç kapsamında; ancak kocasının karısına tecavüzünde kadının şikâyetçi olması şart. Kadın geleneksel kültürle yetiştiği zaman kocasının istediği zaman birliktelik yaşayabileceğini öğreniyor maalesef. Kocamdır ve her istediği zaman cinsel birliktelik yaşayabilir diye düşünüyor. Oysaki bu bir görev değil ve tecavüz olarak görmüyor. Mesela duygusal ve psikolojik şiddet çok iyi tanınmıyor;

ama en az tanınanı, ekonomik şiddet. Kadının emeğine hem erkekler hem devlet el koyuyor. Çocuk büyütme, yaşlı bakmak, engelli bakmak; hep kadınların üstünde ve kadınlar bundan para almıyor. Ev işi, temizlik ve emek gerektiren diğer işler “görünmeyen emek” kapsamına giriyor ve burada kadın, ekonomik olarak bunlardan bir kazanç elde etmiyor. Çocuklara kreş açmak, engelli ve yaşlılara bakmak devletin görevleri arasında değil mi? Kadın bunun şiddet olduğunu bilmiyor. Ev kadınına yaptığı işi sorduğunuzda kocasının ya da babasının kendisine baktığını, çalışmadığını söylüyor; oysa kadının yaptığı; yemek, çocuk bakımı, bulaşık, çamaşır, temizlik alışveriş gibi şeyler görünmüyor; kadının asli göreviymiş gibi düşünülüyor. Bu kadınlar sadece, kendilerine silah çekildiğinde ya da boğazlarına bıçak dayandığında şiddete uğruyormuş gibi düşündüklerinden diğer şiddetleri görmüyor.

Anneleri, komşuları ya da televizyon dizilerindeki kahramanları görüyor, onların da kendisiyle aynı şeyleri yaşadıklarını gözlemliyor ve şiddet normalleşiyor. Zaten geleneksel olarak yuvasının yıkılmaması gerekliliğiyle büyümüş oluyor ve şiddet normalleşiyor. Geleneksellik, kadını güçsüzleştiriyor bence. Çocuk da bu ortamda büyüdüğü için aile ortamının böyle olması gerektiğini düşünüyor ve çocukluğundan itibaren şiddeti normalleştiriyor kafasında.

8 Mart Kadınlar Günü ve kadınlar hakkında neler söylemek istersiniz?

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, son zamanlarda adeta Sevgililer Günü gibi kutlanıyor. Partiler, organizasyonlar yapılıyor, eğleniliyor, kocalar kollarına çiçek alıyor... Yani 8 Mart'ın içi boşaltılıyor. 8 Mart böyle bir şey değil. Bu 8 Mart için bir kampanya başlatıldı mesela, birçok ünlü isim, yüzlerini şiddet görmüş gibi boyayarak gazetelere ekranlara çıkmaya başladı. Öldürülen Ayşe Paşalı'nın mektubunu okumak için organizasyonlar yapıldı. Biz her gün gözü morarmış kadınları, şiddet gören kadın cesetlerini görüyoruz zaten. Becerebiliyorsan sen şiddet uygulayan adamları çıkar ekranlara. Medya, siyasal erk bugünü sulandırıyor.

Şiddetin şiddet olduğunu erkeğin de bilmesi gerekiyor. Erkek de ailede gördüğüyle yetişiyor, toplumun ona “Adam Ol” baskısıyla büyüyor. Erkek olmak, sert olmakla eşdeğer tutuluyor.

Avrupa ve Amerika’da erkeler zaten bu konu hakkında eğitiliyor. Ülkemizde ise yeni yeni başladı. Erkeğin eğitilmesi gerekiyor, çok önemseydiğimiz bir konu bu. Şiddetin şiddet olduğunu erkeğin de bilmesi gerekiyor. Erkek de ailede gördüğüyle yetişiyor, toplumun ona “Adam Ol” baskısıyla büyüyor. Erkek olmak, sert olmakla eşdeğer tutuluyor. Erkekler, kadın gibi görünmekten ya da hissetmekten utanırlar, sinirlenirler, ağlayamazlar, duygularını dışa vuramazlar; çünkü bu bir baskı; ancak bu baskının acısını en çok çekenler ise kadınlar.

Cevaplarınız için çok teşekkür ederiz, son olarak sizi tanımamız mümkün mü?

Ben Kadın Dayanışma Vakfı üyesi ve gönüllüsü bir kadını. Emekli Kimya Mühendisiyim, karınca kararınca bu alanda katkı vermek için çalışıyorum. Bu alanda çalışmış arkadaşlarım ve yıllar önce bu konuya emek vermiş herkese saygı duyuyorum. Bu alanda az ya da çok emek diye bir şey söz konusu olamaz; önemli olan verilen emek. Örneğin, Vakfımıza üye olan çok fazla genç var. Kurucu üyelerimiz elbette orta yaş ve orta yaşın üzerinde oldular artık; ancak 2002 yılından beri gençlerin derneğimize olan ilgisi beni mutlu ediyor.

Röportaj: Nisa BAHÇELİ

Prof. Dr. Beyza BİLGİN
İlahiyat Profesörü

kadın ve toplum

« SADECE KURAN-I KERİM'İN »
EMİRLERİNİ DİNLEMELİYİZ

İlahiyat Profesörü ve Türkiye'nin ilk kadın vaiz'i Prof. Dr. Sayın Beyza Bilgin ile kadının dinimizdeki yeri hakkında konuştuk.

Hocam direkt bir soruyla başlamak istiyorum. Bazı kaynakların anlattığı dinimizde kadınlar çok fazla yeriliyor; peki gerçekten böyle mi?

O bazı kaynaklar maalesef, Kuran – Kerim'in ayetleri ya da Peygamberimizin sözlerini değil; rivayetlerin yorumlarını kullanıyor. Genelde kutsal kitabımızı okumuyoruz. Çoğu kimse Arapça anlamadığından, ilmi-halleri okuyor. O ilmi-hallerde kadınlar hakkında maalesef kötü yorumlar var. Emekli olmadan önce, yüksek lisans derslerimden birisi, Kadın Çalışmaları Bölümü'nün içinde "Dinlerde Kadın" isimli dersti. Bu derste, kutsal kitaplarda kadın kelimesi geçen tüm ayetleri inceledik. Kutsal kitapların dışında, öğrencilerimiz dışarıdan İslam dininde kadını anlatan pek çok kaynak getirdi ve gördük ki neredeyse hiçbiri, kutsal kitaplarda yazanlarla tutmuyor; hatta bir hukukçu öğrencimiz bana "Hocam bu kaynaklarda yazanlar doğruysa benim hiç çalışmamam gerekli ben nasıl hukukçu olacağım?" diye sordu. Onun için bizim sloganımız; rivayetlere göre değil; Allah'ın kendi sözlerine göre anlamalıyız dinimizi.

Yüce Allah her kulunu eşit yarattıysa kadın ve erkek arasındaki bu sınıfsal ayrım nereden geliyor?

İki açıdan bakmak gerekli. Eğer Allah'ın kitabına bakarak söyleyeceksek farklı şeyler söyleyeceğiz; ama kanunlaşmış, ulemanın kendi kültür, dönemin şartları ve coğrafyasına göre kanunlaştırdığı dine ve fetvalara bakarsak farklı şeyler söyleyeceğiz. Kuran-ı Kerim'e göre bakarsak, kadını erkek aynı candan yaratılmıştır; ama bu her zaman için böyle söylenmemiştir. Biz Müslümanlıkta Allah'ın tüm kitaplarına inanırız, Tevrat'ın

Yaradılış Bölümü'nün başında, "Allah yer-yüzündeki tüm canlılara hükmetsin diye kendi benzeyişinden insanı yaratmıştır" deniyor, yine bu bölümün devamında da Hz. Âdem'in yaradılış hikâyesini anlatıyor, burada Hz. Âdem uyurken, dünya üzerinde yalnız kalmasın diye kaburga kemiğinden kadını yarattık, denir. Kimse ilk bölümü almaz ikinci bölümü alır ve "kaburga kemiği eğridir; dolayısıyla kadın eğridir, düzeltmeye kalkarsan kırılır onun için eğri düşünmek gerekir kadını" der. Bunu da Peygamber böyle söyledi diyerek bir hadise bağlarlar; ancak biraz şüpheli bir hadisten bahsediyoruz.

Kadın burada yardımcı gibi söz edildiği için erkek birincil planda kadın ise ikincil planda kalmıştır. Kuran-ı Kerim'de de daha doğrusu tefsirlerde böyle algılanmıştır. Diğer tüm kitaplar, insan eliyle yazılmış; ancak Kuran-ı Kerim diğer tüm kitapları düzeltmiş son gelen kitap olduğu için en doğruları getirmiş dense de kadın konusunda tefsirlerde bir düzeltme yapılmamıştır. Bununla da kalmamış, Âdem ile Havva'nın cennette yaşadığı dönemlerde Yüce Allah onlara cennette üşümeden, rahat yaşayacaklarını buyurmuş sadece ortadaki elma ağacına dokunmalarını gerektiğini söylemiştir. Kadın ise şeytana uymuş ve erkeği kandırarak elmadan yemelerini sağlayarak cennetten kovulmalarına sebep olmuştur, diye anlatılır. Bu, aynen Tevrat'tan alınmıştır. Kuran-ı Kerim'e göre ise ilk kanan ve unutup elmadan yiyen Hz. Âdem'dir. Şimdi genelde eskisine inanıldığı için kadın cennetten kovduran olarak görülmüş ve Allah tarafından cezalandırıldığına inanılmıştır. Bunu desteklemek için de acılar içinde doğurmasını, her ay kanamasını göstermişlerdir. Bunlar Kuran-ı

Kerim dışındaki kitaplarda yazar ve nedense bizler de bunlara inanırız.

Toplumumuzda çok fazla kadın, hem fiziksel hem psikolojik hem de ekonomik olarak yoğun şiddet görüyor, buna rağmen toplum içindeki görevlerini ifa etmeye devam ediyor. Bu, kadınlarımızın metaneti mi yoksa toplumun bir dayatması mı?

Erkeğin kadını terbiye etme, kadını geride tutma görevi varmış gibi algılanıyor. Televizyon dizilerine bakın, çantaları çalınan, şiddet gören, tacize ve tecavüze uğrayan hep kadınlar ve bunlara gerekçe olarak da geç saatlerde ıssız yerlerde yürüyebilmeleri gösteriliyor. Bu, kadının kendine güveniymiş gibi algılanıyor ve bu güven ve yaptıklarından dolayı, uğradıkları şiddet doğallaştırılmaya çalışılıyor. Bu da tefsirlerdeki durumdan, bu tefsirlerdeki anlatılanların doğruymuş gibi kabul edilmesinden, Kadınlar Suresi'nin 34. ayetinden geliyor. "Düşüş" (başkaldırma) olarak adlandırılıyor. "Kadınlar baş kaldırma eğilimi gösterirlerse, önce öğüt vereceksin sonra yatağını ayıracaksın, sonra döveceksin hâlâ anlamazsa serbestçe boşayacaksın" deniyor. Bu böyle yorumlanıyor ve din sanki erkeklerle hitap ediyormuş gibi anlatılıyor. Oysaki en başında "Ey Peygamber" ya da "Ey Müminler" deniyor, herhangi bir cinsiyetten bahsedilmiyor. Diyanet İşleri'nin tefsirinde de maalesef yukarıda anlattığım gibi geçiyor; sanki sadece kocaya hitap ediyormuş gibi. Düşüş (başkaldırma), kadının kocasını aldatması, başka erkekleri eve alması ise bunu kamu; yani kanun cezalandırır; koca

Erkeğin kadını terbiye

etme, kadını geride

tutma görevi varmış

gibi algılanıyor.

Televizyon dizilerine

bakın, çantaları çalınan,

şiddet gören, tacize ve

tecavüze uğrayan hep

kadınlar ve bunlara

gerekçe olarak da geç

saatlerde ıssız yerlerde

yürüyebilmeleri

gösteriliyor.

değil. Hem dini yasalara göre bu durumu gözleriyle gören dört kişi lazım. Bu suçu işleyen kadın ve erkek ancak bu şartlar yerine gelirse cezalandırılır. Eğer bunu söyleyen koca dört şahitle bunu ispatlayamazsa kendisi iftira attığı için cezalandırılır. Bundan bahsedilmiyor. Dolayısıyla her erkek, kadını hizaya sokmak için kendisini görevli sayıyor. Erkek kendisini terbiye etmiyor, kadının nefsinin terbiye etmeye çalışıyor. Eğer kadın kendini terbiye etmediyse ve erkek ediyorsa günah kadının. Bu devletin resmi görüşü olmuş maalesef.

İslamiyet'in henüz inmediği Cahiliye Dönemi dediğimiz dönemde cariyeler var ve o cariyelerin her tarafını görmek ve dokunmak serbest, dolayısıyla diğer asil kadınlar onlardan kendilerini ayırmak için örtünmüşler ve tek başlarına dolışmamaya sosyal hayattan ken-

dilerini uzak tutmaya başlamışlardır. Şimdi ne kölelik kaldı ne de kadının gitmesinin yasak olduğu yerler. Kimse kimseye artık kolay saldıramaz saldırsa da cezasını çeker, kanunlar ve İnsan Hakları var.

Dini meslek edinen kişiler genelinde erkekler, neden kadınlarımız bu konuda daha geri planda?

Ben Fakülte'de asistan olmadan önce, İmam Hatip okulunda dört sene öğretmenlik yaptım. Orada daha sonra Ankara Müftüsü ve Bakan olacak olan Lütfi Doğan, Arapça öğretmeni idi. Kendisi, Ankara Müftüsü olduktan sonra bana, cumaları hutbeden sonra erkeklerin işinin bitmesini takiben, kadınlara vaaz etmemi istedi. Düzgün konuştuğuma ve bunu yapabileceğime inanıyordu. Söyledikten sonra bana o kadar tuhaf geldi ki o güne kadar görmemiştim kadınların camide vaaz ettiğini. Kendisi bana vaazın bir ilim ve tahsil meselesi olduğunu söyleyip kadınların da vaaz edebileceğini söyledi. "Eskilerde kadınlar tahsil yapamıyordu dolayısıyla vaaz veremiyorlardı; ama sen tahsillisin bu işin öğretmenliğini yapıyorsun ve vaaz verebilirsin" dedi. O zamanlar kaynak kitaplar çok az ve Arapça çok zor bir dil; dolayısıyla her hafta bir metin hazırlamak çok zor oldu benim için. Daha sonra bir cuma günü kendisinin vaazı bittikten sonra benim kadınlara vaaz vereceğimi söyledi. Ulus Samanpazarı'nda Ahi Tura isimli Ankara'nın en eski camisinde -ki daha önce yanmış; ama restore edilmiş bir camidir- kadınlara önce kendisi beni anlattı ve gitti. Vücut olarak zayıftım ve kıyafetim de alışlagelmiş bir vaiz kıyafeti değildi. Bu biraz yadırgandı

elbette; hatta beni Lütfi Bey'in kızı zannetmişler. "İslam'ın Kadınlara Getirdiği İyileştirmeler" konusunda hazırlığımı yapmıştım, karşımdaki topluluk genelinde yaşlı ve duyma bozukluğu çeken kadınlardan oluşuyordu. Hazırlığım doğrultusunda anlattım ve anlatırken kendilerinin muhtemelen anlatacağım şeyleri bildiğini, haftaya daha genç ve konuları bilmeyen başka kadınları getirmelerini istediğimi söyledim. Gerçekten bir sonraki hafta her yaştan birçok kadın geldi ve vaazımı onlara vermeye başladım. Zamanla cemaat arttı ve daha geniş bir camide vaazlara devam ettik. O zamanlar eksiklerimi kapatıp cemaate doğru anlatabilmek için çok şey öğrendim. Öğretirken öğreniyor insan. Kadınlarımız tahsil etmedikleri, okuma bilmedikleri, kendilerine anlatılan yalan yanlış her şeyi Allah'ın emri zannettikleri için meslek edinmiyor.

Kız çocuklarının ya er koynunda ya da yer koynunda olması gerektiğini savunan kitaplar basıldı bizim coğrafyamızda. Kız evladı gömmek hayırlı işlerden sayılır, deniyor. Bu, İslam'a ve ayetlere aykırı olmasına rağmen Şeriatın böyle istediği, Peygamberimizin bunu söylediğini varsayarak anlatılıyor. Kuran-ı Kerim değil; Şeriata göre hareket ediliyor. Cennetten kovulmamıza sebep olduğu düşünüldüğü için, kadının şahitliğinin yarım sayılması, mirastan yarım hisse alması gibi şeyler, hayata geçti zamanında. Kadınlar da maalesef buna inanıyor, kız çocuklarına bu öğretiliyor. Kuran öğrenmek için kurslara gidiyorlar; ama bunlar Kuran-ı Kerim'in emirleri değil. Kuran-ı Kerim öğrenmek için gidilen kurslarda anlamasanız da içinde Allah ve Peygamber'in adı geçtiği için mutlu oluyorsun, içiniz yıkıyor, mutlu oluyorsunuz; ama bu, Kuran'ı öğrenmek değil ki.

Bir önceki soruyla bağlantılı olarak Türkiye'de kadın istihdamı hakkında neler söylemek isterseniz?

Yukarıda da açıkladığım gibi, kadın böyle görünürken, erkeklerle nasıl aynı ortamda bulunabilir, diye düşünülüyor. Dolayısıyla olması gerekenden çok çok az bir kadın istihdamımız var. Kadın hastaneleri olsun isteniyordu eskiden; ama kadın doktor yok ki. Kızlar ayrı bir okula gitsin denmiş; ama kadın öğretmen yok; bunun yerine yaşlı ve çirkin erkek öğretmenler bulunmuş. Böyle bir toplumsal mirastan geliyoruz. Hatta Hz. Ömer'in oğlu İbn-i Ömer diye bildiğimiz kişi demiştir ki: "Peygamber Efendimizin sağlığında, hakkımızda vahi iner diye korkar, kadın-

larımıza iyi davranırdık; Peygamber Efendimizin vefatından sonra eski Cahiliye Devri'ne geri döndük."

Hz. Peygamber'in eşlerine ve kadınlara nasıl iyi davrandığı malumdur. Zaten. İbn-i Ömer'i de babası Hz. Ömer, kadınlara iyi davranması konusunda uyarmıştır. Kuran-ı Kerim'de Mücadele Suresi'nde ismi geçen ve Allah'a sözünü dinleten kadın olarak bilinen kadının hikâyesi ilginç. Kocasını kadına bir öfke anında "Sen bana artık annemin sırtı gibisin" diyerek onu boşuyor. Öfkesi geçtiğinde yaptığından pişman oluyor ve kadından özür diliyor, kadın özrü kabul etmiyor ve söylediği lafın geçerli olduğunu söylüyor. Buna üzülen adam çok ısrar etse de bir çıkar yol bulamıyorlar. Kadın, kocasını Peygamber Efendimize yollamak istiyor, adam utancından gidemiyor. Bunun üzerine kadın gidiyor Peygamber Efendimize ve durumu anlatıyor. Hz. Peygamber, kendisine bu konuda bir vahi gelmediğini, kadınla adamın boşanmış sayılacağını söylüyor. Bunun üzerine kadın sürekli Allah'a dua ediyor, bir gün Peygamber Efendimize bir vahi geliyor ve "Bu sizin uydurduğunuz bir sözdür. Böyle bir sözle kim karısını boşarsa yeniden evlenmeden önce ya bir köle azat edecek ya altmış tane fakiri duyuracak ya da altmış gün oruç tutacak" diyor. Yani çok büyük bir ceza. Peygamber Efendimizin zamanında bile böyleyken kadının rolü, şu andakine bakınca farkı görüyoruz.

Kadının aile içindeki yeri ve önemi hakkında neler söylemek istersiniz?

Kadın-erkek ayrımı üzerine, kaç-göç üzerine yetişmiş bireylerin kendi ailelerinde de aynı durum söz konusu oluyor. Kuran-ı Kerim'den bir ayette, evlatlar için, "İyilik yapmak önce anneye aittir" deniyor. Kadın, erkeğin yardımcısı değil; kadın ve erkek birbirlerine yardımcıdır. İyiliği çoğaltmak, kötülüğü azaltmak konusunda kadın ve erkek birbirine yardımcı olmalıdır. Kadın, çocuk doğurup, onu emzirip baktığı için biraz daha evine bağlı oluyor. Yalnız bu eve bağlılık mecburi değil. Dinimizde sütannelik izni vardır. Peygamberimizi de uzun süre sütanne emzirmiştir.

Bildiğimiz kadarıyla Türkiye'nin ilk kadın vasisiniz, bu süreçte yaşadıklarınızı bizimle paylaşır mısınız?

Camide vaaz verdiğim zamanlarda orada çok uzun süredir vaaz veren hoca bana sitem etmişti, "Bu kadınlar daha önce neredeydi" diye. Olumlu yönde

tepkiler aldım o zamanlar hep. O dönemler kimse kadın vaiz olmasına tepki göstermedi. Benim İlahiyat Fakültesi mezunu olmam ve müftünün de Lütfi Doğan olması bunda etkili olmuştur, diye düşünüyorum. Camiye girerken elbette başımı örtüyordum; ama kadınlar biliyorlardı öğretmen olduğum için normal hayatta başımın açık olduğunu. Arapça bilen arkadaşlarımdan, diğer öğretmen arkadaşlarımdan, ailemden hep destek ve yardım gördüm. Çalışan hanımlar cuma günü gelemedikleri için Ramazan ayında pazar günü de vaaz vermeye başladım.

TRT Türkiye'nin Sesi Radyosu'nda on sene boyunca çocuk programı yaptım. "Beyza Teyze'nin Sohbeti" isimli bir programdı ve o programlar kitap olarak basıldı. Bu çalışmalarım Türkiye'de olay oldu ve Diyanet İşleri Başkanlığı kadınlar için de kadro açmaya başladı; az şey değil bu. Kadınlar önce Ankara'nın kenar mahallerine gönderildi; çok başarılı olmadı bu uygulama; ama sonraları değiştirdiler uygulamayı. Şimdilerde ordu gibi kadın vaizimiz var, müftü yardımcıları var. Yurtdışına karı-koca temsilciler gönderilmeye başlandı. İslam ülkelerine bakarsak ülkemizde çok güzel ve önemli şeyler oluyor; ama biz daha çok istiyoruz. Çünkü Kuran-ı Kerim daha çok vermiş, onlara uyulmasını bekliyoruz. Atatürkümüz de var elbette. O zamanlar kızlarımızın okumasını sağlayan kimdi? Tabii ki Atatürk.

Uluslararası bir üne de sahipsiniz, yurt dışından ülkemiz ve dinimiz nasıl gözüküyor?

Maalesef İslam, son zamanlarda terörizmle eş tutuluyor ve yurtdışından öyle gözüküyor. Almanya'nın Hof kentinde bir konferansa davet edilmişim, Türk-Alman Dostluk Derneği'nin organizasyonuyla. O konuşmalarımın birinde, "İslam'da insanın yaradılışının Allah'ın toprağa şekil vermesi ve ruhundan üflemesiyledir. Onun için insan, Allah'ın ruhunun taşıyıcısı olduğu için kıymetlidir, Yunus Emre der ki:

Be hey hoca,

Gerekse var bin hacca,

Hepisinden eyice bir gönüle girmektir.

Yani istediğin kadar hacca git, istediğin kadar tavaf et, bir insanın gönlüne girmekten daha güzel ne var; çünkü insanın ruhunda Allah'ın nefesi var demıştır"

diyerek anlattım. Peygamberimizin, "İmanınız olmadıkça cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de mümin olmazsınız" lafını da söyledim. Dinleyicilerin içindeki bir gazeteci, "Camdan evin içinde oturan taşla oynamaz" dedi Alman atasözümü bu. Müslümanlar o kadar cana kıyan, acımasız insanlar ki ne sevgisinden bahsediyorsunuz, dedi. Ben buna çok üzüldüm. Kendisine, hemen her toplumun ve ülkenin zor zamanları olduğunu, Avrupa'da kadınların cadılık suçlamalarıyla yakıldığını, mezhep savaşlarını ve dökülen kanları örnek verdim ve İslam'ın şu an maalesef bir kriz döneminden geçtiğini söyledim. Topluluk içinden bana destek çıkanlar da oldu ve konuyu kapattık. Maalesef yurtdışından İslam böyle gözükebiliyor.

Son olarak Beyza Bilgin kimdir?

Liseyi Eskişehir'de bitirdim. Daha sonra Fen Fakültesi Yüksek Kimya Mühendisliği Bölümü'ne girdim; ama aklımda hep bir İlahiyat Fakültesi merakı vardı. Din hakkında sürekli günahlarla korkutuyorlardı insanları. Nereden çıktı bunlar, diye sorduğunuzda kitapta yazıyor deniliyordu; ama kimse Arapça anlamadığından kitabı da okuyamıyor, kulaktan dolma bilgiler veriliyordu. Neden tek bir Allah varken birçok din var diye düşünürdüm. Arkadaşlarım fen alanlarını seçiyorlardı, ben de seçtim; ama hiç mutlu olmadım ve bir tesadüf sonucu İlahiyat Fakültesi'ni gördüm ve okumak istediğim fakültenin bu olduğuna karar verdim. Arkadaşlarıma bunu söylediğimde tepki gösterdiler ve endişe ettiler. O zamanlar İlahiyat Fakültesi neydi, kimse bilmiyordu. Ertesi sene İlahiyat Fakültesi'ne burslu olarak girdim, bitirdikten sonra Yozgat'a öğretmen olarak gittim. Oralarda o zamanlar öğretmene büyük bir hürmet ve saygı vardı. Kadın öğretmen olduğum için daha da saygı gösteriyorlardı, öğrencilerime dersten arda kalan zamanlarda matematik dersi veriyordum, özel ve dini günlerde çeşitli etkinlikler düzenliyorduk. Daha sonra bir hastalık geçirip Ankara'ya gelmek zorunda kalınca açıkçası endişelendim; çünkü Ankara'da benim gibi çok öğretmen vardır, diye düşünüyordum; meğerse yokmuş. Ankara'ya geldikten sonra da olaylar gelişti ve bugünlere kadar geldik.

Röportaj: Havva Tuğçe SÜER

Dr. Şenol BAL

Türk Dünyası Kadınları Dostluk ve
Dayanışma Derneği Başkanı

kadın ve toplum

**« TOPLUMUN MESELESİ ÇÖZÜLMEDEN »
KADININ MESELESİ ÇÖZÜLMEZ**

Büyük Atatürk'ün sözleri var "İnsan topluluğu bir kadın ve bir erkekten müteşekkildir, iki cinsten oluşur. Kabil midir ki bir kütlenin bir parçasını ilerletelim diğerini ihmal edelim de kütle bütünüyle ilerleyebilsin. Bir cismin yarısı toprağa bağlı kaldıkça öteki yarısı yükselemez" diyor.

Türk Dünyası Kadınları Dostluk ve Dayanışma Derneği Başkanı ve 23. Dönem İzmir Milletvekili Dr. Sayın Şenol Bal ile kadın ve toplum konusunda bilgilendirici bir söyleşi gerçekleştirdik.

Konumuz kadın ve toplum. Toplumun şekillendiren bir olgu olarak, toplum içerisinde kadının rolü sizce nedir ve gelenekçi bir yapıdan gelen Türk dünyasında, geçmişten bugüne kadının statüsünün değişimi hakkında neler söylemek istersiniz?

Bu sorunuza Atatürk'ün "Milletin kaynağı, sosyal hayatın esası olan kadın, faziletli olmalıdır" sözüyle başlamak isterim. Gerçekten bütün toplumlarda kadının, toplumun şekillenmesindeki önemi yadsınamaz. Hem tabii hem de kültürel değerler ele alındığında hem kadının hem de erkeğin geleneksel bir rolü vardır. Bu geleneksel rolleri biyolojik ve fiziksel yapı da destekliyor. Kadının aynı zamanda anne, eş, evlat rolü tarihten bu yana devam ediyor. Bunun yanı sıra kadınların toplumsal görevleri var. Bu geleneksel rolleriyle toplumsal rollerini dengeli bir şekilde sağlayabilmesi çok önemli. Türk kadını bunu tarih boyunca yapmıştır ve geleneksel olarak baktığımızda Türk kadının toplumda ki rolü çok önemlidir.

Erkeğiyle birlikte, meselelerde problem çözücü, aynı zamanda yönetici, yönlendirici, değerleri koruyan ve kollayan bir değer arz ediyor Türk kadını; ancak son yüzyılda baktığımızda kadının toplumsal rolü biraz geri de kalmış durumda. Cumhuriyet döneminde Atatürk'ümüzün kadına vermiş olduğu değer, kadını öne çıkarma yönündeki sözleri ve eylemleri değerlendirildiğinde, kadına verilen bir özgüven ve ideal kimlik keşke Cumhuriyet dönemindeki hızını devam ettirebilseydi de bugün belki bu konuları konuşmasaydık.

Büyük Atatürk'ün sözleri var "İnsan topluluğu bir kadın ve bir erkekten müteşekkildir, iki cinsten oluşur. Kabil midir ki bir kütlenin bir parçasını ilerletelim diğerini ihmal edelim de kütle bütünüyle ilerleyebilsin. Bir cismin yarısı toprağa bağlı kaldıkça öteki yarısı yükselemez" diyor. Şimdi bu meseleyi bu şuurlu içinde değerlendirmiş olsaydık bugüne kadar hem kadınlar olarak hem de erkekler olarak Türkiye'nin çok daha ileriye gittiğini görebilecektik; çünkü kadın ve erkek bir bütündür. Bu bütünü ayırdığımızda ilerlemenin mümkün olmayacağını söyleyebiliriz. Kadın ve erkeğin duygu ve düşüncelerinin bir arada olduğu bir yapı her zaman daha başarılı olacaktır; çünkü kadının yaradılışından gelen sezgi, sorumluluk duygusu ve bakış açısının toplumsal ve karar alma mekanizmalarında, yer bulması sürdürülebilir bir kalkınma için de çok önemli ve mecburi.

Maalesef toplumda kadının istenildiği kadar yer almadığını görsek de edebiyatta, sanatta, siyasette, karar alma mekanizmalarında çok ileri giden kadınlarımız da var; ancak bunun yeterli olmadığını da biliyoruz. Önemli olan, kadınların bu haklarının bilincine varması. İnşallah yeni nesillerimiz bunları fazla tartışmayacak durumda olur.

Türkiye'de milletin kaynağı, sosyal hayatın esası olan kadının durumunu şöyle bir değerlendirdiğimizde; halen on kadından birinin okur - yazar olmadığını, okur - yazar olanların büyük çoğunluğunun ilköğretim mezunu olduğunu görüyoruz. TÜİK verilerine göre iş gücüne katılım oranının %28'lerde olduğunu görüyoruz. 1999 yılına baktığımızda

kadının iş gücüne katılım oranı, %34'lerde, her geçen gün gerileme oluyor. İş gücüne katılmada, istihdam edilme oranı %22-23'lerde. Kadının toplumda daha iyi yere gelmesinin en önemli unsurlarından biri, kadının istihdam edilebilmesidir. Ekonomik güce sahip olması, ayakları üzerinde durabilmesi önemlidir. Her an işinden edilme, kötü şartlarda çalışma gibi hiç istenmeyen, sosyal güvencesi olmayan bir yapıda kadınlarımız tutunmaya çalışıyor.

Toplumsal bütün çalışmalardan kadınlar fazlasıyla etkileniyor. Bunun için bir kadın derneği başkanı olarak baktığımda, kadın sorununun bir toplumsal sorun olduğuna inanıyorum. Toplumsal sorunların kadına yansımaları da daha büyük oluyor. Toplumda sıkıntı varsa kadın sıkıntılarının büyük payını kendi üzerine almış oluyor. Şunu da söylemek lazım ki toplumda ekonomik sıkıntıların, ahlaki dejenerasyonların, görsel olarak kötü etkilerin, iç göçlerin, kadına daha çok yansıdığını hepimiz biliyoruz. Bunun için de siyasi iradeye ihtiyaç var. Siyasi iradenin söylemlerine ve eylemlerine dikkat etmesini gerektiğine inanıyorum.

Neden TÜDKAD'ı kurma ihtiyacı hissettiniz?

Kadın dernekleri bizde genellikle feminist görüşle hareket eden, kadın-erkek eşitliğini savunan dernekler ve bir de yardım dernekleri şeklinde kurulur; ama kadın-erkek eşitliği üzerine kurulan dernekler, 1980 yılından sonra daha çok bir kadın-erkek savaşı şeklinde söylemlerle ortaya çıkmış ve kadınların haklarını yeterli derecede koruyamamıştır; çünkü toplumdaki algı çok önemlidir.

Tabii ki yaptıkları çalışmalarla yasalarda kadınlara haklar verilmesinde yardımcı olmuşlardır; ancak mesele sadece yasal haklar değil; toplumda zihinsel bir dönüşümün gerçekleştirilebilmesi ve algının değiştirilebilmesidir.

Biz TÜDKAD'ı kurarken feminist bir yaklaşımda olmadık. Toplumsal meseleleri çözmeden, değerleri korumadan kadının meselesini çözmeniz mümkün değil. Derneğimiz, sadece kadın haklarını savunan bir dernek değildir. Kadının meselelerine eğilmesinin yanı sıra içinde yaşadığımız yüzyılda kültürel değerlerimizin dejenerasyonunu engelleyebilmek, milli kültürümüze sahip çıkmak, korumak ve yaşatmak, aynı zamanda üç kıtada tarih boyunca var olmuş Türk milletinin ve Türk dünyasının kadınlarını organize hale getirmek, Türk dünyasının her alanda bütünleşebilmesini sağlamak için kurulmuş bir dernektir. Belki de Türkiye'de bunu amaçlamış olan ilk kadın derneğidir TÜDKAD. Akademisyenler, bürokratlar her kesimden kadınlarımız bir araya gelerek derneğimizi kurduk. 10 yıl oldu. Türk dünyasının bayramı olan Nevruzda TÜDKAD'ı oluşturduk. Bu on yıl boyunca da çok güzel çalışmalar yaptık. Balkanlardan ve Türk dünyasının 33 ülkesinden gelen kadınlarla Türk dünyası kadınları dostluk ve dayanışma kurultaylarını gerçekleştirdik.

Balkanlarda Türk kadınları ortak meseleleri ve işbirliği kurultaylarını düzenledik. Türk coğrafyasındaki kadın profilini ortaya çıkardık. Sivil toplum kuruluşları olarak Türk dünyası bütünleşmesinde kadın sivil toplum örgütleri ortaya çıktı. Türk kadınlarının neler yapması gerektiğini tartıştık ve kadın

birlikleri oluştu. Türk Dünyası Kadın Birliği, Balkan Türk Kadın Birliği gibi birlikler kurduk. Maalesef 7 – 8 yıldır bir takım siyasi sıkıntılardan ötürü sadece irtibatlarımız devam ediyor. Toplantılarımız devam ediyor. Daha ufak çaplı çalışmalar üzerinde duruyoruz. Türk coğrafyasında gezilerimiz oluyor; ama gönül isterdi ki bu tür çalışmalar desteklense ve daha iyisini yapabilesek.

Tamamen fedakârlıklar üzerine oluşmuş bir derneğiz. Hiç bir yerden yardım almadan kendi imkânlarımızla faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Milli değerlerimizin ayaklar altına alındığı, Türk kimliğinin ayaklar altına alındığı bir dönemde, yaptığımız faaliyetlerin artarak devam edeceğini söyleyebilirim.

Dernek hedeflerine ulaştı mı ve bundan sonra yol haritanızda neler var?

Biraz önce de ifade ettiğim gibi ilk zamanlarda TİKA ve Başbakanlık Tanıtma Fonu'nun destekleriyle yapmış olduğumuz çalışmalarda şunu gördük ki Sibirya'dan, Hakasya'dan, Altaylardan, Sibirya'nın bir ucu olan Saha'dan gelen kadınlar; Türk kimliği konusunda çok hassas. Aynı gelenek, âdet, töre ve örfün yaşadığını görmekten ve tarihî Türk destanlarındaki Türk kadınının hâlâ o ruhu taşımasından çok heyecan duymuştum. Şuna inanıyorum ki eğer kadınlar inanmazsa ve kadınlar çalışmazsa Türk dünyası birliğinin oluşması mümkün değil. Kadınlar inanırsa millet de inanır. "Erkeğe öğretirsin bir kişi öğrenir, kadına öğretirsin millet öğrenir". Bu yüzden önce kadınların inanması gerekiyor. Bizim

“Kadının sorunlarına ve kadına karşı şiddete karşı erkekler daha çok sorumluluk almalı. Kadın ve erkek birlikte bu meseleye sahip çıkarlarsa daha net sonuçlar elde ederiz, kanaatindeyim. Bu, sadece kadının değil; toplumun sorunu.”

de yapmak istediğimiz buydu. Hedefimize ulaştık mı? İdealist bir insan için hedefe ulaşmak o kadar kolay değil. Toplantılar yaptım, birlikler oluşturdum, diyerek ideallerime ulaştığımı söyleyemem. Dernek olarak da şahsım adına da bunu söyleyemem. İdeal olarak kendimize büyük Türk birliğini oluşturmayı seçtik.

Bu küreselleşen dünyada birbirine benzer devletlerin bir araya geldiği süreçte Türk milletinin, Türk Cumhuriyeti'nin önderlik ederek kardeşleriyle buluşması gecikmiştir bile. Keşke zamanında biz buna hazırlıklı olabilseydik. Atatürk'ümüzün 1933'te yaptığı söylemi keşke bizi yönetenler idrak edebilseydi. 90'lı yıllardan itibaren Sovyetlerin dağılmasından sonra ortaya çıkan cumhuriyetlerle daha sağlıklı ilişkiler sürdürebilseydik. Bugün onlarla daha yakın işbirliği içinde olabilseydik. Bu ister kültürel olsun, ister ekonomik, ister stratejik, ister siyasal olsun; yeteri kadar başarabilseydik keşke. Özellikle 10 yıldır akraba ziyaretleri gibi yapılan gidiş-gelişleri uygun ve yeterli bulmuyorum. Türk konseyleri kurulmuştur; ama dediğim gibi halen bağımsız Türk Cumhuriyetlerinden Türkmenistan, Özbekistan bu birliğe dâhil bile olmamıştır. Bu durum bize hem siyasal olarak hem de sivil toplum kuruluşları olarak çok iş düştüğünü gösteriyor. Bunları iyi değerlendirmek lazım. Keşke fonlar oluşturulsaydı ve diğer bağımsız Türk devletleri bu fonlara katkı sağlasaydı da Türk coğrafyasındaki sivil toplum kuruluşları bu fonlardan faydalanarak kültürel ve sosyal faaliyetlerini yürütebilseydi. Hayalim hep bu, her ortamda da ifade ediyorum. Türk coğrafyasında kader ortaklığı şuurunun yaygın hale getirilmesi gereklidir. Tarihi değerlerimiz sosyal değerlerimiz, manevi değerlerimiz; zaten birbirimizi destekliyor. Bu şuurun yeni nesil arasında çok yaygın hale getirilmesi gerekir. Eğer Türk Dünyası olarak bir araya gelebilseydik, ne Batı Trakya'daki

soydaşımız ne Doğu Türkistan'daki kardeşimiz ne de Kerkük'teki soydaşımız bu kadar zor durumda kalırdı. Yapılan bu zulümlere maalesef yeteri kadar ses çıkartamadık. Fikri ve ekonomik olarak birlik sağlayıp dünyaya bir ders vermenin zamanı geldi, diye düşünüyorum.

Gazete ve televizyonlarda; şiddete maruz kalan, öldürülen kadınları maalesef fazlaca görmeye başladık. Erkeklerin kadına bu kadar şiddet eğilimi olmasını neye dayandırıyorsunuz ve şiddetin önlenmesi için neler yapılmalı?

Son yıllarda özellikle, kadın ölümleri arttı. Namus ve kızgınlık adına uygulanan şiddet zaten hat safhadaydı bir de artık fazlaca kadın ölümlerini görür olduk. 2003 yılından bugüne %1500 artan bir kadın ölümünden bahsediyoruz; bu, inanılmaz bir artış. Kadına karşı şiddet zaten maalesef hep vardı ve evin dışına çok çıkmıyordu; ama toplumsal şiddet dili de çok arttı. Kadınlar eşya gibi görülüyor, çok üzülererek söylüyorum bunu; ama bu böyle. Boşanmak isteyen kadın öldürülüyor; bu da kadının bir birey olarak görülmediğinin kanıtı.

Erkeğe toplumumuzda çizilmiş bir rol var. Evi geçindirmek, karısı ve çocuklarına en iyi şekilde bakmak hep erkeğin görevi olarak görülüyor. Tüketim toplumu olmuş bir yapıda her istenileni alma gücüne sahip değil; erkek, böyle olunca psikolojik bir bunalıma giriyor. Kadınıma zaten yaşadığı olaylardan ötürü bunalımda, hal böyle olunca psikolojik olarak problemlili iki insanın yaşadığı hanede istenmeyen olayların yaşanması kaçınılmaz oluyor.

İnternet ve görsel medyanın yayınlarının toplumun geleneklerinin aksine olmasının da aile yapısını ve aile bağlarını güçsüzleştirdiğine inanıyorum. Kültürel değerlerimiz dejenere oluyor. Yanlış anlaşılmasın; hiçbir sebep, kadına karşı şiddeti normal gösteremez. Sadece sebeplerden bazılarını söylüyorum. Medyanın kadına karşı şiddeti gösterme yolu ya da azaltmak için kullandığı argümanlar da doğru argümanlar değil. On tane ünlü kadının yüzlerini dayak yemiş gibi boyayarak şiddeti protesto etmesi, bence etkili bir yol değil. Burada şiddet uygulayan erkeği teşhir etmek daha çok işe yarayacaktır, diye düşünüyorum.

Kadının sorunlarına ve kadına karşı şiddete karşı erkekler daha çok sorumluluk almalı. Kadın ve er-

kek birlikte bu meseleye sahip çıkarlarsa daha net sonuçlar elde ederiz, kanaatindeyim. Bu, sadece kadının değil; toplumun sorunu. Maalesef toplumumuzun ayıp duygusunu kaybettiğine inanıyorum. Bu duyguyu yeniden canlandırmamız lazım. Kanunlarımızda bir hayli caydırıcı şeyler olmasına rağmen, uygulamada sıkıntılar yaşıyoruz. Koruma isteyen; hatta korunmaya alınan kadınlarımızın da şiddete maruz kaldığını; hatta öldürüldüğünü de görüyoruz. Kadın sığınma evleri de yetersiz kalıyor. Bunların hepsi bir araya gelince şiddet azalmıyor maalesef.

Biliyorsunuz geçen dönem milletvekiliydim ve fırsat eşitliği komisyonu üyesiydim, bu sebeple birçok kadın sığınma evi ve dayanışma vakfını ziyaret etme fırsatı buldum. Burada gördüm ki toplumsal eğitim seviyemiz, her geçen gün geriye doğru gidiyor. Aile içinde şiddeti bilen ve gören çocuklar, ileride kendi ailesini kurduğunda şiddeti uygulamaya ya da normal görmeye devam ediyor. Eğitim düzeyi, ekonomik sıkıntılar, göçler gibi konular; şiddeti artırıyor. Bu toplumsal bir yara ve siyasetin bu konuya çok ciddi şekilde eğilmesi gerekir.

Siyaset geçmişinizi göz önüne alarak yasalarda kadınıma hak ettiği yeri verebiliyor muyuz?

Ufak tefek eksikliklerimiz olmakla beraber, diğer ülkelerdeki yasalarla mukayese ettiğimizde bir sıkıntımızın olmadığını görüyoruz. Asıl sıkıntı, uygulamada. Sadece yasalarla olmuyor; zihinsel algının değişmesi ve kadının da istemesi lazım. Kadının artık özgüvene sahip olması ve bu konuda müca-

dele etmesi lazım. Kendi hak ve hukukundan haberdar olmayan bir kadın hiçbir yere gelemmez. Sizi yönetenler de buna, bu zihniyet değişimine uğramadıkça istediğiniz kadar yasa çıkartın, nafile.

Atatürk'ün sağlığında inkılapların bu kadar yayılmasının ve benimsemesinin en önemli sebeplerinden biri, kadınlardır. Düşünün %95 oranında okuma – yazma bilmeyen kadından bahsediyoruz. Kızlarımız okullara, yurtdışına yollandı. İş, sosyal ve kültürel hayatta rol almaya başladı. 1930'da yerel seçimlerde, 1934'te genel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı tanındı kadına, Avrupa'da kadın halen seçme ve seçilme hakkına sahip değildi. O zamanlardan bu zamanlara gelin, bugün bile halen mecliste kadınlar sadece %14 ile temsil ediliyor. Burada siyasete atılan kadınlar hakkında da bir şeyler söylemek istiyorum. Kadınlarımız siyasete atıldıklarında genelde, sadece kadın haklarını savunmak için, bu söylemlerle siyasete giriyor; ülkenin diğer meselelerine kafa yormak yerine bu soruna takılıyor; dolayısıyla bir müddet sonra siyasetten çekilmek zorunda kalıyor. Kadınların tek meselesi, kadın hakları meselesi değildir. Kadın, siyasetin her alanında, ülkenin her sorununda söz sahibi olmalı ve fikir yürütmelidir. Toplumun meselesi çözülmeden kadının meselesi çözülmez. İnşallah toplumun zihniyetini değiştirecek yeni neslimiz olacaktır.

İş ve siyaset dünyasında kadının olmanın birçok dezavantajı var bunları biliyoruz; peki avantajları var mı?

Daha önce öğretim üyesiydim, daha sonra siyasete atıldım. Ben,

kadının ve erkeğin toplumsal değerlerinin eşit olduğunu bilen bir dönemde yetiştim, bunları söyleyen büyüklerimizin yazdıklarıyla söyledikleriyle büyüdük. Dolayısıyla kadınlığın bir avantajı olup olmadığını hiç düşünmedim. Hep kabullenildim, hiç böyle bir sorun yaşamadım. Daha fazla sayıda kadın olmasını ben de isterdim elbette. Bir önceki soruda da söylediğim gibi, mecliste ve siyasi partilerimizde sadece kadın konularında size başvuruluyor, gibi hissetmek üzücü elbette; bu duygudan rahatsız olmuşumdur. Zorlukları ve dezavantajları var; ama avantajını hiç görmedim. Belki sadece şunu söyleyebilirim: Eğer etkili bir söyleminiz varsa az sayıda olduğunuz için bu söyleminiz, normalden daha etkili bir sonuç doğurabiliyor.

Son olarak Dr. Şenol Bal kimdir?

Çok idealist bir kadın siyasetçiyim, diyebilirim. Milliyetçi düşüncelere sahibim. Ülkemi, milletimi seven bir insanım. Anadolu'da büyüdüm, İzmir'e yerleştik. Ege Üniversitesi'nde Botanik Bölümü'nü kazandım, okulda bazı etkili dernekler kurdum. Malum sağ – sol kavgalarının olduğu dönemlerdi bizim üniversite yıllarımız. Bir takım olaylar oldu ve Ankara'ya gelmek zorunda kaldım. Okulu burada bitirdim ve evlendim. Yüksek lisans yaptım, Derneğimizi kurduk ve on yıldır Genel Başkanlığını yürütüyorum. 23. Dönem'de Milliyetçi Hareket Partisi'nden İzmir Milletvekili seçildim ve Meclis'te çalışmalarımı sürdürdüm. Partide çeşitli pozisyonlarda halen görev alıyorum.

**Röportaj: Havva Tuğçe SÜER,
Nisa BAHÇELİ, Ali KAHRAMAN**

Zeynep ERKUNT ARMAĞAN

Erkunt Traktör Yönetim Kurulu Başkan
Yardımcısı ve Genel Müdürü

« KADIN ANADIR, HAYAT ARKADAŞIDIR, »
İLK ÖĞRETMENDİR, GÖNÜLLÜ
AVUKATTIR, AİLENİN ÇİMENTOSUDUR,
KADIN TOPLUMUN AYNASIDIR

kadın ve toplum

Erkunt Traktör Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Genel Müdürü Zeynep Erkunt Armağan ile iş hayatı ve iş hayatında kadın olmak üzerine keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Zeynep Erkunt Armağan kimdir?

Türkiye'nin ilk sanayicilerinden Mümin Erkunt'un kızıyım. Doğma büyüme Ankaralıyım. Sırası ile Ankara Koleji ve Hacettepe Üniversitesi İktisat Bölümü'nden mezun oldum. Çalışma hayatına üniversiteyi bitirir bitirmez başladım; hatta üniversitede okurken dahi yaz tatilimin bir kısmını şirketin çeşitli bölümlerinde çalışarak geçirirdim. Bu arada ilkokuldayken hafta sonları tezgâhların arasında dolaştığım günleri saymıyorum. Özetle, kendimi bildim bileli sanayinin içinde oldum. Her zaman çok tempolu çalıştım. 1992 yılında evlendim 1993 ve 1996 yıllarında kızım ve oğlum doğdu. Onlarla beraber hayata bakışım, hayattan beklentilerim değişti; ama işime olan aşkı hiç bitmedi. 2003 yılında babamın hayalini gerçekleştirerek Erkunt Traktör Fabrikası'nın kurucuları arasında yerimi aldım. Bugün Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.'nin Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak görev yapıyorum. Aynı zamanda Girişimci Kadınlar Derneği (ANGİKAD)'nin faal bir üyesiyim.

Kadının toplumdaki yeri hakkında neler söylemek istersiniz?

Kadın anadır, hayat arkadaşıdır, ilk öğretmendir, gönüllü avukattır, ailenin çimentosudur, kadın toplumun aynasıdır.

Türkiye'de kadının toplumda olması gereken yeri alamadığını görüyor ve üzüliyorum. Son zamanlarda giderek artan ya da medyada yer aldığı için farkındalık yaratan kadın ya da töre cinayetleri, kadının hayatı ile tehdit edilmesi, kadının korunmaya muhtaç hale getirilmesi, evlerde hapis hayatı yaşayarak bir hayatı sürdürmeye çalışan kadınların hikâyeleri, hepimizi içini acıtıyor ve 21. yüzyılın Türkiye'sine hiç yakışmıyor.

Ancak ben burada biraz da kadına kızıyorum. Şunu unutmamak lazım, toplumdaki her bireyi bir kadın yetiştiriyor. Anne, toplumun başlangıç noktası. Anne, nasıl bir eğitim veriyorsa, nasıl bir örnek yaratıyorsa yetiştirdiği evlat, çoğunlukla o örneği koruyarak gidiyor. Erkeğin kadına saygı göstermesi gerektiğini, o

erkeğe yine bir kadın öğretiyor. Annesinden dayak yememiş bir çocuk, elini başkasına hele ki bir kadına kaldırmakta zorlanıyor. Dolayısı ile bu sebeple kadına düşündüğünden çok daha büyük bir sorumluluk ve eğitim kurumlarına da kadını bu konuda eğitmek düşüyor elbette.

Öte yandan, kadın tarlada ya da evde bütün gün çalışıyor; ama "ev kadını" statüsünden bir türlü kurtulamıyor. Kadın, nüfusun büyük çoğunluğunu oluşturan bu grup, istatistiklerde çalışmıyor görünüyor. Erkek tarlada çalışıp, ekip, biçince "çiftçi" oluyor; ama aynı işi yapan milyonlarca kadının böyle bir sıfatı olamıyor. Bu da Türkiye'de kadının toplumdaki yerini adeta şeffaf hale getiriyor. Tersi örnekler elbette var olmaya başladı; hatta son yıllarda çalışan kadın nüfusunda ciddi artış oldu; ama bunlar da bölgelere has gelişmeler. Mesela kadın, Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinde daha fazla çalışma hayatına entegre olabilirken, Güneydoğu, Karadeniz ve Doğu bölgelerinde istatistikler neredeyse sıfırı göstermekte hala.

Gelenekçi ve kurallı bir toplumdan geliyoruz, kadın ve erkeğin toplum içerisindeki yerleri neredeyse kesin çizgilerle belirtilmiş durumda; ancak son yıllarda "kadının elinin hamuruyla erkek işine karışması", kadına ne kazandırdı, ne kaybettirdi?

Maddi özgürlüğü dışında, kazandırdığı en önemli olgu, kendine güven. Kadına şimdiye kadar evdeki dört duvarın arasında güvende olacağı duygusu aşılanmıştı. Bunun yanı sıra, kadının en önemli görevinin evine, çocuklarına ve yaşlılara bakmak olduğu öğretilmişti. Evinden dışarıya, çalışma hayatına adım atan kadın, uzun süre bu ikilimler arasında boğuştu, "vahşi dış dünyada" kaybolup gitmemek için kendine kalın kalkanlar yaptı ve hep onların arkasına sığındı. Bir noktada kadın, dış hayattan ürktüğü için cinsiyetini kaybetti. Erkekçe davranarak, ya da tam tersi kadın gibi davranmayarak kendisini koruyabileceğini düşündü "vahşi dış dünyadan". Sonra kadın kendine ait tüm zamanını kaybetti. Gündüz işte çalıştı, eve gelip kolları sıvayıp "evdeki sorumluluklarını"

yerine getirmeye başladı. Ev ahalisi televizyonun karşısında otururken, gece yarısına kadar ona biçilmiş ev kadını rolünün de altından kalkmaya çalıştı ve neticede kendine ait hiçbir zamanı kalmadı.

Ama buna karşın, elinin hamuruyla erkek işini başarı ile yapabiliyor olduğunu görmesi, kadının kendine güven duymasına, kendince haksız gördüğü şeyleri sorgulamasına ve düzeltmek için çabalamasına sağladı. Tabii ki maddi olarak bağımsız olmasına, bu da hayatını dengeli yaşayabilmek için gereken aile içi hizmetleri dışarıdan alabilmesine ve kendisinin biraz daha rahat yaşamasını sağladı. Sayısı çok olmasa da bizim de çok başarılı ve sektöründe ön saflara çıkmış, kendine güven duyan kadınlarımız var. Bu kadınların kurdukları aileler daha sağlıklı, yetiştirdikleri çocuklar kendilerine güvenli, saygı-sevgi-çalışmak ve başarı karesinin içinde rol modeli ile yetişen çocuklar oluyor. Bu da ebeveyn olarak kadının kazancı oluyor.

İş hayatında kadın olmanın dezavantajları hemen hemen malum; ya avantajları?

İş hayatında kadın olmanın avantajları da var, dezavantajları da. Özellikle kariyer basamaklarının altlarında olan kadın, avantajdan çok dezavantajını yaşıyor cinsiyetinin ve ancak belli bir kariyer seviyesinin üzerine çıkınca, bunun getirdiği maddi ve sosyal

rahatlıkla dezavantajları avantaja çevirebiliyor. Ben uzun dönemde kadının iş hayatında olmasının, kadın için bir avantaj olduğunu düşünüyorum. Kadınların iş hayatında erkeklere göre onları öne geçiren çok önemli özellikleri de var. İçgüdülerimiz, sabırlı oluşumuz, insanları eğitme ve anlama çabamız, detaylara verdiğimiz önem ve hayal kırıklıklarında bile yılmadan yeniden deneme ve başarma dürtüsü, tabiatın kadınlara verdiği en büyük avantajlar. Bunların ötesinde kadınların işlerine daha bağlı çalıştığını düşünüyorum. Ve daha heyecanlı çalıştıkları ve başarana kadar işin peşini bırakmadıkları, bir gerçek...

Birçok erkeğin amirliğini yapıyorsanız, size karşı yaklaşımlarında zaman içerisinde değişiklikler oldu mu?

Haklısınız, içinde daha çok erkeklerin olduğu bir sektörde yöneticilik yapıyorum. Fabrikamızda birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızın dışında, birlikte çalıştığımız yetkili satıcılarımız, servislerimiz, çiftçilerimiz, yan sanayilerimiz var. Baştan beri sıkıntı çekmedim. İlk başlarda beni genel müdürlüğe yakıştıramayan çiftçilerimiz oldu; ama sonra alıştılar ve bir kadın bu işi yapar mı, diyerek resimden çıkarmadılar. Bir kadın olarak, traktör sektörünün içinde olmaktan büyük keyif alıyorum. Bu konuda dünyadaki tek kadın olmam da bana ayrı bir onur veriyor tabii ki.

İş dünyasındaki kadın istihdamı hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Her şeyden önce Türkiye’de kadın istihdamının çok yetersiz olduğunu söyleyebilirim. Kadının doğurganlığı ve biraz önce de söylediğim gibi çocuk ve yaşlı bakımından birinci derecede sorumlu tutulması, kadının istihdamının önünde büyük engel. Tabii sonra da “kadın yapamaz”, “o pozisyon da da kadın mı olur?” klişeleri...

Bugün TBMM’nin cinsiyet açısından dengeli bir parlamento olduğunu söyleyebilir misiniz? İş dünyası için en önemli örnek, bu çatıdır hâlbuki. Peki, önemli devlet kurumlarında ya da bakanlıklarda görev yapan kaç tane kadın daire başkanı ya da genel müdür bulabiliriz? Neredeyse sıfır. Ya üniversite rektörü? Dekan? Bu örneklerle bakınca insanın morali bozuluyor değil mi?

Erkunt Traktör olarak, ilk yerli tasarım traktörü ürettiniz, artık neredeyse her şey ithalken, yerli bir tasarıma imza atarken ve iş hayatına girerken hangi süreçlerden geçtiniz?

Biz, bu sene 60. yaşını kutlayan diğer fabrikamız Erkunt Sanayi A. Ş. Döküm ve Makine Fabrikası’nda yıllardır otomotiv sektörüne yan sanayi olarak hizmet vermekte, traktör, otomobil ve iş makinesi üreticilerine yalnız döküm parça değil; komponent de üretmekteyiz. Bu özelliğimizle 60 yıldır yalnız Türkiye’nin değil; dünyanın sayılı döküm-işleme-montaj tesislerinden birisiyiz. Yıllarca otomotiv ana sanayindeki müşterilerimizle birlikte bir teknoloji yarattık. Nihai bir üretim sürecine

Her şeyden önce Türkiye’de kadın istihdamının çok yetersiz olduğunu söyleyebilirim. Kadının doğurganlığı ve biraz önce de söylediğim gibi çocuk ve yaşlı bakımından birinci derecede sorumlu tutulması, kadının istihdamının önünde büyük engel.

girmemiz gerektiğini düşünmeye başladığımızda da tabii ki aklımıza kendi yaptığımız işin devamını getirmekten başka bir şey gelmedi; yani otomotiv, bizim için en uygun sektördü. Şimdi yerli markalar konuşuluyor; ama 10 yıl önce Türkiye’de otomotiv sektörüne baktığınızda, ne otomobilde ne traktörde ne de ticari araçta bir Türk markası görmek mümkündü. Hâlâ da ülkece bu konuda çok eksiklerimiz var ve artık hükümet önderlik yapıp, bayrağı kaldırıp “Otomotivde Türk markası yaratacak babayiğit arıyoruz” diyor. Otomotiv deyince çok kişinin aklına sadece otomobil gelir; ama traktör de otomotivin çok önemli bir dalıdır. Güncel ya da zamanı dolmuş lisansla üretilen traktörlerin dışında, bir Türk markası traktör yoktu ülkemizde. Türkiye gibi bir tarım ülkesinin artık kendine ait bir traktörü olsun, diyerek traktör sektörüne girme kararı aldık.

Bir tarım toplumuyken hızla bu özelliğimizi yitirmeye başladık. Neden bu duruma düştük? Bu bağlamında eskiden tarımın merkezinde yer alan traktörün bugünü ve geleceği nasıl şekillenecek?

Düşünülduğünde topraklarımız tarım için mükemmel bir avantajla sahip olmasına rağmen tarım alanlarının doğru ve azami ekilip biçilmemesi hepimizi üzüyor, bu doğru; ama ben durumun bu kadar vahim olduğunu düşünmüyorum. Hükümetin bu konuda ciddi teşvikleri bulunuyor. Hibe programları var tarımın kalkınmasına ve mekanizasyonun gençleşmesine yönelik. Doğrudan destekleme ödemeleri var çiftçilerimize, çok destek alan çiftçimiz var. Bir yandan çiftçiler eğitilmeye çalışılıyor, bir yandan Tarım Bakanımızın ısrarla üzerinde durduğu, Arazilerin Toplulaştırılması projeleri var, Tohum Bankaları kuruluyor. Tarımı kaldırmak için çok çaba var yani.

Traktör, çiftçinin eli kolu; hatta şakayla karışık söyleyeyim: hayat arkadaşı. Bu, her zaman da böyle oldu. Sektörü değerlendirdiğimizde yıllık ortalama 40-45 bin traktör satışı var ülkemizde. Tarla çalışmalarının dışında, bağ-bahçe için ve hatta iş makinesi yerine dahi kullanılan traktör bugün ve gelecekte de çiftçinin en büyük yardımcısı olarak kalacaktır; ancak Türkiye’de traktörler çok eski. Traktör parkı çok büyük; 1.500.000 traktör var trafiğe kayıtlı; ama dediğim gibi, çok yaşlı bir parkımız var. Bunun yenilenmesi gerek çevre, gerek çiftçinin ve devletin ekonomisine katkı açısından çok önemli. Eski traktörlerin işletme

ERKUNT
TÜRKİYE'NİN TRAKTÖRÜ®

giderleri çok büyük. Yeni nesil traktörler ise, hem çok tasarruflu motorlara sahip hem de yedek parça ihtiyaçları çok düşük. Dolayısı ile Türkiye’de traktör sektörünün geleceği gayet parlak bence. Pazarda da tatlı bir rekabet var. Bu da en çok çiftçilerimize yarıyor.

Yoğun ihracat yapan bir firmasınız, yurt dışından Türkiye nasıl görünüyor?

Bugüne kadar Türkiye’den bir traktör markası çıkmamış olduğu için katıldığımız uluslararası fuarlar da gerek ülkemiz, gerek de şirketimiz hakkında çok enteresan tepkiler aldık; ama biz ihracata başlayalı 6 sene geçtiği için artık eskisi kadar keskin tepkiler almıyoruz; çünkü tanınıyoruz. Türkiye otomotivde yerli bir markası olmadığı için ne yazık ki otomotivle anılan Almanya, Fransa, İtalya, İspanya gibi ülkelerin arasında kendisine yer bulamamış. Biz traktörümüzle karşılına çıktığımızda önce Türk markası olduğumuza çok şaşırdılar; ama daha üzücüsü “Bu traktörleri nerede ürettiyorsunuz?” diye sordular. Bir ülkenin kendine ait otomotiv markalarının olmasının, medeniyet seviyesinin önemli bir göstergesi olduğunu anladım. Bu zorluklar nedeni ile ihracatta çok emek, çok zaman ve enerji harcadık bulduğumuz noktaya gelebilmek için; ama bundan 1 ay önce Türk markalarının yurt dışında teşvik edilmesi ile ilgili Turquality Marka Destekleme programına alındığımızda da bizden mutlusu yoktu. Türkiye’de tekiz ve ilkiz ve bu, bizi çok gururlandırıyor.

Gerek teknik gezilerle gerekse sunduğunuz staj imkânlarıyla birçok üniversite öğrencisiyle tanışma imkânı buluyorsunuz. Üniversite öğrencileri hakkında gözlemlerinizi neler?

Yeni yetişen neslin bizlere göre çok şanslı olduğu düşünüyorum. Bazı gençlerimiz bu şansı değerlen-

diremiyor olsa da büyük bir kesim üniversiteden donanımlı çıkmak için çaba sarf ediyor. Staj, bence üniversite öğrencisine verilmiş en büyük şans. Bu şansı iyi kullanmak için çaba sarf edenler giderek artıyor. Eskiden öğrenciler staj sürelerini bir eziyet süresi olarak görür, bir an evvel staj belgelerini almaları günü beklerdi. Şimdi ki nesil akıllı... Firmayı ve sektörü tanımaya çalışıyor, “Mezun olunca burada çalışır mıyım, burayı ve sektörü sevdim mi?” sorularını soruyor kendisine. Sektörü ve şirketi sevenler hemen belli oluyor. Zaten onlar daha ayrılmadan iş teklif ediyoruz kendilerine.

Ama izin verirsiniz sizin vasıtanızla bu yıl mezun olacak öğrencilere bazı küçük tavsiyelerim olacak. Öncelikle sevecekleri bir işe başvurmalı, bunun için de ilgi alanlarını iyi tahlil etmeliler. Rastgele yapılan seçimler, sadece insanların özgeçmişlerinde “önceki iş” enflasyonu doğurur. Çok çeşitli iş tecrübesinden çok, sadakat ve bir şirketi tanıyıp aldıklarını verecek kadar uzun çalışmış insanlar kariyer basamaklarını tırmanmakta her zaman daha şanslıdır.

Çok çalışan insan, her zaman dikkat çeker. Kendini vererek ve yaptığı işi sahiplenerek çalışan insanlar, mutlaka başarılı olacaktır. Vele ki kısa dönemli sıkıntılar ve başarısızlıklar oldu, bu durumda durup sakince durumu değerlendirmek, yapılan hatalardan ders çıkararak yeniden adım atmak gerekir. Yılmadan yeniden başlamayı bilmek gerekir. O zaman başarı da kendiliğinden gelecektir.

Röportaj: F. Besim KAVUKÇU

Prof. Dr. Nahit TÖRE

Çankaya Üniversitesi

Uluslararası Ticaret Bölüm Başkan Vekili

« KÜRESEL KRİZLER VE » ÇALIŞMA HAYATINDA KADIN-ERKEK EŞİTSİZLİKLERİ

Öteden beri işgücü piyasalarının işsizlik, istihdam, işgücüne katılım oranları, ücret düzeyleri gibi temel göstergeleri açısından kadınlarla erkekler arasında - genelde kadınlar aleyhine- ciddi farklılıklar mevcuttur. Cinsiyet eşitsizliği, hatta uçurumu (gender gap) diye adlandırılan bu farklılıklar özellikle 2008 yılından bu yana yaşanan türden ekonomik ve mali kriz dönemlerinde artmakta, başka bir deyişle, kadın çalışanlar krizlerden erkeklere göre daha fazla zarar görmektedir.

Burada ilkin son ekonomik ve finansal krizin kadınlar üzerinde ne gibi olumsuz etkiler yaptığını elde mevcut veriler ışığında ve özellikle Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nın 2012 Aralık ayı "Global Employment Trends for Women" raporu çerçevesinde göz atacak, sonra da Türk çalışma hayatında kadınların yerine ilişkin bazı yeni verilere değineceğiz.

Kriz ve Kadınlar

2008 yılından bu yana dünya ülkelerini olumsuz etkilemeye devam eden, ekonomileri küçülten, ILO rakamlarına göre işsiz sayısını 200 milyon üzerine çıkaran ve daha yıllarca sürmesinden endişe edilen küresel kriz ve ona karşı alınan kemer sıkma önlemleri erkekleri ve kadınları farklı ölçülerde etkilemiş görünmektedir. Genelde kadınlar bu gibi ekonomik şoklar karşısında erkeklere göre daha zayıf durumda bulunmaktadır. Özellikle düşük gelirli ülkelerde bu tür ekonomik kriz dönemlerinde kadın ve kızların okuldan alınması, eskisi kadar iyi beslenememesi, bazı zorunlu ilaçlardan mahrum kalması olasılığı daha fazladır.

Tüm dünyada görülen kadın-erkek eşitsizlikleri kadınları ekonomik krizlere karşı en zayıf insanlar arasına sokmaktadır. Dünyada kadınlar ile erkekler arasında %22 düzeyinde bir ücret uçurumu bulunmakta ve kadınlar kriz dönemlerinde işini kaybedecek ilk insan grubu içinde yer almaktadır. Kadınlar eğitimde de eşitsizlikle karşı karşıyadır. 2011 yılında gelişmekte olan ülkelerde her 100 erkek çocuğa karşı 96 kız çocuk ilkökula başlamıştır. Daha düşük eğitim düzeyi kadınların daha düşük nitelik kazanmaları ve dolayısıyla daha düşük ücretli işlerde çalışmaları anlamına gelmektedir. Bu da onları ekonomik ve mali krizler karşısında daha güçsüz kılmaktadır.

Yaşanan krizin en önemli etkilerinden biri de uluslararası ticaret alanında görülmektedir. Özellikle gelişmiş ülkelerde daralan ithalat yüzünden bu piyasalara mal üretilip satan ülkelere iş kayıpları yaşanmaktadır. Düşük ve orta gelirli ülkelere ihraç malı üreten sektörlerdeki işçilerin %60-80'i kadındır. Bu da değişen ticaret kalıplarının özellikle onları etkilediği anlamına gelmektedir.

Orta ve yüksek gelirli ülkelerdeki pazar daralması, buralarda çalışan göçmen işçi kadınların iş kaybına da neden olmaktadır. Bu da onları ülkelere dönüp ücretsiz aile işlerinde çalışmaya zorlamaktadır. Bu kadınlara kendi ülkelerinde çalıştıkları fabrikaların kapanmasıyla işsiz kalan kadınların da eklenmesiyle kayıtdışı sektörlerde çalışan ya da iş arayan kadınların sayısı artmaktadır. Yapılan araştırmalar, bu kadınların daha düşük ücretlerle daha uzun sürelerde çalışmak zorunda kaldığını göstermektedir. Bu da kuşkusuz onları daha çok fiziki ve psikolojik stres altına sokmaktadır.

Küresel kriz yanında, krize karşı çeşitli ülkelere yürürlüğe konulan kemer sıkma önlemleri de kadınları daha fazla sıkıntıya sokmaktadır. Örneğin, bu amaçla sosyal hizmet ve sağlık alanlarında harcamaların kısılması ilk başta kadınları ve kızları olumsuz etkilemektedir. Devletin çocuk ve hastalara yardımının azalması kadınların bu alanlardaki ücretsiz iş yükünü artırmaktadır.

Kadınlarla erkekler arasındaki küresel uçurum kadınları daha fazla yoksulluk riskiyle yüzyüze bırakmaktadır. Erkeklere göre daha düşük ücretle çalıştıkları için bazen daha fazla iş güvencesine sahip görünseler de, çoğu kayıtdışı ya da part-time işlerde çalıştıkları için kadınlar ekonomik resesyonlardan daha çok zarar görmektedir.

Çoğu kayıtdışı işlerde çalıştığından, ekonomik kriz dönemlerinde işlerini kaybetmeme uğruna daha uzun sürelerde çalışmayı kabul etmek zorunda kalan kadınlar, bu yüzden bir de “boş zaman yoksulu” durumuna düşmektedir.

Ekonomik yoksullaşma kadınların erkeğe bağımlılığını artırarak cinsiyet eşitsizliklerine katkıda bulunmaktadır. Bu da evde erkeğin karar alma gücünü yükselterek kadına şiddet eylemi riskini artırmaktadır. Krizin başlamasından bu yana kadına şiddet eylemlerinin artmasının bir nedeni budur. Bir diğer neden de kriz yüzünden ev halkı üzerindeki stresin ve hatta psikolojik sağlık sorunlarının artışıdır. Bazı ülkelerde krizden bu yana kadın intiharlarındaki artış oranı da bunu göstermektedir.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre durum

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nın “**Global Employment Trends for Women December 2012**” (Kadınlar için Küresel İstihdam Trendleri, Aralık 2012) başlıklı raporunda önce IMF'nin son küresel büyüme tahminlerini aşağı çektiğine değinilerek, bu durumun 2013 yılında küresel işsizliğe 2,5 milyon ilave yapabileceğine dikkat çekilmektedir.

ILO'ya göre bu durumda küresel işsizlik %6'da kalacak ve küresel kriz nedeniyle işinden olan 13 milyonu kadın, 16 milyonu erkek 29 milyon kişi iş bulamayacaktır.

ILO raporunda krizin 2008-2012 yılları arasında çalışma hayatında ya da uçurumlarına etkisi elde mevcut sayısal veriler ışığında incelenmiştir. Fazla ayrıntıya girmeden bunları şöyle özetleyebiliriz:

1) İşsizlikte cinsiyet uçurumu

Rapora göre 2002'den 2007'ye işsizlikte cinsiyet farkı %0,5 dolayında sabit kalmıştır. 2007'de 72 milyon işsizle kadın işsizlik oranı %5,8, 98 milyon işsizle erkek işsizlik oranı %5,3'tür. Kriz bu farkı 2012 yılında %0,7'ye çıkarmıştır. 2017 yılından önce bu durumda bir düzelme olması beklenmemektedir.

2) İstihdamda cinsiyet uçurum

İstihdam/nüfus oranındaki küresel cinsiyet uçurumu 2002 ve 2007 arasında biraz daralmışsa da %24,6 düzeyinde kalmıştır. Bu dönemde istihdam artış oranı kadınlarda %1,8, erkeklerde %1,6 olmuştur. Kriz döneminde ise kadın istihdam artış oranı erkeklerin %0,1 altına inmiştir.

3) İşgücüne katılım oranında cinsiyet uçurumu

Bu orandaki cinsiyet uçurumu 1990'larda %27,9'dan %26,1'e inmiştir. Fakat 2002-2012 yılları arasında fark aynı kalmıştır.

4) İş kalitesinde cinsiyet uçurumu

Ücretsiz aile işçiliği, kendi hesabına çalışma gibi fazla kaliteli olmayan işlerde çalışan kadınların oranı erkeklerden daha yüksektir. 2012'de bu fark küresel olarak %2,3 düzeyindeydi. Çalışan kadınların %50,4'ü, erkeklerin ise %48,1'i bu tür işlerdeydi.

5) Sektörlere giriş uçurumu

Kadınların çalışacakları sektörü seçme hakları erkeklere göre daha sınırlıdır. Bu fark zaman içinde daha da artmış, gelişmekte olan ülkelerde kadınlar tarımdan hizmetlere yönelirken, gelişmiş ülkelerde sanayiden hizmet sektörüne geçmiştir. 2012 yılında küresel olarak kadınların üçte biri tarımda, yaklaşık yarısı hizmetlerde, altıda biri ise sanayide çalışmaktaydı. Son 20 yılda sanayide çalışan kadınların oranında hafif bir artış olurken, tarımdan ayrılanların çoğu doğrudan hizmetler sektörünü seçmiştir. Gelişmiş ekonomilerde ise sanayide kadın istihdamı yarı yarıya azalırken, bunların %85'ten fazlası başta eğitim ve sağlık olmak üzere hizmetler sektöründe toplanmıştır.

6) Meslek uçurumu

Öteden beri ağırlıklı olarak erkekler fabrika, ticaret, yönetim, yasama işlerinde kadınlar ise sekreterlik,

**Türkiye'nin
cinsiyet uçurumu
açısından
dünya ülkeleri
arasında hiç de
iyi bir durumda
olmadığı ve
önünde katedecek
uzun bir mesafe
bulunduğu bilinen
bir gerçektir.**

satış, hizmet gibi orta nitelikli işlerde çalışırken, yaşanan krizin gelişmiş ülkelerde ticaret bağlantılı sektörlerde erkekleri, sağlık ve eğitim gibi sektörlerde istihdam edilen kadınlardan daha çok etkilediği dikkati çekmektedir. Bunun aksine, gelişmekte olan ekonomiler ticaret sektörlerinde kadınlar daha fazla etkilenmişlerdir.

Türk Çalışma Hayatında Kadın

Türkiye, son küresel krizden özellikle AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında, büyüme hızının düşmesi, cari işlemler açığının artması gibi bazı olumsuz gelişmeler dışında çok fazla etkilenmediğinden, çeşitli verilere baktığımızda son 4-5 yılda çalışma hayatında kadın-erkek eşitsizliklerinin kriz nedeniyle daha da büyüdüğünü öne sürmek pek mümkün görünmemektedir. Söz gelişi, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin son yayımladığı verilere göre, ülkemizde 2004 yılında %11 olan kadın işsizlik oranı 2012 yılında %10,8 düzeyindedir. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı kadınlarda %19,6'dan %16,4'e gerilemiştir.

Fakat bu tür veriler ülkemizde kadınların çalışma hayatında yeterince yer almadığı temel gerçeğini ortadan kaldırmaya yetmemektedir. Kadınlarımızın kriz dönemlerinde işlerini kaybetmeleri, daha düşük ücretlerle daha uzun süreler çalışmak zorunda kalmaları gibi doğrudan olumsuz etkilere fazla maruz kalmaması biraz da bundandır.

TÜİK'in yeni yayımlanan **İstatistiklerle Kadın 2012** yılına baktığımızda bu durumu kanıtlar nitelikte çeşitli verilerle karşılamaktayız. Öyle ki:

- 1) 2012 yılı itibarıyla işgücüne katılma oranı kadınlarda %29,5, erkeklerde %71'dir.
- 2) OECD ülkeleri ile karşılaştırıldığında, Türkiye %27,8 ile 2011 yılında en düşük kadın istihdam oranına sahip OECD üyesidir. Aynı yıl %77,3 ile İzlanda birinci durumdadır.
- 3) Yine 2012 yılında kadın genç işsizliği (15-24 yaş arası) oranı %19,9 iken, erkeklerde %16,3'tür. Kentlerde ise aynı yıl bu oranlar %25,6 ve %17,6 düzeylerindedir.

Kuşkusuz bu verileri eğitim, sağlık, politika gibi alanlarda elde mevcut verilerle daha da zenginleştirmek mümkündür. Örneğin, yine TÜİK raporuna göre, seçilmiş 51 ülke parlamentosunda kadın milletvekili oranı en yüksek olan ülke İsveç'tir (%44,7). Türkiye %14,4 ile 43. sırada yer almaktadır. Daha başka bazı çalışmalara göre, Türkiye'de genç nüfusun (15-24 yaş arası) %30'u ne okumakta, ne de çalışmaktadır. Bu oran erkeklerde %17,1'e gerilerken genç kızlarda %41,5'e çıkmaktadır. İngilizce NEET (not in education, employment or training), Türkçe NONÇ (ne okuyor, ne de çalışıyor) kısaltmalarıyla ifade edilen bu gösterge, iş dünyası ile genç nüfusun ilişkisini ölçme açısından önem taşımakta-

dır. Çünkü bu gruba dahil olan gençler hem işgücü piyasasında, hem de sosyal anlamda dışlanma riski altında bulunmaktadır.

Türkiye'nin cinsiyet uçurumu açısından dünya ülkeleri arasında hiç de iyi bir durumda olmadığı ve önünde katedecek uzun bir mesafe bulunduğu bilinen bir gerçektir. Son olarak Cenevre'de faaliyet gösteren Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum)'nun yeni yayımlanan The Global Gender Gap Report 2012'de yer alan Küresel Cinsiyet Uçurum Endeksi bu durumu açık bir biçimde doğrulamaktadır. Rapora göre endekste yer alan 135 ülke arasında Türkiye 124. sıradadır.

Endeksin ilk 10 sırasında yer alan ülkeler şunlardır:

1. İzlanda,
2. Finlandiya,
3. Norveç,
4. İsveç,
5. İrlanda,
6. Yeni Zelanda,
7. Danimarka,
8. Filipinler,
9. Nikaragua,
10. İsviçre.

Görüldüğü üzere bundan önceki yıllarda hesaplanan endekslerde olduğu gibi, Kuzey ülkeleri ilk 10 ülkenin en başında yer almış durumdadır. Rapora göre, şimdiye kadar hiçbir ülke tam bir cinsiyet eşitliği sağlayamamış olsa da, Danimarka dışında tüm Kuzey ülkeleri cinsiyet uçurumunun %80'den fazlasını kapatmış durumdadır. Bu nedenle de uluslararası karşılaştırmalarda model olarak kullanılmaktadırlar.

Endekste 124. sırada bulunan Türkiye'nin altında yer alan 11 ülke ise şunlardır:

125. Umman,
126. Mısır,
127. İran İslam Cumhuriyeti,
128. Mali,
129. Fas,
130. Fildişi Sahili,

131. Suudi Arabistan,
132. Suriye,
133. Çad,
134. Pakistan,
135. Yemen.

Endekse giren 44 Avrupa ve Orta Asya ülkesi sıralamasında Türkiye sonuncu, 37 Üst-Orta Gelir Grubu ülke arasında ise 36. sırada yer almaktadır. Bu grupta Türkiye'nin altında son sırada yer alan ülke ise İran İslam Cumhuriyeti'dir.

Yukarıda değindiğimiz gelişmeler ve istatistikler, 2008 yılından bu yana yaşanan küresel krizin çalışma hayatında kadın-erkek eşitsizliklerini pek çok ülkede daha da artırmış olduğunu ortaya koymaktadır. Fakat, bu eşitsizlikler krizden önce mevcut olduğu gibi, krizden sonra da varlığını sürdürecektir. Önemli olan, hem tekil ülkeler düzeyinde hem de uluslararası platformlarda bu eşitsizlikleri azaltacak çok çeşitli hukuki, sosyal, ekonomik tedbirlerin büyük bir kararlılıkla ele alınması ve yürürlüğe konmasıdır. Kadınların çalışma hayatına daha fazla katılımının sağlanmasının ve bu alandaki cinsiyet eşitsizliklerinin azaltılmasının dünyada büyümeyi artıracak ve dolayısıyla yoksulluğu azaltacak kettir. Giderek kıtlaşan kaynaklar gerçeğı ile yüzyüze bulunan dünyamız, kadın işgücünü görmezden gelme lüksüne sahip değildir. İnsan emeğinin en önemli üretim faktörü olduğu gerçeğı asla ihmal edilemez.

Uluslararası karşılaştırmalar, bu konuda Türkiye'nin hiç de imrenilecek bir durumda olmadığını açık biçimde ortaya koymaktadır. Nüfusunun %49,8'i kadınlardan oluşan bir ülkede, kadınların işgücüne katılım oranının %29,5'te kalması asla hoşgörülebi- lecek bir kaynak israfı değildir.

Kaynakça:

- ILO, **Global Employment Trends for Women, December 2012.**
- UNAIDS, **Impact of the global economic crisis on women, girls and gender equality**, Discussion Paper, August 2012.
- World Economic Forum, **The Global Gender Gap Report 2012**, Geneva.
- TÜİK, **İstatistiklerle Kadın 2012.**

**DOÇ. DR.
FİLİZ
KARDAM'LA
KADUM
VE KADIN
ÜZERİNE...**

kadın ve toplum

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Öğretim Üyelerimizden ve Çankaya Üniversitesi Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KADUM) Eski Müdürü Doç. Dr. Filiz Kardam ile KADUM'un Yeni Müdürü ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyelerimizden Yrd. Doç. Dr. C. Akça Ataç KADUM ve Kadın konusunda bir röportaj gerçekleştirdi.

Sevgili Filiz Hocam, KADUM müdürlüğünüz boyunca hem üniversitemizi hem merkezimizi, kadın hareketi ve kadın sorunlarının tartışıldığı diğer tüm mecralarda temsil ettiğiniz için çok teşekkür ederiz. Biz bugün de istiyoruz ki KADUM günlerini, kadın hareketini, kadınları sizden dinleyelim.

Elbette... KADUM günlerinden başlayalım mı o zaman? Ben 2000 yılında Çankaya Üniversitesi'nde kadrolu olarak işe başladığımda tabii ki KADUM'un varlığından da haberdar olmuştum. 1998 yılında kurulmuş, ben geldiğimde de Emel Doğramacı'ydı müdür. Emel Hoca "Gelir misin? Bak sen kadın çalışmaları yapıyormuşsun," dediğinde ben de Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nde kadın istihdamını geliştirme projesini yeni tamamlamıştım. Bu projenin sonunda bir toplumsal cinsiyet eğitimi geliştirmiş, kamuda, sivil toplumda, eğitimin uygulamalarını yapmıştık. O yüzden ben de kendisine "Evet, gelirim tabii" dedim.

O dönemde nasıl etkinlikler düzenliyordunuz?

Esas olarak 8 Mart ağırlıklıydı çalışmalarımız; yani Dünya Kadın Günü'ne yönelik. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü 25 Kasım henüz gündemimizde yoktu. Benim KADUM içindeki önceliğim hep etkinliklerimize önce öğrenciyi katabilmek ve bilgilendirmektir. İlk etkinliklerimizden biri "Kadınlar Vardır" isimli belgeseli bir gün boyunca göstermek oldu. Başlangıçta çok büyük bir ilgi olduğunu söyleyemem; ama kadınlarla ilgili etkinlik düzenleyenlerin sabırlı olması gerekiyor. İlk önce katılımcı sayısı az olabiliyor; ama gerçek değişim ve ilgi artışı, doğru bilgiyle buluşma sonucunda ortaya çıkıyor. Emel Hanım döneminde, okul çapında bir anket de dolaştırarak hangi tür etkinliklerin daha ilgi çekici bulunduğunu da anlamaya çalışmıştık.

Müdürlüğünüz süresince "Ne yapar bu KADUM?" sorusuna çok muhatap oldunuz değil mi?

Evet, olduk. Olduğumuzda da her zaman verecek bir cevabımız oldu. Her şeyden önce, kadın çalışmaları hangi alanlarda yoğunlaşıyor baktık ve bu alanlardaki yeni bilgi ve bakış açılarını üniversitemize getirmeye çalıştık. Aynı zamanda da bu alanlarda çalışma yapanları, öğrencilerimiz kişisel olarak görsün istedik. Çoğunlukla panel türünde etkinlikler düzenledik. Kadınla ilgili ödevi olan, kitap soran öğrenci zaten gelip beni buluyordu. Etkinlik ilanlarımızı, posterlerimizi takip eden ilgili öğrenci ve hocalar da bize kolayca ulaştı.

Nitekim ben de izinizi o şekilde sürüp katıldım aranızda ve gördüm ki 8 Mart'ın yanı sıra 25 Kasım için de etkinlikler düzenliyorsunuz.

8 Mart, kadınlara dayanışma içinde olduklarını gösterme olanağı tanıyan bir gün. Ünlü veya başarılı ya da konusunun uzmanı kadınları davet ettiğimiz gibi, zor koşullardan çıkıp, kadın hareketiyle temas kurup, kendine bir hayat kurabilmiş kadınları da üniversitemizde

ağırlamaya büyük önem verdik. Örneğin hayatı boyunca çalışmamış, sonra kendi isteği ile bir kadın kooperatifine girmiş bir kadın da vardı konuklarımız arasında; ama 25 Kasım, şiddetle mücadelenin önemini başka konularla, sorunlarla karıştırmadan tek başına vurgulayabildiğimiz yegâne gün. Çok önemsiyoruz. Aynı şekilde 8 Mart ve 25 Kasım etkinlikleri yaptığımız zamanlarda, öğrencilerin derste öğrenecekleri kadar değerli yaşam deneyimlerine şahitlik etmesini ve duyarlı öğretim görevlisi arkadaşlarımızın desteğini çok önemsiyoruz. Etkinliklere sınıfını getiren, kendisi de orada oturup tartışmalara katılan hocalarımıza çok teşekkür ediyoruz. İşte böyle zamanlarda kazanımımız gerçekten büyük oldu.

Peki paneller haricinde ne gibi etkinlikleriniz oldu?

Sadece paneller olmasın, kadın sorununun görsel yanını da vurgulayalım istediğimiz için bir fotoğraf yarışması düzenledik, sergi açtık, film gösterimleri yaptık. Yönlendirme, cesaretlendirme ve bilinç yükseltme ile kadın çalışmalarında ilginin nasıl arttığını böylece gözlemlemiş olduk. Bir de tabii üniversitemiz personel eğitimlerinin bir parçası olarak toplumsal cinsiyet eğitimleri düzenledik.

İlgilenenler için müdürü olduğunuz bu üç yıl içerisinde KADUM, Filiz Hoca ile özdeşleşti; imzanızı atmış oldunuz süreç.

İmza demeyelim de süreçlere gerçekten çok dâhil oldum ben. Her hazırlık aşamasında teknik ve idari personelle, el yordamıyla, sora sora, çeşitli; ama çok yakın bir ilişki kurdum. Örneğin Şerafettin'i ben önce sadece etkinliklerde teknik yardım alınan bir kişi olarak görürken daha sonraları onun konunun özünü ilgilenen ve görevinin ötesindeki hazırlıklara yüksünmeden katkıda bulunan yönünü de tanıdım. İnsanın başkalarını üretim içinde tanıması çok güzel.

Sonuç olarak, biz yeni Yönetim Kurulu için de takip edeceğimiz bir bürokratik emsal geliştirdiniz.

Doğru. Sekreterlerimiz de ben hangi bölümdeysem, İktisat'tayken Ümit, Siyaset Bilimi ve

Uluslararası İlişkiler Bölümü'ndeyken Ebru, çok yardımcı oldular. Bu arada bir odamız oldu. Mühendislik Fakültesi eski Dekanı Levent Kandiller Hoca'nın bu katkısını unutmamız mümkün değil. Odamız ve bize şimdiye kadar ulaştan dokümanlar ile lisans ve yüksek lisans öğrencilerimizin kullanabileceği küçük bir dokümantasyon merkezi oluşturma hedeflenebilir.

İnşallah hocam. Peki merak ediyoruz, siz kadın hareketine nasıl katıldınız?

Önce istersen ben niye kadınlarla, kadın sorunlarıyla ilgilendim, onu anlatayım. Açıkçası şimdiye kadar çok üzerinde durmadığım; ama neden diye sorduğumda bağlantı kurduğum, kız kolejinde okumuş olmamdan başlamak gerekiyor. Kadınlarla iletişimde rahatlığımı, alışkanlığımı ve keyif almayı buna bağlıyorum artık. İzmir Amerikan Koleji, kadınların sadece birlikte vakit geçirmesini değil; aynı zamanda birlikte sosyal etkinliklerde bulunmasını sağlamıştır. Öğrencinin okulda notunu ve konumunu belirleyen, sosyal etkinliklerde bulunma tercihleriydi. Ben tercihim Kız Yetiştirme Yurdu'na gitme yönünde kullanmıştım. Kimse kız çocuklarının kaldığı bu yurda bir grup arkadaş, 15 günde bir haftasonu gider, bütün günümüzü orada geçirirdik. Zaman içinde o çocukların ablaları olmuştuk. Sosyal etkileşim bilincimin hayatımın o döneminde geliştiğini çok net hatırlıyorum. Faaliyetlerim daha sonra annemin dernekleri ile devam etti. Lise boyunca ve üniversitenin ilk yılında, annem CHP Kadın Kolları Başkanı'ydı ve derneklerde de aktifti, onun etkinliklerinde yer aldım. Üniversite, artık politik bir kimlik çerçevesinde duruşumu belirlediğim bir dönemdi; ancak devrimci hareketin içinde kadın hareketi biraz geride kaldı ki biz daha sonra bu zorunlu gerilemenin hesabını da sormaya çalıştık. Bu nedenle benim yeniden kadınlara dönüşüm 1976 yılında. Epey sonra yani.

Nasıl bir dönüşten bahsediyorsunuz hocam?

İlerici Kadınlar Derneği ile olandan. Dernek'te geçirdiğim, 1976'dan 1979'a, üç yıl bana onlarca yıl gibi gelmiştir. Bunun bir nedeni, bu sürenin

bana katkısının çok olması ve çalışmalarımın gerçekten büyük keyif almam. İkincisi de zor olması. Sen yaşın gereği ne kadarını biliyorsun ya da hatırlıyorsun bilmiyorum; ama sokakta çatışmaların, terörün fazla olduğu; aynı zamanda yoksulluğun, yoklukların çok yoğun yaşandığı bir dönemdi o yıllar. Bu terör ve yoksulluk döneminde biz kadınlar olarak bir dernekteyiz ve İlerici Kadınlar Derneği, aynı zamanda politik bir dernek. İlerici ve kendini solda gören kadınlardık. Üyelerimiz farklılık gösteriyordu; ama yönetim böyle şekillenmişti. Derneğin merkezi Sıhhiye'deydi; ancak yapılanma ve yayılma anlamında mahallelerde neresi uygunsa, muhtarlığın içinde bir odada mesela, çalışabiliyorduk. Sıhhiye'deki merkeze, o günün koşullarında Altındağ'da ya da Seyranbağları'nda oturanın sıklıkla çıkıp gelmesi mümkün değildi. O yüzden de mahallelere biz giderdik. Ben mahalle çalışmalarından çok bizim derneğin -"dışışleri" derdik biz- diğer derneklerle, odalarla, sendikalarla ilişkilerini düzenlerdim. Mahalle çalışmalarına çok özenirdim ama.

Kaç üyeniz oldu, dernek hangi alanlarda etkindi?

Zaman içinde çok üye edindik. Okuma-yazma kursları açtık. Kadın hakları ya da memleket meseleleri ile ilgili seminerler düzenliyorduk. Türkiye çapında 33 şube, 15.000 üyeye ulaştık. Bu kadar yaygın ve aktif faaliyet gösterirken 12 Eylül döneminde diğer derneklerle beraber İlerici Kadınlar Derneği de kapatıldı; ancak biz gerekçe gösterilmeden kapatıldık.

Bir sabah merkeze geldik, derneğimizi mühürlü bulduk. Çok koşuldu peşinden; ama sonuç alamadık.

O günlerde gerçekten devrim ummuş muydunuz hocam?

Vallahi Akça, herhalde ummuşuz. Ummamış olsak; yani koşullarda iyi yönde ve radikal değişiklik ummamış olsak o çılgınlıkları yapamazdık. Merkezin yanı başında Atatürk Lisesi vardı. Her gün okul kapısının önünde çatışma olur, çocuklar vurulurdu. Endişeli anneler okul çıkışında kapı önlerinde beklemeye başlamışlardı. Biz de "Bu da bizim dayanışma göstereceğimiz bir alan" diye annelerle beraber beklerdik. Böylece tabii hemen yerimiz yurdumuz tespit edildi. Bayağı hazin olaylar yaşayabilirdik. Biz yokken bir kere kurşunlandı merkez. Bir kere de daha kötü, balkona atılan molotof kokteyli yan balkona düşüyor, yan komşunun engelli oğlunun tekerlekli sandalyesi lime lime oluyor. Sonra, toplantılarımızı akşam yapardık. Ben Umut'u -o zaman 4 yaşındaydı- yuvadan alır toplantıya giderdim. Tiyatrocu Meral Niron da üyelerimiz arasındaydı. Bir gün mesela pahalılığı protesto edeceğiz; Meral yaşlı kadın kılığına girdi, hep beraber pazara gittik. Meral "Bu mu? Bu fiyata mı?" dediğinde pazar alanında neşeli bir gürültü kopardık. Tüp kuyruklarına girip "Bu ne rezalet!" derdik. Etrafımıza toplanan insanlarla pahalılığın nedenlerini konuşurduk. Mahalleli kadınlar çok seviyordu bu faaliyetleri. Bu arada çeşitli işyerlerindeki grevleri de destekliyorduk. Grevleri desteklemek için çok pazara çıktık.

El ürünleri satmak için mi?

Sadece el ürünleri değildi. Kendi kişisel eşyalarımızı da çok sattık grevdeki işçileri desteklemek için. Sonuç olarak ciddi fedakarlıklar gerektiriyordu dernek çalışması. Şimdi durup geriye baktığımda ya da arkadaşlarımla yaptıklarımızın gerçekten kadın hareketi olup olmadığını, Marksist-Feminist harekete uyup uymadığını konuştuğumuzda fikir ayrılıklarımız olsa da hepimizin uzlaştığı konu, bizim bu derneği çok sevmiş olduğumuzdur. Biz o günlerde yaptıklarımızı gülerек hatırlıyoruz şimdi. Her şeyi, bütün o çılgınlıkları, fedakarlıkları... Kadınlar için ve onlarla birlikte yaptığımız her işin yaratıcı ve mutluluk veren türden olduğunu görüyorum. Herhalde İKD'deki çalışmam beni çok etkilemiş ki daha sonraki yaşamımda 1980-1994 yılları arası Almanya'da, 1994 sonrasında da Türkiye'de hep kadınlarla ilgili bir şeylerin içinde oldum; ama tabii bu kısacık görüşmede bütün bunları paylaşmak mümkün değil...

Ya kadın hareketinin bugünkü durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bugün pek çok alanda kadının eşitsizliğe ve ayrımcılığa uğradığını söyleyebilirim. Kadınların ev emeğinin istismar edildiği, kadınların evdeki hizmetlerini bütün aile fertleri için yaptığı ve bunu ücretsiz yaptığı, hane içi yeniden üretimi hâlâ kadınların sağladığı ortada zaten. Kamuda ise kadınların aldıkları ücret, işe alınma koşulları, işe alınırken evlilik, çocuk sahibi olma hakkında sorulan sorular, çalışma koşulları, atamalar, terfilerle ilgili ayrımcılık ve eşitsizlikler devam ediyor. Karar verici mekanizmalarda çok az sayıda kadın yer alıyor. 80'li yıllardan itibaren yükselen feminist hareketin kadının bütün sorun alanlarını,

özel alan da dâhil, kendine mesele edinip mercek altına alması ve bu alanlarda çözüm üretme yönünde taleplerini dile getirmesi, kuşkusuz alınan önlemlerin iyileştirilmesini etkiledi. Aynı şekilde AB süreci ve önemli uluslararası antlaşmaların altına imza atılması da kadınların eşitlik taleplerinde ellerini güçlendirdi. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün kurulması, kadına yönelik bir bürokratik mekanizmayı harekete geçirdi. İstihdama yönelik ulusal düzeyde programlar oluşturulması, araştırmalar yaptırılması aynı şekilde etkili oldu. Şiddete yönelik politikaların gözden geçirilmesi, özellikle 2006 yılından itibaren çıkarılan genelgeler, devletin bu sorunla mücadele iradesinin güçlendiğinin göstergesi olarak kabul edilebilir; ancak ortaya çıkan sonuçlar itibarıyla baktığınızda birçok alanda eşitliği sağlama bakımından pek çok eksiklik var. Ayrımcılıklar hâlâ büyük çapta sürüyor. Ayrıca 1980'lerden itibaren varlığını hissedilen aile odaklı kadın anlayışının son senelerde yaygınlaşıp kuvvetlendiğini düşünüyorum. Örneğin, "toplumsal cinsiyet" ifadesi çok telaffuz edilmek istenmiyor. Kadın ise aile içine sıkıştırılmak isteniyor. İşte biliyorsun, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı'nın adı değişti; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı oldu. Bu değişiklik, psikolojik açıdan da kadın algısına olumsuz bir etki yapmıştır.

Oluşturulan yeni politikalar da aslında kadının toplumda birey olarak algılanmasını güçleştiriyor mu?

Politikalar, kadının birey olarak korunması yerine ailenin korunması, aile korununca kadının otomatik olarak korunacağı prensibi ile oluşturuluyor. Bu prensibin yansımalarını, baskın politik söylemi diğer bağlamlarda dile getirilmesinde de görüyoruz. Özellikle, bu vesileyle çocuk yapılması çağrısının devletten gelmemesi, çiftlerin kendi istek ve planlamaları doğrultusunda çocuk sahibi olmalarının gereğini vurgulamak isterim. "Çocuk yapın" çağrısı çoğaldıkça, kürtajı sınırlama gündeme getirildikçe, bunun kadınların bedeni üzerinde denetim ve baskı politikası uygulamaya kadar gidebileceğinden endişeleniyorum.

Ne yapılması lazım?

Bir kere, her şeyden önde kadını, aile içine oturarak değil; ana olarak değil; birey olarak inşa etmemiz lazım. Toplumsal cinsiyet eşitliği de bugün yasalarda

var. Eksiklikler, daha çok yasaların kendisinde değil; uygulanmasında ortaya çıkıyor. Eşitliği fiilen hayata geçirebilmemiz için politikaların sadece kadın ve aile ile ilgili olan alanlara değil; topyekûn her alana nüfuz etmesi gerekiyor. Kadına yönelik eşitlik sağlayıcı politikalar, ana akım politikalar haline gelebilir. Bu bağlamda ben de yeni kurulmuş olan ve kadına yönelik politikaların uygulanmasını takip etmeyi kendine iş edinmiş bir dernekle çalıştığımı da söyleyeyim. Adı CEİD; yani Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği. Üretilen politikaların uygulanmasının mutlaka izlenmesi gerekiyor. Kadının dezavantajlı diğer gruplar içine sıkıştırılmaması, erkekle kadının eşit görülmesi ve pozitif ayrımcılık gereken yerlerde bunun gereğinin yapılması, büyük önem arz ediyor. Bütün bunları sistematik olarak izleme, değerlendirme ve bunun bağımsız bir mekanizma ile yapılması çok gerekli.

Son olarak hocam, umutlu musunuz?

Umutluyum. Neden? Çünkü kadınların pes etmediğini biliyorum. Ayrıca, kadın hareketi 80'lerin sonundan itibaren ciddi mesafeler aldı. Kadın kuruluşları artık hedeflerini daha net belirliyor; taleplerini de daha iyi ve kesin ifade ediyor. Bugün kadın hareketi daha uzmanlaşmış durumda. Şiddet çalışan ayrı, ev içi emek çalışan ayrı, istihdam konularında çalışan ayrı. Kadın Çalışmaları'nda yüksek lisans ve doktora yapan arkadaşlarımız, feminizmim hem teorisini hem pratiğini öğrenerek yetişiyor. Üstelik kadın hareketi artık büyükşehirlerle sınırlı değil. Sonuç olarak, hem böyle bir potansiyel olduğu hem yol aldığımız hem uzmanlaştığımız hem de dünyada örneklerini gördüğümüz için "Niye umutsuz olalım?" diyorum. Benim kişisel tecrübem, kadınlar bir şey istediklerinde son derece yaratıcı yollar da bulabildikleri yönünde...

Filiz Hoca'nın Önemsediği Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri:

Türkiye'de

- * 2010 yılında okur-yazar olmayan erkek %2,2, kadın %9,9.
- * 2011 yılında kadınların işgücüne katılma oranı %28,8, erkeklerin %71,7.
- * İstihdam edilen kadınların yaklaşık üçte biri ücretsiz aile işçisi. Ücretli ve yevmiyeli çalışanlar %51,6. Kendi hesabına çalışan kadın oranı %11, işveren %1,2.
- * 2011 yılında rektörler arasında kadın oranı % 5,6. Akademik personel içinde kadın oranı %40. Kadın profesör %27, doçent oranı %32.
- * 2011 yılında kadın milletvekili oranı %14,2; Bakanların 24'ü erkek, 1'i kadın.
- * Fiziksel şiddet gören kadın oranı %39,9.
- * Evlilik hâlâ norm, boşanmalar az. 2010 yılında evlenme oranı %64; kadınlar arasında boşanma %3,4, erkekler arasında %2,3

**Politikalar,
kadının birey
olarak korunması
yerine ailenin
korunması,
aile korununca
kadının otomatik
olarak korunacağı
prensibi ile
oluşturuluyor.**

Öğr. Gör. Dr. Tüzel ATICI

Bölüm Dışı Dersler Koordinatörlüğü
Tarih Birimi

« ATATÜRK VE KADIN ANLAYIŞININ » DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE GELİŞİMİ

“Ülkeler çeşitlidir; fakat uygarlık birdir ve bir ulusun gelişmesi için de bu tek uygarlığa katılması gerekir.”

Mustafa Kemal Atatürk¹

Türkiye Cumhuriyeti, günümüz dünya uygarlığına katılırken, Türk toplumunun kültürel özelliklerini koruyarak, tam bağımsızlık ve ulusal egemenlik anlayışı üzerine kurulmuştur. Bunda, Atatürk'ün liderliği ve ilkelerinde formüle edilen düşünce sisteminin, toplumda daha önceleri de ihtiyaç duyularak çabalara girilmiş olan bu değişikliği günümüzdeki gibi şekillendirdiği ve modern anlayışın temelini teşkil ettiği açıktır.

Kadının Evrensel Yeri

Hümanizm, Rönesans, Reform, sanayi devrimleri, keşif ve icatlar, Amerikan ve Fransız Devrimleri ile bugünkü şekli ile kavranılan uygarlığın, “Batı”da sürdürülmesine neden olan gelişmelerdir. Buna göre, Fransız Devrimi'yle özgürlük, eşitlik ve adalet düşünceleri evrenselleşmiş, günümüzde II. Dünya Savaşı'ndan sonra sistemli ve evrensel uygulama alanı da bularak, bugünkü insan hakları anlayışına ulaşmıştır.

Günümüzün bakış açısı ile insan hakları konusu, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1920'li yıllarda henüz bireysel alana ulaşmamış; 1848'de köleliğin ya-

saklanması örneğinde olduğu gibi toplumsal alanda görülmektedir.

1789 Fransız Devrimi'nin getirdiği eşitlik ve özgürlük rüzgârı, 19. yüzyılın başından itibaren Batı merkezli dünyayı etkilemeye başlamıştır. 1870'lerden itibaren Türk toplumunda ataerkil topluma dayanan eşitsizlik ilişkileri, kadın-erkek eşitliğine doğru yola çıkmaya başlamış, kadınlara yönelik birçok dergi ve kadın yazarlar bu yıllardan itibaren Türk basınında da görülmüştür.

Tarihçi Seignobos, Avrupa'daki kadınlara yönelik eşitlik ve özgürlük anlayışının gelişimini şu ifadelerle anlatmaktadır: “[Avrupa’da] kadınların hayatı, buharandan [I. Dünya Savaşı] hiç olmazsa en ileri ülkelerde değişmiş bir halde çıktı. Savaş sırasında kadınlar, tarım ve sanayide erkeklerin yerini aldı. Önceleri daha yüksek ücretlerden, daha sonra işgücüne artan ihtiyaçtan yararlandı. Para ile ödenen çalışmaları onlara daha çok bağımsızlık getirdi. O zamana kadar erkeklere özgü olan mesleklerin hepsi kadınlara açıldı. ...Ev işlerinde kullanılan araçların (elektrik süpürgesi, bulaşık yıkama makinesi, buzdolabı, kalorifer) gelişmesi, kadınların kendilerine ayırdıkları zamanı artırdı. Böylelikle kadınların erkeklere bağımlılığı azaldı. Dünyada çok yeni olan bu özgürlük (toplumsal) cinslerarası eşitliğin de işaretleri olmuştur” (Seignobos,1939,561-562).

Bu eşitlik ve dolayısıyla özgürlük arayışı ya da tersi, Fransız Devrimi'nden yaklaşık iki yüzyıl sonra, 1970'lerde toplum tarafından yeniden gözden geçirme ve geliştirilmeye yönelmiştir. 19. yüzyılın sonu ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu 20. yüzyılın başında “erkeğe yardımcı, onu tamamlayan” olma çabasında olan kadın, 1970'lerden sonra “erkekle

¹ 1923 (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri III,s. 67-68)'den aktaran Kocatürk, 1999, 85. (Sadeleştirilmiştir).

eşit" olan kadın anlayışına doğru yol almıştır. Bu değişim süreci halen devam etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuruluş Yıllarında Kadının Yeri

O dönemde Türkiye'deki kültürel, siyasal, toplumsal, ekonomik koşullar göz önüne alındığında Türk toplumunun dünya uygarlığına eşit üye olarak katılımının millet iradesiyle, başka bir deyişle toplumların kendi geleceklerine kendilerinin karar vermesi şeklinde olduğu görülmektedir. Atatürk'ün liderliğinde ve düşünce sisteminde yönetici ve aydınlar, toplumun bu talebini açıklarken, anayasa ve kanunlarla şekillendirirken, hem kültürel hem de evrensel özelliklerden yararlanmışlardır.

Kurtuluş Savaşı dâhil, yaklaşık on yıldır savaş içinde bulunan Türk toplumu, sadece toprak kaybı değil; nüfus açısından da erimiştir. 1878'den beri karşılıklı göçler, Balkan, I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı'nın getirdiği yıkıma ve yıpranmaya, alt yapı zorlukları ve tahribatının neden olduğu salgın hastalıklar da eklenince, daha çok erkek nüfus olmak üzere büyük bir nüfus kaybı ve değişikliği ortaya çıkmıştır (Zürcher,2010; Kazgan,2004).

Bu demografik değişiklik, kültürle taşınan değerlerin toplumdaki öncelik sıralamasında da değişiklikler, yeni toplumsal, ekonomik, siyasal ve kültürel ilişkilerin kurulması anlamını taşıyordu. Nüfus sadece sayı olarak azalmış ya da bu sözü edilen ilişkiler açısından değişmiş değildi; nüfusun toplumsal cinsiyet bakımından da dengesi bozulmuştu. Buna aşağıda çizelgede belirtilen veriler örnek olarak gösterilebilir (TÜİK,2003,7) :

Yıllar	Nüfus	Erkek %	Kadın %	Şehir nüfusu	Köy nüfusu
1927	13.648.270	48,1	51,9	3.305.879 (%51,7 E ; %48,3 K)	10.342.391 (%46,9 E ; %53,1 K)
1935	16.158.018	49,1	50,9	3.802.642	12.355.376

Bu denge, kadın nüfusunun çokluğunun yanı sıra, yaşayan erkek nüfusunun savaşlardaki yıpranması (uzuv kaybı gibi ağır yaralanmalar, travmaya bağlı psikolojik bozukluklar vb.) sonucunu getirmiştir. Eğitilmiş insan gücü açısından bakıldığında kadınların eğitim durumu çok gerilerdedir. 1935 yılında (okullaşma çağına gelmeyenler hariç) nüfus

9.463.414; okuma yazma bilenler 1.775.428 (400.000 kadın); bilmeyenler 7.687.986'dır (TÜİK,2003,14). Yatırımın erkek nüfusa yapılmış olmasına rağmen gelişmeler, kadınlara daha fazla yük getirmiştir; örneğin tarıma dayanmakta olan ekonomik kalkınmanın yükü daha çok köylerde oturmakta olan kadının üzerindedir. Bu nedenle toplumun modernleşmesinde kadınlar, gelecek kurma düşüncesinde demografik gelişmeler açısından asıl dayanak olma durumunda olmuştur.

Atatürk ilkeleri olarak formüle ettiğimiz Atatürkçü düşünce sistemi, cumhuriyetçilik ve milliyetçilik ilkeleri milli egemenliğe; yani kadını ve erkeği ile eşit bir iradeye, halkçılık ve laiklik ilkeleri kadın da olsa, erkek de olsa eşitliğe, devletçilik ilkesi, sadece ekonomiye değil; kültürel ve toplumsal hayata da dayanan geniş uygulamalarına ve inkılâpçılık; yani gelişime açık olma düşüncesi açısından, kadın ve erkeğe evrensel değerler olan eşitlik ve özgürlüğü getirmektedir. Atatürk'ün topluma hedef olarak gösterdiği çağdaş uygarlığa ulaşmada kadın ve erkeğin özgür düşünce içinde eşitliği sadece bir temenni değil; aynı zamanda bu demografik gelişmelerin getirdiği bir zorunluluktur.

1920-30'ların evrensel anlayışı gereği, "erkeğe yardımcı, tamamlayıcı" kadın anlayışına göre o dönemin gelinebilecek en üst noktasına erişebilen yasal düzenleme ve uygulamalarının yapılabildiği düşünülmektedir. Buna 1926 yılında kabul edilen Medeni Kanun, kadınlara 1930 yılında İl İdaresi Kanunu ile verilen yerel yönetim (belediye) ve 1934'de genel seçimlere katılma hakkının verilmesi örnekleri verilebilir. Dünyanın değişen koşulları geniş bir zaman dilimi içinde kalkınmayı başarmayı, günümüzün az

gelişmiş ölkelerine anlamsız kılmaktadır. Yalnız kalkınmak değil; hızlı kalkınmak önemlidir (Ölken,1992, 988). Kalkınmış ölkelerle beraber, eşit ve bağımsız yaşayabilmek için hızlı kalkınma gerekliliğı bulunmaktadır.

Bunu başarabilmek için, Atatürk tarafından “Türk Milletinin son asırlarda geri kalmasına neden olan bütün kurumları kaldırarak yerine milletin karakterine, şartlara ve çağın gereklerine uygun, ilerlemeyi sağlayacak yeni kurumlar kurulması”² olarak tanımlanan inkılâpçılık/ devrimcilik anlayışıyla kadınların hayatları da buna paralel olarak geliştirilmeye yönelinmiştir. Doğal olarak bundan sonraki aşama, başta kültürel, siyasal, toplumsal ve ekonomik hayat gibi yaşamın tüm alanlarında toplumun tümünün birden, kadınların da gelişimi olacaktı, bu süreç de dünyadaki “erkeklerle eşit” olan kadın anlayışına göre evrilererek sürmektedir.

Dünyadaki en gelişmiş olan uygarlığa eşit bir toplum olarak katılımda çok önemli bir etken olan kadın yaşamının, toplumun talebi ve bu uygarlığa ulaşılması yolunda atılan adımların Cumhuriyet’in kurulduğu yıllarda Atatürk tarafından başlatıldığı göz önüne alınarak, bugün geline aşamaların gerek kadınların gerekse erkeklerin çabası ile geliştirilmesi beklentisi, tarihimize, ulusumuza ve dünyaya karşı sorumluluğumuz olarak görölmektedir.

Yararlanılan Kaynaklar:

Kazgan, Gülten. (2004). **Tanzimat’tan 21. Yüzyıla Türkiye Ekonomisi**. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Kocatürk, Utkan. (1999). **Atatürk’ün Fikir ve Düşünceleri**. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayını.

Seignobos, Charles. (1939). **Avrupa Kavimlerinin Mukayeseli Tarihi** (22. Baskısından Çev. H. Cahid Yalçın). İstanbul: Kanaat Kitabevi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) (2003). 1923-2002 İstatistik Göstergeler. Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası.

Ölken, Yüksel. (1992). **Atatürkçü Düşünce. Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi** s. 969-993. Ankara:Atatürk Araştırma Merkezi Yayını.

Zürcher, Erik Jan. (2010). **Modernleşen Türkiye’nin Tarihi** (25. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.

² 1933 (Afetinan, Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler)’den aktaran Kocatürk,1999,87). (Sadeleştirilmiştir).

O KADINLAR

Düşünüyorsunuz, işin içinden çıkamıyorsunuz. Belli bir soğukkanlılıkla duruma yaklaşılmaya karar veriyorsunuz ve o malum soruyu tekrar aklınıza getiriyorsunuz: “İnsanoğlunun yeryüzündeki varlığını başladığında cinsiyet olgusuna sahip miydi?” İlk insanların böyle bir bilince sahip olabileceğini çok da sanmıyorum; ancak bir süre sonra, başta yaşadığı çevrenin koşulları ve sahip olduğu fiziksel edinimlerden hareketle, insanoğlu cinsiyet adını verdiğimiz belirleyici unsuru keşfetti ve bunu hayatının en orta yerine yerleştirdi.

Kerem GÜN

Bölüm Dışı Dersler Koordinatörlüğü
Türkçe Birimi

kadın ve toplum

En başlarda toplayıcılıkla sürdürdüğü yaşamı devam ettirme edimini, daha sonraki süreçlerde avcılığa dönüştürdü ve güçlü olanın avlanması / besini bulmasıyla işleyen bu süreç, erkeğin fiziksel üstünlüğünü ilan etmesiyle devam etti. Avcılıkla birlikte 1-0 öne geçen erkeğin, iş üretime ve üretim araçlarının paylaşımına geldiğinde de bu üstünlüğünü devam ettirdiğini çok rahat görebiliriz. Kadınsa evde oturma, çocuklarla ilgilenme ve hatta tabir yerindeyse güçlü olanın cinsel ihtiyaçlarını giderme görevleri düştü. Söz konusu bu görevler, istediğimiz kadar gelişim ya da yasalarımızda iyileştirmelere gidelim, ne yazık ki günümüzde de değişmedi ve öncelikle coğrafyanın biçtiği roller ve bunun ötesinde üretim araçlarının tasnifinin getirdiği üstün olma vasfı; söz konusu üstünlükten dolayı kadını aşağılama ve dört duvar arasına hapsedme tavrı biz erkeklerin alnına kara bir leke gibi oturdu...

Günümüz dünyasında, kadınların erkeklerle her alanda eşit hakka sahip biçimde yaşadığı bir coğrafya yok... Nasıl ki demokrasi, uygulanması mümkün olmayan bir ütopya olarak bugün dünya üzerinde birçok ülke tarafından icra edilmeye çalışılıyorsa; kadın hakları ve kadın/erkek eşitliği kavramları da akıllı olan her bireyin arzuladığı, istediği ve nedense iş uygulama noktasına geldiğinde (kimi zaman çok istense de) bir türlü başarılı olamadığı bir alanı oluşturuyor. Özellikle ilk üretim aracını keşfeden ve böylece beraber yaşadığı insan topluluğunda "haklı" bir yer edinen o ilk insanın ortaya çıkmasından itibaren, cinsiyet düzleminde "eşitliğin" sadece bir hayal olarak kaldığı akıllardan asla çıkarılmamalıdır.

Dünyanın bazı ülkelerinde, kadınlar erkeklerle daha eşit, demokratik ve özgür bir yaşamı paylaşabiliyor; ancak bu paylaşım, yukarıda da bahsettiğim gibi, asla ve asla %50'lik pasta dilimini yansıtmıyor. Üçüncü Dünya Ülkeleri ve Doğu Avrupa coğrafyası düşünüldüğündeyse söz konusu pasta dilimi gitgide küçülerek neredeyse "yok" sınırına dayanabiliyor.

Bu yazıda, o veya bu şekilde, hayatımda iz bırakmış bazı kadınları anlatmaya çalışacağım. Yaşadığım toplumdaki ya da zihnimdeki bazı tabuları bir şekilde yıkan ve hatta yaşamı algılamama yardımcı olan o kadınları anlatmak istiyorum. Yazıyı kaleme almayı ilk niyetlendiğim sıralarda, aklımdaki örnekleri sadece Türkiye'yle sınırlamak vardı; ancak bir süre sonra, yaşam felsefemin temellenmesinde etkin rol

oynayan bazı yabancı kadınlardan da bahsetmem gerektiğine karar verdim. Okudukça sizler de göreceksiniz ki verdiğim örneklerin büyük çoğunluğunu Türkiye'den kadınlar oluşturuyor; fakat dünyadan da benim için değeri olan birkaç kişiye yer vermeseydim bu yazı bir şekilde hep eksik kalacaktı...

Kısacası kadın olmak zor meseledir... Hele ki Türkiye'de kadın olmak, başlı başına bir meseledir!

Öncü Olmak...

Bir imparatorluk çökerken gelen felâketi önceden görebilmek, sezebilmek ve ona göre toplumdaki yerini alabilmek... Unutulmaz bir söz vardır: "İmparatorluklar çökerken o toprağın aydını köklerini arar..."

Osmanlı İmparatorluğu çökerken de böyle olmuş; birçok aydın köklerine dönüş hareketini başlatmış, özellikle dil ve kültür alanlarında İslam öncesi döneme dair araştırmalar ve çeşitli tespitler almış başını gitmiştir. Elbette böyle bir dünyada, o veya bu nedenle, önu asırlar boyu tıkanmış olan kadın da boş duramazdı. Osmanlı'nın tarih sahnesinden çekilmesinden 20 veya 30 yıl kadar önce, Müslüman Osmanlı kadınının erkeklerle eşit seviyede, yeni yeni çalışma sahalarını kendine büyük uğraşlarla açtığına

tanıklık edebiliyoruz. Tiyatrocu bir aileden gelen **Afife Jale** belki de bu kadınların en ünlülerinden... Osmanlı döneminde Müslüman bir kadının sahne oyunlarına çıkması yasaktı. Bu roller daha çok azınlıklar tarafından üstlenilirdi. Afife Jale, içindeki tiyatro aşkını bastıramamış ve Beyoğlu'nda sahneye çıkmıştı. Polis kovuşturmaları, kimlik saklama çabaları ve o dönemlerin ilerici erkek aktörlerinin yardımlarıyla uzun bir süre oyunculuk görevini yerine getirebilmişti. Bugün, adına tiyatro ödülleri verilen bu cesur kadın, 2. Meşrutiyet'ten sonraki süreçte benzerlerinin ortaya çıkmasıyla birlikte unutulup gitti. Onun yaşadığı dönemi ve koşullarını düşünüyorum da... Bir yerde çoğunluğunu örfi kuralların teşkil ettiği şeriat hukuku ve bir diğer yerde Avrupai bir modern yaşam arzusu... Herhalde "tabu deviren" olmak böyle bir şeydi... **Halide Edib Hanım** ise çok daha değişik bir noktadan toplumun önündeki yerini almıştı. İşgal altındaki İstanbul'da kadın başına

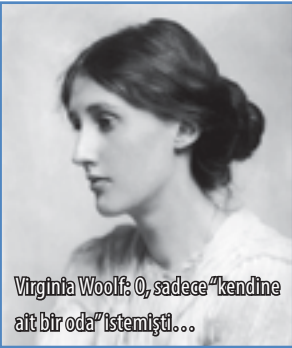

Halide Edib: İşgal altındaki İstanbul'da "istiklal" diye haykırdı!

"istiklal" diye haykırıyordu. Düzenlediği meşhur Sultanahmet Mitingi'nin büyüklüğü ve heyecanı bugün bile anlatılmaktadır. Zor bir durumdur işgal altındaki bir şehirde yaşamak, hele ki daha da zor bir meseledir oradaki

direnışı örgütlemek. Halide Edib, tıpkı Yeni Turan romanında da anlattığı gibi, gizli ev toplantıları, fikir münakaşaları ve polise/işgalci askerlere yakalanmak için gecede 3-4 ev değiştirme gibi üstesinden zor gelinecek macera dolu bir hayatı seçti. Oysaki kolaya kaçabilir, tıpkı diğer kadınlar gibi kendini kocasına ve evinin dört duvarının ardına adayabilirdi. Kurtuluş Savaşı'na onbaşı rütbesiyle katıldı, erkeklerle cepheden cepheye koştu, gerektiğinde ameliyathane hemşiresi dahi oldu... Kendisine sunulan yüksek askeri rütbeleri reddetti ve bir yandan cephelelerde savaşa katılırken bir yandan da kurulacak yeni ülkenin fikri temellerinin atılmasına yardımcı olmaya çabaladı. Her devrim, bazı koşullarda kendi evlatlarını da yer. İşte Halide Edib de eşi Adnan Bey ile birlikte yönetimle yaşadıkları bir fikir ayrılığı yüzünden, henüz ülke yeni yeni kurulurken, sürgünü tattı. Ülkeye yıllar sonra döndüğünde, her ne kadar üniversite kürsü başkanlığı gibi sıfatlara layık görül-müşse de o, hep bir yanı kırık yaşadı...

Osmanlı'nın yasakçı zihniyeti kadın hareketlerini engellese de Avrupa'daki durumun, aslında Osmanlı'dan çok da farklı olmadığını görebiliyoruz. Özellikle İngiltere'de kadın hareketlerinin hep bir bahaneyle engellendiği 20. yüzyılın ilk çeyreğinde, kimi kadın edebiyatçılar seslerini yükselterek var

Virginia Woolf: O, sadece "kendine ait bir oda" istemişti...

olan haksızlığın önüne geçmeye çabaladı. **Virginia Woolf**, sıra dışı yaşamı ve eserleriyle bu mücadele sahnesindeki en renkli kişilerden biri oldu. Gerek kendi geliştirdiği roman yazım tekniği gerek fırtınalı yaşamı onu bugün dahi ayrıcalıklı bir konuma oturtmama nedendir. O, küçük yaşlarından itibaren hep farklıydı. Sığındığı en güvenli liman olan annesini yitirdikten sonra uzun bir süre kabu-

ğuna çekilen yazar, öz ağabeyinin cinsel saldırılarına bu karanlık dünyada karşı koymaya çalıştı. Erkeklerin at koşturduğu edebiyat arenasında tek başına var olabilmenin yollarını arayan yazara çok sonraları eşi Leonard Woolf da destek vermişti; ancak akıl sağlığını yitiren Woolf'un belki de tek çıkış yolu, onu azap dolu bu hayattan söküp alan intiharı oldu. Geriye, yazdığı onlarca eserin dışında, Leonard'a ve çok sevdiği kız kardeşine bıraktığı birer mektup kaldı:

"Canım,

Yeniden aklımı kaçıracığıma eminim; bu berbat dönemlerden birine daha tahammül edemeyeceğimizi hissediyorum. Bu kez iyileşmeyeceğim. Sesler duymaya başladım, dikkatimi toparlayamıyorum. Bu yüzden en iyi şey neyse onu yapacağım. Sen bana dünyadaki en büyük mutluluğu verdin. Elinden geleni yaptın. Bu korkunç hastalık gelene kadar iki insanın bizim kadar mutlu olabileceğini sanmazdım. Artık bununla savaşıyorum, senin hayatını berbat ettiğimin farkındayım, ben olmasam çalışabilirsin. Çalışacaksın da, buna eminim. Görüyorsun, şunu bile doğru dürüst yazamıyorum. Okuyamıyorum. Söylemek istediğim şu: Hayatımdaki bütün mutluluğu sana borçluyum. Bana çok sabır gösterdin, inanılmaz derecede iyi davrandın. Bunu söylemek istiyorum; zaten herkes biliyor bunu. Kurtulmam mümkün olsaydı beni kurtaran sen olurdun. Her şeyimi yitirdim, yalnızca senin iyi biri olduğuna inancım kaldı geriye. Senin hayatını daha fazla rezil edemem. Bizden daha fazla mutlu olabilecek iki insan yoktur.

V.:" (Cunningham, 13-14)

Virginia, cebine doldurduğu ağır taşlarla birlikte kendini nehre atıp bu hayattan giderken geride eşine az rastlanır romanlar bırakmıştı. O, belki de Mrs. Dalloway kitabında bahsettiği o büyük partiye çok öncelerden hazırlanmıştı ve ölümüyle birlikte hayatına konuk ettiği onca insana eşsiz bir de armağan sunmuştu... Feminist kadın hareketinin en ateşli savunucularından olan Woolf, savaşırsız bir dünya istiyordu. Yaklaşmakta olan Nazi tehlikesi, zaten yerinde olmayan ruh sağlığını alt üst etmiş, Londra'daki bohem yaşamına dönüş özlemlerini bir daha gerçekleştiremeyecek şekilde erteletmişti. Artık yazamıyor, okuyamıyor ve hatta şizofreninin son safhalarında halüsinasyonlar görme ve sesler işitmeyle boğuşuyordu. Ölüm, belki de onun için tek kurtuluştu. Ede-

biyat dünyasına ve kadın hareketine getirdiği büyük atılımlara rağmen kendiyile savaşıyordu. O, ölümlü seçti; ancak asla kaybetmedi...

Devrim'i Anlamak ve Sevmek

Devrim, her ne kadar kıta Avrupa'da 1917 ile tam bir heyecana dönüşmüşse de her ülkede, insan topluluğunda farklı zamanlarda farklı heyecanlar yaratmıştır.

Behice Boran: Devrimin yaşı ve cinsiyeti olmazdı.

"Selam dünyanın ve Türkiye'nin aydınlık geleceğine!" diye haykırıyordu miting alanlarından **Behice Boran**. Behice Boran, tam da yaşam biçimine uygun düşen bir tarihte, 1 Mayıs 1910'da doğmuştu. Sosyalizm ile üniversite eğitimi gördüğü Michi-

gan University'de tanıştı ve akademisyen kimliğiyle bulunduğu Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nde "40'lı Yılların Cadı Kazanı" şeklinde anılan o büyük kovuşturmayı yaşadı. Üniversiteden uzaklaştırıldı. Yılmadı. Türkiye Barışseverler Cemiyeti'nde bulundu ve Türkiye'nin Kore'ye asker göndermesine karşı birçok etkinlik düzenledi. O sıralar SSCB'nin Çekoslovakya'yı işgalini destekledi. Kendisi gibi düşünmeyen sol dünyanın tanınmış birçok şahsiyetiyle fikir ayrımına düştü. Özellikle Mehmet Ali Aybar'ın başını çektiği "Güler Yüzlü Sosyalizm" akımına karşı geldi. Daha sert ve despot bir Sosyalizm hayal ediyordu. Urfa milletvekilliğinin ardından sayılabildiği Türkiye İşçi Partisi'nin Genel Başkanı oldu. 1970 yılına gelindiğinde, ülkemizde parti genel başkanı olan ilk kadındı. 1971'de tutuklandı. 1975'de TİP'i yeniden kurdu; fakat siyaset macerası, tıpkı birçok siyasetçi gibi, 1980 Darbesi'nin ağır yumruğu altında ezildi, yok olup gitti. Bozulan sağlığı ve ülkede barınamaması nedeniyle Brüksel'e gitti ve yaşama gözlerini kapadığı 1987'ye kadar orada sürgün kaldı. Behice Boran; azmin, inanın ve mücadelenin kadınıydı. Türkiye'de kadın olmak zordu, Türkiye'de Sosyalist olmak da zordu. O, belki de en zor bileşimi yaşadı: Hem kadın hem Sosyalist olmak... Taşınması zor bir inanç ve kadın kimliği idi onunki... Hem başöğretmen gibi davranıyor, disiplini elden bırakmıyordu hem erkeklerin işgal ettiği büyük bir kurtlar sofrasında başköşeye oturmak için mücadele veriyordu...

Sevgi Soysal: Devrimi bir çocuk masumiyetinde sevdi...

Devrimi çocuksu bir sevinçle, gülen gözlerle ve "dans edemeyeceksem devrim ne işime yarar ki..." felsefesiyle karşılayan bir kadındı **Sevgi Soysal**. Yazar olmak başlı başına bir yükken, yaşadığın coğrafyanın sorunlarına bir edebiyatçı hassasiyeti ile eğilmeyi kendine temel görev edinmişken ve Sosyalist kimliğinde "kurtuluşa" kadar mücadele sözü vermişken kanser de nereden çıkmıştı? Yaşamı boyunca siyaset arenasında koşturan Mümtaz Soysal'ın eşi olmak da ayrı bir sorumluluk gerektiriyordu ve onların aşkı tüm bu zorlukları yenebilecek kuvvetteydi. Sevgi Soysal, kanserli bir mahkûm olarak hapisanede yatarken Mümtaz Soysal elinde papatyalarla hep o koşuşun penceresinin altından geçirdi. Sevgi Soysal'ın yüzünde hiç silinmeyen bir hüznü vardı. Kanser haberini aldığı anda yaşadıklarını anılarında tüm çıplaklığıyla anlatır ve çocuklarını kendi ölümüne nasıl hazırladığından bahseder. Çok sevdiği kırlarda artık koşamayacaktır...

Devrim her zaman soldan gelmez, sağdan da gelebilir. Türkiye'de "yeşil devrim" kavramı nedense hep erkeklerle özdeşleştirilmiştir; ancak kadınların da bu sahada erkekler kadar faaliyet gösterdiğini çok azımız bilir. Her ne kadar kendimi, onlarla aynı safta ve amaçta görmesem de "yeşil devrim" için mücadele eden kadınları selamlamak isterim. Onların yaşamı ilginç ve bir hayli zordur. Sol devrim için mücadele eden kadının durumu İslamî devrim için mücadele eden kadından görece daha iyidir. Sol anlayışın erkek neferlerinin kadın erkek eşitliğine, sözde de olsa, itimat ettiği söylenebilir; ancak İslamî devrimde, dinin belirleyici ve değiştirilemez kıstasları, kadının hareket alanını daraltır ve erkek karşısında edil-

Şule Yüksel Şenler: Kaderde romanının diziyi uyarlanması da vardı...

gen bir pozisyona doğru onu sürükler. Devrimin imkânsızlığına bir de inanılan teorinin kendi içindeki açmazları eklenince "inançlı" kadının İslamî devrim içindeki rolü iyice anlamsız ve hatta algılamaz bir kerteye çıkar...

Şule Yüksel Şenler de

bu uğurda mücadele eden kadınlardan biriydi. Ece Temelkuran'a verdiği röportajda "erkekler bakınca, bakışları bende her yerimi arılar sokuyor etkisi yaptı" diyecek kadar tesettüre ve davasına bağlı biriydi. Bugünlerde ATV'de yayınlanan "Huzur Sokağı" adlı diziyle aynı adı taşıyan ve diziye esin kaynağı olan romanını yazdığında yer yerinden oynamıştı. İslami kesimden gelen bir kadının, böyle bir romanı yazabileceğini kimse beklemiyordu. Tezli roman sınıfında değerlendirebileceğimiz Huzur Sokağı, aslında klasiğe yakın bir konuya sahipti. Yapıtta bir erkek üzerinden ve tabii ki aşk nedeniyle aydınlanan, bilinçlenen ve "doğru yolu" bulan, asrî zevklere esir bir genç kızın hikâyesi anlatılıyordu. İki ayrı dünyanın İslam paydasında birleşme tezinin verildiği roman, İslam'ın gizli misyonerlik kitabı biçiminde bile algılanmıştı. Şule Yüksel Şenler, tüm bu eleştirilere kulağını tıkamış ve doğru bildiği yoldan bir gün bile sapmamıştı. Özellikle İslami köşe yazarı erkeklerin kendisine saldırmasına karşın duruşunu değiştirmemiş ve dimdik ayakta kalabilmiştir. Bugün ülkemizde neredeyse birçok yerde karşımıza çıkan çeşitli örtünme biçimlerinin bir anlamda mucidi olarak da adlandırabileceğimiz Şenler'in (bir dönem, bazı örtünme biçimlerine "şulebaş" adının verildiği halen hafızalardadır), bir-iki istisna dışında, ideolojik anlamda kadınlardan taraftar bulamaması, ne yazık ki bu kavgada tek başına mücadele vermesini berabere getirdi.

Emine Şenlikoğlu: Hâlâ öfkeli; ancak eski kadar hızlı değil.

Emine Şenlikoğlu da tıpkı Şule Yüksel Şenler gibi İslami bir devrim, uyanış için varını yoğunu ortaya koyan kadınlardan biriydi. Adını hiçbir zaman açıklamadığı, "açık" ve "laik" kadınlar için kıyafetler diken Beyoğlu'ndaki bir butikte çalışırken İslam'la tanışmış ve çarşafa girmişti. Çarşafa girdiği o yıllardaki tavrını Ece Temelkuran'la yaptığı söyleşisinde fanatiklik ve gereğinden fazla öfkeli dönemler olarak nitelese de İslam'da Erkek adlı kitabını kaleme almasıyla birlikte

tüm şimşekleri üzerine çekecekti. Destek beklerken köstek gördüğü bu kitaptaki görüşleri yüzünden kimi İslamcı erkek yazarlar kendisine cephe alacak, feminist bir İslami kadın söylemini hep bir ağızdan reddedeceklerdi. Hatta İslamcı köşe yazarlarından Aydın Çankırılı, onun hakkında "Allah Rızası İçin Bi' Sus" başlıklı bir de yazı kaleme alacak; bunun ertesinde tüm erkek egemen güçler Şenlikoğlu'nun üzerine gidecekti. İşte tam da bu noktada, özel televizyonların yaşamımıza girdiği 1990'lı yılların başlarında, her kanalda karşımıza çıkan haber şovların vazgeçilmez konusu olarak anımsıyoruz onu. Karşısına, kimi zaman Kemalist bir yazar, kimi zamansa aynı kulvarı paylaştığı, ancak sırf kadın olduğu için ona karşı çıkan İslamcı bir erkek oturtuldu. O, tüm bildiklerini korkusuzca dile getirmeye çalıştı; fakat olmadı, olamazdı da... Erkeklerin egemenliğinde olan İslamcı hareket, bir kadının mücahitliğine karşı hazırlıksızdı ve Şenlikoğlu da bu yargıyı tek başına değiştirebilecek güçte değildi...

Eğer Edebiyatla Uğraşıyorsan...

Edebiyatçının kaderidir dünya meselelerine kafa yormak... Edebiyatçı; içinde yaşadığı toplumun ve belki de daha geniş bir düzlemde, tüm insanlığın sorunlarına bazen tek bir noktadan kimi anlarda da birçok açıdan bakan, yorumlayan ve kafa yoran insandır... Gerek dünyada gerek Türkiye'de kadın yazarların çoğu zaman kadın odağından hareketle birçok düşünce ürettiğine ve hatta bu uğurda yaşamlarını feda ettiklerine tanıklık edebiliriz. Aslında bunu, edebiyatçı olmakla sınırlamayıp "sanatçı" kimliği altında değerlendirmek belki de daha doğru olacaktır.

Tezer Özlü: Türkiye edebiyatının mahzun prensesi...

Tezer Özlü, Türkiye edebiyatının mahzun prensesi lakabını fazlasıyla hak ediyordu. Yüzünde hiçbir zaman silinmeyen bir hüznle uçuk sarı saçlarını

özgürce ülkesinin rüzgârlarına bırakmayı istemişti o... Küçük yaşında baba şiddetini en derinden hissetmişti. Çocukluğun Soğuk Geceleri'nde bunu en ince detayına kadar anlatmıştı. Devrimci kişiliği, onu bir şekilde sanat dünyasının içine itmişti. Hayatla girdiği muhasebede bıkmadan usanmadan mücadele etmeye çalıştı. Ömrünün sonlarına doğru başına bela olan kanser ve şizofreni bile onu memleketinden ayrı kalmak kadar derinden yaralamamıştı. Avrupa'da geçirdiği sürgün yıllarında, Leyla Erbil'le yazışmalarından da anlayabileceğimiz gibi, en çok memleketini özledi. Belki de sırf bu yüzden Kıbrıs'a gidiyor, uçaktan da olsa ülkesini görebiliyordu. Kanser ise ayrı bir belaydı. Yavaş yavaş vücudunu saran bu illet, akıl sağlığını yitirdiği sıralarda iyice ilerlemişti. Hayatla dalga geçiyor ve kimi zamanlardaysa hiç kimsenin önemsemeyeceği kadar hayatı ciddiye alıyordu. Tezer Özlü denildiğinde aklıma yazarın bu yapısı geliyor. Hayat, kimi zamanlar fazlasıyla ciddiye alınmalıdır; ancak bazı dönemlerde bu ciddiyet başınıza iş açabilir. Demek istediğim, belki de bazı zamanlar yaşamla dalga geçilebileceğidir... Tezer Özlü bunu yapmaya çalıştı. Yaşam, bizi çoğu zaman aldatabiliyordu. Siz, istediğiniz kadar dürüst oynayın oyununuzu, elinizdeki kartları hep açık tutun; fakat yaşam, sizin dürüstlüğünüze beklentiniz kadar olumlu yanıt vermeyebilir. Ece Temelkuran'ın Tezer Özlü hakkında dediği gibi "Bir gün bir yerlere 'seninle yataarken aldatmıyorum seni; bu bile fazla değil mi?' cümlesini yazmıştı o."

Tezer Özlü, birçok kişinin cesaret edemeyeceği bir hareketle yaşamını sonlandırdığında geriye, günümüzden bakıldığında değerli birer hazine olan az; ancak öz yapıtlar bırakmıştı. "Kimse beni sevmesin" diye haykırırken bunun nedenini geride bıraktığı satırlarında açıklıyor ve yaşamdan artık bir beklentisinin kalmadığını aşağıdaki düşünceleriyle ortaya koyuyordu:

"Doğumum bile bir kökünden kopma idi. On yaşma kadar, çevremi, özellikle çevremdeki sessizliği kavramaya çalıştım... Yirmi yaşım ile otuz yaşım arasında aklın bittiği yerleri ve çıldırmanın sınırlarını aradım... Otuz yaşım ile kırk yaşım arasında ne akıllı ne de çılgındım. Dünyayı kavradığımı sandım... Kırk yaşındayım. Bugün, gecenin bazı saatlerinde kitlenin anlamsız gürültüsü içinde boğuluyorum... Kendimi öldürmeye çalışıyorum... Özlemlerim kalmadı. Bıraktım. Hepsini kendi ve

benim dünyamı anlamaları için bıraktım... Ve bana ölümsüzlerin sonsuz acıları kaldı." (47-48)

Yaşamı farklı açıdan algılama ve onunla farklı bir mücadeleye girişme denildiğinde Tezer Özlü kadar

Nilgün Marmara: "Hayatın neresinden dönülürse kârdır"

Nilgün Marmara'yı da anmak gerekir. Çok büyük bir yetenektir **Nilgün Marmara**. Ece Ayhan'ın "aldırma 128! İntiharın parasız yatılı küçük zabıt okullarında her çocuğun kalbinde kendinden daha büyük bir çocuk vardır" diyerek "Meçhul Öğrenci Anıtı" şiirinde selamladığı Nilgün Marmara'nın "Hayatın neresinden dönülürse kârdır." şeklinde bıraktığı kısa; ancak manidar ölüm notu ve karalama defterleri, bu kadar "mavi" bir kadının neden ilk sapaktan ayrılarak yol değiştirdiğini gözler önüne seriyordu. Gerek Tezer Özlü gerek Nilgün Marmara yaşama karşı yenik düşmüş kadınlar değildi. Belki de sergiledikleri tavırla yaşama karşı büyük bir galibiyet kazanmışlardı. Kim bilir?..

Mina Urgan: O, kendine "dinozor" dese de birçok genci cebinden çıkarırdı...

Yaşamlarını bir şekilde kendi istekleriyle sonlandıran bu iki kadının tam da karşısında **Mina Urgan**'ı düşünüyorum. O da yaşamla dalgasını geçen ve bunu doya doya yapan insanlardandı. İngiliz dili ve edebiyatı profesörü olan Urgan'ı birçok insan Bir Dinozorun Anıları ve Bir Dinozorun Gezileri adlı kitaplarıyla tanıyor. 15 Haziran 2000'de yitirdiğimizde 85 yaşındaydı ve koca bir Cumhuriyet'e tanıklık etmişti. O, Cumhuriyet'in yetişen ilk kuşaklarındandı. Bu nedenle doğuştan devrimci ve hatta devrimi bir

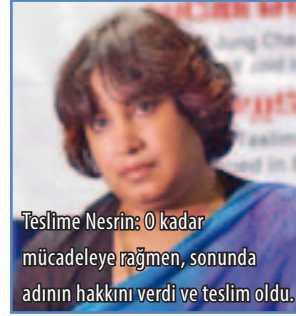
yaşam felsefesi olarak algılamış bir kadındı. Yaşamının sonlarına yaklaştığında, yukarıda andığım ve oldukça ses getiren kitapları yayımlandığında, kendisinden endişe ettiğini anımsıyorum. Onunla yaşamını yitirmeden kısa bir süre önce tanışma fırsatını yakalamıştım. Hastaydı ve dinleniyordu. Bana “acaba çok mu popüler oldum, çok mu magazinsel yazıyorum” demişti. O haliyle, hastalıklarla boğuşurken bile sanat ve estetik kaygılarını muhafaza edebiliyordu. Halide Edib’in asistanlığını yapmıştı; ancak hiçbir zaman onun gölgesinde kalmamış ve yeri geldiğinde en yüksek perdeden hocasını eleştirmişti. Ona göre mutlak doğru yoktu ve her şey eleştiriye açık, yıkılıp yenisinin inşa edilebileceği bir yapıdaydı. Kısacası Mina Urgan, her şeyiyle özlemini çektiğimiz ve olmaya çalıştığımız bir bilim insanıydı...

Şirin Ebadi: Yoklar ülkesinde kadın olmak...

İranlı yazar **Şirin Ebadi**'yi ise modern görünümü ve aktivist kimliğiyle dünya önüne çıktığında tanımıştık. Ne yalan söyleyeyim, Nobel Barış Ödülü'nü alana kadar da onun faaliyetlerinden pek haberdar değildim. Ebadi'nin adını

işitiyor; ancak faaliyetlerini takip etmiyordum. Kişisel olarak Nobel adlı o ödüller silsilesine karşı biriyimdir. Birçok aydının da ifade ettiği gibi, özellikle Soğuk Savaş Dönemi'nde Nobel, “komünist ülkelerin kapitalistlerine, kapitalist ülkelerin de komünistlerine” verilen bir paye olmuştur. Nobel Barış Ödülü'nü aldıktan sonra, gerek İran yönetiminin gerek köktendinci kesimlerin şimşeklerini üzerine çeken bu cesur kadın, benzerleri gibi ülkesinden kaçma yolunu seçmemiş, İran'da yaşamaya devam etmişti. Ebadi'nin en büyük özelliği, söylediklerini mantıksal ve bilimsel bir temele oturtmasındaydı. Bu yüzden kimse ona “dinimize, değerlerimize hakaret ediyorsun” ya da “yalan konuşuyorsun” diyemedi. Başta kendi ülkesinde ve birçok geri kalmış coğrafyada yaşayan kadınların sorunlarına eğildi ve hatta bu insan hakları ihlallerini, cinsiyet etiketinden de kurtararak, tüm mağdurların yardımına koşmaya çalıştı. Bugün, birçok ülkede verdiği konferans ve akademik derslerle düşüncelerini ve mücadelesini sürdüren Şirin Ebadi, bilimin ne kadar büyük bir yol gösterici olduğunun da canlı kanıtıdır. Şirin Ebadi, bu kadar büyük bir mücadele içindeyken Bangladeşli

Teslime Nesrin: O kadar mücadeleye rağmen, sonunda adının hakkını verdi ve teslim oldu.

yazar **Teslime Nesrin** ise çok daha farklı bir kaderle yüzleşmişti. “Bütün dinler kadın düşmanıdır!” diyen Nesrin'e birçok ülkeden destek mesajları yağarken İslam ülkelerinden nefret dolu söylem ve tehditler fırlatılıyordu. Uzun süre

ülkesinden ayrı yaşamak zorunda kalan ve sık sık bu nedenle yer değiştiren Teslime Nesrin'i 1990'lı yıllarda Aziz Nesin ve Orhan Pamuk'la gerçekleştirdiği buluşmaları ile hatırlar oldum. Aziz Nesin'in vefatından sonra önemli bir destekçisini yitiren Nesrin'i Orhan Pamuk'un yalnız bırakması da uzun sürmedi zaten. Bugün, düşüncelerinin büyük kısmından dolayı özür dilemiş, pişman olmuş ve ülkesinin baskıcı ortamında yaşamaya karar vermiş bir kadın Teslime Nesrin. Belki de adının hakkını vererek...

Siyasetin Kadınları, “Onların” Kadınları

Siyaset, dünyanın en zor mesleklerinden biri. Acaba dürüst siyasetçi var mıdır? Sözü'nün eri veya dün söylediğini bugün unutmayan? Gerek Türkiye gerek dünya tarihine baktığımızda böyle bir siyasetçinin varlığına ne yazık ki pek tanıklık edemiyoruz...

Türkiye'ye baktığımızda, hele ki çok partili yaşama geçtikten sonraki süreçte, kadınların aktif siyasete her geçen gün artan bir ivmeyle dâhil olduğunu görüyoruz. M.K. Atatürk tarafından başlatılan ve Afet İnan'ın büyük katkılarıyla süren kadınların siyasette rol alma macerası, günümüzde siyasetin neredeyse her dalında devam etmektedir. Her ne kadar kadınlar için siyasette “pozitif ayrımcılık”tan yana olsam da bir tarafım kadınlar adına yasalarla değil; mücadeleyle hak kazanmanın daha iyi olacağını söylüyor. Batılı örneklerinden epey zaman önce siyasete atılan Türkiye'deki kadınların, günümüzde Batılı örneklerinin gerisine düşmesinin nedenlerini elbette erkek egemen siyaset dünyasına bağlayabiliriz; ancak bu noktada kadınların, mücadele bayrağını yeteri kadar dalgalandıramadığı da bir gerçektir. Batılı bir kadının siyasete girişiyle Türkiye'deki bir kadının siyasete girişi arasında epey bir fark vardır. Eğer siz bir kadınsanız ve Türkiye'de yaşıyorsanız siyasete girişiniz, kurtlar sofrasına oturan bir kuzu ya da çetrefilli bir yolda yönünü bulmaya çalışan pusulasız biri kadar zordur. İslam'ın sözümleri ona dayatmalarını ve asırlar içinde

din adına uydurulmuş hurafeleri de bu zorluklara eklediğinizde işinin ne kertede zor olduğu gün gibi ortadadır. İşte bu zorluklar içinde gerek sırtını bir erkeğe dayayarak gerekse tek başına bazı mücadelelere girerek belirli bir seviyeye yükselmiş kadın siyasetçileri, takdir etmek ve desteklemek gerekir. Siyaset arenasından söz ettiğimizde akla onlarca isim gelirken bazıları nedense benim ruhumda derin izler bıraktı. Mustafa Kemal'in eşi **Latife Hanım** da bunlardan biri. Latife Hanım, dünyanın görebil-

Latife Hanım: Modern Türkiye'nin kadını.

leceği en büyük devrimcilerden birinin eşi olsa da, evliliğinin üzerinden çok geçmeden, belki biraz da Mustafa Kemal'in zorlamasıyla TBMM'deki celselere katılmaya, siyasete ufak ufak bulaşmaya başlamıştı. Bugün ülkemizde erkek egemen toplumun kadın siyasetçi gördüğünde ortaya koyduğu tepkinin belki de bin katıyla karşılaşan Latife Hanım, özellikle arkasına aldığı CHF (Cumhuriyet Halk Fırkası) desteğiyle o vahşi arenada tek başına bulunma cesaretini gösterebilmişti. Sonraki süreçlerde Adnan Menderes'in eşi Berrin Hanım, Necmettin Erbakan'ın eşi Nermin Hanım ya da Süleyman Demirel'in eşi Nazmiye Hanım gibi sağ siyasete ait liderlerin eşleri de bir şekilde sahneye çıktı. Çok partili sürecin Demokrat Parti ile başlaması ve uzun bir süre iktidarın sağ düşünce egemenliğinde kalmasıyla beraber, kadınların aktif siyasette bulunmaları durağanlık ve hatta gerileme gösterse de Türkiye, siyasette kadını "onların eşi" diyebileceğimiz bir çerçeveden izlemeye devam etti. Gerek Menderes ile Erbakan ve gerekse Demirel'in eşlerinin varlığı biliniyordu; ancak onların sesini, soluğunu ve hatta yaşama karşı duruşlarını yani renklerini bir bilen çıkmıyordu. Bu kadınlar, resmi veya gayri resmi gezilerde erkeklerinin birer adım arkasında yürüyen, dış temsilciliklerde boy gösteren kişilerden öteye gidemedi. Belki içlerinde Ner-

min Erbakan, o zamanların Selamet Partisi'nin kadın teşkilatlarının örgütlenmesinde bir iki rol aldı; ancak hele ki Yassıada süreçlerinde Berrin Menderes'in ve Zincirbozan gibi bir kâbusta Nazmiye Demirel'in ne sesini duyan oldu ne de mücadelesine tanıklık eden bulundu...

Rahşan Ecevit: Solun kâbusu mu; yoksa anası mı?

1980 Darbesi'ne yaklaşılırken solun yükselen yıldızı Bülent Ecevit, devrimci tavırlarıyla dikkat çekiyordu. Dağa taş "Karaoğlan" adının yazıldığı o günlerde bir diğer dikkat çekici kareyi de eşi Rahşan Ecevit veriyordu. Eşinin devamlı yanında ve onun mücadelesine destek olan **Rahşan Ecevit**, Bülent Ecevit'in yargılanarak cezaevinde yattığı yıllarda, darbecilerin kapattığı CHP yerine DSP'yi açıp dağılan solu bir çatı altında toplamaya çalışmıştı. Bu iyi niyetli girişimin hemen ertesinde onlarca parçaya bölünen solu toparlamak yerine inandığı ideolojiyi oturtmaya çalışan inatçı ve despot bir kadına da dönüşmedi değil... Günümüzde birçok çevre tarafından "solun kâbusu" biçiminde anılan Rahşan Ecevit'in halen sol cenahtaki birçok çevre üzerinde belirleyici, yönlendirici etkisi olduğu bilinmekte...

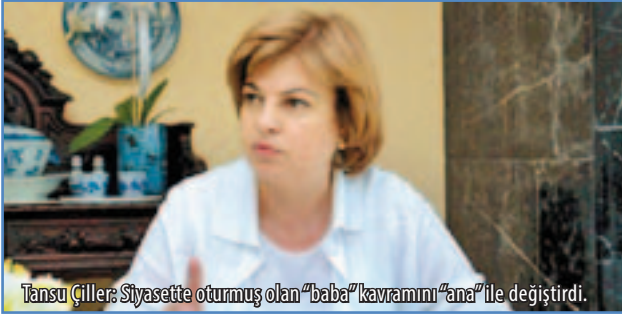
Rahşan Ecevit'i hedef tahtasına oturtan zihniyetin ondan yana hep şikâyet ettiği tutum, iktidar hırsı ve inatçılıktı. Bu iki duygu, Rahşan Ecevit'i bile gölgede bırakacak bir biçimde, Semra Özal ve Tansu Çiller'de

Semra Özal: "First Lady" ve "Papatya" nitelemelerinin ilk sahibi...

yıllar sonra karşımıza çıktı. **Semra Özal**, Turgut Özal'ın gerek başbakanlık gerek cumhurbaşkanlığı

döneminde neredeyse eşinden bile ön plandaydı. Hasbahçelerdeki eğlenceler, İngiltere Sarayı'ndaki İngilizce konuşma inadı (Kraliçenin huzurunda "law maker" yerine "love maker" dediği halen zihinlerdedir), özellikle yabancı konukların karşısında puro içme merakı, bürokrat ve kimi memurların atana-bilmek için öncelikle kendisinden icazet istemesi gibi onlarca özelliğiyle Semra Hanım'ın aktif siyaset içindeki rolü Turgut Özal vefat edene kadar hep sürdü. Özal'ın ölümünden sonraki süreçte genellikle magazin dünyasındaki varlığıyla anılan Semra Hanım'ın şarkıcılarla kurduğu dostluklar uzun süre konuşulmuştu; ancak kim ne derse desin, her güçlü erkeğin ardında bir kadın vardır kelimasını doğrulatan bir "gölge kabine"ydi Semra Özal. **Tansu Çiller** ise

Tansu Çiller: Siyasette oturmuş olan "baba" kavramını "ana" ile değiştirdi.

Türkiye'de bir başka devrimin adıydı. Adı daha çok "kırsal kesimin partisi" olarak anılan ve Demokrat Parti geleneğinin sadık bekçiliğini yapan Doğru Yol Partisi'nde gerçekleştirilen olağanüstü kongreden erkek adayları eze eze genel başkanlığa ve bu yolla başbakanlığa oturduğu tarihten itibaren bütün gözler onun üzerindeydi. Hem Müslüman bir ülkenin kadın başbakanıydı hem akademisyen kimliğiyle entelektüel bir portre çizebiliyordu. Ne yalan söyleyeyim, düşündüğümde dünya tarihi içerisinde ondan güzel bir kadın başbakanın da geldiğini zannetmiyorum. Tansu Çiller, biz dilbilimcilerin devamlı surette söyleye geldiği bir teorinin canlı örneğiymiş aslında. Uzun yıllar Amerika'da kalmıştı ve İngilizceyi Türkçeden kat be kat iyi biliyordu. Bu nedenle İngilizce düşünüyor ve siyaset yaptığı bu topraklarda, düşüncelerini Türkçe ifade etmeye çalışıyordu. Oysa hocalık yaptığı Boğaziçi'nde işi çok kolaydı; zira dersler hep İngilizceydi. Düşünce sisteminin farklı, ifade biçiminin farklı olması Çiller'in devamlı surette zorlanmasını ve hatta basın tarafından "yürüyen gaf makinesi" biçiminde adlandırılmasını da beraberinde getirmişti. Çiller'in başbakan olması, özellikle kadın sorunlarına duyarlı, çevre bilincini yükselten ve sosyal politikalarda atak bir dönemin başladığını

çağrıştırmıştı; ancak onun başbakanlığında az kalsın Yunanistan'la savaşa giriliyor, terör olmadığı kadar devlet içine sızıyor, çeteler ve gizli oluşumlar politikada sıkça telaffuz ediliyordu. Kısacası beklenen ortaya konulamamıştı...

Işıl Saygın: Kadın düşmanı bir kadın.

Politika denildiğinde, belki de tüm zamanların en kötü politikacısı ne yazık ki kadınların arasından çıkıyordu: **Işıl Saygın**, bakanlık yaptığı dönem içinde birbirinden ilginç ve kabul edilemez icraatları, söylemleriyle yalnızca kadınların değil; erkeklerin de nefretini üzerine çekmesini bildi. Röportajlarıyla ünlü gazeteci Neşe Düzel'e verdiği mülakatta söyledikleri yenilir yutulur cinsten değildi; ancak bu röportajın akabinde herkes onun istifa etmesini ya da en azından görevinden alınmasını beklerken o, bildiği yolda yürüdü ve görevinde kaldı. Bana kalırsa Türkiye siyasetinin en mesnetsiz sözlerinin yer aldığı bu röportajdan bir iki kelama, söz konusu söyleyişi köşesine taşıyan Ayşe Arman'ın yazısından alıntılarla yer vermek yerinde olacaktır:

"Kirlenen kızı kim ne yapsın?"

"Bekâret kontrolüne götürüldükleri için intihar edeceklerse etsinler!"

"Ben bekâret kontrolünün kaldırılmasına karşıyım."

"Kızım seni kontrol ettiriyoruz, seni mahkûm ederiz, rezil olursun, şudur budur deyip caydırıcı olman, onu disipline etmen lazım."

"Evlilik şart tabii, öyle cinsellik olur mu, herkes önüne gelenle yatacak. Bir kere toplumun değer yargıları var."

"Hapis cezası zina suçunun işlenmesinde caydırıcı olacaktır; çünkü hapse attığında dünya âlem onun bu işi yaptığını, eşini aldattığını, toplumun değer yargılarına önem vermediğini öğrenecek ve kamuoyuna rezil olacak, bir daha da böyle bir şey yapmayacak."

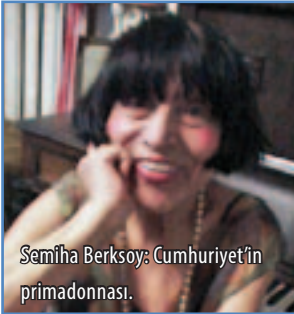
"Herkes zina yapıyor, biliyorum!"

O sıralar, kendisinin de başını çektiği bürokrat kesim tarafından desteklenen ve kimsenin karşı duramadığı "kız öğrencilere bekâret kontrolü uygulaması" nedeniyle birçok öğrenci intihara sürüklenmişti. Özellikle Saygın'ın bu konudaki söylemi son derece ilkel ve dikkat çekiciydi: "Genç kız bekâret kontrolü yüzünden intihar ediyorsa edecektir. O kadar önemli bir şey değil o. Üç tane beş tane."

İnsan gerçeğine inanan hiçbir beynin kabul edemeyeceği bu söylem, bir dönem bakanlık yapmış bir kadın tarafından dillendiriliyordu. Işıl Hanım, çalışma yaşamındaki başarısını anlattığı cümlelerindeyse "kadın düşmanı tavrının" nasıl oluştuğunun sinyallerini verir gibiydi: "Benim özel hayatım hiç yok. Bekârım. Evli olsaydım, belki bu kadar başarılı olamazdım." Demek ki kadın olmak, kadın düşmanı olmanızı engellemiyor...

Söz Sanata Gelip Dayandığında...

Sanat dünyasının içinde yer alan kadınların cesareti hep takdire şayan olmuştur. Böyle bir ülkede sanatla uğraşacaksınız ve üstüne üstlük bir de kadın olacaksınız... Zor bir ikili gibi...

Semiha Berksoy: Cumhuriyet'in primadonnası.

Semiha Berksoy, neredeyse Cumhuriyet'le yaşıt ömründe, hep en ileride oldu. Tek başına, Almanya'daki banelde soyunurken veya gidip satın aldığı mezarının içine uzanıp ölüm egzersizlerini yaparken... Nâzım Hikmet'le

yaşadığı fırtınalı aşkı hep muhafaza etti. Tüm dünyaca kabul görmüş "primadonna" sıfatını, çoğu zamanlar yanağına konumlandığı kırmızı dairelerle taçlandırdı. "Yüz, bir tuvaldir; onu güzelce boyamak lazım" diyecek kadar realistti. Türkiye'nin ilk opera

Ayten Gökçer: Devlet(in) Sanatçısı

sanatçılarındandı; ancak bunu hiçbir zaman bir ayrıksı mevki için kullanmadı; öğrendi, öğretti ve yaşamının sonuna kadarki süreçte hep bir "genç kız ruhu"na sahip olup onu korudu. Söz tiyatro sahnelerinden açılmışken **Ay-**

ten Gökçer'i de unutmamak lazım. Ayten Gökçer, benim hafızamda, hep devleti temsil eden bir duvar

gibi kaldı. Belki de çoğu zaman mimiksiz görmeye alıştığımız o yüz ifadesi nedeniyle böyle düşündüm; ancak son röportajlarında 12 Eylül Darbesi'ni öven tutumu, pek haksız olmadığımı ayan beyan ortaya çıkardı:

"12 Eylül Darbesi çok da kötü olmamıştır; çünkü Türkiye'de çok kötü şeyler oluyordu. Can güvenliği yoktu. Halk, asker gelsin diye bekliyordu... Birçok ülkenin başına korkular getiren bir ülkeyiz biz. Bizim yükselmemiz Amerika ve Avrupa'nın işine gelmiyor. Hep başımıza bir kürek vurmak istiyorlar. Darbe olmasına üzülmedim. Binlerce çocuk perişan olmuştu ortada. Tarihe bakarsanız en kansız müdahaleler Türkiye'dedir. Diğer ülkelerin tarihine bakın, bir gecede omuz üstünde baş bırakmıyorlar. Bizde müdahaleler, 'buyurun şu adaya, buyurun Yassıada'ya' diye geçmiştir. [Darbeler sonucu] 1-2 kişi gittiyse bu devirde yine de şükretmek lazım. Dünyadaki diğer müdahalelere bakın bir de..."

Değişen hükümetlerden nemalanan ve belki de "dönem sanatçısı" unvanını alan kaç kişi sayabilirsiniz? Ayten Gökçer, o veya bu biçimde elde ettiği "Devlet Sanatçısı" sıfatının hakkını veriyordu. Onun bu yüzünü görmeyenler, söz konusu söyleşileri izlediğinde ya da okuduğunda oldukça şaşırıyor ve "aa! demek ki gerçek fikirleri böyleymiş..." diye aklarındaki geçirmekten kendilerini alıkoyamıyordu. Keşke, en azından, yapılmış darbelerin astığı, ezdiği, sildiği o haksızlığa uğramış insanların anneleri, eşleri için de bir iki çift söz söyleseydi kadın duyarlılığıyla...

Sanatçı duyarlılığı demişken aklıma bir dönemi açan bir başka dönemi kapatan kadınlar geliyor. Bazı sanatçı kadınların, bu ülkede birçok tabuyu yerinden oynatıp alabora ettiğine tanıklık ettim. Bel-

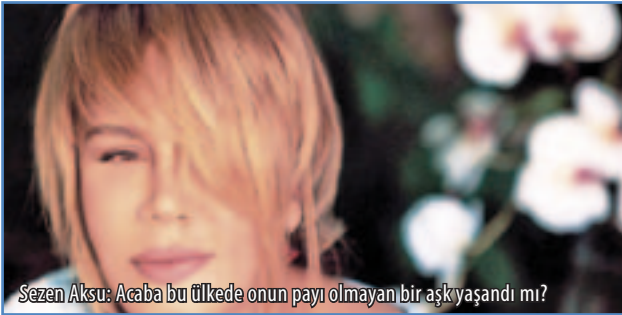

Aysel Gürel: Deli rolünü o kadar güzel oynadı ki ona kimse saldıramadı.

ki de bunların en başında **Aysel Gürel** geliyordu. Yakın geçmişte kaybettiğimiz bu değerli söz yazarı, tiyatrocu ve oyuncu kadın, Türkiye'de bir kadının

tek başına nasıl ayakta kalabileceğinin canlı kanıtı gibiydi. Küçük yaşta iki kız çocuğuyla (Mehtap ve Müjde Ar) dul kalan bir kadının, hele ki aç kurtların cirit attığı sanat çevresinde, ayakta durabilmesi bir mucizedir. Aslında Aysel Gürel işi deliliğe vurdurup da ayakta kalanlardandı. Bu toplumu çok iyi tanıyor- du ve nabza göre şerbet verebiliyordu. Yeri geliyor kendisinden yaşça çok küçük bir erkekle ekranlarda flört ediyor, yeri geliyor başını kapatıp dua okur pozisyonlarda objektiflerin karşısına geçiyor ve bazen de semt pazarlarının çöplerini eşelerken kameralara yakalanıyordu. Kalemı çok sağlamdı ve bugün belki de birçok aşkın doğmasına neden olan o meşhur şarkıların birçoğunun güftesini yazmıştı... Sezen Aksu'ya verdiği Ünzile şarkısında "yağmuru kim döküyor, Ünzile kaç koyun ediyor..." diye sorarken hem başlık parasına isyanını dile getiriyor hem kadının bulunduğu konumu mükemmel bir biçimde tespit ediyordu. Akıllıydı, hiçbir erkeğin himayesine girmemiş ve hatta erkekleri istediği gibi yönetebilmişti. Ayakta kalabilmek için delilik maskesini kullanmış ve toplumda sıkça dillendirilen "delidir, ne yapsa yeridir" düsturunu kalkan gibi sırtında taşımıştı. Elbette en güzel işbirliğini de aşk şarkılarının kraliçesi **Sezen Aksu**'yla gerçekleştirmişti. Belki ortak noktaları delilik olabilirdi; ancak sırça köşkünde oturup ülke nüfusunun neredeyse yaridan fazlasının aşk hayatını yönlendiren şarkılara imza atmak da normal akıllı

Sezen Aksu: Acaba bu ülkede onun payı olmayan bir aşkı yaşad mı?

birinin işi değildir. Minik Serçe, her ne kadar ziraat mühendisi titrini taşısa da, müziğin içinde doğmuş ve tüm varlığını ona emanet etmiş bir kadın. Yeri geliyor Anadolu'nun unutulmuş ezgilerini canlandırıyor, bu toprağın tüm tınlarına dokunuyor ve yeri geliyor dünya müzik otoritelerinin bile aklını başından alıyor. Evet, önemli müzik insanlarıyla beraber çalışıyor; ancak bana sorarsanız, bu başarıda aslan payı zat-ı şahanelerine ait. "Cumartesi Anneleri" için bir şarkı yapıyor ve haftalık bir dergiyle birlikte bunu bedava dağıttırıyor, çevre sorunlarına duyarlı kimliğiyle "kentsel dönüşüm aldatmacaları"na karşı en

ateşli muhalefeti de yine o yapıyor. Erkeklerle en az Aysel Gürel kadar ustaca dalga geçiyor ve bir sanatçıdan beklenen tüm faaliyetlerin altına imzasını atmaya çalışıyor. Allah, bu minik kadını başımızdan eksik etmesin, diyorum...

Ajda Pekkan: Zamana direnen sanatçı.

Sanat camiası içinde kendisine rol-modellik biçilen isimler de çıktı karşımıza. **Ajda Pekkan** (ve belki de kardeşi Semiramis Pekkan) "ailemizin bize bıraktığı en güzel miras pek de duyulmamış orijinallikteki adlarımız" diye-

bilecek kadar aykırı duruşlarıyla hep en önde oldu. Türk kadınının öykündüğü ve zaman zaman benzetmek uğruna büyük masraflara giriştiği Avrupalı kadın tipine tam uyuyorlardı. Gerek yaşamlarıyla gerek konuşmalarıyla bu alanı doldurduğunu varsaydığım Ajda Pekkan'ın estetik ameliyatları nedeniyle "silueti olmayan kadın" adını alması ya da konuşurken 10 kelimesinden 8'ini yabancı dilden seçmesi bile popüleritesini engelleyemedi. Ne Eurovision'da aldığı

Ahu Tuğba: "Türk usulü elektra"

sonunculuk ne de siyasilere yaranmak için sarf ettiği "Allah sizi başımızdan eksik etmesin" sözü Ajda Pekkan'ı geriletmedi. Türkiye halkı onu olduğu gibi kabul etti. Belki de bir dönemin ünlü sahne yıldızı **Ahu Tuğba** da onun

alaturka sürümü gibiydi. Ahu Tuğba, Ajda Pekkan'ın halka inmiş haliydi; fakat geçmişte "babasıyla çözümediği sorunları" yüzünden Perihan Maden ona "Türk usulü elektra" dediğinde de bunu hiç inkâr etmedi. Her ne kadar "baba sorunu" kadar önde durmasa da erkekler hakkında söylediği ve Tempo dergisinin hazırladığı Türkiye'nin Kadınları adlı çalışmada yer eden aşağıda alıntıladığım bir sözü, dikkatli okurun hatırında yer etmişti:

"Benim yanımdaki erkek o kadar erkekleşiyor ki gece yarısı çorbacıda otururken bile aynı ifade var suratında. Kaplan adam kesiliyor adeta. Ondan başka erkek yok dünyada sanki. Garsondan hesap isteyişi bile farklı. Allah'ım diyorum, demek ki bende bir tılsım var."

Hülya Avşar: Çelik manolya

Her ne olursa olsun, gerek cahilliğiyle gerek tartışılan yaşam biçimi ve aşklarıyla hiçbir kadın **Hülya Avşar** kadar gündemi işgal etmedi. Güzellik yarışmasından aldığı tartışmalı kraliçeliğini bir yana bırakırsak evli erkeklerle aşkları, erotik çağrışımlı ilk dönem ucuz filmleri veya toplumun genel ahlakına aykırı konuşma ve esprileriyle Hülya Avşar ilginç bir portre çizdi. Türk sanat müziğini de ben okurum, diyerek Devlet Korosu'nu arkasına alabildi ya da tek kişilik bir sahne performansıya tüm tiyatro eleştirmenlerini kendine hayran bıraktı. Nitelikli filmlere geçiş yaparak yurt içi ve yurt dışında birçok ödülle onurlandırıldı, Altın Portakal Film Festivali Jüri Başkanlığı'nı yaptı ve popüler kültürle bağlarını hiçbir zaman kesmeyerek her karede bir şekilde görünmeyi bildi. Hülya Avşar denildiğinde akla hep bu değişim geliyor. Oldukça azimliydi ve hiçbir zaman sanatın tek bir cephesiyle yetinmedi. Evet, bu dünya bir şov dünyasıydı ve düzen, her şeyin hızla değiştiği ve tüketildiği bir satıhtaydı. O, sadece rolünü güzel oynadı, o kadar. Vaktiyle gazetelerde "Bu güzelim yerleri (çevre kirliliği yüzünden kararmaya başlamış Pamukkale Travertenleri'ni kastediyor) neden deterjanla yıkamazlar ki?" ya da "Evet, Bosna'da olanlar içimi yakıyor; Bosna, Doğu'da kanayan bir yaramız" şeklinde yer eden haddini aşan demeçlerine rağmen Hülya Avşar, ya da ona yakıştırdığım sıfatıyla "çelik manolya", her dönemin tek, ideal ve arzulanan kadını olmayı hep sürdürdü.

Bülent Ersoy: Türkiye'nin tabu devirani

Ahlaktan bahis açıldığında akla hemen Bülent Erkoç ya da bizim bildiğimiz adıyla **Bülent Ersoy** geliyor. O, yanlış bir beden içine hapsolmuş bir kadındı belki de... Gerek sahip olduğu ses yeteneği, aldığı eğitim ve gerekse edindiği sanat çevresiyle adını kısa sürede tüm halka duyurmuştu; ancak cinsel kimliğinde

yaşadığı sorun, birçok noktada bu ünü gölgeliyordu. Büyük cesaretle giriştiği Türkiye'nin ilk cinsiyet değiştirme ameliyat(lar)ı ve sonrasında yaşadığı aşırı ve çizgi üstü dönem, onu halkın gözünde hiç düşürmedi. Kısacası korktuğu başına gelmedi. Türk halkı, hiç beklenmedik bir konukseverlikle onu evinin en müstesna yerinde misafir etmeye devam etti ve tabir yerindeyse destekledi. 12 Eylül yönetimlerinin yasaklarına ya da birçok gerici çevrenin baskısına rağmen Bülent Ersoy, "orta sınıf ahlakının kara deliği" olmayı sürdürdü. Terör sorunu üzerine canlı yayında söylediği "Benim hiçbir zaman çocuğum olmayacak; ancak olsaydı, bu koşullar altında onu askere göndermezdim" sözü çok tartışıldı. Buna rağmen en milliyetçi kesimler tarafından eleştirilirken bile cinsel kimlik meselesi bir hakaret malzemesi yapılmadı. O, bu ülkenin tabu yıkanıydı ve tabular belki de yıkılmak için vardı...

Sona Doğru Yaklaşırken ve Söz Cesarete Geldiğinde...

Fadime Göktepe: Başka Metin'ler olmasın diye mücadeleye devam ediyor...

Safi cesareten ibaret bir "anaydı" **Fadime Göktepe**. Evrensel gazetesi muhabiri Metin Göktepe, gözaltında yaşamını yitiriyordu... 8 Ocak 1996'da cezaevinde ölen 2 tutuklunun haberini yapmak için haberci kimliğiyle bir gösteride bulunmuş; gözaltına alınan 1000 kişiden biri olmuştu Metin Göktepe. Kısa bir süre sonra gelen ölüm haberiyle bu sefer bir haberci haber oluyordu basın organlarına. 11 Ocak 1996 günü 32.Gün programına katılan o dönemin İçişleri Bakanı Teoman Ünüsan, bu ölümün "duvardan düşme" şeklinde vuku bulduğunu söylüyor; inatçı ve bir o kadar da ısrarlı baskılarla yürütülen hukuk mücadelesi sonunda Göktepe'nin polis tarafından gözaltında işkenceyle öldürüldüğü ortaya çıkıyordu. Metin Göktepe davası, Türkiye'de işkence dolayısıyla öldürülen bir tutukludan dolayı devlet memurunun

ceza aldığı ilk dava olarak kayıtlara geçiyordu. Gözaltında kaybolmak... Sanırım bu tabir, Türkçenin bir azizliği idi... Fadime Göktepe, ilden ile gezerek oğlunun tüm davalarını izlemişti. Kendisinden özür dileyen hiçbir devlet görevlisinin özrünü kabul etmedi. Kaybettiği oğluyla aynı akıbeti yaşayan tüm mağdurların davalarına gitmeye, toplumsal hareketlere katılmaya çalıştı. O, tam anlamıyla bir cesaret anaydı... Belki de Fadime Göktepe ile aynı kaderi paylaşan yüzlerce ana vardı bu ülkede... Şehit aileleri, Cumartesi Anneleri Girişimi veya Kayıp Yakınları Derneği'nin sadık üyeleri ve o üyeler arasında olan gözü yaşlı anneleri unutmak ne mümkün? AKP iktidarının 12 Eylül Darbesi'yle hesaplaşma adına attığı ve toplumda oldukça ses getiren hukuk girişimlerinde, bu sözünü ettiğimiz anneleri yeniden

anımsadık. **Berfo Ana** (Berfo Kırbayır) da o annelerden biriydi. Bu yazının yazıldığı günlerde (21 Şubat 2013), 105 yaşında kaybettik Berfo Ana'yı... 12 Eylül Darbesi'ni yapan ya da Darbe'ye destek veren kimi çevrelerin yargı önüne çıkarılma aşamalarında, o yaşına rağmen Darbe'yle birlikte kaybettiği oğlu Cemil Kırbayır'ı yeniden bulma ümitleri yeşeren Berfo Ana'yı elinde oğlunun fotoğraflarıyla Ankara Adliyesi'nin koridorlarında anımsıyorum... Ana yüreğiydi bu; hiçbir şeye benzemezdi. Ümit dünyası mıydı; yoksa oğlunun geçen bunca zamanda zaten "kaybedildiğini" bilmesine rağmen adalete olan güveni miydi onu adliye koridorlarına getiren?.. Bunu hiçbir zaman bilemeyeceğiz; fakat 105 yaşındaki bir kadının bile gelecek güzel günlere olan inancının en sağlam abidesiydi Berfo Ana...

Düşündüğümde, daha yüzlerce kadının adı geliyor aklıma; tıpkı Melih Cevdet Anday'ın "Anı" şiirinde söylediği gibi: "Bütün sevdiklerimin adları gibi adınız geliyor aklıma..." Frida Kahlo, Mevhibe İnönü, Türkan Saylan, Bedia Muvahhit, Gülten Dayıoğlu, Füzün, Suat Derviş, Simone de Beauvoir, Leylâ Hanım, Rosembergler, Hürrem Sultan, Kösem Sultan, Fatma Aliye, Satı Kadın, Türkan Akyol, Ella Fitzgerald, Madonna, Maria Callas, Adalet Ağaoğlu, Farah Diba, Kara Fatma ve Çetesi, Florence Nightingale, Marilyn Monroe, Margaret Thatcher, Zübeyde Hanım, Edith Piaf, Grace Kelly, Lou Salome, Oprah Winfrey, Türkan Şoray ve diğerleri...

Kadın olmak... Hele ki böyle bir dünyada, erkek egemen bir düzende kadın olmak... Kapitalizmin dört koldan saldırdığı ve tüketim toplumunun bütün elemanlarıyla taarruzunu yoğunlaştırdığı 21. yüzyılın dünyasında üreten, onuruyla ve tüm gücüyle ayakta kalabilmeye çalışan kadınlar... Yazının başında da ifade ettiğim gibi, aslında tüm ülkelerden, sınırlardan, inançlardan ve etnik kimliklerden uzak düşündüğümde, insan olmak ve dahası, böyle bir dünyada insan kalabilmek bile bu kadar zorken bir de kadın olmak kim bilir nasıl bir duygudur?..

Kaynakça

Arman, Ayşe. "Işıl Saygın'ı Anlıyorum." Hürriyet (4 Ekim 1998). <<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=-41320>>

Cunningham, Michael. *Saatler*. Çev. İlknur Özdemir. İstanbul: Can Yayınları, 2003.

Habertürk İnternet Haber Sitesi. "Asker Yanlış Yapmaz, 12 Eylül İyi Oldu." 4.12.2012. <<http://www.haberturk.com/polemik/haber/800304-asker-yanlis-yapmaz-12-eylul-iyi-oldu>>

Özlü, Tezer. *Kalanlar*. İstanbul: YKY, 2008.

Türkiye'nin Kadın Rehberi. Haz. Ece Temelkuran. İstanbul: Hürgüç Gazetecilik, t.y.

Yrd. Doç. Dr. Didem EKİNCİ
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

« KADIN SAVAŞ MUHABİRLERİ »

Savaş; cinsiyet, ırk, kültür, yaş, vb. nitelikleri ayırt etmeden her insan üzerinde etki bırakır. Teknoloji, gazetecilik ve görüntüleme imkânlarının gelişmesi sonucunda savaş, artık haberi yalnızca muhabirler ve kameramanlarca aktarılan bir olgu olmaktan çıkmış; savaşı birebir yaşayan kişilerin de ses ve görüntü kayıtlarıyla anında haberleşme araçlarına yansıttığı bir olgu haline gelmiştir. Çatışma ortamını türlü zorluklarla görüntüleyerek görüşülmesi zor kişilerle bağlantı kurup röportaj yaparak ve olayları yerinde görüp yorumlayarak bizlere taşıyan muhabirlerin arasında, kadın savaş muhabiri sayısının gün geçtikçe arttığı gözlenmektedir.

Bosna-Hersek Savaşı'nda binlerce Bosnalının hayatta kalmasını sağlayan tünel

Ancak, kadınların savaş muhabirliğini meslek olarak seçmesi daha eskilere dayanmaktadır. Erişilebilen kaynaklarda 20 yy'da genellikle erkek savaş muhabirlerinin isimlerinin geçtiği görölse de sayısı az olan kadın savaş muhabirlerinin de isimleri anılmaya başlanmıştır. Örneğin, 1898'de Kathleen (Kit) Blake Coleman, Toronto Mail gazetesi için İspanyol-Amerikan Savaşı'nı haber yapmış ve bir süre "Women's Kingdom" isimli köşesinde makaleler yazmıştır. Coleman'ın yazılarının, sıklıkla savaş sonrası dönemleri insani bir bakış açısıyla ele aldığı gözlemlenmiştir. Gazetenin ilk sayfalarında haberlerinin yayımlanmasına izin verilmediği; ancak savaştan zarar gören insanların durumunu son derece etkileyici bir dille aktarmasından ötürü oldukça popüler hale geldiği de bilinmektedir. Söz konusu dönemlerde, erkek savaş muhabirlerinin cephedeki savaş hikâyelerine odaklanmaları ve üst düzey yetkililerle askeri düzenlemeleri tartışmalarına izin verilirken, editörlerin aynı meslekte olan kadınlardan; toplum, kültür, savaşın getirdiği değişiklikler ve insana dair hikâyelere odaklanmalarını istediği de kayıtlara geçmiştir. Coleman ve sonradan onun mesleğini seçecek olan kadınlar için bu yaklaşım, "ayrımcılık" olarak nitelendirilmiştir.

İlerleyen yıllarda, daha fazla kadın, savaş muhabirliğine adım atmaya başlamıştır. Martha Gellman, 1937'de İspanyol İç Savaşı'nı haber yaptıktan sonra popülaritesi artmıştır. Coleman ve Gellman'in izinden gidecek olan Margaret Burke White, Virginia Irwin and Dickey Chapelle de savaş muhabirleri olarak, 20. yy'ın başlarındaki cinsiyet rolleri anlayışına ve zamanın hükümetlerinin engellemelerine rağmen meslekte iz bırakanlar arasına girmeyi başarmışlardır. Bugün ise bu listeye Leslie Cockburn, Katie Adie, Alex Crawford ve Christiane Amanpour gibi dünya çapında isim yapmış muhabirler eklenmiştir. Şu an dünya siyasetinin merkezinde bulunan Arap Baharı olarak tanımlanan olayların Libya ayağında olay yerinde çatışmayı haber yapan ilk üç muhabirin kadın olması (Alex Crawford-CNN, Sara Sidner-CNN ve Zeina Khodr-Al Jazeera) gelinen nokta hakkında fikir vermektedir.

Ancak, kadınların -tıpkı erkek meslektaşları gibi- çeşitli tehlikelere maruz kalma olasılıkları, kimi zamanlarda onların çatışma noktalarına gönderilmelerine engel olmuştur. Bu konuda ısrarcı olmanın sonucu değiştirmedeği zamanlarda, söz konusu yayın kuruluşundaki karar alıcılar, genellikle kadın muhabirlerin bedensel bütünlüğüne ve hatta hayatına kast eden ve kimi zaman ölümle sonuçlanan geçmiş örnekleri gerekçe olarak kullanmışlardır.

Öte yandan, kadın muhabirlerin savaşı daha "yumuşak" ve "duygusal" bir şekilde haber yapacağı düşünüldükçe, duruma göre kimi zamanlarda çatışma noktalarına gönderilmeleri, kimi zamanlarda ise gönderilmemeleri sonuçları doğmuştur. En azından bu konudaki fikirlerini beyan etmiş ve yukarıda adı geçen kadın muhabirler arasında yaygın kanı, kadınların savaş ve çatışma algısının erkeklerden farklı olabileceği; haber yaparken farklı yönlerine ağırlık vermelerinin beklenebileceği yönündedir; ancak işi iyi yapma noktasında, cinsiyetin ayırıcı faktör olmadığını da savundukları gözlenmektedir. Bu yaklaşım, BBC'nin tanınmış dış haberler editörü Jon Williams'ın Libya olaylarında haberleri ilk yansıtan üç muhabirin de kadın olmasını, "Burada söz konusu olan şey, kadın muhabirlerin bilinçli olarak seçilmesi

değil; topluma olayları en iyi şekilde aktarma kaygısıdır; zira bu kişilerin bu haberi en iyi yapacakları düşünölmüştür” sözüyle teyit edilmiştir denilebilir.

Ölkemizde kadın savaş muhabirciğinin önünü açan kişi ise Semiha Es’tir. İkinci Dünya Savaşı’nı takip eden yıllarda Türk yazılı basınında büyük, bol miktarda fotoğraf ile resim kullanımı, röportajlar ve yeni bir haber verme anlayışı ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu dönemde öne çıkan üç isim; Hikmet Feridun Es, Alaattin Berk ve Faruk Kenik; ilk savaş muhabirleri olmuşlardır. Hikmet Feridun Es’in eşi olan Semiha Es, 15 Ekim 1950’de eşiyle birlikte savaşı takip etmek için Kore’ye gitmiştir. Kasım 1950’den sonra gönderdikleri fotoğraflar, Türk basınında yer almaya başlamıştır. Semiha Es, üç yıl Kore’den, daha sonra beş yıl Vietnam’dan fotoğraflar göndermiş, eşi de yaşanan çatışmaları haber haline getirerek Türkiye’nin buralardaki gözü olmuştur. Geçen yıl vefat eden Semiha Es’in izinden gidenler arasında Bosna Savaşı sırasında aralıksız beş yıl çatışmanın içinde yaşayan Şerif Turgut ve geçtiğimiz yıl Arakan’da çıkan çatışmayı takip etmek amacıyla bölgeye ilk giden savaş muhabiri Dilek Mermer gibi örnekler bulunmaktadır.

Rusya’da bu bağlamda en önemli isim ise Anna Politkovskaya’dır. Aslen Putin yönetimine eleştirel yaklaşımı olduğu bilinen Novaya Gazeta’da köşe yazıları yazan Politkovskaya, Rusya-Çeçenistan Savaşı’nda Rus ordusunun 1990’larda Çeçenistan’da karıştığı insan hakları ihlallerini ortaya çıkarmak amacıyla yazılar yazmış ve kamuoyunu bu konu hakkında bilinçlendirmeye çalışmıştır. Çatışma bölgesinde Rus ordusuna mensup kişilerce psikolojik ve fiziksel işkenceye maruz kaldığı bilinen muhabir, 2006’da apartmanının girişinde suikaste uğrayarak hayatını kaybetmiştir. Politkovskaya’nın ölümünden sonra Almanya’da bir televizyon programına konuk olan Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin, Politkovskaya’nın ölümü hakkında kendisine yöneltilen bir soru üzerine, olayın sonrasında uluslararası toplum tarafından yöneltilen ağır eleştirilere atıfta bulunarak, Politkovskaya’nın ölümünün, Rusya’ya Politkovskaya’nın yazdığı

Butmir Tünelinin girişı

eserlerden daha fazla zarar verdiğini ifade etmiştir. Politkovskaya’nın ölümü üzerindeki sır perdesi henüz kaybolmamıştır.

Kadın savaş muhabirleri, 1890’lardan günümüze kayda değer bir yol kat etmiştir denilebilir; ancak bu, kadınların savaş muhabirliği alanında karşılaştıkları tüm sorunların sona erdiği anlamına gelmemektedir. Bağlı bulundukları kurumların haber dairelerinde, diğer medya organları içinde ve savaş söz konusu olduğundan askeri ortamlarda mesleklerini yapabilmeleri bağlamında karşılaşmaları muhtemel sorunlar olması beklenmelidir. Geçmiş zamanlarda seleflerinin maruz kaldığı engellerin modern zamanlarda görülen türleriyle karşılacaklarının bilincini taşıdıklarından, daha az değil; daha çok haber savaş muhabirliği hikâyelerinin özneleri olacaklarını tahmin etmek güç değildir; zira savaş muhabirlerini bir savaştan diğer savaşa sürükleyen “gerçeği aktarma” isteğı, çatışmalar devam ettikçe varlığını sürdürecektir.

Kaynaklar:

- Chris Cramer, “On the Front Line with Female War Reporters”, Reuters, 8 March 2012.
- “Female War Reporters: ‘We’re Given the Softer Side of War’”, The Independent, 14 September 2011.
- “Убийство Анны Политковской: мотивы ясны, заказчик неизвестен”, <http://www.svoboda.org/content/article/24766362.html>, 10 марта 2013.
- “УБИТА ЖУРНАЛИСТ АННА ПОЛИТКОВСКАЯ”, <http://politkovskaya.livejournal.com/>, 10 марта 2013.

Nisa BAHÇELİ

Uluslararası Ticaret Bölümü 1. Sınıf Öğrencisi

« SİYASET ve İDEOLOJİ » DÜNYASINDAKİ GÜÇLÜ KADINLAR

Kadınlar, birbirinden farklı rolleriyle toplumun her yerindeler. Bir anne, bir kardeş, başbakan, temizlikçi, yazar, işçi... Peki, dünyanın dengesini değiştiren olaylardan kaçının altında kadınların parmağı var dersiniz?

Bir kadın olarak belki de toplumun onlara dayattığı görevlerle yetinmeyip daha fazlasını yapanlar: Başarılı yönetici kadınlar ve büyük idealist kadınlar. Onlar bu işi oldukça başarılı yapmış. Kimisi engelleri aşarak binlerce insana umut ışığı olmuş, kimisi hiç evlenmeyerek koskoca bir ülkeyi tek başına yönetebilmiş, kimisi hapislerde sürünme pahasına ideallerinden vazgeçmemiş kadınlar... Evde oturup çocuk da bakabilirlerdi; ancak onlar, kadınların neler yapabileceğini göstermeyi seçti.

Umarım bu yazımdaki güçlü kadınlar, birçok Çankaya Üniversitesi öğrencisine ve Gündem okurlarına örnek teşkil eder.

I. ELIZABETH “Tanrı bana bir kadının zayıf vücudunu vermiş olsa da bir kralın yüreğine ve midesine sahibim”

Elizabeth, 7 Eylül 1533’de Greenwich Sarayı’nda bir prenses olarak doğdu. Babası, Anglikan Kilisesi’nin kurucusu VIII. Henry, annesi Anne Boleyn’di. Elizabeth, ölümüne; yani 1603 yılına kadar İngiltere ve İrlanda’nın kraliçesiydi ayrıca Fransa’nın da sembolik kraliçesi olarak kabul ediliyordu. Tahta geçtiğinde evlenip, ülkesini evleneceği adama bırakması beklenen Elizabeth, beklenilen aksine hiç evlenmemiş ve 68 yaşına kadar ülkeyi tek elden yönetmiştir. Bu yüzden halkı ona “Bakire Kraliçe” demektedir. Hazinesi tükenmiş bir İngiltere devralarak, ardında ekonomik ve siyasi yönden en başarılı dönemini yaşayan bir İngiltere bırakan bu kadın, tahta çıkana kadar ölüm kalım arasında mücadele vermiş bir insandı. Annesi o

daha 2.5 yaşındayken babası tarafından idam ettirilmiş ve Elizabeth taht adına bütün haklarını kaybetmişti; fakat babası ölmeden önce Elizabeth’i affederek tekrar Prenses rütbesine geri getirmiştir.

Elizabeth’in isminin günümüze kadar silinmeden gelebilmesindeki en büyük neden, siyasi başarılarıdır. Dünyanın en büyük deniz gücü olan İspanyol Donanması Armada’yı korsanlarıyla birlikte yerle bir ederek, İspanya’nın da sonunu getiren Elizabeth bu hareketiyle birçok ticaret yolunda da hak sahibi olmuştur. Ülkesinin “Güneş batmayan ülke” konumuna gelmesindeki katkıları büyüktür. Bunun dışında Elizabeth tahta çıktığında ilk olarak kiliselerdeki mass ayininin uygulanmasını yasakladı. Daha sonra kendisini İngiltere Kilisesi’nin yöneticisi seçerek ülkeyi yeniden Protestan dönemine döndürdü. Bu şekilde, ülkesindeki Katolik-Protestan çatışmalarına son verdi. Engizisyon mahkemelerinin de işlevsizleşmesini sağlayan Elizabeth, tüm bu hareketlerinden dolayı 1570 yılında Papa tarafından afaroz edildi.

Elizabeth, sanata da çok önem veren bir liderdi. Christopher Marlowe ve William Shakespeare yazdığı eserlerle İngiliz tiyatrosunu onun döneminde kurmuşlardır. Elizabeth, Shakespeare’nin büyük destekçisi olmuştur ve İngiliz ulusal kimliği, büyük ölçüde onun döneminde şekillenmiştir.

Elizabeth, İngiltere’yi 44 yıl boyunca hoşgörüsü ve özgürlükçü eğilimini ifade eden “Video et taceo” (I see and I say nothing); yani “Görüyorum ve ses çıkarmıyorum” mottosuyla yönetmiştir. Ardında zengin, güçlü ve itibarlı bir İngiltere bırakan bu muhteşem kadın, 24 Mart 1603 yılında hayata gözlerini yumdu.

MARGARET THATCHER DEMİR LADY

Tam adıyla, Margaret Hilda Thatcher 13 Ekim 1925 doğumlu Britanyalı bir siyasetçi. Thatcher, Britanya'nın ilk kadın başbakanı ve Avrupa'da üst üste 3 kez seçilen ilk başbakan olma unvanlarına sahip. Thatcher o dönem neo-liberalizminin Ronald Reagan ile beraber öncülüğünü yapıyordu. 11 yıl başbakanlık yapan Demir Lady, muhafazakâr, sert, duruşundan dolayı güçlü kadın figürünü, hakkıyla temsil etmiş bir insan. Aktif siyaseti bıraktıktan sonra bile etkisini sürdürebilecek kadar sağlam dönüşümleri İngiliz siyasetinde uygulamayı başarmış. Soğuk Savaş döneminde tek başına Sovyetler Birliği'ne ve Avrupa Birliği'ne kafa tutan bir kadın olan Thatcher, ülkedeki işçi kesimine karşı tutumu ve liberal ekonomi için yaptıklarıyla da konuşuluyor; hatta Turgut Özal'ın Demir Lady'nin politikasından etkilendiği ve Türkiye'deki yansıması olduğu söyleniyor. Thatcher'ın, siyasi yaşamının dışında gayet sakin bir kadın olduğu biliniyor. Sabah İngiliz siyasetinde fırtınalar estiren bu kadın, akşam kocasına ve çocuklarına

yemek hazırlayan bir eş. Kendisine yakıştırılan Demir Lady lakabını sert ve boyun eğmez tavrını yansıtan bir lakap olduğunu düşündüğü için benimsemiş olan Thatcher, kuşkusuz kadının gücünü tüm dünyaya gösterebilmiş önemli bir siyasetçi olmuştur.

II. KATERINA (BÜYÜK KATERİNA)

Katerina, 2 Mayıs 1729 yılında, Prusya'da doğmuş, 34 yıl boyunca Rusya'yı yönetmiş ve 18.yy Rusyasına damgasını vurmuş bir çariçedir. Asıl adı Sophie Augusta Frederike olan Alman asıllı bu güçlü kadın, 16 Yaşında III. Petro ile evlenerek, Ortodoks dinine geçmiş ve ismini de Katerina olarak değiştirmiştir. Katerina ve Petro'nun evliliklerinin sağlam olmadığı ve birbirlerini sevmedikleri ve ikisinin de hayatlarında hep başka aşklar yaşadıkları rivayet edilir. III. Petro tahta çıktıktan çok kısa bir süre sonra, orduyu ıslah etme girişimleri ve abartılı Alman hayranlığından dolayı dönemin ileri gelenleri tarafından sevilmez ve 1762 yılında tahttan indirilerek öldürülür. Bu olay sonucunda Katerina, 34 yıl sürdüreceği otokratik yönetimin başına geçer.

Büyük Katerina, Korkunç İvan, Büyük Petro ve Stalin'le beraber anılan büyük hükümdarlardan biri. Peki, onu bu kadar güçlü yapan nedenler nelerdi? Öncelikle yürüttüğü politika ve başarılı savaş taktikleri, onu bu kadar güçlü bir lider yapmıştır. Ondan öncekiler, Rusya'nın sınırlarını hep kuzeye doğru büyütme politikası izlerken Katerina'nın tek amacı, sıcak denizlere inmek ve İstanbul'u fethederek Roma İmparatorluğu'nu tekrar canlandırmaktı. Kırım Antlaşması ile Kırım'ı elimizden alan Çariçe, ileride İstanbul'un başına geçireceğini düşündüğü torunlarından birine Constantine ismini vererek İstanbul'u alma konusunda ne kadar ciddi olduğunu da göstermiş. Katerina'nın sevmediği 'Büyük' sıfatını almasının nedeni, 34 yıllık iktidarı sırasında, Kırım, Ukrayna, Beyaz Rusya, Prusya, Letonya ve Polonya'yı topraklarına katması. İkinci olarak, Fransız Devrimi'nin patlak vermesine kadar sürdürdüğü hümanist hareketleri ve aydın kişiliğini de onu güçlü bir lider yapan nedenler arasında sayabiliriz. Katerina, Fransızların kültürlerini ve fikirlerini çok benimsemişti. Zamanın filozofları ve aydınlarıyla yaptığı yazışmalarla bu konulara ne kadar önem verdiğini anlayabiliyoruz. Voltaire, Diderot, D'Alembert mektup arkadaşlarından sadece bir kaçı. Sanata ve aydınlanmaya verdiği önemden dolayı harcadığı paralar, Rusya'ya pahalıya patlamıştır. Voltaire'nin kütüphanesini satın almış, bugün Avrupa'nın sanat müzelerini açık ara farkla geride bırakan ve en büyük sanat müzelerinden biri olan Hermitage Müzesi'nin kurucusudur. Onu bu kadar güçlü yapan son özelliği de Katerina'nın çok büyük bir

reformcu olmasıydı. 1766 yılında işçi haklarını gözeten 'Yönetme Kuralları'nı, 1775 yılında da 'Eyaletlerin Statüsü'nü yayınladı. Bu reformlar, Katerina'nın döneminde kaçınılmazdı ve Rusya'nın en yenilikçi hareketlerinden biri olduğu, halkı tarafından sonradan anlaşıldı.

Diderot'un hakkında, Brutus'un ruhuyla Kleopatra'nın büyüsunü ruhunda birleştirdiğini söylemiştir. Rusya -sütten dili yandığından mı bilinmez- Katerina'dan başka kadın lider göremedi. Büyük Katerina, Rusya'yı bugünkü sınırlarına yakın bir büyüklüğe getirerek, 1796 yılında geçirdiği bir felç sonucu hayata gözlerini yumdu.

İDEALİST KADINLAR

EMMELİNE PANKHURST

'Kadınlar özgür olsalardı, yasaları çiğnemek zorunda kalmazlardı'

Radikal feminizmin kurucusu sayılan Emmeline, 1858 İngiltere

doğumlu bir kadın. Süfrajat'in savunucusu olan Emmeline, 10 Ekim 1903 tarihinde kızı Christabel ve 4 arkadaşı ile birlikte 'Kadın Sosyal ve Politik Birliği'(WSPU) kurmuştur. Daha küçük bir kız çocuğuyken annesinin ona okuduğu kitaplar sayesinde 'özgürlük' ve 'kölelik' kavramlarıyla erkenden tanışan Pankhurst'un ailedeki serbest tartışma ortamının da yardımıyla şekillenen kişiliği, onun kadın hareketinde öncü bir kişi olmasına yardımcı olmuştur.

Emmeline, "şiddetsizlik" teorisini geliştirmiş ve bu teori, sonradan birçok alanda kullanılmıştır. Yaptığı eylemlerin yöntemleri, zamanla radikalleşmiş ve bu yüzden defalarca tutuklanmıştır. Eylemlerinin birinde Emmeline, Birleşik Krallık hükümdarı V.George'a dilekçe vermeye çalışırken Buckingham Sarayı'nın önünde polisler tarafından yaka paça tutuklanmıştır. Tüm bu olanların çevredeki fotoğrafçılar tarafından çekilmesi sayesinde Emmeline, 'kadın direnişini görselleştiren ilk fotoğraf'ın sahibi olmuştur.

Tüm bu hapse atılmalar, onu ve yandaşlarını yıldırma; aksine her seferinde daha da kızdırmış ve daha da sert eylemler yapmasına sebep olmuştur. Bu olaylar, bir kadının ölümüne sebep olunca Senato, 'Kedi ve Fare Antlaşması'(Cat and Mouse Act)'nı kabul etmek zorunda kalmıştır.

Emmeline, hayatını kadın haklarına adanmış bir kadın olarak 1928 yılında ölmüş ve aynı yıl içinde kadınlar için "genel oy hakkı yasa tasarısı" yürürlüğe girmiştir.

HELEN KELLER (1880-1968)

Bebeklik çağından itibaren kör-sağır ve dilsiz olan Helen Keller, bu özürlerine rağmen beş lisan bilen, bisiklet süren, yüzen, satranç oynayan bir kadındı. Helen, 1904 yılında bugün Harvard Üniversitesi ile birleşmiş olan Redcliffe Collage'den mezun olduğunda lisans derecesi olan ilk kör-sağır kimse olma unvanını aldı. Helen, çok asi ve hırçın bir çocukluk geçirdi. Asıl hayatına 7 yaşında, Engelliler Okulu'nda tanıştığı Anne Sullivan sayesinde başladı. Helen ve öğretmeni Anne bir gün tulumbadan su çekerlerken, öğretmeni Helen'in avucuna 'su' yazmıştı. Helen o andan itibaren her nesnenin bir kelimeyle ifade edilebildiğini anladı. Kısa sürede alfabeyi sonra yazı yazmayı ve ardından görme engelliler için hazırlanan kitapları okumayı öğrendi. Yazmayı hiç bırakmadı. Üzerinde çalıştığı, Benim Yaşam Öyküm adlı kitabını bitirmesi elli yıl sürdü. 1946-1955 yılları arasında toplam otuz beş ülkeyi dolaşan Helen, herkese umut kaynağı oldu. Ölümünden dört yıl önce ABD'de çok önemli bir ödül olan "Özgürlük Madalyası"na layık görüldü.

«KADIN-ERKEK EŞİTLİĞİ» BAĞLAMINDA ULUSAL MEVZUAT

1990'lardan itibaren ulusal mevzuatımız toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısı ile yeniden gözden geçirilmiş ve 2000'li yıllarla beraber çok büyük yasal reformlar gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda; 1992'de Medeni Kanun'da kadının çalışmasını kocanın iznine bağlayan madde, "eşitlik" ilkesine aykırılık gerekçesiyle iptal edilmiş; 1997'de yapılan değişiklik ile de "evli kadına kocasının soyadı ile birlikte, kendi soyadını taşıma hakkı" verilmiştir.

1998 yılında ise 4320 sayılı "Ailenin Korunmasına Dair Kanun" yürürlüğe girmiş ve aile içinde şiddet kavramı ilk kez yasal bir metinde tanınmıştır.

Temel yasalarımızda gerçekleştirilen değişiklikler şu şekildedir:

Anayasa

Türkiye'de kadın-erkek eşitliği ilkesi, Anayasa'nın 2001 yılında yapılan 41. ve 66. maddeleri, 2004 yılında yapılan 10. ve 90. maddeleri ile 2010 yılında yapılan 10. maddedeki değişikliklerle güçlendirilmiştir.

- 2001'de 41. maddenin "Aile Türk toplumunun temelidir" şeklindeki 1. fıkrasına **"ve eşler arasında eşitliği dayanır"** ibaresi eklenmiş; böylece "ailede eşitlik ilkesi" Anayasa'daki yerini almıştır.
- Anayasa'da yapılan bir diğer önemli değişiklik ise yine 2001'de Türk vatandaşlığının düzenlenmesine ilişkin 66. maddede yapılmıştır. Yapılan değişiklikle, Türk anadan doğan çocuklar da doğrudan Türk vatandaşlığı statüsü kazanmıştır.
- 2004 yılında yapılan değişiklik ile de 10. maddenin içeriği genişletilmiş ve maddeye **"Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür."** fıkrası eklenmiştir. Böylece Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa "geçici özel önlem" politikalarının uygulanmasının yasal zemini sağlanmıştır.
- Yine 2004'te 90. maddede yapılan değişiklikle insan haklarına ilişkin sözleşmeler, ulusal düzenlemeler karşısında üstün konuma getirilmiştir

- 2004 yılında anayasal temelleri atılan pozitif ayırıcılık uygulamaları, 2010 değişikliği ile daha da güçlendirilmiştir. Değişiklik ile 10. maddenin ikinci fıkrasının sonuna "... **Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.**" cümlesi eklenmiştir. Böylece eşitliğin pratikte gerçekleşmesi konusunda kadınlar lehine yapılacak düzenlemelerin eşitlik ilkesine aykırı olmayacağı açıkça vurgulanmıştır.

Türk Medeni Kanunu

1 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe giren Türk Medeni Kanunu ile:

- Aile reisi kavramı ortadan kaldırılmış ve aile birliğinin yönetiminde eşlere eşit söz hakkı tanınmıştır.
- Evlenme yaşı kadınlar ve erkekler için eşitlenerek yükseltilmiş; 17 yaşını doldurma şartı getirilmiştir; ancak önemli bir nedenin varlığı halinde, 16 yaşını doldurma şartıyla hâkim kararıyla evlenmek mümkündür.
- Hiç kimsenin zorla evlendirilemeyeceği ve aksi durumda evliliğin iptalinin istenebileceği hükmü getirilmiştir.
- Evin seçimini kocanın yapacağına dair hüküm değiştirilerek, eşlerin oturacakları evi birlikte seçecekleri hükmü getirilmiştir.

- Aile konutu ile ilgili olarak, eşlerden birinin diğerinin açık rızası olmadan aile konutu üzerindeki tasarruflarına; yani harcama, kiralama, satma gibi işlemlere sınırlandırma getirilmiştir. Bunun için de tapu kütüğüne “Aile Konutu Şerhi” verilmesi gerekmektedir.

- Eski Medeni Kanun’a göre diğer rejimlerden biri seçilmemişse geçerli olan kanuni mal rejimi “mal ayrılığı” iken; Yeni Kanun’da “edinilmiş mallara katılma rejimi” getirilmiştir. Böylelikle, evlilik süresince satın alınan malların evlilik sona ererken eşler arasında paylaştırılması sağlanmış; çoğunlukla kadınların bu gibi durumlarda yaşadığı mağduriyetlerin önüne geçilmeye çalışılmıştır.

İş Kanunu

10 Haziran 2003’te yürürlüğe giren İş Kanunu’nun getirdiği en önemli ilerleme işveren işçi ilişkisinde cinsiyet dâhil hiçbir nedenle temel insan hakları bakımından ayırım yapılamayacağıdır. Bu kapsamda,

- İş sözleşmesinin yapılmasında, uygulanmasında ve sona erdirilmesinde cinsiyet veya gebelik nedeniyle doğrudan veya dolaylı farklı işlem yapılamayacağı, cinsiyet nedeniyle eşit değerde iş için daha düşük ücret verilemeyeceği düzenlenmiştir.
- Cinsiyet, medeni hal ve aile yükümlülükleri, hamilelik ve doğumun iş akdinin feshi için geçerli sebep oluşturamayacağı da Kanun’da yer almıştır.
- Ayrıca işyerinde cinsel taciz ve kısmi çalışmaya ilişkin hükümler de ilk kez yer almıştır. Cinsel tacize uğrayan işçinin iş hakkını derhal feshetme hakkı vardır.
- Kanun ile kadın çalışanlara verilen ücretli doğum izin süresi de arttırılarak 16 haftaya çıkarılmıştır.

Türk Ceza Kanunu

1 Haziran 2005’te yürürlüğe giren Türk Ceza Kanunu ile hem kadın-erkek eşitliğini sağlamaya yönelik hem de kadına yönelik şiddetle mücadele amacını taşıyan birçok düzenleme yapılmıştır.

Kanun’daki başlıca yeni düzenlemeler şunlardır:

- Ayrımcılık suçu düzenlenerek insanlar arasında yürürlükteki kanun ve nizamların izin vermediği ayrımlar yapılarak bazı kişilerin hukukun sağladığı olanaklardan yoksun hale getirilmeleri cezalandırılmıştır.
- Töre cinayetleri kasten öldürme suçunun nitelikli halleri arasında düzenlenmiş; failin hukuk sistemi-

mizdeki en ağır ceza olan ağırlaştırılmış müebbet hapisle cezalandırılacağı hükmü getirilmiştir.

- Haksız tahrik maddesi, yalnızca ‘haksız fiilleri’ kapsayacak biçimde değiştirilmiş; böylece namus cinayetlerine uygulanması engellenmiştir.
- Kadına karşı işlenen suçlar aile ve toplum düzeyine karşı işlenmiş suçlar olmaktan çıkarılıp “Kişilere Karşı Suçlar” başlığı altına almıştır.
- Cinsel saldırı ve cinsel taciz ayrı ayrı düzenlenmiş, tanımları yapılmış, ağırlaştırılmış halleri düzenlenmiş, verilecek cezalar artırılmıştır. Çocukların cinsel istismarı ve reşit olmayan kişiyle cinsel ilişkide bulunmak, bağımsız suçlar olarak tanımlanmıştır.
- Evlilik içi tecavüz, suç olarak düzenlenmiştir.
- İşyerinde cinsel taciz, Türk Ceza Hukuku’nda ilk defa bir suç olarak düzenlenmiştir.
- Tecavüz ve kadın kaçırma olaylarında suçu işleyenlerin mağdurla evlenmesi durumunda suçluyu affederken ya da cezasını indirerek tecavüz ve kaçırma meşrulaştıran maddeler kaldırılmıştır.
- Birden çok evlilik ve resmi tören yapılmadan dini törenle evlenmek de Kanunumuza göre suçtur.

6284 sayılı “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”

Aile içindeki şiddetin önlenmesi amacıyla 1998 yılında çıkarılan 4320 sayılı “Ailenin Korunmasına Dair Kanun”, şiddete karşı çok önemli bir güvence sistemi getirmiştir. Bu düzenleme ile Türkiye’de ilk kez aile içi şiddet kavramı hukuksal metinde tanımlanmış ve aile içi şiddetin vuku bulduğu durumlarda mağdurun şikâyeti olmaksızın (üçüncü şahısların bildirimiyle) polis ve adalet mekanizmasının harekete geçmesi sağlanmıştır. Bu Kanun’un uygulanmasına

yönelik olarak İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı tarafından genelgeler çıkarılmış ve bu konuda çeşitli eğitim programları uygulanmıştır.

Ancak bu düzenlemelere rağmen, uygulamada duyulan ihtiyaç nedeni ile Kanun'un ivedilikle yeniden değerlendirilmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde, ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkılarıyla "Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun" hazırlanmış ve 20 Mart 2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanunun Amacı

Kanun, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınları, çocukları, aile bireylerini ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişileri korumayı amaçlamaktadır. Böylelikle, şiddete uğrama riski altında bulunmak da kanunun kapsamına girmiş; şiddeti gerçekleşmeden engellemek amaçlanmıştır.

Kanunda şiddet, yalnızca fiziksel şiddet olarak tanımlanmamıştır. Cinsel, psikolojik, sözlü ve ekonomik şiddet de kapsama alınmıştır. Söz konusu Kanun'da, korunan kişi ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişi hakkında alınabilecek koruyucu ve önleyici tedbirler ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Şiddete Uğrayanın Başvurabileceği Birimler

Şiddete maruz kalındığında kandan yararlanmak için başvurulacak yerler şunlardır:

- Valilik-Kaymakamlık

- Kolluk Güçleri

- Adli Makamlar (Cumhuriyet Başsavcılığı ve Aile Mahkemeleri)

- Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri

- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri

- Sağlık Kuruluşları

- ALO 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı

- ALO 155 Polis İmdat

- ALO 156 Jandarma İmdat

Başvuru sırasında...

Kanundan yararlanmak için herhangi bir harç ve posta gideri ödenmez.

Şiddet mağdurunun sosyal güvencesi olmaması durumunda Kanun kapsamındaki sağlık giderleri Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) bütçesinden karşılanır.

Kanun kapsamında yer alan koruyucu tedbir kararı verilebilmesi için, şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aranmaz.

Tedbir kararı alınabilmesi için ise ilgilinin talep etmesi gerekmektedir.

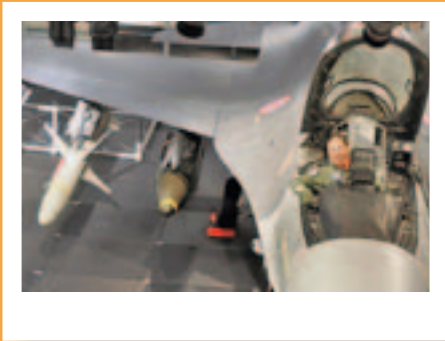
Mülki Amir Tarafından Verilecek Koruyucu Tedbirler

Korunan kişi hakkında mülkî amir tarafından aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere karar verilebilir:

- Uygun barınma yeri sağlanması.

- Geçici maddi yardım yapılması.

- Psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.

- Hayatî tehlikesinin bulunması hâlinde, geçici koruma altına alınması.
- Gerekli olması hâlinde, korunan kişinin çocukları varsa çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması.

Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde barınma yeri sağlama ve geçici koruma altına alma tedbirleri ilgili kolluk amirlerince de alınabilir.

Aile Mahkemesi Hâkimi Tarafından Verilebilecek Koruyucu Tedbir Kararları

Korunan kişi hakkında aile mahkemesi hâkimi tarafından aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere karar verilebilir:

- İşyerinin değiştirilmesi.
- Kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi.
- Korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması.
- Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması halinde “Tanık Koruma Kanunu” hükümlerine göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi.

Şiddet Uygulayan Hakkında Verilebilecek Önleyici Tedbir Kararları

Şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aile mahkemesi hâkimi tarafından aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere karar verilebilir:

- Şiddet mağduruna yönelik olarak şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmaması.
- Müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhâl uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi.
- Korunan kişilere, bu kişilerin bulundukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmaması.
- Çocuklarla ilgili daha önce verilmiş bir kişisel ilişki kurma kararı varsa, kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde yapılması, kişisel ilişkinin sınırlandırılması ya da tümüyle kaldırılması.

- Gerekli görülmesi hâlinde korunan kişinin, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hâller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmaması.

- Korunan kişinin şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermemesi.

- Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesi.

- Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

- Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi.

- Korunan kişilerin bulundukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaması ya da bu maddelerin etkisinde iken korunan kişilere ve bunların bulundukları yerlere yaklaşmaması, bağımlılığının olması hâlinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması.

- Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması.

Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ilk dört maddede yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir.

Ayrıca hâkim tarafından velayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hakkında karar verilebileceği, şiddet uygulayan kişi ailenin geçimini sağlayan kişi ise hâkim tarafından durumun özellikleri göz önüne alınarak talep edilmese dahi nafakaya hükmedilebileceği düzenlenmiştir.

Tedbir Kararlarının İhlali Durumu

Şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişi, hükmedilen tedbir kararlarını ihlal etmesi durumunda üç günden on güne kadar zorlama hapsi ile cezalandırılabilir.

Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarda, zorlama hapsinin süresi on beş günden otuz güne kadardır. Söz konusu ceza paraya çevrilemez, ertelenemez.

Zorlama hapsi kararları tekerrüre esas olmaz, koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz ve adli sicil kayıtlarına işlenmez.

MERKEZ KAMPÜSÜMÜZÜN AÇILIŞI

Üniversitemizin Merkez Kampüs'ün resmi açılışı, Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül'ün katılımlarıyla gerçekleşti. 14 Aralık 2012 tarihinde Konferans Salonu'nda gerçekleşen açılış, Üniversitemizin eğitim alanında yaptığı birçok yenilik ve yatırımın somut bir göstergesiydi.

Saat 10.00'da Üniversitemize teşrif eden Cumhurbaşkanımızı; Dönemin Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Sayın Ömer Dinçer, Ankara Valisi Sayın Alaaddin Yüksel, Mütevelli Heyeti Başkanımız Sıtkı Alp, Mütevelli Heyet Başkan Vekilimiz Sedat Alp, Rektörümüz Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç, Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Yahya Kemal Baykal ve Genel Sekreterimiz Yrd. Doç. Dr. Cem Karadeli karşıladı. Rektörümüz Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç'in makamında Üniversitemiz hakkında bilgi alan ve yöneticilerimizle sohbet eden Cumhurbaşkanımız, günün anısı için hazırlanan özel defteri imzalayarak açılışın gerçekleşeceği Konferans Salonu'na yürüyerek geçti. Yol boyunca Üniversitemiz hakkında bilgiler almaya devam eden Cumhurbaşkanımız, Yeni Kampüsümüzü çok beğendiklerini ifade ettiler. Kampüs içerisindeki hareketliliği izleyen öğrencilerimizin sevgi gösterilerine el sallayarak cevap veren Cumhurbaşkanımız, açılışın gerçekleşeceği salona geçmeden önce güzergahındaki bir sınıfa girerek bir süre sınıftaki derse iştirak etti.

Saat 10.20'de açılışımızın yapacağı salona teşrif eden Cumhurbaşkanımızın yerlerini almasını takiben açılış konuşmasını yapmak üzere kürsüye çıkan Rektörümüz Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç, Çankaya Üniversitesi'yle sanayinin uyumlu işbirliğinden söz ederek gerek Ostim OSB gerekse tüm Türkiye'deki OSB'ler ile nasıl uyumlu çalıştığımızdan ve kurduğumuz kümelerden bahsetti. "Komşusu açken tok yatan bizden değildir" vecizesi üzerine kurduğu konuşmayı sonlandıran Rektörümüzden sonra kürsüye çıkan Mütevelli Heyeti Başkanımız Sıtkı Alp, Üniversitemizin kurulma sürecinde, o zamanlar Devlet Bakanı olan Cumhurbaşkanımızın kendilerine nasıl destek olduğunu anlatıp Üniversitemiz hakkında

çeşitli bilgiler verdi. Heyecanı ve mutluluğu gözlemlerden okunan Başkanımızın konuşmasının ardından kürsüye çıkan Cumhurbaşkanımız; Kurucumuz ve Mütevelli Heyeti Başkanımız Sıtkı Alp ve ailesinin eğitime verdiği önem, eğitim konularında yaptığı çalışmalar ve gösterdikleri özen için kendilerine teşekkür edip "Her şeyden evvel Sıtkı Bey'i ve Alp ailesini tebrik etmek istiyorum. Eğitim alanı bu ailenin en mümtaz vasfıdır. Dershaneye başlayan ve açtıkları okullarla yoluna devam eden aile, eğitimin her alanında faaliyet gösterdikten sonra, 15 sene önce üniversite alanına geçmeye karar vermiş, eğitimden kazandıklarını yine eğitime yatırımlarıyla herkes tarafından tanınmış ve bilinmiştir. Bu yüzden kendilerine bir kez daha takdirlerimi, tebriklerimi sunmak istiyorum." dedikten sonra, Üniversitemizin takibi altında olduğunu, Ostim OSB ziyaretlerinde neler yaptığımızı görüp bilgi aldığını ilettiler. Eğitimin her alanında yapılan çalışmaların önemine vurgu yapan Cumhurbaşkanımız, ülkemizin son zamanlarda eğitim konusunda kat ettiği mesafeden dem vurarak eğitim ve bilimin önemine vurgu yaptı. Konuşmasını bu minvalde sürdüren Cumhurbaşkanımız, konuşmalarının bitiminde, Mütevelli Heyet Başkanımız Sıtkı Alp, Rektörümüz Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç, 2007'de Yeni Kampüsümüzün temelini atan Eski TBMM Başkanı Köksal Toptan ve Dönemin Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer'i sahneye çağırarak Üniversitemizin açılış kurdelesini kesti.

Kurdele kesiminin ardından, Mütercim Tercümanlık Bölümümüzün laboratuvarını ziyaret eden Cumhurbaşkanımız, hocalarımızdan bilgi alıp öğrencilerimizle sohbet ettikten sonra yine yoğun sevgi gösterileri arasında Üniversitemizden ayrıldılar.

Rektörümüz Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç'in Konuşmaları

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

Merkez Kampüs Açılış Töreni

Ziya Burhanettin Güvenç
Rektör

1

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

**Sayın Cumhurbaşkanım
Değerli Konuklar
Sevgili Öğrencilerimiz**

Merkez Kampüs olarak isimlendirdiğimiz,
İçinde bulunduğumuz Yeni Kampüsümüzün
Açılış Törenini Teşriflerinizle
onurlandığınızı için, şahsım ve
Üniversitemiz adına hoş geldiniz der, en derin
saygı ve sevgilerimizi arz ederim.

2

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

Sayın Cumhurbaşkanım,

Konuşmamın içeriğini;

**Üniversite Denilince Bizlerin Aklına
Neler Geliyor?**

Konusu ile sınırlandırımdı.

3

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

**Sokakta Yatan
İnsanlardan**

Marka Üretememekten

İşsizlikten

Kısacası **her türlü**
Olumsuzluklardan
Kim Sorumludur?

Cari Açıktan

**Bilgi Yoğun Ürün
Üretilmemesinden**

**KOBİ'lerin Her Türlü
Hastalığından**

ÜNİVERSİTE

**Çocuk Yaşta Çalışanların
Varlığından**

Terörden

4

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

**Bizlere Bu Kadar Büyük Sorumluluğu
Yükleyen
Kaynak Nedir?**

“Komşusu Açken Tok Yatan Bizden Değildir”

Veciz Sözüdür

5

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

**Açlık, içinde bulunduğumuz yüzyılda sadece
yemeğe duyulan bir ihtiyaç değildir.**

Gerçek Açlık;

- bilgiye
- yetişmiş insan gücüne
- kaynağa

duyulan ihtiyaçların bir kısmı veya tümüdür.

6

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

**Bilgi, AR-GE Yapma Becerisi
ve
Yetişmiş insan gücü, nerede?**

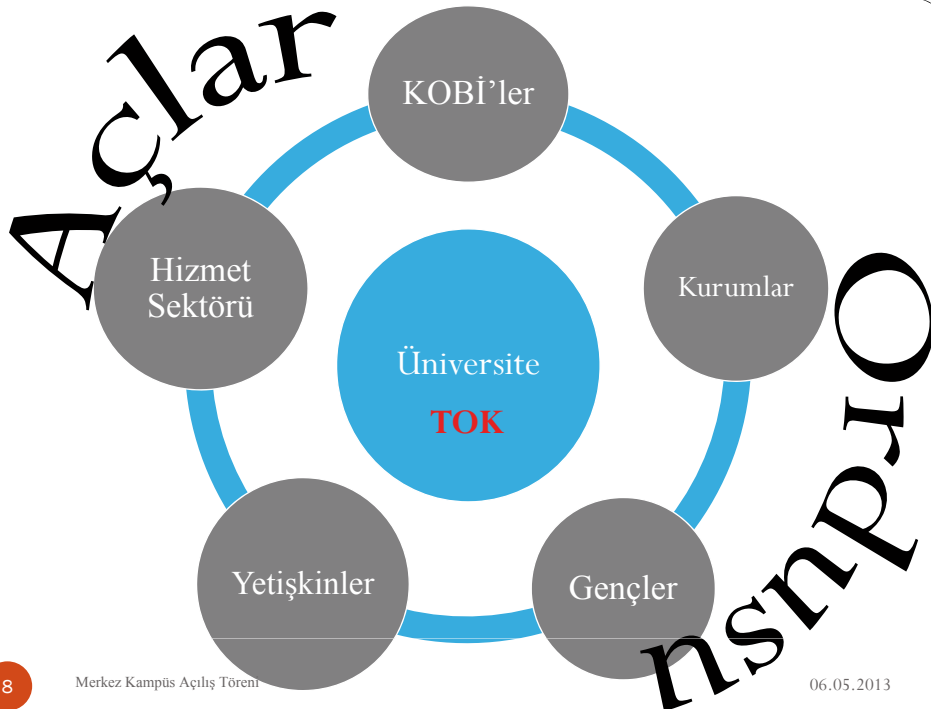
ÜNİVERSİTE' de

İşte Bu Gerçek Üniversiteyi “TOK**” Yapmaktadır**

7

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

8

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

Bilgi üretebilen, Ar-Ge yapabilen kurumlar

Bilgiye ve Ar-Ge'ye
gereksinim duyanlar;
KOBİ'ler, gençler,
yetişkinler, kısaca,
herkes ve her kurum

Tok Yatan Bizden Değildir".

"Komşusu **Aç** iken

9

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

Bu Vebalden Korunmak İçin Hem Hocalarımız, Hem de Öğrencilerimiz Sahaya İnmiştir.

Kısacası Bizler "Tok Yatıp, Yuvarlanmıyoruz"

Sahaya İnmeyen Öğrenciye Diploma Vermiyoruz

10

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

**2007 Yılından İtibaren, Üniversitemiz üretim
Yapan KOBİ'lerimiz İçin
Karşılık Almaksızın 150 Proje Yaptı.**

Bu Akademik Yıl İçerisinde de 50 Kadar Proje Yapıyoruz.

Bu Projeler Tam 1 Akademik Yıl Sürmektedir.

11

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

**Bilim, Teknoloji ve Sanayi Bakanlığımızın Yayınladığı
“Üniversitelerarası Girişimcilik ve Yenilikçilik
Endeksi” sıralamasında**

168 Üniversite Arasından henüz Teknoparkımız
olmamasına rağmen **Üniversitemiz 17. Sırada Yer**
almıştır. Karşılıksız yaptığımız bu iyilikler, bizlere
Üniversitelerin sıralamasında başarı olarak geri
dönmüştür.

12

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

Sayın Cumhurbaşkanım,

Kültürümüzün Kalbinden gelen bu Veciz Sözün içerisinde bir ekonomik Model var mıdır?

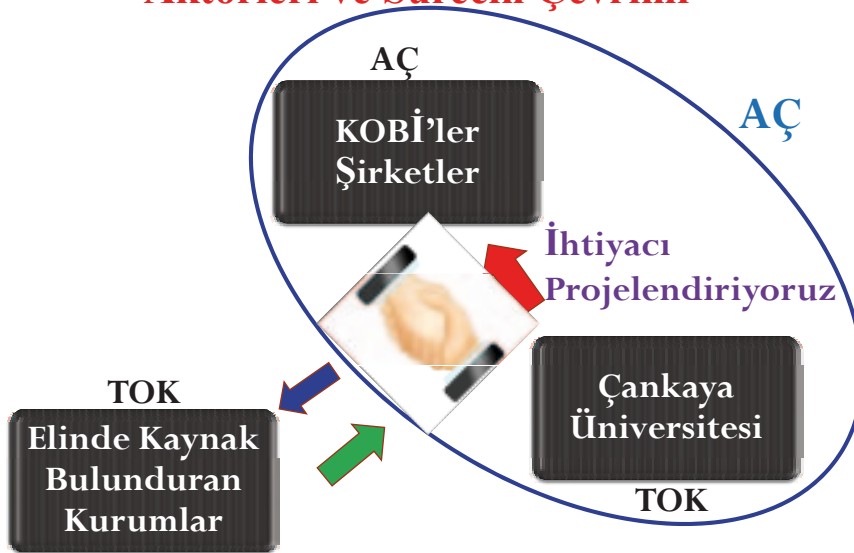
Bunun varlığını sizlere şimdi ispat edeceğim:

13

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

Küme Ekonomik Kalkınma Modelinin Ana Aktörleri ve Sürecin Çevrimi

14

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

“Komşusu Açken Tok Yatan Bizden Değildir”

Küme

Küme; bölgesel kalkınma için, refah düzeyini yükseltmek için, yüksek teknolojiye ulaşmak için, kısacası gelecekte de var olabilmek için en akılcı bir kalkınma modelidir.

15

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

Dünyanın en zengin ülkelerinde farklı sektörlerde kurulmuş binlerce KÜME vardır. Bizlerin de 2023 hedeflerimize ulaşabilmemiz için mutlaka her sektörde, her ilimizde KÜME kurmalıyız.

Şunu aklımızdan hiç çıkarmamalıyız, ithal ettiğimiz her bilgi yoğun ürünün arkasında, KÜME vardır. KOBİ’lerimiz ve büyük şirketlerimiz, dünyada var olan KÜME’lerle tek başlarına mücadele edemezler.

16

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

Sayın Cumhurbaşkanım,

Bu Küme Modelini, KOBİ denizi olan OSTİM de uyguladık. OSTİM yeni fikirlere açık bir yerdir. Ortak çalışmamız başarılı oldu ve süreç içerisinde OSTİM bizler için açık hava laboratuvarına dönüştü. Her güzel fikri OSTİM de uygulayabiliyoruz.

17

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

İş ve İnşaat Makineleri (İŞİM) kümesini 22 Mayıs 2008 tarihinde OSTİM ile birlikte kurduk

İlk Projemiz:

İ Ş İ M

<http://www.isim.org.tr/>

18

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

KÜME modeli bizler için 21. yüzyıldaki

NUHUN GEMİSİDİR.

Bizleri gelmekte olan **Teknoloji Tufanına** karşı koruyacaktır.

21

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

Bu Törenimizin gerçekleşmesi için emek veren herkese çok teşekkür ederim.

22

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

Sayın Cumhurbaşkanım,

Üniversitemizin Yeni Kampüsünün açılış törenini
teşriflerinizle onurlandırdığınız için sizlere ve
değerli misafirlerimize minnet şükran duygularımı
tekrar Saygıyla Arz Eder ve dinlediğiniz için teşekkür ederim.

**SU GİBİ AZİZ
OLUN**

23

Merkez Kampüs Açılış Töreni

06.05.2013

Kurucumuz ve Müttevelli Heyeti Başkanımız Sayın Sıtkı Alp'in Konuşmaları

Sayın Cumhurbaşkanım,
Sayın Milli Eğitim Bakanım,
Kıymetli Misafirler,
Basınıımızın Değerli Temsilcileri,
Sevgili Öğrenciler,

Çankaya Üniversitesi Kampüsü'nün açılış törenini huzurlarınızla onurlandırdığınız için Üniversitemiz adına hoş geldiniz diyor, minnet ve şükranlarımızı sunuyorum.

Amacımız; Çankaya Üniversitesi'ni dünya standartlarında, yabancı dille eğitim-öğretim yapan başarılı bir üniversite yapmaktır.

Bu amaca ulaşabilmek için bir üniversitenin yapması gereken asli görevleri yerine getirmeye çalıştık, çalışıyoruz.

Her biri kendi alanında üne kavuşmuş, çağdaş ve demokratik eğitim-öğretim anlayışını benimsemiş güçlü bir kadro ile Çankaya Üniversitesi'nde, Atatürk ilkeleri doğrultusunda nitelikli eğitim-öğretim yapılmaktadır.

Her yıl öğrenci kontenjanlarımızın ön sıralarda dolması ve mezunlarımızın kolaylıkla iş bulması, Üniversitemizde nitelikli eğitim-öğretim yapıldığının kanıtıdır.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Kampüsümüz, Yukarıyurtçu Köyü Adalca Mevkii'nde yaklaşık 415.000 m² arsa üzerinde, 6.000 öğrencinin

her türlü ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde inşa edilmiş olup 62.000m² kapalı alana sahiptir.

Çankaya Üniversitesi'nin kuruluş kanunu; şu anda aramızda bulunan Sayın Prof. Dr. Mehmet Sağlam'ın Milli Eğitim Bakanı olduğu dönemde kabul edilmiştir (9.7.1997). Bu kampüs inşaatının temeli de bugün törenimize katılan Eski T.B.M.M. Başkanı Sayın Köksal Toptan tarafından atılmıştır (22.10.2007).

Yerleşkemiz; gelişmiş eğitim teknolojisi ile üretilen bilgisayarlarla donatılmış İnternet alt yapısına, araştırma laboratuvarlarına ve Ankara'nın 5.000 m² kapalı alanlı en iyi kütüphanelerinden birine kavuşmuştur. Yapılarda 18 adet asansör, 2 adet yürüyen merdiven bulunmaktadır.

Kampüs inşaatı devam ederken bir taraftan da ağaçlandırma işleri yürütülmüş ve toplam 73.800 ağaç fidanı dikilmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın teşrifleri nedeniyle Rektörlük Binası'nın önüne bir adet çınar ağacı fidanı dikilmiştir. Şu andan itibaren fidan sayımız 73.801 adet olmuştur. Bu temsili fidanın, Üniversitemizin eğitim alanında büyüdüğü gibi, büyümesini diliyorum.

İnşaatın yapımından içindeki her türlü modern eğitim donanımına kadar, harcama kalemlerinde hiç bir sıkıntıya düşmedik; çünkü biz Alp Ailesi, eğitim gönüllüsü bir aileyiz.

1969 yılında kurduğumuz Özel Arı Dershanesi ve 1984 yılında kurduğumuz Özel Arı Okulları'ndan bu güne kadarki süreçte kazandığımız her kuruşu yine eğitime harcadık.

Sıtkı Alp Eğitim Vakfı ile Alp Ailesi'ne ait Arı Anonim Şirketi, Çankaya Üniversitesi'ne, kurulduğu yıldan itibaren Balgat Yüzüncüyıl'daki yaklaşık 60.000 m²'lik açık ve kapalı alanı bila-bedel kullandırdı.

Üniversitemiz, halen eğitim-öğretim faaliyetini sürdürdüğü Balgat Kampüsü'ndeki açık ve kapalı alanlara kira ödemediği için, yapmış olduğu maddi birikim ile şu anda içinde bulunduğumuz kampüsü inşa etmiştir.

Yerleşkemizin arsa temininden, inşaat ruhsatının alınmasına ve inşaatın teknolojiye ve ihtiyaçlara uygun olarak yapılmasına kadar bize yardım ve desteklerini esirgemeyen hükümet yetkililerimize, Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Melih Gökçek'e, Yenimahalle Belediye Başkanlarımız Sayın Ahmet Duyar'a ve Sayın Fethi Yaşar'a, Etimesgut Belediye Başkanımız Sayın Enver Demirel'e ve tüm kamu ve özel kuruluş temsilcilerine şahsım ve Üniversitemiz adına teşekkür ediyorum.

Proje müellifi Yüksek Mimar Sayın Coşkun Erkal'a, inşaatın yapımını üstlenen İnşaat Yüksek Mühendisi Sayın Ahmet Sürücü'ye, Kampüsümüzün inşası ve donanımında görev alan mühendisler, taşeronlara, ustalara ve işçilere teşekkür etmek istiyorum.

Öğrencilerimizin bilimsel ve pratik olarak çok iyi yetiştirilmesinde, öğretim elemanlarının bilime, teknolojiye, tatbikata yönelik çalışmalarında, çok gayretli ve başarılı olan Rektörümüz Sayın Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç'e ve değerli çalışma arkadaşlarına huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Saygı değer velilerimiz;

Evlatlarınızın Çankaya Üniversitesi'nde okumasında göstermiş olduğunuz maddi ve manevi fedakârlıklarınızdan dolayı sizlere de gönülden teşekkür ediyorum.

Sevgili Öğrenciler;

Vakit kaybetmeden sistemli bir şekilde derslerinize çalışmalısınız.

Analitik düşünme yeteneğinizi mutlaka geliştirmelisiniz. Analitik Düşünme Yeteneğiniz gelişirse yaşam sürecinizde karşınıza çıkacak problemlerin

neden ve nasıllarını doğru olarak analiz edebilirsiniz ve başarıya ulaşırsınız.

Bu üniversiteden elde edeceğiniz diploma, sizin için bir anahatar olsa da sizi başarıya götürecek başlıca yol, sistemli bir şekilde çok çalışmaktır.

Akademik çalışmalarınızın yanı sıra, sosyal etkinliklere de katılmalısınız.

Sayın Cumhurbaşkanım;

Devletimizin güçlenip yücelmesi, milletimizin huzur ve mutluluğu için bu kısa zamanda sayılamayacak kadar çok konuda, gece gündüz demeden çalıştınız. Üstün yöneticiliğiniz ve talimatlarınızla icra edilen faaliyetler nedeniyle geleceğimizin daha güçlü ve daha müreffeh olacağına gönülden inanıyoruz.

Üniversitemizin kurulabilmesi için hazırlanan Bakanlar Kurulu Kararı'nı, 54. Hükümetimizin Devlet Bakanı olarak, bundan 15 yıl önce 1997 yılında bir akşam geç saatlerde "bu üniversite açılmalı" diyerek uğurlu ellerinizle imzaladınız.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Çok yoğun çalışmalarınız arasında zaman ayırıp Üniversitemizi onurlandırdığınız için zat-ı âlinize; şahsım, ailem, Mütevelli Heyeti Üyelerimiz, çalışanlarımız, velilerimiz ve öğrencilerimiz adına saygılarımı sunuyorum.

Kampüsümüzün ülkemize hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah Gül'ün Konuşmaları

Değerli misafirler, kıymetli öğretim üyeleri, sevgili öğrenciler;

Öncelikle hepinize sevgi ve muhabbetlerimi sunuyorum. Çankaya Üniversitesi'nin Merkez Kampüs'ünün açılış merasiminde sizlerle olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum. Zamanın nasıl geçtiğini az önce Sayın Köksal Toptan'a söyledim. Zamanında, Köksal Toptan, TBMM Başkanıyken temelini attığı Kampüsün şimdi açılışındayız.

Her şeyden evvel, Sıtkı Bey'i ve Alp Ailesi'ni tebrik etmek istiyorum. Eğitim alanı, bu ailenin en mümtaz vasfıdır. Dershanecilikle başlayan, okullarla devam eden ve eğitimin her alanında faaliyet gösterdik-

ten sonra, 15 sene önce, üniversite alanına geçmeye karar veren bu aile, eğitimden kazandığını yine eğitime yatırmasıyla herkes tarafından tanınmakta, bilinmektedir. Bu yüzden kendilerine bir kez daha takdirlerimi, tebriklerimi sunmak istiyorum.

Üniversitenizin 15. yılı olduğuna göre epey mezun verdiniz. Mezunlarınızın da, öğrendiğime göre, gayet başarılı olduğunu biliyorum. Aslında ben, Üniversitenizin başarısını ilk defa, bundan yıllar önce, Cumhurbaşkanı olarak Ostim'i ziyaret ettiğimde öğrendim. Çok şükür ki bugün Türkiye'de birçok üniversite var ve hepsiyle tabii ki övünüyoruz. Çok köklü üniversitelerimiz var, yeni üniversitelerimiz var. Bir taraftan devler üniversiteleri ve diğer taraftan vakıf üniversiteleri, büyük bir rekabet içinde; ancak Üniversitenizin ayrıcalıklı vasfının, sanayi ve iş dünyasıyla giriştiği iş birliği olduğunu sizden değil, öncelikle iş çevrelerinden öğrendim. Doğrusu, bundan sonraki süreçte de Üniversitenizi büyük bir ilgiyle takip ettim. Az önce Rektör Bey'in sunumunda da gördük ki bu konu, sizin öne çıkarttığınız bir alanı teşkil ediyor. Bundan dolayı da sizleri tebrik etmek istiyorum; çünkü üniversiteler, sadece eğitim veren yerler değildir. Üniversiteler, öğretimin ötesinde tabii ki araştırma, geliştirme ve bilimsel faaliyetler yapar; ancak bunlar da yeterli değildir. Bütün bu biriktirdikleri bilgiyi sanayiye nasıl aktaracaklar?

Nihayetinde, bu bilgi birikimini, ekonomiye nasıl yararlı hale getirecekler? Bu çok önemli bir konudur; yoksa bütün bilgiler, dersliklerde ve kitaplarda kalırsa yetişen öğrenciler, sadece teorik bilgilerle mezun olursa, onların hayata adaptasyonları çok daha zor olacak ve bugün kalkınmanın temel unsuru olan kamu ve özel sektörümüz de bu kaynaklardan yeteri kadar faydalanamayacaktır. Bu bakımdan, özellikle

üniversite ve sanayi iş birliği, başından beri teşvik ettiğimiz ve görmek istediğimiz bir başarıdır. Bu iş birliğini, Üniversitenizin gerçekleştirmiş olmasından dolayı büyük bir memnuniyet duyuyorum.

Şu bir gerçek ki hangi ülke kalkındysa, geliştysse o ülkenin çok iyi üniversiteleri ve çok iyi bir bilim dünyası vardır. Bilim dünyası güçlü olmayan ve gelişmemiş ülkelerin kalkınmış olması pek söz konusu değildir. Onun için her şey nitelikli insandan, bilim adamından ve neticede nitelikli bir öğretimden geçmektedir. Onun için ülkemizin önceliği de budur. Birinci önceliğimiz; okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim, üniversite ve üniversite sonrası sahalardaki eğitimidir. Bugün, büyük bir gururla ifade edebilirim ki uzun dönemlerden sonra, bütçemizdeki en büyük pay eğitime ayrılmaktadır. Eğitim alanında, yeni arayışlar ve reformlar gerçekleştirilmektedir. Hepimiz şunun farkında ki en iyi yatırım eğitime yapılındır. En iyi getirisi olan yatırım eğitimidir. Türkiye olarak bunun farkında olduğumuz için önceliği eğitime veriyoruz. Bütün kaynaklarımızla hiç tereddüt etmeden, eğitimin ihtiyaçlarını karşılıyor ve bunun sonrasında diğer ihtiyaçlarımıza yöneliyoruz. Çok şükür, bunun neticelerini de görmeye başladık. Bugünün Türkiye'si görünür bir şekilde gelişiyor, kalkınıyor ve refaha ulaşıyor ise bunun altında şüphesiz ki eğitim vardır.

Çankaya Üniversitesi, bir vakıf üniversitesidir. Yüksek öğrenimde, bir taraftan devlet üniversiteleri ve diğer taraftan vakıf üniversiteleri, canlı ve tatlı bir rekabete sebep olmaktadır. Yeni hazırlanan ve yakın zamanda çıkacak olan üniversite yasasıyla, üniversi-

teler arasındaki rekabet ve yarış çok daha belirgin bir hale gelecektir. Bütün bunların neticesinde, Türk bilim dünyası çok daha güçlü olacaktır. Özellikle, öğretim üyelerimizin yakından bildiği üzere, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde ülkemiz çok daha öne çıkmaya başladı. Eskiden milli gelirimizin çok küçük bir kısmı araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ayrılırken, şimdi neredeyse gelişmiş ülkelere bu noktada da yaklaşmaya başladık. İnaniyorum ki 4-5 sene sonra, biz de gelişmiş ülkelerin bütçelerinden ayırdıkları pay kadarlık bir oranı bu alana ayırmaya başlayacağız. Eskiden, üniversite öğretim üyeleri ve araştırma/geliştirme faaliyetleri için gerekli bir fon yoktu. Şimdiyse hem yerli hem uluslararası fonlar sizin hizmetinizdedir. Uluslararası fonlar da Türkiye'nin devlet olarak katıldığı iştiraklerdir. Bundan dolayı artık önümüzde başarısızlık adına hiçbir bahane de kalmamıştır. Ne kadar çok çalışılırsa ve gayret sarf edilirse, o kadar güzel neticeler ortaya çıkacaktır. Türkiye'nin bu yarışında Çankaya Üniversitesi'nin de çok büyük katkısı olacağına inanıyorum. Başkent Ankara, artık sadece bürokrasinin, bakanlıkların ve devlet kuruluşlarının bulunduğu bir şehir olarak öne çıkmamaktadır. Artık Ankara, Türkiye'nin en iyi üniversitelerini barındıran bir şehir olarak da öne çıkmaktadır. İşte, bu güzel üniversitelerden birisi de Çankaya Üniversitesi'dir. Öncelikle Üniversitenizin kurulmasını, bu hale gelmesini ve bu tarzda büyük organizasyonları yapabilme başarısını gösterebilmesini sağlayan Sıtkı Bey'i ve ailesini tebrik ediyorum. Bununla birlikte tabi ki bu imkânları en iyi şekilde değerlendirip Çankaya Üniversitesi'ni diğer üniversiteler arasında bilinir hale getiren değerli öğretim üyelerini tebrik ediyor, hepinize başarılar diliyorum.

STRESLE BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ

Fen-Edebiyat Fakültesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü tarafından 1 Mart 2013 tarihinde Merkez Kampüs Mavi Salon'da düzenlenen "Stres ve Stresle Başa Çıkma Yolları" konulu toplantıda, stresin etkileri ve günlük yaşamlarında öğrencilerimizin strese yenik düşmelerini engelleyecek yöntemler üzerinde durulmuştur. Doç. Dr. Nilhan Sezgin'in konuşmacı olduğu etkinliğimiz, Mütercim-Tercümanlık Bölüm Başkanı Doç. Dr. Ertuğrul Koç ve Yrd. Doç. Dr. Alev Yemenici tarafından düzenlenmiştir.

Doç. Dr. Nilhan Sezgin; Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Psikoloji Bölümü Klinik Psikoloji Ana Bilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak, lisans ve lisansüstü programlarda dersler vermekte, aynı zamanda ilgili bölümde tez danışmanlığı yapmaktadır. Klinik psikoloji alanında bilimsel yayınları ve çeşitli araştırma ödülleri bulunan Dr. Sezgin; "bilişsel davranışçı psikoterapiler" konusunda eğitim almış, çocuklarda oyun terapileri üzerinde çalışmış, aile terapileri ve pozitif psikoterapi yanı sıra TSED-EURASYS (Avrupa Sistem Dizimleri Akademisi) standartlarına uygun sistem dizimci eğitimi almıştır. 2010 yılında Avrupa Profesyonel Psikologlar Birliği (EPPA)'nin Avrupa Birliği için öngördüğü EPPA Psikoterapi Uzmanı Psikolog Tanınma Belgesi'ni almıştır.

Aynı zamanda Dr. Sezgin, insana bütüncül yaklaşımla terapi konusundaki çalışmalara yönelmiş olduğundan, çalışmalarına uluslararası Gestalt Psikoterapi Enstitülerinde verilen Gestalt Psikoterapi eğitimini de eklemiştir. Gestalt Associates Training

Los Angeles (GATLA) ve Alman Gestalt Education Network International Enstitüsü'nde çeşitli eğitimlere katılan Dr. Sezgin, bu eğitimlerin sertifikalı uygulayıcısı da olmuştur.

Ayrıca 1999 yılındaki Marmara depreminden sonra travma konusunda etkili bir terapi yöntemi olan Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) konusunda psikoterapi teknikleri eğitimleri almıştır. Enerji psikolojisi konusunda 17. Ulusal Psikoloji Kongresi'nde ilk çalışma grubunu düzenleyen Dr. Sezgin, 2002'den beri Türk Psikologlar Derneği Hizmet İçi Eğitim Programı kapsamında psikologlara, hekimlere ve öğretmenlere eğitim vermektedir.

İnsanı anlamak ve yardım etmek için duygu, düşünce, fizyoloji ve enerji bütünlüğü yaklaşımını kullanan Dr. Sezgin, yapmış olduğu konuşmada ayrıntılı olarak stresi tanımlamış, stres karşısında fizyolojik olarak bedende ne tür değişimlerin olduğuna değinmiş ve stresle baş etme yolunda çeşitli yöntemler önermiştir. Şimdi kısaca etkinliğimizi kaçıran öğre-

tim üyelerimiz ve öğrencilerimiz için edindiğimiz değerli bilgileri özetleyelim...

Organizmayı (insanı) bir sistem olarak ele alan bir yaklaşımla, organizmamızın içindeki ve dışındaki değişkenlerin dengede olmasına göre programlanmış yapımızın çeşitli unsurlar tarafından dengesinin bozulması sonucu, organizmanın denge arayışına girdiğini vurgulayan Dr. Sezgin, dengenin tekrar kurulabilmesinin otonom sinir sisteminin (O.S.S.) işleyişi ile sağlandığına dikkat çekmiştir. Bu çerçevede, sempatik ve parasempatik sinir sistemlerinin dengeli işleyişi bedende uyum yaratır. Bu uyum sürecinin canlı için varoluşsal bir değeri vardır. Her organizma için genetik olarak belirlenmiş sınırlar nedeniyle uyum sürecinde programlanmış eşik aşılsa stres belirtileri ortaya çıkar. Uyum süreçlerini fizyolojik, davranışsal, duygusal ve bilişsel olarak dörde ayırabiliriz.

Stres, organizmanın yaşamını ve uyumunu (dengesini) tehdit eden bir duruma, bir uyarıcıya gösterdiği ve varoluşsal değeri olan bir “savaşma ya da kaçma” tepkisidir.

Stres ile karşılaşan organizma, öncelikle alarm yani şok aşamasını deneyimler. Bu sırada savaş ya da kaç tepkilerini ortaya çıkartan sempatik sinir sistemi devreye girer

Stres durumunda ortaya çıkan savaş ya da kaç tepkileri

- Bedene fazla enerji sağlamak için hormon üretimi artar,
- Sempatik sinir sistemi hızlanır,
- Parasempatik sistem yavaşlar,
- Birikmiş şeker ve yağ hızlı enerji sağlamak için kana karışır,
- Şekeri enerjiye dönüştürmek için gereken oksijeni sağlamak üzere solunum hızlanır,
- Kanın beyne, kaslara vb. gitmesi için kan basıncı artar,
- Hızlı hareket edebilmek için kaslar gerginleşir,
- Sindirim sistemi yavaşlar, hatta durur; sistemdeki kan beyin ve kaslara gider,
- Endokrin sisteminde yer alan hipotalamus, hipofiz, paratiroid, tiroid, adrenal bezleri; pankreas, yumurtalıklar gibi doğrudan kana karışan hormonları üreten iç salgı bezleri uyarılır,
- Tüm duyular en üst düzeyde çalışır,

Alarm evresinden sonra organizma, direnç aşamasına geçer. Bu evrede, hızlı çalışmış sistemin, parasempatik sinir sisteminin devreye girmesiyle yavaşladığını görüyoruz. Bu noktada stres öncesi duruma geri dönülür.

İnsanın belirli düzeyde değişiklik yaşaması onun sağlıklı değişiklikler yapmasını, iyi uyarılmasını sağlar. Buna iyi stres (eustress)

Kronik stres sonunda strese bağlı hastalıklar kaçınılmazdır.

adı verilir (H. Selye, 1980). Bu tepkiler, bize acil durumlarla başa çıkmada yardımcı olur. Söz gelimi bu yapı, belli bir işin kısa süre içinde kusursuz olarak bitirilmesini ya da atletizm yarışmalarında atletlerin üst düzeyde performans göstermelerini sağlar. Bu durumlarda enerji, olumlu biçimde harcanarak bireyin kendi kaynaklarını etkili ve verimli kullanmasını sağlamaktadır; ancak günümüzde “savaş ya da kaç” tepkisi, gerçek bir fiziksel tehlike veya tehdit yerine psikolojik uyarıcılar karşısında da gösterilmektedir. Bu tepki, acı veren bir anı hatırlandığında, önemli bir sınava hazırlanırken ya da kendi düşün günümüzü beklerken bile harekete geçebilmektedir.

Stres kısa sürüp bedensel işlevler normal düzeyine döndüğünde sorun yoktur; ancak stres durumunun net bir çözümü yoksa devam eden ekonomik sorunlar, duygusal sorunlar, ailevi gerginlikler vb. sıkıntılar karşısında ya da çok sayıda çözülebilir stres kısa aralıklarla art arda geldiğinde, fizyolojik tepkiler artarak devam eder. Bunlar, arada azalsa da stres öncesi düzeye dönmez. Bu durumlarda yaşanan sürekli kaygı, hayal kırıklığı ve üzüntü de ayrı bir stres kaynağı oluşturur.

Kronik stres sonunda strese bağlı hastalıklar kaçınılmazdır. Sıklıkla sindirim sistemi bozuklukları, ülser, alerjiler, bağışıklık sisteminin aşırı zayıflaması sonunda çıkan ve iyileşmeyen uçuklar, yüksek tansiyon, kalp krizleri, felçler ya da zamanından önce yaşlanma yaşam kalitesini tehdit eder.

Stresin Fizyolojik Belirtileri:

- Baş ağrıları
- Boyun kaslarında gerginlik
- İştahsızlık, hazımsızlık
- Uyku düzeninde bozulma
- Kalp çarpıntıları
- Heyecan duygusu

Stresin Bilişsel Belirtileri:

- Unutkanlık
- Dikkat dağınıklığı
- Zihinsel bulanıklık
- Problem çözme becerilerinde bozulma

Stresin Duygusal Belirtileri:

- Nedensiz öfke, düşmanlık duygusu, kaygı, kızgınlık, karamsarlık
- Depresyon
- Aşırı alınganlık ve hassasiyet
- Cinsel ilgi kaybı, kendine güven duygusunda azalma

Stresin Davranışsal Belirtileri:

- Alkol, ilaç ve sigara kullanımında artış
- Kavga etme eğilimi
- Saldırganlık

Bu noktada; stres karşısında alkol, sigara kullanımı, keyif verici madde kullanımı ile saldırganlık ve kaçma davranışlarının birer stresle mücadele yöntemi olmadığını vurgulayalım.

Stresle Baş Etme Yolları:

Eğer stres kaynağını kontrol edebiliyorsanız aşağıdakiler önerilir:

- Sınırlarınız çerçevesinde, ulaşılacak hedefler belirlemek; kendinize aşırı yüklenmemek;
- Önceden planlama ve düzenleme yapmak; konuya ilişkin bilgi ve yardım almak; zamanınızı uygun kullanmak;
- Yeterli uyku, düzenli beslenme gibi temel gereksinimlerinizi aksatmamak;
- Günlük kafein, sigara ve alkol miktarını sınırlamak.

Eğer stres kaynağını kontrol etme olanağı yoksa bu strese rağmen sağlığını koruyarak yaşamaya devam etmek ya da kronik stresi devamlı kılmamak için aşağıdaki etkinliklerin yapılması önerilmektedir:

- Meditasyon
- Fiziksel egzersiz
- Aşamalı kas gevşetme
- Nefes egzersizleri
- Biofeedback
- Masaj tedavisi
- Kendinizle olumlu diyalog
- Gözde canlandırma tekniği
- Reiki gibi enerji teknikleri

Uzman Deha ÇAMAN

BİLİM KAHRAMANLARI ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ'NDEYDİ

Şu ünlü Segway denilen iki tekerlekli aleti bilmeyen yoktur. Bu aletin mucidi Dean Kamen (ki kendisi 400'den fazla patentin sahibidir): "Toplumlar, zihinsel olarak kucakladıkları kişilere benziyor" diye bir söz ile başlatıyor her şeyi. Toplumlara; sanatçıları, sporcuları, ünlüleri kucakladığı gibi bilim insanlarını ve mühendisleri de aynı şekilde kucaklaması gerektiğini düşünerek FIRST (For Inspiration and Recognition of Science and Technology) Vakfı'nı kuruyor. 1989 yılında başlayan liseler arası turnuvalara 1998 yılında ilk ve orta öğretimi de ekleyerek, 9-16 yaş grubu gençler için yeni bir turnuva başlatıyor. Turnuvada toplumsal sorunlara takım halinde çözüm aranırken, bilimin popülaritesi de artırılıyor. Bu seneki turnuvada, tüm dünyada, 70'ten fazla ülkeden 20.000'den fazla takım yer alıyor ve bu sayı günden güne artıyor.

Türkiye'de Bilim Kahramanları Derneği'nin (ki tamamı gönüllülerden oluşuyor) 2005 yılından beri organize ettiği turnuva, "Bilim Kahramanları Buluşuyor" adı altında yapılıyor ve tüm dünya ile paralel bir şekilde gerçekleşiyor. Birçok ünlünün de destek verdiği turnuvaya bu sene Türkiye genelinde 150'ye yakın takım katıldı. Turnuvada en fazla 10'ar gençten oluşan takımlar, her sene tüm dünyada ortak olarak belirlenen bir soruna çözüm arayan bir proje geliştiriyor ve aynı zamanda LEGO'dan yapılan otonom bir robot tasarlayıp programlıyor.

LEGO, Danimarka dilinde "iyi" ve "oyna" anlamlarını taşıyan iki kelimenin birleşmesiyle ortaya çıkmış bir isim ve ortaya çıkardığı ürünler ile küçük yaşta robot platformunu öğrenmeye olanak tanıyor. Bu robotlar; sonar, ışık, hareket vb. birçok sensör ile donatılabilir ve ardından programlanabilir. Takımlar, daha sonra tasarladıkları robotlarıyla özel bir masa üzerinde, önceden belirlenen bazı görevleri yapmaya ve puan toplamaya çalışıyor. Takımlar arasında patent başvurusu yapanlar çıkabildiği gibi, her sene yurtdışındaki turnuvalara da temsilci gönderiliyor.

LEGO, Danimarka dilinde "iyi" ve "oyna" anlamlarını taşıyan iki kelimenin birleşmesiyle ortaya çıkmış bir isim ve ortaya çıkardığı ürünler ile küçük yaşta robot platformunu öğrenmeye olanak tanıyor.

Bu sene ulusal turnuvadaki en başarılı takımlar 24-27 Nisan 2013'de ABD MO St. Louis'de yapılacak olan Dünya Festivali'ne ve 7-10 Mayıs 2013'te Almanya Paderborn'da yapılacak Avrupa Şampiyonası'na katılmaya hak kazanacak. Türkiye'den çıkan takımlar, geçmiş yıllardaki uluslararası turnuvalarda Avrupa şampiyonluğu dâhil 13 ödül kazandı.

Geçtiğimiz yıl ODTÜ'de düzenlenen ulusal turnuvaya, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğretim görevlisi olan eşimle beraber jüri olarak katıldık. İki tam gün süren turnuvada eşim, proje jürisinde görev alırken şahsım; IBM, ORACLE, ODTÜ TEKNOKENT gibi birçok seçkin kurumdan katılan mühendisle beraber teknik jüri olarak çalıştım. Geçen sene konumuz "gıda güvenliği" idi ve yiyeceklerin sağlıklı ve güvenli üretilmesi, saklanması, dağıtımı ve yine sağlıklı tüketimi gibi konuları içeriyordu. Bu turnuvada görev alam sayesinde Bilim Kahraman-

ları Derneği Başkanı Hakan Habip ile tanışma fırsatı da elde ettim. Kendisi ile bu sene yaptığımız görüşmelerde, turnuvanın Ankara ayağını Çankaya Üniversitesi'nde yapmaya karar verdik.

Her yıl belirlenen evrensel bir tema kapsamında, yüzyılımızda dünyayı yakından ilgilendiren sorunlara çözümler arayan çocuklar için bu seneki konu "Yaşlanan Nüfusa Genç Çözümler" olarak belirlenmişti ve bilim kahramanı gençlerin, yaşlanan nüfusun daha sağlıklı, üretken ve bağımsız yaşayabilmesi için çözümler üretmeleri hedefleniyordu. Turnuvayı, Ankara ve çevresindeki toplam 10 ilden gelen 230 bilim kahramanı genç ile 16 Şubat 2013 tarihinde Üniversitemizde gerçekleştirdik. Sunuculuğunu ünlü tiyatro oyuncusu Hakan Bilgin'in yaptığı turnuvayı izlemeye gelen öğretmenler, veliler ve önümüzdeki senelerde katılmayı planlayan diğer okullar ile birlikte katılımcı sayımız 600'e

yaklaştı. 50'den fazla gönüllünün görev aldığı turnuvada, çok değerli kurum ve kuruluşlardan 30'a yakın jüri üyesini konuk ettik. Turnuva öncesinde jüri ve hazırlık toplantılarına ev sahipliğini de yine Üniversitemiz yaptı. Bu arada hem hazırlık toplantılarında hem turnuva boyunca sunduğu ikramlar ile karnımızı doyuran Biscotti Mia'ya (www.biscottimia.com.tr) bize destekleri için teşekkür etmeden geçemeyeceğim.

Bu yıl Arı Okulları da bu turnuvaya ilk kez Robotik ARI takımıyla katıldı ve iyi bir performans sergiledi. Bu sene, helyum gazı ile şişirilip giyilen ve yaşlıların hafifleyerek daha rahat hareket etmesini sağlayan yaratıcı ürünlerden, çeşitli meslek okullarının öğrencilerinin yaşlıların evlerini ziyaret ederek onların hayatını kolaylaştıran etkinliklerde bulunmalarını içeren staj programları gibi birçok yaratıcı projeyi izleme şansı elde ettik. Bilim kahramanı gençler tarafından hazırlanan robotları izlemek ise ayrı bir keyifti.

Bilim Kahramanları Derneği'ne göre FLL Turnuvası'nın Amaçları:

- Eğlenerek, topluma katkısı olacağını bilerek, takım çalışmasıyla, anlam bularak, süreç odaklı çalışan,
- Erken yaşta temel bilimlerle ilgilenen,
- Her sene dünyanın gündemindeki yeni bir konuda farkındalığı artan, yapıcı olan,
- Fikrini ifade eden, fikrini ifade edeni dinleyen,
- Etkileşim becerisi yüksek, zamanı doğru kullanan,
- Aile ve okulla olan etkileşimi olumlu gelişen,
- Bilim, teknoloji, mühendislik, matematik becerileri gelişen ve bunlara yönelik ilgisi artan,
- Bu konuları üniversitede okuma ihtimali artan, sonrası bu yönde çalışma ihtimali artan,
- Algoritmik düşünce yapısı ve yüksek düşünme becerileriyle tanışan,
- Farklılıkları daha kolaylıkla bir araya getirebilen,
- Bilime ve bilim insanlarına saygısı artan,
- Girişimci olma ve etkin vatandaş olma ihtimali yükselen,

- Araştırma, sorgulama, paylaşım, sunum becerileri sayesinde özgüveni artmış,
- Buluş yapma, patent alma ve katma değer üretme ihtimalleri yükselen,
- Çalışma yaşı geldiğinde istihdam edilebilirliği yüksek,
- Yerel, ulusal, küresel çözümler üretebilen,
- Cari açığı düşürebilecek, gelir dağılımını dengeleyebilecek bir gençliği yüreklendirmektedir.

Ben de tüm bu amaçlara yürekten inanıyor ve Bilim Kahramanları'nı ilerleyen yıllarda Üniversitemizde yine ağırlayabilmeyi diliyorum. Bu vesile ile başta Rektörümüz Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç olmak üzere, bu güzel etkinliği destekleyen ve Üniversitemizde başarıyla gerçekleşmesini sağlayan Çankaya Üniversitesi çalışanlarına, arkadaşlarıma ne kadar teşekkür etsem azdır.

"yaşlanan nüfusa genç çözümler" temalı Bilim Kahramanları Buluşuyor/FIRST LEGO League 9ncu Türkiye turnuvaları - Ulusal Turnuva resmî sonuçları - 16 - 17 Mart 2013 - Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi - Bomonti kampüsü, Şişli, İstanbul				
takımlara				
ödül ismi		takım no, ismi	okul	şehir
Şampiyonluk ödülü	14 ROTATECH	Özel İzmir Rota Fen Lisesi	İzmir	
İkincilik Ödülü	117 The Intersection	Özel Bahçeşehir Fen ve Teknoloji Lisesi	İstanbul	
Proje jürisi ödülü	135 SADEYN	Ordu Bilim ve Sanat Merkezi	Ordu	
Öz Değerler jürisi ödülü	122 Seventeen	Özel Bahçeşehir Doğa Anadolu Lisesi	İstanbul	
Robot Tasarım jürisi ödülü	101 Rollin Robot	Yaşar Acar Fen Lisesi	İstanbul	
Robot performans 1.lik ödülü	58 Robotek	Özel Tekden Ortaokulu	Kayseri	
Araştırma ödülü	57 Panic at Dačka	Darüşşafaka Eğitim Kurumları	İstanbul	
İlham Verici Takım ödülü	13 ROBOTAKEV	TAKEV Özel İlköğretim Okulu	İzmir	
Mekanik Tasarım ödülü	26 İSTECH	İstek Özel Kemal Atatürk Okulları	İstanbul	
Robot performans 2.lik ödülü	135 SADEYN	Ordu Bilim ve Sanat Merkezi	Ordu	
Yenilikçi Çözüm ödülü	7 Yoroz	Ordu Bilim ve Sanat Merkezi	Ordu	
Takım Çalışması ödülü	97 Robotrak	Edirne Bahçeşehir Koleji	Edirne	
Programlama ödülü	41 ROBOTSTRO	TEGV-Ferit Aysan Eğitim Parkı	İstanbul	
Sunum ödülü	93 Robolife	Özel Marmara Koleji	İstanbul	
Semih Güven özel ödülü	9 Kara Ejderler	Tevfik Fikret İlköğretim Okulu	Ankara	
Yükselen Yıldız	62 Sanço-1	Özel Sanko Okulları	Gaziantep	
Yükselen Yıldız	46 LEGOSTAR	TEGV-Çiğli Eğitim Parkı	İzmir	
Herşeye Rağmen	130 Bumerang	Öğretmen Yusuf Ziya Orta Okulu	Yalova	
Herşeye Rağmen	11 Cakatech	Özel Çakabey Okulları	İzmir	
bireylere				
ödül ismi		birey ismi	okul/kurum	şehir
En gönüllü gönüllü ödülü	Hasibe Göçülü	İBM	İstanbul	
En gönüllü gönüllü ödülü	Sedat Semir Olav	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	İstanbul	
En gönüllü gönüllü ödülü	Yakup Eyüp	Biz Gezenler	İstanbul	
En kurumsal gönüllü ödülü	Deha Çaman	Çankaya Üniversitesi	Ankara	
En kurumsal gönüllü ödülü	Harun Bayseçkin	Özel Sanko Okulları	Gaziantep	
En kurumsal gönüllü ödülü	Cüneyt Güzelış	İzmir Ekonomi Üniversitesi	İzmir	
En kurumsal gönüllü ödülü	Demet Hamarat	Özel Marmara Koleji	İstanbul	
En kurumsal gönüllü ödülü	Ahmet Çetin Eyüp, Erhan Gülen, Merve Özyurt	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	İstanbul	
uluslararası turnuvalara katılacak takımlar: Şampiyon takım - World Festival, April 24-27, 2013, St. Louis, MO, ABD ve İkinci takım - Open European Championship, May 7-10th, Paderborn, Almanya'da yapılacak olan turnuvalara katılım hakkı kazanmıştır.				

Burçin BALTA | Kütüphane Müdürlüğü

KÜTÜPHANENİN ÖNEMİ

Bilgi nedir?

Bilgi kaynakları nelerdir?

Bilgiye nasıl erişilir?

İlk anda cevaplanması çok basit gibi görünen, ancak derinlemesine düşünüldüğünde verilecek farklı farklı pek çok cevabın olduğu bu üç soru; eğitimciler, öğrenciler, bilim insanları, akademik çalışmalarını sürdürenler ve elbette bunların dışında okumayı ve araştırmayı seven tüm insanlar için büyük bir önem teşkil eder.

Bilgi ihtiyacı, her insanın hayatında her zaman vardır ve insanlık var olduğu sürece de hep daim kalacaktır. Bu, hiç tükenmeyen ve sonu olmayan bir ihtiyaçtır. İnsan doğduktan sonra bilinci yerine geldiği andan itibaren bilme, öğrenme arzusu da kendiliğinden gelişir. İnsan, ilk başta hayatını idame ettirmek için gerekli olan temel bilgileri öğrenerek işe başlar. Temel bilgilerini öğrenmeyi tamamladığında, eğitim hayatının başlaması ile birlikte bu yolda devam etmesi için edinmesi zorunlu ve gerekli olan okuma ve yazmayı öğrenir. İnsan, okumayı öğrenmekle birlikte istediği her konuda kendini geliştirebileceği ve sonsuz bir alana sahip olan “bilgi dünyası” ile karşı karşıya gelir. Bu dünya, insanın ihtiyaç duyduğu herhangi bir konuda meydana getirilmiş kitaplarla karşılıksız olarak ihtiyaca sunulmuş müthiş bir bilgi zenginliğine sahiptir. Ne istediğini bilen çinse “bilgi dünyası”, kolaylıkla

sahip olunabilecek sonsuz bir kaynak ve çok büyük bir nimettir.

Günümüzde teknolojinin sürekli gelişmesi ve kendini yenilemesi ile birlikte ortaya çıkan bilgisayarlar ve bu teknolojik aletle birlikte kullandığımız İnternet sayesinde bilgi, çok daha çabuk ulaşılabilir bir hale gelmiştir. Kitaplara, ansiklopedilere sığdırılan bilgilerin çoğu artık bir ekrandan sadece tuşlara basılarak önümüze gelmekte, hızlı bir şekilde elimize ulaşmaktadır. Hatta daha da ileri bir teknolojiyle beraber, iletişim amacıyla kullanılan bilgisayarların yapabildiği pek çok işlevi yerine getirebilen ve en önemlisi İnterneti insanların artık avuçlarına sığdırabilen cep telefonları sayesinde, her ihtiyaç duyan, istediği her bilgiye her an kolayca erişebilmektedir. Bunların dışında iPad, notebook, netbook vs. gibi bilgiye erişim hızını yükselten pek çok teknolojik cihaz da hayatımıza girmiştir.

Bütün bunları düşündüğümüzde akla gelen soru şudur:

“Her istediğimde zamandan ve mekândan tasarruf ederek bilgiye en hızlı şekilde ulaşabilmeyi sağlayan bu aygıtlar dururken neden kütüphaneleri kullanalım?”

Bilgiye erişimi kolaylaştıran ve bunu olabilecek en hızlı şekilde yapabilen bu cihazlar ile bilgi ihtiyacımızın çoğunu karşılıyor olabiliriz; ancak araştırılan, ihtiyaç duyulan, öğrenilmesi gereken bir konuda pek çok yanlış bilgi edinmenin yanı sıra önümüze gelen farklı farklı kaynaklardan en doğrusunun hangisi olabileceği konusunda net bir fikre sahip olabilmek ne kadar mümkündür? Elektronik ortamda, gerçek bilginin yanında, kaynak gösterilmeden, yeterince araştırma yapılarak doğruluğu ispatlanamayacak pek çok sonuçla da karşı karşıya kalabiliriz.

Oysaki basılı kaynak olarak adlandırdığımız kitaplar, ansiklopediler, dergiler vs. istenilen bilginin en sağlıklı yoldan elde edilmesi için en önemli ve gerekli olan bilgi kaynağıdır. Bütün bu bilgi kaynaklarının evi ise kütüphanelerdir. Nasıl ki bir kafeteryada içilen bir kahvenin tadı başkaysa ya da sinemada izlenilen bir film nasıl insanı televizyonda izlediğinden daha farklı etkiliyorsa bilgi kaynağını da asıl yeri olan kütüphanelerde kullanmak da ayrı bir tatlıdır. Kütüphanelerde hizmet veren ve bilgi işçisi olan kütüphanecilerin ise vazifesi, okuyucusuna en iyi hizmeti verebilmek; bu hizmeti verirken en iyi ortamı sağlayabilmek, yön göstererek kişiyi en doğru şekilde istediği bilgiye ulaştırmaktır.

Bir üniversite kütüphanesi; bağlı olduğu üniversitenin kimliğidir, zenginliğidir, en önemli kültür değeridir. Kütüphane; bilgi açısından, koleksiyonu açısından ne kadar zenginse o kadar kıymetlidir ve o kurumun vazgeçilmezi, olmazsa olmazıdır. Bir eğitimcinin veya bir öğrencinin kendini geliştirebilmesi, kendi alanında başarılı olabilmesi için kullanacağı en biricik bilgi kaynağı merkezidir.

Kütüphanelerin önemini vurgulamak, toplumlardaki yerini anlatabilmek, insanların okuma alışkanlığı ve zevkini geliştirmek, kitap zevkini artırmak, okuyucuların bilgi kaynakları olan kitaplardan daha fazla yararlanabilmelerini sağlamak amacı ile Türkiye’de 1964 yılından beri Mart ayının son haftası **“Kütüphane Haftası”** olarak kutlanır. Bunun için kütüphaneler kendi bünyelerinde etkinlikler düzenler. Kütüphanenin önemini vurgulamak için kutlanan bu hafta, yapılabilecek en güzel kültür etkinliklerinden birisidir.

Bugünün gerçek üniversitesi bir kitaplıktır. (Cariyle)

Bir kitaplık bir cezaevi kapatır. (Seneca)

Milletleri ilerleten ve yükselten zengin kitaplıklarıdır. (H. Flecher)

Okul için her şeyi yapabilirsiniz, eğer okulun bir kitaplığı yoksa hiçbir şey yapmamış olursunuz. (Juley Ferry)

“2013 Kütüphane Haftası, Çankaya Üniversitesi Kütüphane Etkinlikleri ve sonrasında devam eden sergiler”

Ekinlikler

- Kütüphane Haftası sebebiyle “En İyi Akademik Kullanıcı” ve “En İyi Kullanıcı Öğrenci” ödülleri verilmiştir.

- Hafta sebebiyle kütüphanemizi kullanan tüm idari ve akademik personel ile öğrencilerimize kurabiye ikramı yapılmıştır.

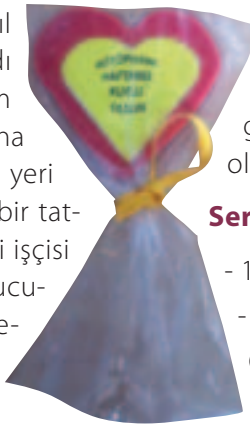
- Ayrıca 25 Mart - 31 Mart 2013 Kütüphane Haftası sebebi ile Balgat ve Merkez Kampüs Kütüphanelerimizdeki raflar arasında gizlediğimiz logoları bulanlara hediyelerimiz olmuştur.

Sergiler

- 18 Mart - 5 Nisan 2013 Seramik Sergisi

- 16 Nisan - 3 Mayıs 2013 Resim Sergisi

Çankaya Üniversitesi Kütüphanesi olarak tüm Çankaya Üniversitesi çalışanlarının Kütüphane Haftası’nı kutlarız.

BASK ÜLKESİNDE BİR HAFTA

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ | Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Bask ülkesinin başkenti Bilbao'ya 9 Temmuz günü indik. THY, çok sayıdaki uçuş güzergâhına Bilbao'yu da eklemiş. İstanbul'dan 3,5 saatte Bilbao'ya ulaşıyor.

Ankara'daki 30 derece sıcaklık ve pırıl pırıl bir hava geride kaldı. Bilbao'da yağmur yağıyor ve sıcaklık 20 derecenin altında.

Bask Ülkesi (País Vasco), İspanya'nın 17 otonom devletinden (estados autonomos) biri ve en çok özerkliğe sahibi olanı. Örneğin, bu bölgede sokak isimlerinin sadece Bask dilinde yazıldığını gördük. Oysa yine özerklik seviyesi yüksek olan bölgelerden Katalan Bölgesi'nde Katalan dilinin yanında İspanyolca da kullanılıyor.

İspanya'nın 47 milyonluk nüfusunun sadece 2,2 milyonu Bask ülkesinde yaşıyor¹. Nüfus çok değil; ama bölge, İspanya'nın refah düzeyi en yüksek bölümünü oluşturuyor. 2011 yılı itibariyle İspanya'nın en fakir bölgesi olan Extremadura'da 16.149, İspanya ortalamasında 23.271 Euro olan kişi başına düşen millî gelir, burada 31.288 Euro² şeklinde beliriyor.

'Euskadi' Bask ülkesi, 'Euskera' Bask dili anlamına geliyor. Bilbao bölgesi, 'Bizkaia'; San Sebastian Bölgesi ise 'Gipuskoa' ismiyle anılıyor.

Basklılar Farklılıklarını Korumak İstiyor

Batı Preneler üzerindeki dağlar, vadiler, akarsular çevresinde ve Atlas Okyanusu kıyılarında yaşayan bu halk kendisini Avrupa'nın en eski halkı diye tanımlıyor. "*Dilimiz de Avrupa dillerinin en eskisidir*" diyorlar. Bu lisan, gerçekten farklı bir dil. Ne İspanyolcaya ne Katalancaya ne de Fransızca veya İtalyancaya benziyor. Radyoyu, televizyonu dinliyoruz. Anlamamız mümkün değil.

700'lü yıllarda başlayıp 15. asrın sonlarına kadar 7 asır süren, "*Emevi Müslüman hâkimiyetinin giremediği tek İspanyol bölgesi biziz*" diye övünüyorlar. İş daha da ileri götürüyorlar ve "*Kanına, Arap kanı karışmayan tek İspanya halkı biziz*" diyorlar. Aslında bu yüksek gurur yüzünden başlarına gelmedik de kalmamış. 1935 yılında çıkan iç savaşta, faşist Franco güçlerine Emevilere yaptıkları gibi karşılık verince Franco da dostu Hitler'i yardıma çağırması. Hitler'in gönderdiği savaş

¹ Spain in figures 2012, INE, Madrid, 2012, s. 8.

² Spain in figures 2012, INE, Madrid, 2012, s. 31.

**“Unutma 2000 insanla
birlikte koşuyorsun. Dar
sokaklarda koşuyorsun.
Arkanda 6 tane azgın
ve kızgın boğa var. Eğer
yere düşersen başını yere
kapat... hareketsiz...”**

uçakları, Bilbao'nun 30 km. kuzeyindeki Basklıların tarihi toplantı ve karar merkezi olan Guernica kasabasını bir toplantı gününde (26 Nisan 1937) bombalamış ve yüzlerce Basklıyı öldürmüştü.

Guernica şimdilerde hâlâ şirin bir kasaba görünümünde. Müze ve yanındaki kilisenin çevresinde dolaşırken 1935'de burada ölen insanların çığlıklarını hissettik. Müzenin bahçesindeki Nazi bombalarının izini taşıyan ölü meşe ağacını seyrettik.

İspanya'da Özerk Yönetim Modeline Geçişte Basklıların Etkisi

40 yıllık Franco dönemi Bask dilinin yasaklandığı ve her şeyin Madrid'e bağlandığı yıllardır.

Bu dönemde Paris'e kaçan Picasso, 'Guernica' isimli tablosunu yapar. Hitler'in bombardımanını ve ölen-

lerin acılarını, çığlıklarını anlatan **bu tablo, dünyanın duvarlara en çok asılan tablosu haline gelir**³. Tepki tepkiyi doğurur. ETA isimli Bask dilini ve özerkliğini savunan silahlı, illegal bir örgüt kurulur. Bu örgüt, Franco Hükümeti'ne karşı çok ciddi saldırılarda bulunur, çok sayıda insan ölür.

Franco'nun ölümünün ardından, demokrasiye dönülür ve tüm ülke çapında özerk yönetim sistemine geçilerek ETA'nın varlık nedeni ortadan kaldırılır. **Çıkarılan yeni anayasa ile kimliklerin tanınması ve Madrid'e ait çok sayıda yetkinin otonom yönetimlere bırakılması;**

- Bir yandan İspanya'nın iç barışının tesisini sağlar,
- Diğer yandan da bölgeler arasındaki rekabet yarışının fitilini ateşler.

Franco'nun ölümünün ardından gerçekleştirilen bu dönüşüm, İspanya'ya çağ atlatır. İspanya'daki kişi başına düşen milli gelir, AB'ye girdiği 1986 yılında, AB ortalama kişi başı milli gelirinin %60'ına tekabül eden bir düzeydeyken bugün, AB ortalamasını yakalayan bir seviyeye (23.000 Euro'ya) yükselir.

Bask Ülkesine Allah Vergisi

Bask ülkesi, tıpkı Katalunya'da olduğu gibi, Avrupa ile (Fransa aracılığıyla) İspanya'nın diğer bölgeleri ve Portekiz arasında bir köprü vazifesini görmektedir. Zenginliğinin kökeninde de önemli ölçüde bu doğal ayrıcalık yatıyor.

Kara yolundan Fransa'ya giriş kapısı olan İrun'da son derece yoğun bir tır trafiği ile karşılaştık. Atlantik kıyısındaki Bilbao, San Sebastian Limanları yine İspanya'yı deniz yolundan Avrupa'ya bağlayan en kısa olanaklara sahip... Bu şehirlerin içinden geçip okyanusa kavuşan Nervion ve Urunea nehirleri, iki şehrin güzelliğine güzellik, zenginliğine zenginlik katıyor.

Bizi şehir içinde dolaştıran Güneyli taksiciye "Bu Basklılar çok zeki insanlar mıdır? Bundan dolayı mı burası İspanya'nın en zengin bölgesi" diye soruyorum. "Hayır" diye cevaplıyor:

"Ben 30 yıldır bunların arasında yaşıyorum. Aptalları da var, zekileri de... Bunların zenginliğinin temelinde coğrafi konumları yatıyor. Burada su boldur. Denizle iç içe yaşıyorlar. Dağların, yaylaların bereketi..."

³ Tablonun orijinali, Madrid'deki Kraliçe Sofia Sanat Müzesi'nde sergilenmektedir.

2,2 milyon Basklının yarısı Bilbao'da yaşıyor. Bilbao'nun simgesi Guggenheim Müzesi. Bu ismi taşıyan kişi, bir Yahudi'ymiş. Anladığım kadarıyla müze tüccarlığı yapıyor. İlk müzesini New York'ta, ikincisini Berlin'de, üçüncüsünü Venedik'te, dördüncüsünü de Bilbao'da açmış. İçeride çeşitli sergiler, içinde kaybolduğunuz bir takım garip labirentler, tüneller... Kapısında kuyruk. Giriş ücreti kişi başı 14 Euro. Müze adeta para basıyor.

İspanya'nın meşhur 'tapas'ları, Bask ülkesinde '**pintxos**' adını almış.

İnsan Kaçar, Boğa Kovalar: Pamplona

Pamplona, Navarra Özerk Bölgesi'ne dâhil bir yöre; ancak burada Bask ekonomisinin ve dilinin çok büyük etkisi var.

Pamplona'ya ünlü **boğa kovalama müsabakaları**nın yapıldığı haftanın bittiği akşam (14 Temmuz) varıyoruz. Bizim giysiler caddelerdeki, sokaklardaki insanların giysileri ile tezat oluşturuyor. Beyaz pantolon, beyaz tişört, belde kırmızı kuşak ve boyunda kırmızı fular. Müsabakalara katılmanın ilk şartı bu giysiler. İkinci şartı ise katılım ücretini ödemek: 10 Euro civarı. Sonra da müsabaka kurallarına uymak. Örneğin:

"Unutma 2000 insanla birlikte koşuyorsun. Dar sokaklarda koşuyorsun. Arkanda 6 tane azgın ve kızgın boğa var. Eğer yere düşersen başını yere kapat... hareketsiz..."

San Fermin adı verilen bu festival, Pamplona'nın ününe ün katmış. 20.000 kişiyi alan dünyanın üçüncü büyük arenasını burada yapılmış. Ernest Hemingway, "**boğa kovalar, insan kaçar**" şeklinde de isimlendirilebileceğimiz aktivitenin dünyaya tanıtılmasında büyük rol oynamış. Özellikle Hemingway'ın 1926 yılında yayımladığı bu bölgeyi anlatan Fiesta isimli romanından sonra insanlar buraya akın etmeye başlamış.

Bu yıl, bayramı yerinde yaşamak için 1,5 milyon insan gelmiş. Yarısı İspanya'dan, yarısı İspanya dışından.

Biz, Cumartesi akşamı ulaştık şehre. Boğa kovalamacasından sağ salim kurtulan insanların arasına karıştık. Pazar sabahı ise kovalamacanın yaşandığı dar sokaklarda dolaştık. Ortalık pislik içinde idi. Şehir ise hâlâ uykuda idi. Galiba öncelikle bir haftanın yorgunluğunu atacaklar ve ondan sonra şehri temizlemeye başlayacaklar.

Lekumberri'de Bir Bulgar Türkü: Cemal

Yemyeşil vadiler, akarsular, dağlar arasında San Sebastian yolu üzerinde bir Bask kasabası: Lekumberri. Burada Ernest Hemingway'ın de zamanında konakladığı **Ayesteron adlı kır oteli**. Yakınında, 1000 metre yükseklikte bulunan **Santuario Miguel de Aralar'a** çıkıyoruz; müthiş doğal güzellikler arasındaki yoldan.

Akşam yemeğimizi yerken garson, mutfakta bir Türk'ün çalıştığını söylüyor bize. Biraz sonra o genç çocuk yanımıza geliyor. Bir yandan bize sorular soruyor, bir yandan da anlatıyor:

"5 yıl önce Bulgar pasaportumla buraya geldim. Babam, annem, iki kardeşim, teyzem de burada. Aslında Bulgaristan'la pek ilişkimiz kalmadı. Babam İstanbul'dan ev aldı. Şimdi de İstanbul'da tatilde. Ben bir özel hastanede hemşireyim. Burada erkekler de hemşirelik yapıyor. 1500 Euro maaş alıyorum. Hafta sonlarında 3 gün de bu lokantada çalışıyorum. Günlüğüme 225 Euro ödüyorlar. Ev kiram 400 Euro. Ben de iki hafta sonra İstanbul'a tatile gideceğim..."

San Sebastian

San Sebastian'ı çok sevdik. Görkemli Urumea nehri, şehre girdikten sonra, bir S işareti şeklinde akıp şehri ikiye bölüyor ve sonra okyanusa kavuşuyor. Denize kavuştuğu yerde çok güzel bir koy oluşmuş. Bu koyun iki yanında da enine boyuna geniş iki güzel plaj: Sol tarafta Playa de la Concha, sağ tarafta Playa de Zurziola.

Kahverengiye çalan renkteki kumların üzerinde plajın keyfini çıkaran İspanyollar, yabancılar... Kentin bu doğal güzelliği ve plajları, buranın 19. yy'ın sonlarından itibaren tatil şehri olarak ün salmasına neden olmuş.

HAYATTA İMKÂNSIZ DİYE BİR ŞEYİN OLMADIĞINI DÜŞÜNÜYORUM

2009 yılı İktisat Bölümü mezunlarımızdan ve halen MTS Lojistik Inc. şirketinde İthalat Uzmanı sıfatıyla görev yapan Gözde Köksal ile bir söyleşi gerçekleştirdik

Yurt dışında yüksek lisans yapma fikri nasıl oluştu ve bunun gerçekleşmesini nasıl sağladın?

Aslında yurt dışında yüksek lisans yapmak planladığım bir şey değildi. Ben de pek çok iktisat bölümü öğrencisi gibi KPSS kursuna gidiyor ve SPK, Merkez Bankası gibi önemli devlet kurumlarımızdan birinde çalışmayı hedefliyordum. Sanırım John Lennon'un bir sözüydü "Hayat, siz başka planlar yaparken başınıza gelenlerdir." Benimki de sanırım tam olarak böyle oldu. Üniversiteden en yakın arkadaşımın yurt dışında doktora yapma planları vardı. Üniversite son sınıfta okurken beraber yurt dışına gitmek, hayatımıza herkesten farklı bir yön vermek istedik ve böylece 2 ay içinde kendimizi Boston'da bulduk.

Eminim ki tüm bunları planlamış olsaydık bu kadar kısa sürede başaramazdık.

Orada aldığın eğitimden biraz bahseder misin?

Boston'da 6 aylık bir dil okuluna gittim. Amerika'ya alışma süreci sonrasında Johnson & Wales Üniversitesi'nin MBA ve Uluslararası Ticaret Bölümü'ne kabul edildim ve yüksek lisansımı yapmak üzere Rhode Island'da bulunan Providence şehrine taşındım. Johnson&Wales Üniversitesi, dünyada aşçılık ve pastacılık bölümü ile ün yapmış; fakat işletme ve uluslararası ticaret konularında da oldukça değerli hocalara ve iyi bir eğitim sistemine sahip. Özel şirketler, vakıflar gibi kuruluşlar ile ortak yürütülen pek çok projede yer aldım. Okulda aldığım her bir ders ve kitaplarda öğrendiğimiz bilgiler, iş hayatındaki uygulamalara yönelikti. Hasbro, YMCA, Addidas ve Royal Caribbean Cruises Ltd. gibi şirket ve vakıflar ile çeşitli projelerde yer alma şansı buldum.

Biraz da işini anlatır mısın?

Amerika ve Türkiye’de pek çok şubesi bulunan bir lojistik firmasında ithalat uzmanı olarak görev yapmaktayım. Şu anda çalıştığım şirketteki uzmanlığım deniz taşımacılığı üzerine. MSC, Hapag LLYod, APL, MAERSK, Hanjin gibi çok büyük gemi şirketleri ile ortaklaşa çalışıyoruz. Türkiye, Çin, Hindistan ve Mısır gibi ülkelerden Amerika’ya gelen ürünlerin fabrikada hazır olma sürecinden başlayarak Amerika’daki alıcı firmaya teslim olmasına kadar, gümrükleme de dâhil, bütün işlemlerinin yapılmasında yer alıyorum.

Peki, neden bu işi yapmayı tercih ettin?

Uluslararası ticaret ve işletme konusunda yüksek lisans eğitimimi tamamlayınca bölümüm ile ilgili iş alanlarına daha fazla dikkat eder oldum. Dünyanın her yeri ile aynı anda iş yapmak, farklı kültürler tanımak beni cezpt etti diyebilirim. Tabi ki her meslek gibi benim mesleğimin de bazı zor yanları var. Riskin yüksek olduğu ve uzun saatler çalışmayı gerektiren bir iş. Ülkeler arası saat farklarından kaynaklanan iletişim sorununu çözmek zor oluyor; ama yine de işimi severek yapıyorum.

Daha önce iş tecrüben olmuş muydu?

Türkiye’de part time çalışmak çok yaygın olmadığı için pek çok öğrenci gibi ben de okul yıllarımda pek çalışma fırsatı bulamadım. Aslında bunu çekinerek söylüyorum; zira çalışma fikri aklıma bile gelmedi belki de... Amerika’da part time çalışmanın ne kadar önemli olduğunu, insana çok güzel deneyimler kazandırdığını gördüğümde lisedeyken ya da üniversite hayatım boyunca hiç çalışmadığım için çok pişman oldum diyebilirim. Türkiye’deki eğitim hayatım boyunca SPK, Merkez Bankası ve Hazine Müsteşarlığı’nda staj yapma ve bu kurumları tanıma şansını buldum. Yaptığım stajlar bir nebze de olsa iş hayatına dışarıdan bakma şansını bana verdi.

Peki, bu süreçte Çankaya Üniversitesi mezunu olmanın artıları ne oldu?

Öncelikle Çankaya Üniversitesi’nin İngilizce eğitim veren bir üniversite olması, Amerika’daki üniversitelere kabul edilmemi kolaylaştırdı, diyebilirim. Ayrıca okulumuzun değerli hocalarından edindiğim hem teorik hem hayata dair bilgiler, hem yüksek lisans yaparken hem de iş bulma sürecimde pek çok kişi arasından sıyrılıp başarılı olmama yardımcı oldu.

Türkiye’ye dönmeyi düşünüyor musun; yoksa kariyerine yurt dışında mı devam edeceksin?

Yurt dışında yaşamak, hayata farklı bir pencereden bakmaya başlamamı sağladı. Farklı kültürler, farklı inanışlar gördüm; yepyeni insanlarla tanıştım. Bunların hepsi bana çok değerli deneyimler kattı. Burada yaşamayı seviyorum; fakat yurt dışında yaşamak çok da kolay değil. Yaklaşık 4 yıldır Amerika’da yaşıyorum ve güzel anların yanında zor zamanlar da geçirdim. Amerika, ışıltılı Hollywood filmlerindeki karelere benzemiyor. Alışmak zaman alıyor. En çok da ailemden ve arkadaşarımdan uzak olmak zor. Pek çok insan kendini arafta hissediyor burada, kendilerini ne buraya ne de ülkelere ait hissediyorlar. Benim için ise ülke ve aile özlemi hep var. Çok uzun yıllar burada yaşayabilir miyim, bilemiyorum. Uzun vadeli planlar yapmak yerine, hayatın getirdiklerine göre kariyerime yön vermek istiyorum. Bundan dört sene önce Amerika’da yaşayacaksın deseler inanmazdım herhalde. Kim bilir, yarın hayat ne getirecek bize?

İş hayatında yüksek lisans hatta doktoranın önemi ne düzeydedir?

Eğitimin, kariyer edinmekten çok insana farklı değerler ve bakış açıları kattığına inananlardanım. Bunu Amerika’ya geldiğimde daha iyi anladım. İnsanlar kendi ekiplerine bir şeyler katabilecek takım arkadaşları arıyor. Öz geçmişinizde çok iyi bir üniversiteden mezun olduğunuz yazıyor olabilir ya da yüksek lisans yaptığınız. Evet, bunların hepsi ilk bakışta dikkat çeken şeyler; fakat işi almanız için yeterli değil. Üstelik mezun olduğunuz bölümle alakalı bir işe başvurmanız da gerekmiyor. Yeter ki onlara ne kadar donanımlı olduğunuzu, işi gerçekten istediğinizi ve onlar için iyi bir ekip arkadaşı olduğunuzu gösterin. Günde yaklaşık 11 saat çalışıyorum; arkadaşarımdan, ailemden çok iş arkadaşarımla görüşüyorum. Bu nedenle iş ortamında mutlu olmanız ve iyi bir ekiple çalışıyor olmanız çok önemli. İlgi duyduğunuz alanlarda kendinizi geliştirmek için yüksek lisans yapmak da oldukça keyifli; ama bu, iyi bir iş bulmak için bir basamak olarak algılanmamalı...

Yüksek lisans yaparken neden uluslararası ticaret ve MBA bölümlerini tercih ettin?

Aslında hangi alanda yüksek lisans yapacağıma karar vermek benim için çok da zor olmadı. Çankaya Üniversitesi’nde eğitim görürken aldığım dersler

hangi alanda uzmanlaşmak ya da daha fazla bilgi edinmek istediğimi anlamam konusunda oldukça yardımcı oldu. Türkiye ekonomisinin yanı sıra dünya ekonomisi ve farklı ülkeler ile ticaret de oldukça ilgimi çeken konulardı. Ben de bu alanda kendimi geliştirmek istedim.

Dergimizin kapak konusu “kadın”... Sence Türkiye’de kadının toplumdaki yeri nedir?

Amerika’da bulunduğum süre boyunca ne yazık ki Türkiye’deki haberleri sadece uzaktan takip etme şansım oldu. Türkiye’nin pek çok açıdan ilerleme kaydederken kadının toplumdaki yeri konusunda çok fazla gelişme gösteremediğini düşünüyorum. Her ne kadar sivil toplum örgütleri çeşitli etkinlikler ile seslerini duyurmaya çalışsa da pek çok alanda yasalılarımızın yetersiz kaldığına inanıyorum. Hâlâ şiddet gören, tecavüze uğrayan, töre cinayetine kurban giden kadınlarımız ve eğitim haklarını kullanamayan çok sayıda kızımız var. İş yaşamında ise kadın yöneticilerin sayısının azlığı ve Türkiye’de kadın istihdam oranının oldukça düşük olması kadının toplumdaki yerinin pek de iyi olmadığını gösteriyor. Umuyorum, öncelikle toplum olarak kadına bakış açımızı de-

tirir ve daha huzurlu bir toplum olabilmek için hep beraber çaba sarf ederiz.

Peki, ya Amerika’da? Bir karşılaştırma yapabilir misin?

Türkiye’de olduğu gibi maalesef Amerika’da da zaman zaman kadın hakları konusunda sıkıntılar yaşanmakta; fakat buradaki kadınların hakları, yasalar tarafından çok ciddi bir şekilde korunuyor. Özellikle aile ve iş yaşamındaki kadınların hakları yasalar ile korunduğu gibi, kadın istihdamı konusunda da oldukça etkili teşvikler yapılıyor.

İş yerinde veya okulunda, bizimle paylaşabileceğin bu konudaki tanıklıklarından örnekler verebilir misin?

Çalıştığım şirkette, çalışanların çok büyük bir bölümü ve hatta yöneticilerin bir kısmı kadınlardan oluşuyor. Lojistik sektörünün herhangi bir cinsiyet ayrımı yapmadan kişileri istihdam ettiğini varsayarsak, Türkiye’ye kıyasla Amerika’da kadının iş yaşamında daha etkin bir şekilde yer aldığını söyleyebiliriz.

Bize kendini biraz anlatır mısın?

Ankara’da doğdum ve orada büyüdüm. Denizinin olmamasına ve pek çok insanın sıkıcı bulmasına rağmen Ankara’yı çok seviyorum. Ankara’da oldukça keyifli yıllar geçirdim, diyebilirim. Harika bir ailem ve her şeyden çok sevdiğim bir erkek kardeşim var. Yüksek lisans yapana kadar eğitim hayatıma Türkiye’de devam ettim ve yüksek lisansımı Amerika’da tamamladım. Sanatla uğraşmayı çocukluğumdan beri çok seviyorum, çeşitli resim yarışmalarına katıldım ve dereceler aldım. En büyük hayallerimden birisi, bir gün kendi resim sergimi açmak. Şu anda New York’ta yaşıyorum. Hem Türkiye’de hem Amerika da pek çok şubesi bulunan bir lojistik firmasında ithalat uzmanı olarak çalışıyorum.

Mezunlarımıza ve mezun olacak öğrencilerimize söylemek istedikleriniz neler?

Hayatta imkânsız diye bir şeyin olmadığını düşünüyorum, yeter ki bir şeyi gerçekten yapmak istesinler ve onu hayal ederek işe başlasınlar. Hayata farklı pencerelerden bakabilmeyi başardıklarında, istedikleri hayata ulaşabilmek için düşündüklerinden daha fazla seçenekleri olduğunu görecekler.

Röportaj: Gözde KUŞAK

FARKLI AÇILARDAN HAYATA BAKABİLMEK, HAYATTAKİ BİRÇOK ŞEYİN SIRRI BENCE

Tuğba (VARIŞLI) İŞİKER

Üniversitemizin İktisat Bölümü'nden 2009 yılında mezun olan ve Mindstream Analytics şirketinde Business Intelligence Consultant sıfatıyla görev yapan Tuğba (Varışlı) İşiker ile bir sohbet gerçekleştirdik.

Bize biraz Amerika'daki öğrenim hayatından bahseder misin?

Çankaya Üniversitesi'nden mezun olur olmaz Boston'da yeni bir hayata başladım. Yüksek Lisans başvurusu için gerekli olan TOEFL, GRE gibi sınavlara girdikten sonra, dünyanın en iyi okulları arasından zorlu bir seçim yapmak zorunda kaldım. Yüksek lisans yapacağım okulun dünya sıralamasında en iyi yüz içinde olması ve aynı zamanda maddi olarak nispeten daha uygun olması dikkat ettiğim hususların başındaydı. Eğer akademik kariyer yapmak istiyorsanız iyi olan bir okulda yüksek lisans veya doktora yapmanız daha kolay kabul almanızı sağlıyor. Sonuç olarak Northeastern Üniversitesi'nin Siyaset Bilimi Bölümü'nde karar kıldım.

Biraz da işini anlatır mısın?

Şu an yaptığım iş, aslında aldığım lisans ve yüksek lisans eğitiminin çok dışında. Kendimi hep akade-

misyen olarak hayal etmiş olsam da sonuç pek de o yönde olmadı. Çalıştığım firma, Oracle'ın çözüm ortaklarından birisi ve yazılım danışmanlığı hizmeti veriyor. Stajyer olarak başladığım firmada iş zekâsı, veri analizi, raporlama konularında danışman olarak çalışıyorum. Onun dışında Oracle firmasının yazılımlarını kullanarak müşterinin istekleri doğrultusunda finansal sistemlerin güncellemesi yapıyorum.

Bu işi tercih etme nedenlerin neydi? İşe giriş hikâyeni bizimle paylaşır mısın?

İş bulmak, her yerde olduğu gibi, Amerika'da da hayli yıpratıcı ve zor bir süreç. Özellikle sayısal bir alandan mezun olmadıysanız durumunuz hayli kritik... İşe bir de uluslararası öğrenci olma durumu eklenince iş bulma ihtimali hayli azalıyor. Mezun olmama birkaç ay kala iş aramaya başlamıştım ve şehirdeki tüm kariyer fuarlarına katılıyordum. Çoğu iş pozisyonu hakkında detaylı bilgiye ulaştıktan

sonra, ne yapmak istediğimi sorguladım. Maalesef daha öncesinde neredeyse yok denecek kadar az tecrübeye sahip olduğumdan, tam olarak nelerle karşılaşacağımı ya da beklentilerimin ne olması gerektiğini bilmiyordum. Sonuç olarak özgeçmişime uygun olan ve benim de yapmaktan mutluluk duyacağım işlere başvurmaya başladım. Başta da vurguladığım gibi, mühendis değilseniz, öncesinde tecrübeniz yoksa ya da birilerini tanıımıyorsanız Amerika'da da değişen fazla bir şey yok; kolay kolay iş bulamıyorsunuz.

Ben de çok çaresiz ve umutsuz olduğum o günlerde Northeastern Üniversitesi'nin kariyer gününe ikinci kere katıldım. Kariyer gününe katılmadan önce, görüşmek istediğim firmaların listesini çıkarttım, firmalar hakkında bilgi topladım ve sırayla firma yetkilileriyle görüşmeye başladım. En son görüştüğüm firmadaki pozisyon için görüşmeye çağırıldım ve arkasından orada işe girmeyi başardım. Tabi bu süreç anlattığım kadar kolay olmadı. Haliyle özgeçmişimde bulunan iktisat, uluslararası ticaret ve siyaset bilimi üzerine neden yazılım danışmanlığı pozisyonuna başvurduğumu irdelediler. Tek şansım firmanın Yönetim Kurulu Başkanı'nın tarih bölümünden mezun olmasıydı. Başlangıçta stajyer olarak çalışmaya başladım. Firmanın iş alanı ile ilgili hiçbir altyapım olmadığından, uzunca bir süre öğrenmeye, izlemeye ve araştırmaya odaklandım. Kısacası ben, işimi değil; iş yerim beni seçti.

Bu noktaya gelmeden önceki tecrübelerinden bahseder misin?

Bu zamana kadar çok farklı insan gruplarıyla arkadaşlık yaptım. Farklı kültürlerden, farklı gelir gruplarından, farklı din ve ırktan insanlarla iletişim kurabilmek, beraberinde tüm bu farklılıkların aslında muazzam bir ahenk yaratmasına sebep oluyor. Tüm bunların kişisel gelişimimde önemli katkısı olduğunu düşünüyorum; çünkü bunlar bana hayatın tek boyutlu olmadığını, hayata farklı açılardan bakabilmeyi öğretti. Buna ek olarak kişinin kendi ayakları üzerinde durabilmesi, maddi olarak bağımsız olabilmesi de beraberinde kişinin özgür kararlar alabilme imkânını ortaya çıkarır. Ben de buradan hareketle üniversite hayatım boyunca çeşitli işler yaptım. Örneğin özel ders verdim, yurt dışından ürün getirip sattım. Sonuç olarak, ticaret hayatının bana uygun olmadığını gördüm; ancak bu yolla kendimi tanıma

fırsatım oldu. Özellikle Türkiye'deki ticaret anlayışının, kumara özdeş olduğunu görmek beni korkuttu.

Peki, bu yaşadıklarında Çankaya Üniversitesi mezunu olmanın katkısı nedir?

Çankaya Üniversitesi mezunu olmamın yüksek lisans başvurusundaki en önemli katkısı (çok tartışılan bir mevzu olmasına rağmen), eğitim dilinin İngilizce olması vesilesiyle yurt dışı yüksek lisans başvurusundaki bürokratik engelleri çok daha rahat aşmış olamdır. Onun dışında, birçok hocamın emeği vardır üzerimde, bunu yadsıyamam; ama Osman Hocamın ve Ömer Hocamın akademik olarak şahsıma olan katkıları onları her zaman saygıyla anmama sebep olacaktır. Son olarak, Çankaya Üniversitesi, daha hayatın içinden ve daha Ankaralı bir üniversite... Dolayısıyla Üniversitem, toplumdan soyutlanmamamı sağladı.

Önümüzdeki yıllar için kariyer hedeflerin nelerdir?

Aslında hayata dair çok uzun ve çetrefilli planlar yapmamak gerektiğini uzun zaman önce tecrübe ettim. Buna rağmen amaçladığım birkaç şey var tabi ki... Mesela, yaptığım işte ehlileşebilmek için bir takım belgeler almam gerekiyor. Şu an bunların üzerinde çalışıyorum. Bir yandan da Türkiye ile Amerika arasında nasıl bir köprü kurabilirim, bunun üzerinde çalışıyorum. Mesela, gündemde olan yurt dışı eğitim danışmanlığı şeklinde bir projemiz var. Amerika'ya gelirken yaptığım detaylı araştırmalara rağmen, yaşadığım sayısız sorunla benden sonra gelenlerin karşılaşmasını istemiyorum.

Eğitimde yüksek lisansın hatta doktoranın önemi hakkında neler söylemek istersin?

Kişi öncelikli olarak kendini tanımalı ve kariyer planlamasını mutlu olacağı işe göre yapmalı. Bunu yaparken güncel gerçeklikten kopmaktan bahsetmiyorum; ama sırf sosyal kültür, yüksek lisans yapılmasını dikte ediyor diye yüksek lisans yapma eğiliminin zaman ve kaynak israfı olduğunu düşünüyorum. Kişilerin çalışacakları alanları belirledikten sonra, o alanda yüksek lisans yapmaları kariyerlerinde daha başarılı olmalarını sağlar; çünkü bizim eğitim sistemimiz tamamen teorik... Her ne kadar eğitim sürecinde staj yapsak da mezun olduğumuz zaman, çalışma hayatına dair en ufak bir bilgimiz olmuyor. Bu da yanlış kariyer planlaması yapmamıza sebep

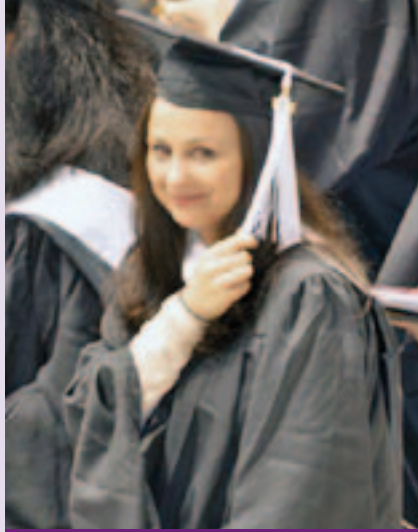
oluyor. Örneğin bir arkadaşım, bilgisayar mühendisliği bölümünden mezun olduktan sonra işletme yüksek lisansı yaptı ve arkasından Novartis adlı ilaç firmasında işe girdi. Firma, biyomedikal konusunda uzmanlaşmasının kendisi ve kurumları için iyi olacağını salık verdi. Sonuç olarak ikinci kere yüksek lisans yapmak zorunda kaldı. Halen hayatının iki senesinin ve binlerce Dolarının boşa gittiğinden yakınıyor. Öbür taraftan, kişilerin iş bulamama korkularından dolayı yüksek lisans yapmaları, toplumsal başka bir sorunun yani "işsizliğin" de önemli bir kanıtıdır.

Yüksek lisans için neden siyaset bilimini tercih ettin?

Çankaya Üniversitesi'nin İktisat Bölümü'nden mezun oldum, Uluslararası Ticaret Bölümü'nde çift ana dal yaptım. O dönemdeki tek istediğim, doktora yapmak ve akademisyen olmaktı; hatta kariyerimi bu doğrultuda tamamen planlamıştım. Öncelikli olarak Siyaset Bilimi'nde yüksek lisans yapacak, arkasından politik ekonomi konusunda doktora yapıp Türkiye'de akademisyenlik yapacaktım. O zamanlardaki hayalim, lisans eğitimi boyunca öğrendiklerimi, yüksek lisans ve doktora eğitimi ile sentezlemek ve ortaya Türkiye'de yeni yeni fark edilen; ancak Batı'da çok daha eskiye dayanan ekonomi politiği getirmekti, kısmet olmadı.

Dergimizin kapak konusu toplum ve kadın... Öncelikle Türkiye toplumunda kadının yeri hakkında ne düşündüğünü merak ediyorum.

Bu aslında üç beş cümleyle anlatılamayacak kadar derin bir konu; ama kendimce biraz ifade etmeye

Üniversitede yaptığım bir çalışmada, Türkiye'nin en zengin beş ili ile en fakir beş ili arasındaki boşanma istatistiklerine baktığımda, en fakir illerdeki boşanma sayısının üç beş ile sınırlı olduğunu görmek, durumun vahametini gözler önüne sermeye yetmişti.

çalışayım. Amerika'ya gelmeden önce toplumsal konuların çoğu kafamda muğlâktı, biraz daha netlik kazanması için dışarıdan bakmam gerekti sanırım. Dışarıdan baktığımda aslında gördüğüm en mühim sorunun Türkiye toplumunu tek bir açıdan, tek bir coğrafyadan ele alarak genelleme yapıp konuşmamız olduğunu fark ettim. Türkiye'de kadının yeri dediğimiz zaman meseleye doğru bakabilmek için hangi kadınlardan bahsettiğimizi belirtmek gerekiyor aslında. Yani hangi eğitim seviyesindeki, hangi gelir grubuna mensup ya da taşralı mı yoksa köylü mü? Örneğin kadınların ekonomik özgürlüklerinin olma-

ması, onların en önemli kısıtlayıcılarından birisi...

Üniversitede yaptığım bir çalışmada, Türkiye'nin en zengin beş ili ile en fakir beş ili arasındaki boşanma istatistiklerine baktığımda, en fakir illerdeki boşanma sayısının üç beş ile sınırlı olduğunu görmek, durumun vahametini gözler önüne sermeye yetmişti. Geleneksel olarak ailesinin yanına sığınma şansı olmayan bir kadın, eğer ekonomik özgürlüğü de yoksa şahsına yapılan her şeye boyun eğmek zorunda kalıyor. Bu da beraberinde taşradaki kadının ne kadar zor şartlarda yaşadığını açıklıyor; ama öbür taraftan, tüm bu yaşananlardan uzakta, maddi özgürlüğünü elde etmiş kendine güvenen VE hayata mağlup başlamayan güçlü bir kesim de yok değil. Türkiye'de çok üzücü şeyler yaşandı; halen kadının toplumsal yeri değerlendirildiğinde acı bir tablo hâkim. Töre, namus cinayetleri maalesef varlığını hâlâ hissettirmekte; ancak bunun en önemli sebepleri arasında da kadının toplumdaki yerinden ziyade farklılıklara olan hoşgörüsüzlük, başkasının hayatına müdahale edebilme hakkını kendinde görebilme ve sosyal normların gizli işbirliği gibi etkenler yatıyor. Biraz daha açacak olursak Amerika'daki aile hayatının ne kadar müdahaleden uzak; fakat bizimkinin bir o kadar müdahaleci olduğunu gördüm.

Çocuklarımızı topluma, kültürel ve geleneksel normlara onaylatmak "hastalığını" buraya gelince fark ettim. Herkesin hayalinin aynı fabrikadan çıkması herkesin doktor, avukat veya mühendis olması, beraberinde "kabul gören" veya "kabul görmeyen" insan tiplerini ortaya çıkarmış. Bunun akabinde,

ataerkil toplum, zayıf olan kadın cinsine tüm bunları daha da şiddetli dayatmış. Yani aslında kalıplara sokulan, hor görülen, ezilen kadının yanında; normlara uymadığında kadını hor görmesi gereken bir erkek rolü de var. Aynı şekilde erkek cinsinin de rolü çoktan hazırlanmış ve sadece sahnelenmesi kalmış. Yani söylemeye çalıştığım, sosyal farkındalık hem kadın hem erkeğin birlikte hareket etmesiyle olabilecek bir şey. Bu konuda da en önemli görevin annelere düştüğünü düşünüyorum. Daha çocukken kendi kız kardeşiyle eşit büyümemiş bir erkek çocuğu, büyüdükten sonra hayatın müşterek olduğunu ve benzer sorumlulukları taşıması gerektiğini nasıl kavrayabilir? Daha çocukken annesinin veya kız kardeşinin hayatından sorumlu olan (olması beklenen) erkek çocuk, etrafındaki kadınların hayatına her türlü müdahaleyi yapma hakkını kendinde görür.

Peki, Amerika ve Türkiye'yi karşılaştıracak olursan?

Amerika ile kıyaslayacak olursak aslında Türkiye ile örtüştüğü epey nokta olduğunu düşünüyorum. Amerika çok büyük bir ülke, içinde çok değişik inançtan çok değişik kültürden insanlar yaşıyor. Bir taraftan sistem insan haklarını güvence altına almaya çalışırken öbür taraftan kişisel özgürlükler ve serbest piyasa ekonomisi çelişiklere sebep oluyor. Mesele Türkiye'de doğum izni kabaca doğum öncesi ve sonrası olmak üzere toplamda asgari 16 hafta iken Amerika'da yasal izin 8 hafta olarak belirlenmiş... Gerisi özel sektörün inisiyatifine bırakılmıştır. Buna ek olarak muhafazakâr kesimin kürtaj gibi daha ziyade kadının inisiyatifinde olması gereken mevzularda, kiliselerin veya hükümet yetkililerinin Türkiye'den kimi zaman daha radikal açıklamalar yapması ve bunu eyalet bazında yasallaştırması da bir diğer çarpıcı örnektir. Bunları söylerken kadının toplumdaki yeri konusunda bizden bir farkları yok demek istemiyorum; sadece benzer sorunların orada da yaşandığına dikkat çekmek istiyorum. Tabi ki bireyselleştirilmiş daha ben merkezli yaşam tipi, kadın-erkek ilişkilerinde de kendini hissettirdiğinden dolayı orada daha eşit toplumsal bir yapıdan söz etmek mümkün.

İş yerinde veya okulda bu konuda gözlemlerin oldu mu?

Yaşadığım yer, yani Boston, Amerika'nın en liberal şehirlerinden birisi... Hatta kendi anlatımlarıyla en özgürlükçü şehir sayılabilir. Dolayısıyla şahsi olarak ne iş yerinde ne de okulda böyle bir sorunla karşılaş-

madım... Hatta çoğu zaman iş yerimde bana daha özenli davranıyorlar. Kadın olduğum için herhangi bir sorunla karşılaşmasam da Müslüman bir ülkeden gelmenin zorluklarını yaşadım diyebilirim.

Bize kendini biraz anlatır mısın?

Hayatımda pek fazla başarısızlık yaşamamıştım; ancak zor koşullarda iş bulmak, başarısız halimle tanışmak beni olgunlaştırdı. Heyecanlı biriyim, hayatımda hep bir acelem hep bir kargaşam vardır. Beni tanıyanlar bilir, biraz deli dolu biraz da çılgındır. İnsanları seçemediği şeylerden ötürü asla yargılamam, yargılayanları da ciddiye alıp muhatap olmam. Yaşadıklarımızın çoğunun seçimlerimizin bir sonucu olduğuna inanıyorum ve mutsuzluklarımızı aşmak için yeterli çaba göstermediğimizi düşünüyorum. Hayatımda iki dönem var: Amerika öncesi ve sonrası. Daha sakin, daha huzurlu olduğumu düşünüyorum. Doğduğun büyüdüğün yerde yaşamamak, kısacası hasretli çok zor; ama Türkiye'deki hayatların keşmekeşliği ve karmaşası da epey yorucuymuş.

Mezunlarımıza ve mezun olacak öğrencilerimize söylemek istedikleriniz neler?

Her ne kadar çok keyifli bir üniversite hayatı geçirmiş olsam da genel geçer görüşün aksine üniversite hayatına geri dönmek istemem. Şahsen çalışma hayatının çok keyifli olabileceğini, yeter ki istedikleri, yapmaktan mutlu olabilecekleri bir iş seçmeleri gerektiğini düşünüyorum. Farklı açılardan hayata bakabilmek hayattaki birçok şeyin sırrı bence. Hakikaten zaman çabuk geçiyor ve insan, elindekilerin kıymetini bilmeli, kendini geliştirmeli; çünkü bir yerlerdeki küçük küçük çocuklar temel ihtiyaçlardan yoksunken bizim elimizdeki kaynakları iyi değerlendirmemiz lazım.

Röportaj: Gözde KUŞAK

Hakkı Mert DOĞU

Hukuk Fakültesi

Yükseklisans Öğrencisi

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

1.

Uzak diyarlardan
Gemilerle geldim
-Boynumda geçmişim asılı-
Herkes yüzüme acıyarak baktı
Bilmem ki yüzümde
Acınacak ne vardı
Belki de herkes sensiz olduğumu anladı
Demek ki anlaşılıyordu sensizliğim yüzümden
Her şeyden kaçtım da ben
Bir tek kaçamadım kendimden...

2.

Kabullenmeyi öğrendim
Ve kabullendim hatalarımı
-Boynumda çaresizliğim asılı-
Yani bir sinek
Örümceğin ağına takıldı
Ve kurtulmaya çalıştıkça
Umutsuzluğa daha da battı
Sonunda teslim oldu yalnızlığına
Örümceğin oyuncuğu olmaya...

3.

Ben ki
Bir yorgan gibi çektim
Üstüme denizi
Ve senden sonra
Unuttum sevmeyi
Boynumdaki geçmişim
Her şeyin şahidi
Daha sorulmadan
Anlatır bütün gerçeği...

NETWORK MARKETING

Anıl DİNÇER | Mekatronik Mühendisliği 1. Sınıf Öğrencisi

21. yüzyılın ticari devrimi sayılan network marketing, dünya üzerinde akıl almaz bir hızla büyümektedir. Bu büyüme, insanların dikkatini direkt bu sektörün üstüne çekmektedir. İnsanların tamamen kendi emeğiyle sahip olacağı kazanç planı, yine kişilere dil, din, ırk farkı gözetmeksizin sunulan eşitlik fırsatı, sektörün başlangıç için tecrübe veya diploma gerektirmemesi tercih edilmesinin ilk nedenleri gösterilebilir. Örneğin; 2010 yılında dünya ekonomisi global ekonomik kriz karşısında %3 küçülürken bu sektör dünyada %44, Türkiye’de %37 ile büyümeye devam etmiştir. Ekonomi küçülürken bile büyümesi bir kenara bırakılsın, demir-çelik endüstrisi %1-2 büyüdüğünde Türkiye için olay olurken 100 milyar doların üstünde bir ciroya sahip olan bu sektör, neredeyse her yıl kendini bir buçuğa katlamaktadır (Türkiye İstatistik Kurumu 2010 verileri).

Sektörün büyüklüğü, içinde bulunan insanlara bu kadar cazip edici gelirken bu büyümeyi neden dışarıdaki bir insanın bilmediğini çevremdeki, organizasyonlarımdaki arkadaşlarım da merak ediyor. Bu noktaya biraz değinmek istedim...

Network marketing, temelinde “word of mouth” adı verilen basit bir felsefeye dayanır ve gerçekten süslentiyle yayılır. Sakıp Sabancı, reklam için 20.yüzyılın mesleği; ben, 20 kazandıysam 19’unu reklama ödedim, diyordu mesela. Network marketing sektöründe reklam yapılmaması sektörün duyulmamasının en büyük etkenlerindendir. Aslında reklam yapılmasının asıl nedeni, insanların reklama zaman ayırmamasından ya da duyulan güvenin azalmasındandır. Gün içinde kaç insan oturup da hadi su reklamı izleyelim, diyor ya da kaç insan billboardlarda ne var diyerek dışarı çıkıyor? Bu anlamda güvensizlik ise çok farklı bir noktadadır. Bir örnek vermek gerekirse; Beren Saat, cips reklamında 6 saniye boyunca cips kırıtdattığı için 500 bin Dolar para aldığında “bana 100 TL verseydin ben tüm cipsi yerdim” şeklinde in-

sanlardan tepkiler almıştı. Aynı durum Arda Turan’ın De Facto reklamına çıkıp “Ben bunu giyiyorum” dediğinde de yaşanmıştı. Arda Turan reklamının üstünden 1 ay geçmeden söz konusu oyuncunun belki de 100bin € civarı bir paraya bir ceket aldığını da çoğu insan biliyordur. Bu örneklerden yola çıkarak insanların güvensizliğini temellendirmek istedim. Konumuza dönersek network marketingde insanlar, reklam yerine referans satış üzerine yoğunlaşmaktadır. Referans satış, insanların çekindiği; ama aslında gün içinde bile yüzlerce kez yaptığı bir satıştır. “Aa ürünlere referans olacağım... Eyvah!” şeklinde bir ruh haline girmeye gerek yok. Örneğin, siz bir restorana gittiniz... Orada çok güzel bir yemek yediniz, mükemmeldi ve yemeğe bayıldınız. Bunu eve gittiğinizde susarak bir sır olarak saklamayacaksınız, değil mi? Gelip 10 arkadaşınıza anlattınız diyelim... 10 arkadaşınızın da oraya gidip yemek yediğini düşünelim ve 500 TL hesap ödediklerini varsayalım. Ertesi gün ya da hafta, o restorana gittiğinizde size “Oo hoş geldiniz Cihan Bey, sayenizde Yağız Beyler

bize XX TL kâr payı bıraktı; bunun bir bu kadarı da sizindir” demezler değil mi? Aslında siz, bilmeden o ürünün ya da mekânın güvenilir elden referansını yapıyorsunuz; fakat bunun için aldığınız kâr payı ne? Sıfır. İşte bu noktada network marketing dediğimiz sistem, size bunu yaptığınız faaliyet üzerinden belirli bir komisyon öder.

Yaptığım iş sunumlarımda, insanların kafasında en çok yer eden sorunun “güvenilir mi?” ya da “saadet zinciri gibi mi?” şeklinde olduğunu görüyorum; fakat network marketing sektöründe insanlar, %20 stopaj vergisi ve %18 KDV ödüyip Maliye Bakanlığı damgalı bir fatura veriyor. Bazı insanların geçmişindeki yakın bir dönemi neredeyse alt üst eden ve şu an sektörün saadet zinciri ile karıştırılmasında büyük rol oynayan “Titanlar”, bizim ülkemizin garantici yatırımcılarının önyargılarına sebep olmaya devam ediyor. Her yönden yasal ve 70 yıldır da Dünya Ticaret Örgütü tarafından desteklenen network marketing sektörünün Türkiye’de yavaş ilerlemesi iç açıcı değil. Amerika’da her sekiz aileden biri, geçimini network marketing ile sağlıyorken dünyada da her üç milyonerden biri yine network marketing sayesinde milyoner oluyor (2011 Türkiye İstatistik Kurumu verileri). Örneğin, Bill Gates, bir talk-show misafiryken kendisine “Sıfırdan başlamak zorunda olsanız hangi mesleği yapardınız?” sorusu sorulduğunda 2 kelimeyle sadece network marketing cevabını verdi. Devamını ise şöyle getirdi: “İnsanların artık büyük kazançlı yatırımlar için milyonlar harcamasına gerek yok. Network marketing gibi büyük bir ticari pazarda siz de büyük paralar kazanabilir ve büyük organizasyonlar yaratabilirsiniz.” Dünyanın en genç milyonerinin bu teşvik edici konuşması da bir dipnot olarak burada bulunsun istedim.

Neden bu kadar büyük paralar kazanabiliyorsunuz? İnsanların network marketing sektöründen bu kadar çok para kazanmasının nedeni, dünya üzerinde sadece insanların %3’ünün bildiği bir sistemden gelir. Türkiye’deki sistemin temel yasaları, time management yani zaman kaldıracı olarak adlandırılır. Az çok bahsettiğim gibi, kendi satış organizasyonlarınız adına yaptığınız ya da organizasyonlarınızın direkt yaptığı satışlardan aldığınız komisyonlar buna verebileceğim küçük örneklerdendir. Konu biraz daha açılırsa kişinin gün içinde 24 saatin üstünde çalışacağı mümkün olmasa da bu, mental olarak bir gün içinde 24 saatin üzerinde çalışabilme gücüdür. Ör-

neğin, 100 kişilik bir satış organizasyonunuz olsun ve gün içinde 2’şer saat çalışsalar bile –gün içinde 2 saat çok rahat verilebilir bir miktardır- aynı gün içindeki satışlar sizin adınıza yapıldığı için 200 saatlik bir zaman kaldıracı elde edersiniz. “1 gün içinde 100, 200, 1000 saat mümkün mü? Hadi oradan sen de!” tarzı tepkilere, zaman kaldıracı ile cevap verebilirsiniz. Bir fabrikatörü ele alalım... Fabrikasında kaba tabirle 300 kişiyi çalıştırsın. 9 saat bile çalışsalar 2700 saatlik iş gücü olan bir adam o yüzden fabrikatördür. Bu şahıs buna sahip olduğundan dolayı, sıfırdan başlaması gerektiğinde dahi (ya da her şeyini kaybetse dahi) tekrar yoktan var edebilecek bir gücün bilgisine sahiptir. Network sistemi bu basit mantığı alarak insanların daha cüzi rakamlarla yapacağı işlere yardımcı olarak mutualist bir ilişki kurar. İnsanların, bu işi bu kadar tercih etmesinin basit; ama mantıklı yanı da budur. Bağımsız temsilcilik, esnek saatler -ki network marketingin gücü esnekliğidir- karşılığında emeğinizin, ülke ekonomisine kıyasla çok üstünde paralar getirmesi, insanların tercihlerini doğal olarak değiştirecek kadar cazip edicidir (2012 yılı açlık sınırı Türkiye rakamları 3214 liradır. Bu da ufak bir dipnot olsun).

Toparlarsak 21.yüzyılın devrimi olan network marketing sektöründe başarısızlık yoktur. Elindekini kullanmak yeterlidir. Hayatımızı, daha doğrusu standartlarımızı kabul etmeliyiz; fakat bunların daha kabul edilebilir olduğu zamanlarda daha rahat olabiliriz. Önce hayallerinizi hedefe dönüştürün... Geriye sadece bu işteki uplinelerinizi (yani üstünüzdeki daha tecrübeli adamları) dinleyerek onların yardımlarıyla organizasyonlarınızı oluşturmak kalıyor. Önyargılarınızdan kurtulun, tabularınızdan kurtulun. Tüm bunlardan daha da önemli bir husus var: Hayalperest olun. Hayaller de bir networktür sonuçta... Ağ ya da zincirin bir parçası eksilirse zincir elinizden düşer.

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ TOPLULUĞU

Aşkın Büşra DİNDAR

Yaptık, yapıyoruz, yapacağız!

Sizlere okulumuzun en etkili topluluklarından olan Endüstri Mühendisliği Topluluğundan bahsetmek istiyorum. Sanırım duymayanınız yoktur.

Biz kimiz?

Biz kocaman bir aileyiz!

Sadece kulüp işleri için bir araya gelen topluluklardan değiliz. Biz bir anlamda iş yaşamına topluluğumuz aracılığıyla ilk adımlarınızı atmanıza yardımcı oluyoruz. En önemli yönlerimizden biri de bunu gerçekleştirirken aynı za-

manda uyum içerisinde olmamız, iş bölümüne inanmamız, yardımlaşmayı benimsememiz ve birlikte gülmeyi becererek, kocaman bir aile olmamız.

Biraz yaptıklarımızdan konuşalım. Bu sene brunch organizasyonuyla sezona merhaba dedik. Tabii ki önceliğimiz okulumuza yeni gelmiş olan arkadaşlarımızla tanışmak; okulumuzu, bölümümüzü, topluluğumuzu tanıtmaktı. Mado'da düzenlenen brunch'a hocalarımız da katıldı ve çok kalabalık ve güzel bir organizasyon gerçekleştirdik. Hocalarımızın katılımıyla öğretmen – öğrenci ilişkisinin sıradan bir öğretmen – öğrenci ilişkisi olmadığını bunun çok daha ileride olduğunu göstermiş olduk. Ardından bu yıl içindeki ilk teknik gezimizi Adana BOSS fabrikasına düzenledik. Fabrikada üretim ve yönetim hakkında çok değerli bilgiler edindik. Arkasından güzel bir yemek organize edelim dedik Çukurağa Sofrası adlı mekânda çok yüksek sayıda

katılımla hep beraber güzel bir akşam yemeği yedik. Topluluk olarak at gözlüğünü takıp sadece "biz" in peşine düşmeden, diğer okulların aktivitelerinde de neler var takip ettik. Her dönem okulumuzun endüstri öğrencilerinin büyük rağbet gösterdiği TEMÖB organizasyonunda yer aldık. İzmir Ekonomi Üniversitesi'nin düzenlediği organizasyonun eğitici, öğretici yönünün yanı sıra eğlence aktiviteleriyle de tüm öğrenciler için büyük destek ve moral kaynağı oldu. TEMÖB'ün yanı sıra Yeditepe Üniversitesi'nin düzenlediği "BEYİN" organizasyonuna da çok sayıda katılımcıyla yer aldık. Bu iki büyük organizasyon ardından bizlere, kocaman dostluklar, eğitici, öğretici bilgiler, sertifikalar ve dopdolu eğlenceli hatıralar kaldı...

Peki, şimdi neler yapacağız? Birincisi geçen sene düzenlenen Mezunlar Buluşması etkinliğimizi geleneksel hale getirerek bu sene yenisini düzenleyeceğiz. Festival programı dâhilinde eğitimlerimize

ve sertifika programlarımıza hız vereceğiz. Diğer bir noktada "TAT" adı altında çok sayıda önemli konumuzun yer alacağı bir konferans düzenleyeceğiz. Teknik gezilerimiz tabi ki devam edecek; arkadaşlarımıza sektörde büyük ses

getiren firmaları tanıtmaya devam edeceğiz. Topluluk olarak eğlenmeği de çok seviyoruz; aktivitelerimiz hız kesmeden devam edecek. Farklı konseptleri de çok seviyoruz "EMASK" (maskeli balo) okulumuzda çok ciddi ses getirdi.

Hepimiz birkaç sene sonra bu okuldan bilgili ve kültürlü birer endüstri mühendisi olarak mezun olacağız. Amaç; fark yaratmak! Sende kendine bir şeyler katmak ve bu ailenin bir parçası olmak istiyorsan, kapımız her zaman açık.

İlknur GÜNEŞLİ

Temöb (Türkiye Endüstri Mühendisliği Öğrencileri Buluşması), Şubat ve Eylül aylarında olmak üzere yılda iki kez, farklı üniversitelerin Endüstri Mühendisliği bölümü öğrencileri tarafından düzenlenen bir organizasyondur. İsminden de anlaşılacağı üzere Temöb, Türkiye genelinde yapılmakta olup, Endüstri Mühendisliği öğrencilerini ortak bir platformda bir araya getirerek, bölümle ilgili bilgi alışverişinde bulunmalarını, iş hayatıyla ilgili pratik bilgi edinmelerini ve geleceğin Endüstri Mühendisleri olarak Türkiye ve dünyadaki güncel gelişmelerden haberdar olmalarını amaçlamaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda Temöb, bu sene 35.sini İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde gerçekleştirdi.

Yarıyıl tatiline denk gelen ve 5 gün süren bu organizasyonda Çankaya Üniversitesi Endüstri Mühendisliği öğrencileri olarak bu fırsatı değerlendirdik ve biz de Temöb kaydımızı yaptırarak Temöb'ün bu seneki konu başlığı Kriz, Acil Durum ve Afet Yönetimiydi. Alanında uzman konuşmacı ve yöneticiler bu konu hakkında bilgi birikimlerini ve tecrübelerini biz Endüstri Mühendisliği öğrencileriyle paylaştılar. Akademik dünyanın ve iş dünyasının dallarında en

başarılı isimleri bir Temöb organizasyonunda daha bizlerle birlikte oldular. İlk gün konuşmacılar arasında Kızılay Genel Müdürü Ömer Taşlı, Hugo Boss Genel Müdür Yardımcısı Kazım Saver ve Prof. Dr. Beno Kuryel vardı. İkinci gün CMS Yönetim Kurulu üyesi Şener Muter, Ermetal Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Gülener, Netsis Genel Müdürü Murat İhlamur ve Mudo Genel Müdürü Barış Karakullukçu bizimle birliktelerdi. Son gün ise Arıkanlı Holding Genel Koordinatörü Halil Ünlü, Petkim Yangın Emniyet Mühendisi Ahmet Yanık, Universal Hastaneleri Ege Bölge Koordinatörü Ulvi Ünal ve B/S/H CSO'su Ronald Grünberg bizlerle iş dünyasında kriz ve acil durum hakkında tecrübelerini paylaştılar. Bu sayede hem firmalar geleceğin Endüstri Mühendislerini daha yakından tanıma imkanı buldu hem de biz öğrenciler olarak profesyonel ve akademik dünya hakkında daha geniş bir vizyona sahip olma fırsatını yakalamış olduk. Bu açıdan Temöb, bir öğrenci organizasyonu olmakla beraber son derece profesyonel ve ciddi bir organizasyon olup akademik ve profesyonel çevrelerce ilgiyle izlenmektedir.

Temöb'ü diğer organizasyonlardan ayıran bir diğer konu: eğlenceler ve sürpriz aktiviteler. Son gün konuşmacılar arasında renkli kişiliği, açıksözlülüğü ve kendine özgü tavırlarıyla salonunun tamamını etkisi altına alan "Terzi Yamağı" Barbaros Şansal aramızdaydı ve farklı bakış açısı ve tavırları ile herkesi kendisine hayran bıraktı. Ayrıca son gün ev sahibi İzmir Ekonomi Üniversitesi – Endüstri Sistemleri Topluluğu sürpriz aktivite olarak İzmir'in Şirince Köyü'ne bir gezi düzenledi; eğlence, seminer ve gezileriyle dolu dolu bir organizasyon geçirmemizi sağladı. Teşekkürler İzmir Ekonomi Üniversitesi ve tabi ki teşekkürler Temöb!

KİTAP TANITIMI

Çankaya Üniversitesi Psikoloji Bölüm Başkan Vekili Yrd. Doç. Dr. Sayın Aslı Göncü'nün, ODTÜ 2012 Yılın Tezi ve Kalbiye Tansel Yayın Ödülünü kazanan kitabı çıktı. Okumanız dileğiyle.

“Şükür En Büyük Panzehirdir, Zira O
Öfkeyi, Rahmete Döndürür...”

(Hz.Mevlana)

Fotoğraflar: Deha ÇAMAN | Uzman

Paris

Paris Champs-Élysées

Los Angeles-Hollywood

Charles Bridge

Florence

Napoli

Florence

Napoli

Vatican City

Bratislava Train Station

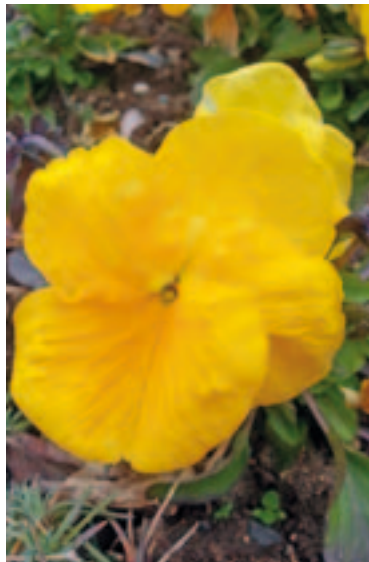

Bratislava Train Station

Viyana

Başkanımız Yılın Hayırsever İşadamı Seçildi

Üniversitemizin Kurucusu ve Mütevelli Heyeti Başkanı Sıtkı Alp, "2012 Yılı Başarı Ödülleri" kapsamında Türkiye Gönüllü Eğitimciler Derneği'nce 2012 yılının "Hayırsever İşadamı" seçildi.

Türkiye Gönüllü Eğitimciler Derneği'nce düzenlenen "Yılın En'leri" ödül töreninde Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç, **"Yılın Bakanı"** ödülüne layık görüldü.

TÜGED'in 2012 yılı eğitim ve kültür alanında başarılı çalışmalar yapan kişi, kurum ve kuruluşları teşvik etmek amacı düzenlediği ödül töreni Rixos Otel'de gerçekleştirildi.

Törende konuşan TÜGED Başkanı Yrd. Doç. Dr. İbrahim Erdoğan, ödül töreninin bu sene dördüncüsünü düzenlediklerini bildirdi.

Derneğin çalışmaları hakkında bilgi veren Erdoğan, dernek yönetim kurulunun kurum ve kuruluşları yakından takip ederek ve anketler düzenleyerek ödül alacak isimlerin belirlendiğini söyledi.

Ödül töreninde **Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç** **"Yılın Baka-**

nı" ödülüne layık görüldü. Bakan Kılıç, adına ödülü Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Basri Hakan Hakyemez aldı.

"Yılın Milletvekili" ödülü **AK Parti Kocaeli Milletvekili Muzafer Baştıncı'ya**, **"Yılın Valisi"** ödülü **Çanakkale Valisi Güngör Azim Tuna'ya**, **"Yılın Kurumu"** ödülü ise **AFAD Başkanı Fuat Oktay'a** verildi.

Diğer ödül alanlar ise şöyle:

Yılın Büyükşehir Belediyesi
Yılın Üniversitesi
Yılın Kurumu
Yılın İl Belediyesi
Yılın Kaymakamı
Yılın Projesi
Yılın Gönüllü Kuruluşu
Yılın İlçe Belediyesi
Yılın Kamu Yararı Derneği

Yılın Hayırsever İşadamı

Yılın Sosyal Projesi
Yılın Meslek Kuruluşu
Yılın Kobisi
Yılın Kobi Koçu
Yılın Okulu
Yılın Öğretmeni
Yılın Televizyonu
Yılın Haber Ajansı
Yılın Gazetesi
Yılın Sivil Toplum Kuruluşu
Yılın Derneği
Yılın Vakfı

Melih Gökçek - Ankara Büyükşehir Belediyesi
Prof. Dr. Hasan Gönen - Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi Rektörü
Dr. Fuat Oktay - AFAD Başkanı
Seyit Torun - Ordu Belediye Başkanı
Mustafa Güler - Üsküdar Kaymakamı
YEĞİTEK Genel Müdürü Mustafa Koç - FATİH Projesi
SGK Genel Müdürü Fatih Acar - SGK
Yakup Çelik - Polatlı Belediye Başkanı
Saffet Arıkan Bedük - Türk İdareciler Derneği

Sıtkı Alp - Çankaya Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı

Oral Büyüksarı - AYSO Anadolu Yıldızları Spor Okulu
Orhan Aydın - OSTİM
M. Saim Altuntaş - TURAÇ Dış Ticaret Ltd. Şti.
Ahmet Şener - TRADETÜRK
Metin Özer - Sınav Koleji
Recep Akdemir - Sarıkaya Kadıgüllü Şehit Halit Aksu i.Ö.O
Ahmet Çavuşoğlu - TRT Haber Dairesi Başkanı
Mustafa Kılıç - Cihan Haber Ajansı Ankara Temsilcisi
Nur Elibol - Türkiye Gazetesi Ankara Temsilcisi
İbrahim Çiçek - Kimse Yok Mu Derneği
Necati Parmak - Necat Derneği
Cemile Şen - Dünya İmece Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü

Çankaya Üniversitesi Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KADUM) tarafından 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü sebebiyle çeşitli etkinlikler düzenlendi.

İlk olarak 8 Mart 2013 günü, Merkez Kampüs Ortak Alan'a konulan boş tuvallere, tüm gün boyunca öğrencilerimizden günün anlam ve önemine dair çeşitli sloganlar yazmaları, resim ve baskı yapmaları istendi. Öğrencilerimizin bir hayli ilgisini çeken bu etkinlikteki tuvaler adeta yetersiz kaldı.

Saat 14.00 – 16.00 saatleri arasında ise “Görsel Medyada Kadın Algısı” isimli bir panel düzenlendi. Panelin yöneticiliğini Çankaya Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Uğur Öner yaparken diğer panelistler, tiyatro ve dizi oyuncusu Şebnem Gürsoy, Prof. Dr. Mine Gencil Bek ve yapımcı Mehmet Erişdi oldu.

Kariyer Yönlendirme ve Geliştirme Merkezi Etkinlikleri

Çankaya Üniversitesi Kariyer Yönlendirme ve Geliştirme Merkezimiz, her zaman olduğu gibi geçtiğimiz dönem içerisinde de öğrencilerimizin ve personelimizin faydalanabileceği ve kendilerini geliştirebilecekleri eğitimler, sempozyumlar, konferanslar ve seminerler düzenlemeye devam etti.

Bu organizasyonların ilki olan “Hazır Olmak” semineri, 27 Şubat 2013 günü Merkez Kampüs Mavi Salon’da gerçekleştirdi. İzgören Akademi Eğitim ve Danışmanlık’tan Gökhan Okçu’nun verdiği seminer, öğrencilerimizin hem üniversite dönemlerinde hem mezuniyet sonrasında hayata daha iyi tutunabilmeleri adına bir hayli faydalı geçti.

Merkezin bir diğer etkinliği ise “Beden Dili” semineri oldu. 5 Mart 2013 günü Merkez Kampüs Konferans Salonu’nda yapılan seminer, çok kalabalık bir öğrenci topluluğu önünde gerçekleşti. İzgören Akademi Eğitim ve Danışmanlık’tan Bülent Yerlikaya’nın verdiği seminerde, konuşan vücudumuz anlatıldı.

7 Mart 2013 tarihinde ise Merkezimizce “Yolculuk Nire Hemşerim” isimli seminer gerçekleştirildi. Yıldız Teknik ve Mimar Sinan Üniversiteleri Öğretim Üyesi ve Secret CV Eğitmeni Erim Hısım tarafından verilen seminer yararlı geçti.

Son olarak 11 Mart 2013 günü yine Merkez Kampüs Mavi Salon’da “Takım Olmak” isimli semineri düzenleyen Merkezimiz, takım olma olgusunun ne denli önemli olduğunu öğrencilerimize bir kez daha gösterdi. İzgören Akademi ve Danışmanlık’tan Pelin Kohn tarafından verilen seminerde takım çalışmasının önemi uygulamalı olarak anlatıldı.

Bunun dışında Birimimizin Endüstri Mühendisliği bölümüyle ortaklaşa yaptığı çalışmanın detayları da aşağıdadır:

Endüstri Mühendisliği bölümü müfredatında yer alan IE499 kodlu seminer dersi için Kariyer Yönlendirme ve Geliştirme Birimi olarak bu yıl ilk defa bölümle ortaklaşa bir çalışma gerçekleştirdik. Amacımız; öğrenci arkadaşlarımızın mezuniyet sonrasında iş olanaklarına nasıl ulaşabileceklerini, reel sektörde karşılaşacakları durumları, sektördeki iş tanımlarını endüstri mühendisi olmuş ve sektörlerinde isim yapmış olan kişilerden dinleyerek iş hayatı öncesinde bir alt yapı oluşturmalarını sağlamaktır.

Bölüm Başkanımız Yrd. Doç. Dr. Nureddin KIRKAVAK’ın bilgisi dâhilinde Doç. Dr. Ferda Can ÇETİNKAYA’nın koordinatörlüğü ile ortaklaşa gerçekleştirdiğimiz çalışmamız, 19 Ekim 2012 tarihindeki ilk dersimizle başladı.

Seçilen kuruluşlar, endüstri mühendisliğiyle ilgili firmalardan oluşmaktaydı. Bu ortak çalışmanın temel amacı; dersi alan öğrencilerimizin okudukları derslerin paralelinde, reel sektörde yaşananları ve çalışma şartlarını örneklendirerek ilişkilendirmeleriydi.

Bu nedenle sektörlerinde lider kurum ve kuruluşları seçerek öğrencilerimizle buluşturduk. İlk dersimize

ROKETSAN A.Ş. Tedarik Direktörü Nevzat ÇAĞLAYAN ile beraber kendisine eşlik eden mühendis arkadaşları katılım gösterdi. Daha sonraki haftalarda hem kamu sektörünü hem özel sektörü temsil eden misafirleri ağırladık. Bu isimleri saymak gerekirse;

- Pozitif Değer Mühendislik ve Danışmanlık Genel Müdürü Ergün GÜLTEKİN,
- IBM Ltd. Şti. Bilişim Danışmanı Dr. Eray ÇAKICI,
- Türkiye Petrolleri Anonim Şirketinden Performans ve İlk Sorumlusu Funda YILMAZ ,
- MAN Türkiye A.Ş. Üretim Sistemi Yöneticisi Burcu Emel PEKDOĞAN, İnsan Kaynakları ve Organizasyonel Gelişim Uzmanı Işın ŞEKERCİOĞLU,

• Çankaya Üniversitesi öğretim üyesi ve ders koordinatörümüz Doç. Dr. Ferda Can ÇETİNKAYA lisansüstü eğitimi ve akademik kariyer fırsatları

• ORS Rulman A.Ş. Satınalma Müdürü Cengiz KARA

• OKKA Group Genel Müdürü Burhan DELİGÖNÜL

• TUSAŞ (TAİ) A.Ş. Kurumsal Süreç Yönetimi Uzmanı Çağrı GÜRÇAĞLAR ve Kurumsal Süreç Yönetim Lideri Halil Erkan AKDOĞAN.

Kurumlarının tanıtımını yapan misafirlerimiz, mevcut endüstri mühendisleri çalışanlarının işe alımları ve görev tanımlarından bahsederek endüstri mühendisliğinin önemini vurguladı. Bütün konuklarımızın ortak görüşü ve düşüncesi, endüstri mühendisliğinin her iş dalında ve iş kademesinde gerekli olduğu ve çözümleyici bir noktada yer aldığıydı.

Davetlerimizi kırmayıp gelen misafirlerimize tekrar teşekkür ederiz. Yaptığımız çalışmanın, endüstri mühendisi adayı öğrenci arkadaşlarımız için faydalı ve gelişimlerine destek olan bir çalışma olduğunu ümit ediyoruz.

Kariyer Yönlendirme ve Geliştirme Birimi ve Endüstri Mühendisliği Bölümü olarak Üniversitemizde ilk defa gerçekleştirilen akademik ve idari birim dayanışmasının diğer bölümlerimizde de yaygınlaşmasını diliyoruz.

İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı Personel Eğitimleri

Çankaya Üniversitesi İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı, çalışan personelimizin daha verimli olabilmesi ve kişisel gelişimleri adına çeşitli eğitimler düzenlemeye devam ediyor. Bu eğitimlerde zaman zaman bölümlerimizden de destek alan İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı, bu işbirliğine bir yenisini ekleyerek Psikoloji Bölümümüz Başkan Vekili Yrd. Doç. Dr. Aslı Göncü tarafından verilen İkna Yöntemleri” isimli bir eğitime imza attı. 14 Mart 2013 günü Merkez Kam-

püs Kütüphane Toplantı Odası’nda gerçekleşen eğitime personelimiz yoğun ilgi gösterdi.

Daire Başkanlığımız, 14 Şubat 2013 günü ise Hukuk Fakültemizden destek alarak Arş. Gör. Dilhun Ayaydın tarafından verilen “Münazara ve İkna Sanatı” eğitimine imza attı. Merkez Kampüs Kütüphane Toplantı Odası’nda gerçekleşen eğitim yine yoğun bir ilgiyle karşılaştı.

Çankaya Üniversitesi Psikoloji Bölümü, yoğun ders programları ve eğitimlerinin arasında çeşitli toplantılar, seminer ve paneller organize etmeyi ihmal etmiyor. 25 Aralık 2012 günü, Çankaya Üniversitesi Psikoloji Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Nart Bedin Atalay tarafından, Merkez Kampüs Mavi Salon’da “İnsan Beyninin Sınırını Müzik İle Araştırmak” konulu bir toplantı düzenlendi. Özellikle bölüm öğrencileri tarafından yoğun ilgiye sahne olan toplantıda, insan beyniyle ilgili ilginç bilgiler verildi ve insan beynini araştırma yöntemlerinden biri tartışıldı.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü sebebiyle Psikoloji Bölümü Başkan Vekili Yrd. Doç. Dr. Aslı Göncü, “Stres Yönetimi ve Mutluluğa Açılan Kapı” isimli bir seminer verdi. Kızılay yararına gerçekleşen organizasyon, 8 Mart 2013 günü Naquesh Cafe ve Butik’te gerçekleşti. Kala-balık bir izleyici kitlesine hitap eden Göncü, stres yönetimi hakkında bilgiler verdi.

Psikoloji Bölümümüz, öğrencilerimiz için bir etkinliğe de 20 Mart 2013 günü Merkez Kampüs Mavi Salon’da imza attı. “Beyin” isimli seminere “Her Şey Beyinde” isimli sunumuyla Sinan Canan ve “Kadın Beyni – Erkek Beyni” isimli sunumuyla Serkan Karaismailoğlu katıldı.

Psikoloji Bölümümüz Etkinlikleri

6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun Çalışma Hayatına Getirdikleri'

Çankaya Üniversitesi Hukuk Araştırma, Danışma ve Uygulama Merkezi (HADUM) tarafından düzenlenen ve Balgat Kampüsü Mavi Salon'da 18 Aralık 2012 tarihinde gerçekleşen, "6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun Çalışma Hayatına Getirdikleri" konulu sempozyum öğrencilerimizin büyük ilgisiyle karşılaştı. Sempozyumun oturum başkanlığını Yargıtay 9. Hukuk Dairesi Başkanı Ümran Sayış yaptı.

HADUM Müdürü ve aynı zamanda Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Elvan Keçelioğlu'nun açılış konuşmasıyla başlayan sempozyum, aşağıdaki program dahilinde gerçekleşti;

Ümran Sayış (Yargıtay 9. Hukuk Dairesi Başkanı, Oturum Başkanı)

13.15 – 13.35: Sendikaların Kuruluşuna, İşleyişine ve Faaliyetlerine İlişkin Değişiklikler
Seracettin Göktaş (Yargıtay 22. Hukuk Dairesi Üyesi)

13.35 – 14.05: Sendika Üyeliği ve Sendikal Güvencelere İlişkin Değişiklikler
Yrd. Doç. Dr. Muhittin Astarlı (Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

14.05 – 14.25: Toplu İş Sözleşmesinin Genel Esaslarına ve Yapılmasına İlişkin Değişiklikler

Dr. Ulaş Baysal (Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

14.25 – 14.40: Kahve arası

14.40 – 15.00: Toplu İş Uyuşmazlıklarının Çözümüne ve Yüksek Hakem Kuruluna İlişkin Değişiklikler

Yrd. Doç. Dr. İftar Cengiz (Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

15.00 – 15.20: Grev ve Lokavta İlişkin Değişiklikler

Dr. Çağlar Çopuroğlu (Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

15.20 – 15.50: 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun Genel Değerlendirmesi

Prof. Dr. Hamdi Mollamahmutoğlu (Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı)

15.50 – 16.20: Tartışmalar ve kapanış

Mimarlık Fakültesi Seminerleri

Çankaya Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, geçtiğimiz dönemde de çeşitli seminer ve organizasyonlara imza attı. 24 Aralık 2012 günü Balgat Kampüsü Mavi Salon'da gerçekleşen "İstanbul Gezi İzlenimleri" isimli semineri, Merve Taştan verdi.

25 Şubat 2013 günü yine Balgat Kampüsü Mavi Salon'da gerçekleşen "Yeşil Bina Tasarımlarıyla İlgili Deneyimler" isimli semineri ise Gül Güven verdi.

Çankaya Üniversitesi Meslek Tanıtım Günleri

Çankaya Üniversitesi Basın ve Halkla İlişkiler Uzmanlığı'nca düzenlenen "Çankaya Üniversitesi Meslek Tanıtım Günleri", 28 Şubat ve 14 Mart 2013 tarihlerinde Merkez Kampüsümüzde düzenlendi. Üniversite tercihi yapacak olan öğrencilere yönelik olarak düzenlenen tanıtım günlerine yurdumuzun çeşitli yerlerinden gelen lise ve dershanelerin öğrencileri katıldı. Bölüm hocalarımızın da desteğiyle gerçekleşen tanıtım günleri, özellikle tercih yapacak öğrenciler tarafından ilgiyle karşılandı. Fakültelerimizin her bölümünden öğretim üyelerimizin, bölümlerini ve mesleklerini anlattıkları ve öğrencilerin sorularını cevapladıkları tanıtım günleri önümüzdeki tarihlerde de devam edecek.

Tütün Mücadelesi ve Üniversite Öğrencisi Olmak

Çankaya Üniversitesi Kültür Hizmetleri Müdürlüğü ve Kariyer Yönlendirme ve Geliştirme Merkezi Müdürlüğü'nce ortaklaşa gerçekleştirilen "Tütün Mücadelesi ve Üniversite Öğrencisi Olmak" isimli seminer, 25 Aralık 2012 günü, Merkez Kampüs Mavi Salon'da gerçekleşti.

Seminere Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Dilek Aslan ve Öğr. Gör. Dr. Meltem Şengelen katıldı. Özellikle tütün mamullerine bağımlılıktan kurtulmak isteyen öğrencilerimizin iştirak ettiği seminer hayli faydalı geçti.

Genç Etki-IV

Çankaya Üniversitesi Güzel Sanatlar Birimi Öğretim Görevlilerimizden Dr. Olgu Sümen- gen Berker'in de eserlerinin yer aldığı "Genç Etki IV" isimli sergi KAV Genç Sanat'ta açıldı. Berker dışında iki sanatçının da eserlerinin sergilendiği organizasyon, 7 - 30 Mart tarihleri arasında gerçekleşti.

Harlem Shake Çankaya Üniversitesi

Dünyada fırtına gibi esen, Billboard ve Number1 sayfalarında bir numara olan, Gangnam Style akımından sonra, sosyal medyanın ikinci bombası "Harlem Shake" Çankaya Üniversitesi'nde de gerçekleştirildi. Tüm dünyada ve ülkemizde de birçok kişinin katıldığı, videolar hazırladığı, etkinlikler yaptığı "Harlem Shake" etkinliği üniversitemizde de yapıldı. Peki, Harlem Shake nedir? Kısaca açıklarsak, DJ Baauer'in bir şarkısı olan Harlem Shake, ilginç klip çekimleriyle internet üzerinden milyonlarca kişiye ulaştı. Önde yüzü kapalı bir kişinin figürler sergilemesi ve ardından ortamdakilerin coşkuyla sabit hareketler yapması durumuna Harlem Shake denildi. Dünya çapında fenomen olan Harlem Shake furasına Çankaya Üniversitesi de katıldı. Türkiye'de bir ilk olarak 3D teknolojisini kullanarak çekilen "Harlem Shake" etkinliğini, yaklaşık 3000 öğrenci tarafından izlenen,

etkinlik, Sosyal medya üzerinde 20.000'in üzerinde izlenme sayısına ulaştı. "Çankaya Üniversitesi Harlem Shake" etkinliğini bir topluluğa bağlı olmaksızın facebook/ Çankaya Magazin ve Çankaya Öğrenci tv sayfaları organize etti. Narmmus medya'nın katkılarıyla çekilen etkinlik, "Türkiye'nin en çok katılımlı Harlem Shake oranizasyonu" olarak kayıtlara geçti.

Türkiye’de Kadın Edebiyatı Kadın Yazarların Profiline Dayalı Analitik İnceleme

Özyeğin Üniversitesi’nin ev sahipliğini yaptığı ve Özyeğin Üniversitesi (Dr. Çimen Günay-Erkol, Senem Timuroğlu, Şima İmşir), Doğu Üniversitesi (Dr. S. Elif Aksoy), Sabancı Üniversitesi (Dr. Reyhan Tutumu-Serdar, Dr. Ruken Alp), Çankaya Üniversitesi (Dr. Gülşen Çulhaoğlu), Bahçeşehir Üniversitesi (Dr. Burcu Alkan), Celal Bayar Üniversitesi (Müjde Gündüz) ve Bilkent Üniversitesi’nden araştırmacılar tarafından yürütülen ve Türkiye’de edebiyatçı kadınlara ilişkin bir veritabanı oluşturmayı amaçlayan, TÜBİTAK ve ESF destekli, “Türkiye’de Kadın Edebiyatı: Kadın Yazarların Profiline Dayalı Analitik İnceleme” (TÜBİTAK Proje no 109K517, ISCH COST Proje no IS0901) başlıklı araştırma projesi, 2012 tarihinde tamamlandı.

Feminizm, tüm kazanımlarına karşın kimi alanlarda hâlâ bir varoluş sorunu yaşamaktadır ve edebiyat, bu alanlardan biridir. Şubat 2011 tarihinde NOTOS dergisi tarafından yapılan “Çağdaş Türk Edebiyatında En İyi 40 Şey” başlıklı soruşturmaya verilen cevaplarla oluşturulan listede hiç kadın yazar olmayışı dikkati çekmiştir. NOTOS’un araştırması ile aynı günlerde İngilizce yayımlanan edebiyat dergileri ekseninde kadınların ne kadar görünür kılındığını araştıran VIDA (Women in Literary Arts) adlı oluşum, erkeklerin ezici bir farkla önde olduğunu gösteren verilerini duyurdu ve Amerika’da da kadın yazarların görünürlüğü üzerine bir tartışma yaşandı (<http://vidaweb.org/the-count-2010>)

Ülkemizde bugüne kadar hazırlanmış en kapsamlı edebiyatçılar ansiklopedisi olan, Yapı Kredi Yayınları tarafından 2001 yılında yayımlanan Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi’nde yer verilen, “2132 edebiyatçının, 1854’ünün (%87’sinin) erkeklerden oluştuğu” tespiti, Türk edebiyatçılarının toplumsal profilini oluşturan birçok öğeyle birlikte,

cinsiyet dağılımı hakkında da veriler içeren, “Çağdaş Türk Edebiyatçısının Toplumsal Profili” başlıklı yazıda tartışılmıştı (Aksoy ve Camkara, 2002:2-6). %13’lük kadın yazar oranı, üzerinde düşünülmesi gereken önemli bir saptamadır. 2132 Türk edebiyatçısının sadece 278’inin; yani %13’ünün kadınlardan oluştuğunu bildiren bir istatistik, Türkiye’de kadının toplumsal konumunun iyileştiğini tekrar eden söylemler tarafından gizlenen bir gerçeği, tüm açıklığıyla gözler önüne sermektedir.

Yukarıda söz konusu edilen çarpıcı verilerden yola çıkarak, 16.yy’dan günümüze, kadınlar tarafından üretilen edebiyata odaklanan bu proje, “Türkiye’de bir kadın edebiyatı kanonundan söz edilebilir mi?” sorusuyla başladı. Projenin amacı, “kadın edebiyatı kanonu” kavramının ve edebiyatçı kadınların profilinin Türkiye bağlamında araştırılması, Türkiye’deki edebiyatçı kadınlar hakkındaki biyografik ve bibliyografik bilgilerin derlenmesi ve bu bilgilerin dijital ortama aktarılarak her yerden ulaşılabilir hâle getirilmesi, olarak belirlendi. Böylece, Türkiye’de kadınlar

tarafından yapılan edebiyat ve bu edebiyat üzerine yürütülen araştırmalar, dünyada bilginin dijitalleştirilmesi ve açık erişimle ilgili olarak gerçekleşen gelişmelerin bir parçası hâline getirilmiş oldu.

Kanon fikrinin çağrıştırdığı ortaklığı sorgulamak amacıyla, kadın yazarlarımızın sosyolojik ve kültürel konumları, eğitim durumları ve ailelerinin ekonomik statüleri tespit edilmeye çalışıldı. Türk edebiyatı bağlamında bir ilk olan bu profil araştırmasında, hizmete sunulan üç dilli (Türkçe, İngilizce ve Fransızca) elektronik veri tabanı, kadın yazarları-

mızın hem biyografilerine hem yapıtlarına hem de bu yapıtlar üzerine yapılan akademik çalışmalara ilişkin detaylı bibliyografik bilginin internette görünür kılınmasını sağlayarak, yerli ve yabancı araştırma potansiyelini ve bu konuda yapılan çalışmalara alınan atıfları arttırmayı amaçlamaktadır. Proje sonuçları 27 Eylül 2012’de İstanbul’da düzenlenen, 19. ve 20.yy Kadın Edebiyatına Ulusöteci Bakışlar Çalıştayı ile duyurulmuştur.

Öğr. Gör. Dr. Gülşen Çulhaoğlu

Spor Koordinatörlüğünden

Erkek Voleybol Takımımızdan Büyük Başarı

Büyük mücadelelere sahne olan Üniversitelerarası Voleybol 2. Lig müsabakalarında finale kalan erkek voleybol takımımız, grup maçında mağlup olduğu ODTÜ’yü kendi sahasında yenerek şampiyon oldu. 1,5 ay önce kurulan takımımız, büyük başarı göstererek bir üst lige yükselmiştir.

Takımımızı tebrik ediyoruz.

Kadın Basketbolcularımız Avrupa Sahnesinde

Üniversitelerarası Basketbol Süper Lig müsabakalarında, geçtiğimiz yıl Türkiye 2’si olan bayan basketbol takımımız, 21–28 Temmuz 2013 tarihleri arasında Hırvatistan’ın Split kentinde gerçekleşecek olan Üniversitelerarası Avrupa Şampiyonası’nda Türkiye’yi temsil edecektir.

Takımımıza bu zorlu mücadelede başarılar diliyoruz.

Kültür Hizmetleri Müdürlüğü

Kültür Hizmetleri Müdürlüğü ve Kariyer Yönlendirme ve Geliştirme Merkezi tarafından 25 Aralık 2012 tarihinde "Tütün Mücadelesi ve Üniversite Öğrencisi Olmak" adlı bir seminer düzenlendi. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Sayın Prof. Dr. Dilek Aslan ve Öğr. Gör. Dr. Meltem Şengelen'in katılımıyla gerçekleşen seminerde yaşamımızı tehdit eden sigaranın zararları üzerinde duruldu. Günlük hayattan basit örneklerle anlatılan konuya öğrencilerimiz soruları ile eşlik etti. Konuşmacılarımızın yer yer soru-cevap yöntemi ile verdiği seminerden katılımcılarımız büyük bir memnuniyetle ayrıldı.

Kültür Hizmetleri Müdürlüğü olarak 7 Mart 2013 tarihinde Merkez Kampüs Mavi Salon'da Rektörümüz Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç'in katılımıyla Öğrenci Toplulukları Toplantısı düzenlendi. Toplantıda Bahar Dönemi'nde yapılacak topluluk etkinlikleri ve öğrenci topluluklarının önerileri görüşüldü.

ATAK (Atatürk İlkeleri, Tarih, Araştırma Ve Kültür Topluluğu)

Çankaya Üniversitesi ATAK Topluluğu, her yıl geleneksel olarak düzenlediği Çanakkale Şehitliklerine Anma Gezisi'ni bu yıl 8-10 Mart 2013 tarihleri arasında gerçekleştirdi. Çok sayıda öğrencimiz ve personelimizin de katıldığı gezide bölgedeki şehitlikler gezilerek atalarımızın hatıraları hafızalarda canlandı. Geziye katılan öğrencilerimiz ve personelimiz geziden memnun bir şekilde döndü.

Çankaya Bilinçli Gençler Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Çankaya Bilinçli Gençler Topluluğu, 26 Aralık 2012 tarihinde "Mevlânâ ve Tasavvuf" adlı etkinliği gerçekleştirdi. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Hasan Onat'ın konuşmacı olarak katıldığı etkinlik, ney eşliğinde yapılan bir şiir dinletisi ile sona erdi.

Topluluk, yine aynı tarihte, İmrahor İlköğretim Okulu için toplanan yardım malzemelerinin teslim edilmesi için bir gezi düzenledi. Yardım malzemelerini okula ulaştıran topluluk öğrencileri, sosyal sorumluluklarını yerine getirmenin verdiği mutlulukla Üniversitemize döndü.

Hukuk ve İletişim Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Hukuk ve İletişim Topluluğu, Ankara Birlik Vakfı işbirliği ile ülke gündemini yoğun bir şekilde meşgul eden ve konusu itibarıyla da Hukuk Fakültesi öğrencilerini yakından ilgilendiren yeni anayasa çalışmalarına ve özellikle de başkanlık sistemi tartışmalarına yeni bir boyut getirmek istediği için, 25 Şubat 2013 tarihinde, "Türkiye'de Anayasa ve Başkanlık Sistemi Tartışmaları" adlı bir panel düzenledi. Açılış konuşmalarını Çankaya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç, Ankara Birlik Vakfı Başkanı Muhittin Bal ve Hukuk ve İletişim Topluluğu Başkanı Kutayhan Karadağ'ın yaptığı panel ile topluluk üyeleri, bir yandan güncel hukuki meselelere akademik bir bakış açısı ile yaklaşmayı hedef edinerek yeni anayasa yapım çalışmalarında rol almak,

bir yandan da Hukuk Fakültesi'ndeki öğrencilerimizi söz konusu mesele üzerine bilgilendirmek amacıyla böyle bir konu seçti. Bu panelde topluluğumuza büyük yardımlar gösteren Rektörümüz Prof. Dr. Ziya Burhanettin GÜVENÇ, Ankara Birlik Vakfı, panele başkanlık yapan Eski Adalet Bakanıımız Mahmut Oltan SUNGURLU, panelimizde konuşmacı olarak bulunan Kütahya Milletvekili Prof. Dr. İdris BAL, Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet BİLGİN, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet TURHAN, 20. Dönem Trabzon Milletvekili Şeref MALKOÇ, Başkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Nur ULUŞAHİN'e katkılarından dolayı teşekkürü borç bilen topluluğumuz; parlamenter sistem, başkanlık sistemi, süper başkanlık sistemi ve yarı başkanlık sistemi başta olmak üzere, hükümet sistemlerinin ele alındığı bir paneli öğrencilerimizle buluşturmuştur.

Panelde, Kütahya Milletvekili Prof. Dr. İdris BAL; başkanlık sisteminde, başkanın yasama mensubu olmamasından ve yasama meclisinin onaylamadığı bir işlemi yapamayacak olmasından dolayı yasama, yürütme ve yargı erkleri-

nin birbirinden çok daha fazla ayrıldığını ve haliyle başkanı denetlemenin çok daha kolay olacağını belirterek başkanlık sisteminin demokrasi açısından ülkemiz için daha iyi olacağını savundu. Aynı zamanda, parlamenter sistemlerde nadiren gerçekleşen tek parti hükümetlerinin sağlamış olduğu istikrarın, başkanlık sistemiyle birlikte süreklilik kazanacağını ve koalisyon hükümetlerinin istikrarsızlıklarının ortadan kalkacağını da dile getirdi.

20. Dönem Trabzon milletvekili Şeref MALKOÇ ise demokrasilerde esas sıkıntıların askeri müdahaleler olduğunu, bu sebeple cunta yönetimi tarafından yapılan 1982 Anayasası'nın kuruluş şeklinden dolayı tamamen demokrasiye aykırı olduğunu ve ne kadar madde değişikliği yapılırsa yapılsın hiçbir zaman halkın talebini ve ihtiyacını karşılayamayacağını belirtti. Ayrıca yeni yapılacak anayasanın bir çerçeve anayasa olması gerektiğini, diğer bir deyişle fazla detaycı olmayan, temel devlet işleyişi ve demokrasi ilkelerinden ibaret olan ve haliyle her çağa ayak uydurabilecek bir anayasa yapılması gerektiğini, ayrıntıların ise kanunlarla düzenlenmesinin daha iyi olacağını vurguladı.

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet BİLGİN; Türk devlet geleneğinin başkanlık sistemine son derece uygun olduğunu, hatta Osmanlı İmparatorluğu'nun da bir nevi başkanlık sistemi ile yönetildiğini ve bu sebeple çok daha güçlü bir devlet olduğunu dile getirdi. Amerika'daki senatonun Osmanlı'daki Divan-ı Hümayun'a benzer olduğunu, Amerika'daki başkanın da Osmanlı'daki padişaha benzer olduğunu belirtti. Tek belirgin farkın; günümüz başkanlık sisteminde başkanın halk tarafından seçilirken Osmanlı'daki sistemde babadan oğla geçen bir saltanatın olduğunu dile getirdi.

Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Prof. Dr. Mehmet TURHAN; köklü bir demokrasi geleneği olmadığı halde başkanlık sistemini uygulayan ülkelerde, başkanlık sistemlerinin kısa süre içinde diktatörlüklere dönüştüğünü, bunun en büyük örneklerinin de Latin Amerika ülkeleri olduğunu dile getirdi. ABD dışında, başkanlık sistemini uygulayan devletlerin karşılaştığı bir diğer sorun olarak da devlet başkanını ile parlamentonun karşı karşıya gelmesi halinde, her iki kurumun da direkt halk tarafından seçilmesinden dolayı meşruluk iddiasında bulunmaları ve bundan dolayı siyasi tikanıklıkların çok daha uzun sürmesini öne sürdü. Ayrıca, dünyada başkanlık sistemini uygulayıp da başarılı olabilen tek ülkenin ABD olduğunu ve ABD'yi örnek alarak başkanlık sistemini uygulayan diğer tüm devletlerin ise başarısız olduğunu dile getirdi ve "Amerika Birleşik Devletleri, başkanlık sistemine rağmen güçlü bir devlet olmuştur" dedi. Tüm bu sebeplerle zaman içerisinde alışmaya ve kendimize has teamüller çıkarmaya başladığımız parlamenter sistemle devam etmemiz gerektiğini, sadece mevcut sistemin akayan yönlerini tamir etmenin yeterli olacağını savundu. Aynı zamanda, mevcut sistemler arasında bizim en aşına olduğumuz ve demokratik açıdan

en rahat uygulayacağımız sistemin parlamenter sistem olduğunu belirtti.

Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Nur ULUŞAHİN; başkanlık sisteminde disiplinsiz, esnek ve liderden bağımsız siyasi partilerin olması gerektiğini; çünkü parlamento ile başkanın farklı partilerden olduğu zamanlarda da anlaşabilmelerinin ancak bu şekilde olabileceğini, buna karşın Türkiye'deki partilerin parlamenter sistemin gerektirdiği gibi son derece lidere bağlı çalıştığını ve bir birlerinden çok keskin bir şekilde ayrılarak fazla disiplinli çalıştıklarını, bu sebeple de başkanlık sisteminde parlamento ile başkan arasında çıkabilecek muhtemel uyuşmazlıkların parlamenter sistemlerdeki tikanıklıklardan çok daha büyük tikanıklıklara ve sorunlara yol açacağını belirtti.

Eski Adalet Bakanı Mahmut Oltan SUNGURLU ise esas olarak panel başkanlığı yaptı; fakat konuşmacılarımızın söz aralarında kendisi çok önemli bir konuya değindi ve düşüncelerini şu sözlerle ifade etti: "Amerika Birleşik Devletleri, kendi siyasi ihtiyaçları için başkanlık sistemini ortaya çıkarmıştır ve bu sistem Amerika'nın ihtiyaçlarına yönelik yapıldığı için sadece Amerika'da başarılı olmuştur. Parlamenter sistem de İngiltere tarafından ortaya çıkarılmıştır ve İngiltere'nin ihtiyaçlarına yönelik yapıldığı için en çok İngiltere'de başarılı olmuştur. Yarı başkanlık sistemi de Fransa ile özdeşleşmiş bir sistemdir; çünkü Fransızlar bu sistemi kendi ihtiyaçlarına göre ortaya çıkarmıştır. Bu sebeple, mevcut hükümet sistemlerinden hiçbirisi olduğu gibi kabul edilmemelidir. Bizim siyasi ihtiyaçlarımıza ve sosyolojik yapımıza uygun bir sistem üretilip Türk hükümet sistemi olarak benimsemek gerekir."

Yukarıda özetlerine yer vermeye çalıştığımız önemli bilgilerin paylaşıldığı ve farklı düşüncelerin demokratik bir ortam içerisinde savunulduğu panel, öğrenicilerimiz tarafından ilgiyle karşılandı.

Endüstri Mühendisliği Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Topluluğu, 4 Ocak 2013 tarihinde Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş. Adana Fabrikası'na bir teknik gezi düzenledi. Bölüm öğrencilerinin büyük ilgi gösterdiği etkinliğe diğer bölümlerden öğrenciler de eşlik etti.

Girişimcilik ve İnovasyon Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Girişimcilik ve İnovasyon Topluluğu, 20 Aralık 2012 tarihinde Girişimcilik ve İnovasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü ile birlikte KOSGEB ile imzalanan işbirliği doğrultusunda, Çankaya Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Merkezi (TEKMER)'nin açılış törenini düzenledi. Çankaya Üniversitesi Balgat Kampüsü'nde düzenlenen etkinliğe KOSGEB Başkanı Mustafa Kaplan, Çankaya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç, Ankara Sanayi Odası Başkanı

Nurettin Özdebir, OSTİM OSB Başkanı Orhan Aydın, OSTİM Hizmet Merkezi Müdürü Mehmet Tezyetiş, öğretim üyeleri, akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

İnşaat Topluluğu

Çankaya Üniversitesi İnşaat Topluluğu, 24 Ocak 2013 tarihinde "What the Great Pyramids Reveal about Their Building Technology" adlı bir seminer düzenledi. Kassel Üniversitesi İnşaat ve Çevre Mühendisliği Öğretim Üyesi Prof. Dr. Uwe Dorka'nın katılımıyla gerçekleşen seminer, İnşaat Mühendisliği öğrencilerimiz tarafından büyük bir ilgiyle karşılandı.

Medya Akademisi Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Medya Akademisi Topluluğu, 7 Mart 2013 tarihinde A Few Good Men (Birkaç İyi Adam) adlı filmin gösterimini gerçekleştirdi. Ders yoğunluğunun yükünü film gösterimi ile hafifleten öğrencilerimiz salondan memnun ayrıldı.

Mimarlık Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Mimarlık Topluluğu; ders dışı etkinlikler yoluyla mimarlık mesleğinin sahip olduğu nitelikleri ve değerleri öne çıkarmak, mimarlığın uluslararası tarihsel süreç içindeki gelişimini incelemek ve güncel tasarım süreçlerine, tasarım ilkelerine, günümüz Türk mimarisinin sorunlarına mesleki tartışma ortamları hazırlamak, deneyimli kişileri konuk ederek çeşitli seminer, konferans, panel düzenlemek, belli başarılarla ulaşmış mimari yapılara gezi ve incelemeler yapmak amacıyla 4 Mart 2013 tarihinde kuruldu.

Münazara Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Münazara Topluluğu, 23-25 Şubat 2013 tarihleri arasında Pamukkale Üniversitesi tarafından düzenlenen Ulusal Münazara Turnuvası'na katıldı. Topluluğumuzdan Artuç Usluoğlu ve E. Kumru Paksoy'ın yer aldığı takımımız çeyrek finale kaldı. Yarı final jüriliğini ise topluluk üyesi Elif Tuncay yaptı. Topluluğumuz ayrıca 12

üyesi ile birlikte 9-11 Mart tarihleri arasında Koçeli Üniversitesi tarafından düzenlenen "Open Münazara Turnuvası"na katıldı. Düzenlenen turnuvada final jüriliğini Çankaya Üniversitesi Münazara Topluluğu'ndan Elif Tuncay yaptı. Topluluğumuz, Üniversitemizde düzenleyecekleri "Open Münazara Turnuvası" için çalışmalarına başladı.

Psikoloji Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Psikoloji Topluluğu, 25-27 Ocak 2013 tarihleri arasında 5 üyesi ile birlikte Uludağ Üniversitesi tarafından düzenlenen "Türk Psikoloji Öğrencileri Çalışma Toplantısı"na katıldı.

Türk Dünyası Öğrenci Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Türk Dünyası Öğrenci Topluluğu, Atatürk İlkeleri, Tarih, Araştırma ve Kültür Topluluğu, Türk Müziği Topluluğu, Türk Tarih Platformu Topluluğu, Hukuk ve İletişim Topluluğu ile birlikte Kültür Hizmetleri Müdürlüğü'nün katkılarıyla 19 Mart 2013 tarihinde II. Türk Dünyası Şenliği'ni düzenledi. II. Türk Dünyası Şenliği'nin programı şu şekilde gerçekleşti.

KIRMIZI SALON

10.00-12.00

Açılış

I. Türk Dünyası Şenliğinden Görüntüler (TRT AVAZ)

Açılış Konuşmaları

M. Cengizhan ERTEM - ATAK Topluluğu Başkanı

Prof. Dr. Ziya Burhanettin GÜVENÇ - Çankaya Üniversitesi Rektörü

Faig BAĞIROV - Azerbaycan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi

Prof. Dr. Canseyit TÜYMEBAYEV - Kazakistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi

***

Yrd. Doç. Dr. Mehmet KALPAKLI - Bilkent Üniversitesi Tarih Bölümü

"Tarihsel Süreç İçinde Türk Dünyasında Nevruz"

12.00-13.30

Öğle Arası

ORTAK ALAN

13.30-14.00

Sergi Açılışı (Fotoğraflarla Halk Kültürü Tanıtımı Sergisi)

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı (Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü)

KIRMIZI SALON

14.00-14.30

Ankara Kulübü Seçmenler Ekibi

14.30-14.45

Kafkas Solo

14.45-15.00

Efe - Zeybek Gösterisi

15.00-15.30

Elazığ Derneği Çayda Çıra Ekibi

15.30-16.00

ESAV (Erzurum İktisadi Sosyal Araştırma ve Yardımlaşma Vakfı)

Halk Oyunları Ekibi

16.00-16.15

Yenimahalle Belediyesi TUBİL Halk Oyunları Ekibi

16.15-17.00

Türk Müziği Topluluğu - Türk Halk Müziği Konseri

10.00-17.00 Ortak Alan Stantlar

- Büyükelçiliklerin Tanıtım Stantları (KKTC, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Kosova, Makedonya, Özbekistan)

- Türk Dünyası ile İlgilenen Derneklerin Stantları

- Yöresel ürünler, çini, ebruli, hattat, takı, kuru kahve, lokmacı, macuncu vb. stantlar

Türk Halk Müziği Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Türk Halk Müziği Topluluğu, 25 Aralık 2012 tarihinde Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 93. yılı anısına "Ben Ankara" adlı bir konser düzenledi. Ankara Fotoğrafları Sergisi ile başlayan konser, Orta Anadolu yöresine ait türkülerin okunmasıyla devam etti. Konserde, seğmenlerin yaptığı gösteriler de seyirciler tarafından yoğun ilgiyle karşılandı.

Türk Müziği Topluluğu (Türk Halk Müziği-Türk Sanat Müziği Korosu)

Çankaya Üniversitesi Türk Müziği Topluluğu, 27 Aralık 2012 tarihinde "9/8'likler" adlı bir konser düzenledi. Konserin birinci bölümünde herkes tarafından beğenilen Türk sanat müziği eserleri seslendirildi. Konserin ikinci bölümünde ise hareketli eserlere yer verildi. Roman dansları ve şarkılarının da yer aldığı konserde seyirciler keyifli dakikalar geçirdi. Halk Dansları Topluluğumuzun da dansları ile eşlik ettiği konser, öğrencilerimiz tarafından büyük bir beğeniyle karşılandı. Konserin son kısmında koro üyelerimize oyunları ile eşlik eden seyircilerimiz coşkulu bir ortamın oluşmasını sağladı.

26 Şubat 2013 tarihinde Üniversitemizde gerçekleşen TMMOB Makine Mühendisleri Odası Türk Halk Müziği Konseri'ni Çankaya Üniversitesi Türk Müziği Topluluğu Şefi Gamze Kahyaoğlu yönetti. Şefliğini Şafak Ercan Doğan'ın yaptığı koroya konuk şef olarak Müdürlüğümüz çalışanı ve Çankaya Üniversitesi Türk Müziği Topluluğu Eğitimci Gamze Kahyaoğlu katıldı. Anadolu'nun dört bir yanından seçilen türkülerin seslendirildiği konser, seyircilerin halayları ile coşkulu bir şekilde son buldu.

Türk Tarih Platformu Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Türk Tarih Platformu Topluluğu, Atatürk İlkeleri İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi ile birlikte 18 Mart 2013 tarihinde Gelibolu temalı bir belgesel film gösteriminde bulundu. Film gösterimi ile Çanakkale Şehitlerimizi anan topluluğumuzun etkinliği, öğrencilerimiz tarafından ilgiyle karşılandı.

Uluslararası İlişkiler ve Gençlik Değişim Topluluğu

Çankaya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Gençlik Değişim Topluluğu, 26 Aralık 2012 tarihinde "Erasmus Hatıraları" adlı bir seminer düzenledi. Seminerde, Erasmus deneyimi yaşayan öğrencilerimizi ağırlayan topluluğumuz, öğrencilerimiz tarafından ilgiyle karşılandı.

Rasyonel Haber - 04.01.13

Evde tasarrufun altın kuralları

Türkiye'de tüketim alışkanlıkları, yarıp tasarrufu anlatıyor. Yarıp tasarruf verimliliği artırarak tüketim alışkanlıklarını değiştiren Türkiye'de, tüketim alışkanlıkları ve tasarrufu anlatıyor. Yarıp tasarruf verimliliği artırarak tüketim alışkanlıklarını değiştiren Türkiye'de, tüketim alışkanlıkları ve tasarrufu anlatıyor.

Evde tasarrufun altın kuralları
Türkiye'de tüketim alışkanlıkları, yarıp tasarrufu anlatıyor. Yarıp tasarruf verimliliği artırarak tüketim alışkanlıklarını değiştiren Türkiye'de, tüketim alışkanlıkları ve tasarrufu anlatıyor. Yarıp tasarruf verimliliği artırarak tüketim alışkanlıklarını değiştiren Türkiye'de, tüketim alışkanlıkları ve tasarrufu anlatıyor.

Evde tasarrufun altın kuralları
Türkiye'de tüketim alışkanlıkları, yarıp tasarrufu anlatıyor. Yarıp tasarruf verimliliği artırarak tüketim alışkanlıklarını değiştiren Türkiye'de, tüketim alışkanlıkları ve tasarrufu anlatıyor. Yarıp tasarruf verimliliği artırarak tüketim alışkanlıklarını değiştiren Türkiye'de, tüketim alışkanlıkları ve tasarrufu anlatıyor.

Evde tasarrufun altın kuralları
Türkiye'de tüketim alışkanlıkları, yarıp tasarrufu anlatıyor. Yarıp tasarruf verimliliği artırarak tüketim alışkanlıklarını değiştiren Türkiye'de, tüketim alışkanlıkları ve tasarrufu anlatıyor. Yarıp tasarruf verimliliği artırarak tüketim alışkanlıklarını değiştiren Türkiye'de, tüketim alışkanlıkları ve tasarrufu anlatıyor.

Hürriyet Ankara - 08.01.13

Metrodaki yerli katkı diğer yatırımlarda da önemli

Yüzde 51 yetmiyor

Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümesi Başkanı ve Çankaya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenc, Ankara metrosunun yapımında geçerli olan yüzde 51'lik yerli katkı oranında da önemli bir rolün olduğunu söyledi. Güvenc, "Bu yıl için yüzde 51'lik katkı oranı yeterli değil" dedi.

ANKARA METROSU YAPIMINDA
Ankara metrosunun yapımında geçerli olan yüzde 51'lik yerli katkı oranında da önemli bir rolün olduğunu söyledi. Güvenc, "Bu yıl için yüzde 51'lik katkı oranı yeterli değil" dedi.

Bizim Gazete - 08.01.13

Milat - 08.01.13

Milliyet Ankara - 08.01.13

Güvenc Yerli katkı yasalaşmalı

Güvenc Yerli katkı yasalaşmalı
Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümesi Başkanı ve Çankaya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenc, Ankara metrosunun yapımında geçerli olan yüzde 51'lik yerli katkı oranının Türk sanayisinin kabiliyet ve imkanlarının altında kaldığını belirterek, yerli katkı oranının diğer yatırımlarda da kapsayacak şekilde yasayla güvence altına alınması gerektiğini söyledi. Güvenc, Ankara metrosunda yüzde 51 yerli katkı oranının kullanılması hakkını uzun çabaların ardından aldıklarını ve her ilale için bu çabaya ayrı ayrı vermek istemediklerini dile getirdi.

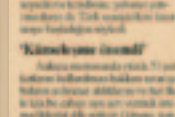

Yerli katkı yasalaşmalı

Yerli katkı yasalaşmalı
ANADOLU Raylı Ulaşım Sistemleri Kümesi Başkanı ve Çankaya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenc, Ankara metrosunun yapımında geçerli olan yüzde 51'lik yerli katkı oranının Türk sanayisinin kabiliyet ve imkanlarının altında kaldığını belirterek, yerli katkı oranının diğer yatırımlarda da kapsayacak şekilde yasayla güvence altına alınması gerektiğini kaydetti. Güvenc, Ankara metrosunda yüzde 51 yerli katkı oranının kullanılması hakkını uzun çabaların ardından aldıklarını ve her ilale için bu çabaya ayrı ayrı vermek istemediklerini dile getirdi.

'Metro için yerli katkı yasalaşmalı'

'Metro için yerli katkı yasalaşmalı'
Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümesi Başkanı ve Çankaya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenc, Ankara metrosunun yapımında geçerli olan yüzde 51'lik yerli katkı oranının Türk sanayisinin kabiliyet ve imkanlarının altında kaldığını belirterek, yerli katkı oranının diğer yatırımlarda da kapsayacak şekilde yasayla güvence altına alınması gerektiğini kaydetti. Güvenc, Ankara metrosunda yüzde 51 yerli katkı oranının kullanılması hakkını uzun çabaların ardından aldıklarını ve her ilale için bu çabaya ayrı ayrı vermek istemediklerini dile getirdi.

'Kümeleşme önemli'
Ankara metrosunda yüzde 51 yerli katkı oranının kullanılması hakkını uzun çabaların ardından aldıklarını ve her ilale için bu çabaya ayrı ayrı vermek istemediklerini dile getirdi.

'Kümeleşme önemli'
Ankara metrosunda yüzde 51 yerli katkı oranının kullanılması hakkını uzun çabaların ardından aldıklarını ve her ilale için bu çabaya ayrı ayrı vermek istemediklerini dile getirdi.

Yeni Akit - 08.01.13

ARUS BAŞKANI PROF. GÜVENC:

Yatırımlarda 'yerli katkı' kanunla güvence altına alınsın

ANKARA (-) Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümesi (ARUS) Başkanı ve Çankaya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenc, Ankara metrosunun yapımında geçerli olan yüzde 51'lik yerli katkı oranının Türk sanayisinin kabiliyet ve imkanlarının altında kaldığını belirterek, yerli katkı oranının diğer yatırımlarda da kapsayacak şekilde yasayla güvence altına alınması gerektiğini kaydetti. Prof. Dr. Güvenc, yaptığı açıklamada, Ankara metrosunda yüzde 51 yerli katkı oranının büyük bir aşama olduğunu ifade ederek, bu uygulamanın ardından sanayicilerin kendisine, yabancı yatırımcıların da Türk sanayicilere inanmaya başladığını söyledi. Türkiye'nin sanayide kümeleşme yolunu tercih etmemesi halinde yerli üretimini artırmayacağını savunan Prof. Dr. Güvenc, sektörel bazda bir ekosistemin oluşturulması ve üretime katkı sağlayacak herkesin sürece dahil edilmesi gerektiğini vurguladı.

Önce Vatan - 08.01.13

"Yerli katkı" yasalaşmalı

"Yerli katkı" yasalaşmalı
ANKARA - Prof. Dr. Güvenc, Ankara metrosunun yapımında geçerli olan yüzde 51'lik yerli katkı oranının, diğer yatırımlarda da kapsayacak şekilde yasayla güvence altına alınması gerektiğini kaydetti. Güvenc, Ankara metrosunda yüzde 51 yerli katkı oranının kullanılması hakkını uzun çabaların ardından aldıklarını ve her ilale için bu çabaya ayrı ayrı vermek istemediklerini dile getirdi.

Denizli Gazetesi - 09.01.13

"Yerli katkı" yasalaşmalı

Prof. Dr. Güvenc, Ankara metrosunun yapımında geçerli olan yüzde 511'lik yorlu katkı oranını, diğer yatırımları da kapsaması gerektiğini kaydetti. Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kurumu (ARUS) Başkanı ve Çukurova Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya Burhanet-

in Güvenc, Askara metromasının yapımında geçerli olan yüzde 51'lik yerli kati oranınun Türk sanayisinin kabiliyet ve imkanlarının altında kaldığına belirecek, yerli kati olan diğr yatırımları da kapsayacak şekilde yasalla güvence altına alınması gerektiğini kaydetti. AA

Yeni Haber - 09.01.13

"Yerli katkı" yasalaşmalı

Pref. Dr. Güvenc, Ankara metropoliten yönetiminde görevli. El ilanı yüzde 51'lik yerlî katkı oranının diğer yarıdan da kapsaması gerektiğini kaydediyor. Anadolu Raylı Sistem'i ve Temizim Kütümesi (ARUS) Başkanı ve
Bek. Şinif. Dr. Ziya Barhanettin Güvenc, Ankara metropoliten yönetiminde görevli. İlan yüzde 51'lik yerlî katkı oranının Türkiye sanayisinin kabiliyet ve imkanlarını altında kalacağını belirttikten, yerlî katkının diğer yarısını da kapsayacak şekilde yapılmalı güvence altına alınması gerektiğini kaydediyor. Güvenc, Ankara metrosunda yüzde 51 yerlî katkının bulunmasını halkın uzun beklentisi ardından istediklerini ve her bir kişi için bu rakamın en az yarım ton civarında tonajla ilgili olduğunu söylüyor. AA

Yenimahalle - 10.01.13

ARUS Raylı sistemde milli marka olacak

Yeni Gün - 09.01.13

"Yerli katkı" yasalaşmalı

Prof. Dr. Güvenç, Ankara metrosunun yapımında geçerli olan yüzde 51'lik yerli katkı oranının, diğer yatırımları da kapsamaması gerektiğini kaydetti.

Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri
Kısmi (ARUS) Başkanı ve Çukurova
Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya
Burhanettin GÖVENCİ, Ankara
metrosunun yapımında görevli olan
yüzde 51'lik yerli katkı oranının Türk
sınayının kabiliyet ve imkanlarını
altında kaldığını belirterek, yerli
katkının diğer yarımları da
kapsayacak şekilde yayıyılı güvence
altına alınması gerektiğini kaydetti.

Görec, Ankara metrosunda yüzde 51 yerli katkının kullanılması hakkında uzun çabaların ardından aldıkları ve her itale için bu çabayı ayrı ayrı vermek istemediklerini dile getirdi.

Milliyet Ankara - 10.01.13

'Bazı kişiler...'

Matruşa dört gıdâ buldunmuş... Bu
oğluy leşim emek Arslan'ın çok
pey kastedecek...
Tutuk tutulmuş...
Hana kılıfı anılsın...
Zaman kâğıt on ana tırnak...
Seyyidâ hâşim ana bulur bulacak...
Anak dâim öksüz girdim gâh bir
kuru dâim hâşim buldunmuş bulacak...
"Matruşa çok kâşim emek ne
dâim?"

O autoritarismo brasileiro (Gibson)
 O autoritarismo brasileiro (Prof. Dr. Zigue
 Barbaresotto Gibson) de anglo ...
 Nacionalismo brasileiro (Armando Baptista)
 O autoritarismo brasileiro (Armando Baptista)
 O autoritarismo brasileiro (Armando Baptista)
 O autoritarismo brasileiro (Armando Baptista)

- *Arslan* matinesi için geçirdiği sikri yarı kedi diğer yarıları da kapayarak pöhlde jantolmuş...
- Bu kızılsu cümlesi deşen edip...

İki katmanlı yönetim sistemi olmasına rağmen her yerel yönetimler için büyük ölçüde aynı kararlar henüz alınmamıştır...

● CISTIM dăți sursele/locurile de unde
căutați AIR FS începând cu cel
mai mic...

- *Chagasia* (with *hastulatus* plate 53) like *caesia* from California...

■ Halfıng yığılması sonucu yüzde 80'ini
Türk sanayicisi işletmekte bulunmaktadır...
Geride kalan yüzde 20'lik bölümünde

***

Üniversite-yoklu öğrencilerin girdikleri
okulların da AÖYS Başlangıç Yürütme Dkç.
Dr. Sedat Çalıcıoğlu'ndan gelmeye...

• Dışarıya gırtlakların ilavesi ekonoim politikalarıyla aynı anda ekonomik gelişimi artırma ve dışarıya borçlanma, dışarıya borçlanma...

- Bucağızda, enli verbişen
değrişen aralı okur...
- Arlıca mütte buluşında getirmeye

■ Bu seneler girdiyen kachar bu ilberde

● Bugün beşinci günle ABD'de Yurt

Ma! Alim Karim! Nih jorjoran... Duga
demonstrasi demonstrasi bi tibe bu
kontra nih pamarip ghetipane batin
ata bu tibe ane denger denger denger

Cellulogian in melli crickalorum
 Antropologia et melli crickalorum

...birlikte yaşadıkları zaman içinde, en büyük başarıları, birlikteliğiyle, birlikteliğiyle, birlikteliğiyle...

???? - 11.01.13

Metrodaki yerli katkı diğer yatırımlarda da sürmeli

Yüzde 51 yetmiyor

Anadolulu yaygın Ulağam Sığircıları Kütlesi (AHSU) Prof. Dr. Zeynep Barhanettin Güneş'e Ankara metrosunun yapımında gösterdiği olağan yolda 61 yıl önce katkılarının Türk sanayisinin kâhıyette ve imkânlarının altında kâhıyette belirtirken, yerli köklerin diğer yâhıyette de kağıyette kâhıyette yâhıyette altına alınması kâhıyette kâhıyette. Ankara metrosunda yâhıyette 61 yıl köklerin kâhıyette kâhıyette urun kâhıyette aralarında sığircılarını ve her yerde kâhıyette bu kabayî ağıyette vermek idemdikâhıyette diğ. getiren Güneş'e, şükâhıyette kâhıyette.

KAMU KEYFİ DAVRANMASIN

Aslında tıbbi servisin önemli olan yerli kad
n diğer yeteneklerin de kapsaması gerekti
yinelemek. Bu konuları gözden geçire
nisiyor. Bu konuları gözden geçire
ki yerel yönetimler başka ülkeler üzer
keşif de vermektedir. OSTİM'deki sınırla
nınca da dahil olduğu AİHS bünyesinde
bu görevi yerine getirebilir. Başları yerli koruma
yüzde 10'luk oranı bile yetebilir. Hedefi raylı
sistemleri yüzde 60'ın Türkiye sanayisi
güçlüğüne karşıdır. Geride kalan yüzde
20'lik bölümler sınırlanıyor ve bu bölümler
Dünya'da yerli olarak

Kobi Efor - 14.01.13

“Kümeleşmezsek yok oluruz”

OSTİM'li kauçuk üreticileri sektörel rekabetçilik gücünü artırmak, verimlilik ve inovasyon çalışmalarını hızlandırmak amacıyla kümeleşme kararı aldı. Çankaya Üniversitesi'nin desteğiyle başlayan kümeleşme hazırlıklarında sona gelindi. Üniversite tarafından oluşturulan "Kauçuk Sektörü Stratejik Yol Haritası" firma temsilcileriyle paylaşıldı. Çankaya Üniversitesi Rektörü Ziya Burhanettin Güvemez, "Bizim için hiç bir şey yapamayacağız" ded

24 Saat - 18.01.13

"Yılın En"leri sahiplerini buldu

ANKARA (AA) - Türkiye Geneli Eğitimci Derneği'ne (TUGED) düzenlenen "Yılın En"leri ödülleri arasında Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç, "Yılın Bakmanı" ödülüne layık görüldü.

TUGED'in 2012 yıl eğitim ve kültür alanında başarıya ulaşmalarına yardım eden kurum ve kuruluşları tespit etmek amacıyla düzenlediği ödülleri Ankara'da düzenlenen törenle sahiplerine ulaştı.

Törende konuşan TUGED Başkanı Yrd. Doç. Dr. İbrahim Erdoğan, ödülleri alanlara bu sene dördüncü kez ödülleri sunduğunu belirtti.

Derneğin çalışmalarını hızlandırma bilgi verim Edebiyat, dernek yönetim kurulumun kurum ve kuruluşları yakından takip ederek ve anılarları düzenleyerek ödülleri alarak onoreleri belirlendiğini söyledi.

Özellikle derneğin Gençlik ve Spor Bakanlığı Suat Kılıç "Yılın Bakmanı" ödülüne layık görüldü. Bakan Kılıç adına ödülleri Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Başri Haktan Hayranlı teslim etti.

"Yılın Mükemmeli" ödülü AK Parti Kocaeli Milletvekili Mustafa Başgöçer'e, "Yılın Yazarı" ödülü Çankaya'da Yaşadığı Gençlik Akademi'ye, "Yılın Kurumu" ödülü ise AFAD Başkanı Fuat Oktay'a verildi.

Dijital ödülleri de şöyle:

"Yılın Büyükbaşarı" Belirleyici: Melis Gökçepir Ankara Büyükşehir Belediyesi

"Yılın Üniversitesi": Prof. Dr. Hasan Günen-Eskişehir Çarşamba (Görsel) Rektörü

"Yılın Kurumu": Dr. Fuat Oktay-AFAD Başkanı

"Yılın 8 Belirleyici": Sırtlı Torun-Ordu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kaymakamı": Mustafa Çelen-Uşaklılar Kaymakamı

"Yılın Projesi": YEDİTEK Genel Müdürü Mustafa Koç-AZTİB Projesi

"Yılın Geneli Kurulduğu": SGK Genel Müdürü Fatih Acar- SGK

"Yılın İçe Belirleyici": Yahya Çelik-Potolu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kurumu": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

"Yılın Hayranı": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

Törende konuşan TUGED Başkanı Yrd. Doç. Dr. İbrahim Erdoğan, ödülleri alanlara bu sene dördüncü kez ödülleri sunduğunu belirtti.

"Yılın Sosyal Projesi": Orta Bayraktar-KYSG Analiz Yürütkeni Spor Okulu

"Yılın Mükemmeli": Mustafa Başgöçer'e, "Yılın Yazarı" ödülü Çankaya'da Yaşadığı Gençlik Akademi'ye, "Yılın Kurumu" ödülü ise AFAD Başkanı Fuat Oktay'a verildi.

Dijital ödülleri de şöyle:

"Yılın Büyükbaşarı" Belirleyici: Melis Gökçepir Ankara Büyükşehir Belediyesi

"Yılın Üniversitesi": Prof. Dr. Hasan Günen-Eskişehir Çarşamba (Görsel) Rektörü

"Yılın Kurumu": Dr. Fuat Oktay-AFAD Başkanı

"Yılın 8 Belirleyici": Sırtlı Torun-Ordu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kaymakamı": Mustafa Çelen-Uşaklılar Kaymakamı

"Yılın Projesi": YEDİTEK Genel Müdürü Mustafa Koç-AZTİB Projesi

"Yılın Geneli Kurulduğu": SGK Genel Müdürü Fatih Acar- SGK

"Yılın İçe Belirleyici": Yahya Çelik-Potolu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kurumu": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

"Yılın Hayranı": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

Barış - 18.01.13

TUGED ödülleri sahiplerini buldu

Türkiye Geneli Eğitimci Derneği'ne (TUGED) düzenlenen "Yılın En"leri ödülleri arasında Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç, "Yılın Bakmanı" ödülüne layık görüldü. TUGED'in 2012 yıl eğitim ve kültür alanında başarıya ulaşmalarına yardım eden kurum ve kuruluşları yakından takip etmek amacıyla düzenlediği ödülleri Ankara'da düzenlenen törenle sahiplerine ulaştı.

Törende konuşan TUGED Başkanı Yrd. Doç. Dr. İbrahim Erdoğan, ödülleri alanlara bu sene dördüncü kez ödülleri sunduğunu belirtti.

Derneğin çalışmalarını hızlandırma bilgi verim Edebiyat, dernek yönetim kurulumun kurum ve kuruluşları yakından takip ederek ve anılarları düzenleyerek ödülleri alarak onoreleri belirlendiğini söyledi.

Özellikle derneğin Gençlik ve Spor Bakanlığı Suat Kılıç "Yılın Bakmanı" ödülüne layık görüldü. Bakan Kılıç adına ödülleri Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Başri Haktan Hayranlı teslim etti.

"Yılın Mükemmeli" ödülü AK Parti Kocaeli Milletvekili Mustafa Başgöçer'e, "Yılın Yazarı" ödülü Çankaya'da Yaşadığı Gençlik Akademi'ye, "Yılın Kurumu" ödülü ise AFAD Başkanı Fuat Oktay'a verildi.

Dijital ödülleri de şöyle:

"Yılın Büyükbaşarı" Belirleyici: Melis Gökçepir Ankara Büyükşehir Belediyesi

"Yılın Üniversitesi": Prof. Dr. Hasan Günen-Eskişehir Çarşamba (Görsel) Rektörü

"Yılın Kurumu": Dr. Fuat Oktay-AFAD Başkanı

"Yılın 8 Belirleyici": Sırtlı Torun-Ordu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kaymakamı": Mustafa Çelen-Uşaklılar Kaymakamı

"Yılın Projesi": YEDİTEK Genel Müdürü Mustafa Koç-AZTİB Projesi

"Yılın Geneli Kurulduğu": SGK Genel Müdürü Fatih Acar- SGK

"Yılın İçe Belirleyici": Yahya Çelik-Potolu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kurumu": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

"Yılın Hayranı": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

Törende konuşan TUGED Başkanı Yrd. Doç. Dr. İbrahim Erdoğan, ödülleri alanlara bu sene dördüncü kez ödülleri sunduğunu belirtti.

Derneğin çalışmalarını hızlandırma bilgi verim Edebiyat, dernek yönetim kurulumun kurum ve kuruluşları yakından takip etmek amacıyla düzenlediği ödülleri Ankara'da düzenlenen törenle sahiplerine ulaştı.

Derneğin çalışmalarını hızlandırma bilgi verim Edebiyat, dernek yönetim kurulumun kurum ve kuruluşları yakından takip etmek amacıyla düzenlediği ödülleri Ankara'da düzenlenen törenle sahiplerine ulaştı.

Özellikle derneğin Gençlik ve Spor Bakanlığı Suat Kılıç "Yılın Bakmanı" ödülüne layık görüldü. Bakan Kılıç adına ödülleri Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Başri Haktan Hayranlı teslim etti.

"Yılın Mükemmeli" ödülü AK Parti Kocaeli Milletvekili Mustafa Başgöçer'e, "Yılın Yazarı" ödülü Çankaya'da Yaşadığı Gençlik Akademi'ye, "Yılın Kurumu" ödülü ise AFAD Başkanı Fuat Oktay'a verildi.

Dijital ödülleri de şöyle:

"Yılın Büyükbaşarı" Belirleyici: Melis Gökçepir Ankara Büyükşehir Belediyesi

"Yılın Üniversitesi": Prof. Dr. Hasan Günen-Eskişehir Çarşamba (Görsel) Rektörü

"Yılın Kurumu": Dr. Fuat Oktay-AFAD Başkanı

"Yılın 8 Belirleyici": Sırtlı Torun-Ordu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kaymakamı": Mustafa Çelen-Uşaklılar Kaymakamı

"Yılın Projesi": YEDİTEK Genel Müdürü Mustafa Koç-AZTİB Projesi

"Yılın Geneli Kurulduğu": SGK Genel Müdürü Fatih Acar- SGK

"Yılın İçe Belirleyici": Yahya Çelik-Potolu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kurumu": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

"Yılın Hayranı": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

"Yılın 8 Belirleyici": Sırtlı Torun-Ordu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kaymakamı": Mustafa Çelen-Uşaklılar Kaymakamı

"Yılın Projesi": YEDİTEK Genel Müdürü Mustafa Koç-AZTİB Projesi

Özellikle derneğin Gençlik ve Spor Bakanlığı Suat Kılıç "Yılın Bakmanı" ödülüne layık görüldü. Bakan Kılıç adına ödülleri Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Başri Haktan Hayranlı teslim etti.

"Yılın Mükemmeli" ödülü AK Parti Kocaeli Milletvekili Mustafa Başgöçer'e, "Yılın Yazarı" ödülü Çankaya'da Yaşadığı Gençlik Akademi'ye, "Yılın Kurumu" ödülü ise AFAD Başkanı Fuat Oktay'a verildi.

Dijital ödülleri de şöyle:

"Yılın Büyükbaşarı" Belirleyici: Melis Gökçepir Ankara Büyükşehir Belediyesi

"Yılın Üniversitesi": Prof. Dr. Hasan Günen-Eskişehir Çarşamba (Görsel) Rektörü

"Yılın Kurumu": Dr. Fuat Oktay-AFAD Başkanı

"Yılın 8 Belirleyici": Sırtlı Torun-Ordu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kaymakamı": Mustafa Çelen-Uşaklılar Kaymakamı

"Yılın Projesi": YEDİTEK Genel Müdürü Mustafa Koç-AZTİB Projesi

"Yılın Geneli Kurulduğu": SGK Genel Müdürü Fatih Acar- SGK

"Yılın İçe Belirleyici": Yahya Çelik-Potolu Belirleyici Başkanı

"Yılın Kurumu": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

"Yılın Hayranı": Yılın Derneği: Saffet Arslan-Saklık-Tak Belirleyici Derneği

Milliyet Ankara - 18.01.13

Siteler'in umudu 2013

Türkiye'de mobilya sektörünün kalbi Siteler, Ar-Ge faaliyetlerini genişletiyor ve e-ticaret sistemine geçmeye hazırlanıyor. Mobilya İhtisas Meslek Lisesi'nin açılışı bu yıl yapılacak. Ankara Mobilyacılar ve Lakciler Odası Başkanı Tahtacı, 2013'ten umudu odalarını söyledi.

Ankara Mobilyacılar ve Lakciler Odası Başkanı Tahtacı, 2013'ten umudu odalarını söyledi. Tahtacı, 2013'te mobilya sektörünün kalbi Siteler, Ar-Ge faaliyetlerini genişletiyor ve e-ticaret sistemine geçmeye hazırlanıyor. Mobilya İhtisas Meslek Lisesi'nin açılışı bu yıl yapılacak. Ankara Mobilyacılar ve Lakciler Odası Başkanı Tahtacı, 2013'ten umudu odalarını söyledi.

Ankara Mobilyacılar ve Lakciler Odası Başkanı Tahtacı, 2013'ten umudu odalarını söyledi. Tahtacı, 2013'te mobilya sektörünün kalbi Siteler, Ar-Ge faaliyetlerini genişletiyor ve e-ticaret sistemine geçmeye hazırlanıyor. Mobilya İhtisas Meslek Lisesi'nin açılışı bu yıl yapılacak. Ankara Mobilyacılar ve Lakciler Odası Başkanı Tahtacı, 2013'ten umudu odalarını söyledi.

Ankara Mobilyacılar ve Lakciler Odası Başkanı Tahtacı, 2013'ten umudu odalarını söyledi. Tahtacı, 2013'te mobilya sektörünün kalbi Siteler, Ar-Ge faaliyetlerini genişletiyor ve e-ticaret sistemine geçmeye hazırlanıyor. Mobilya İhtisas Meslek Lisesi'nin açılışı bu yıl yapılacak. Ankara Mobilyacılar ve Lakciler Odası Başkanı Tahtacı, 2013'ten umudu odalarını söyledi.

Ankara Mobilyacılar ve Lakciler Odası Başkanı Tahtacı, 2013'ten umudu odalarını söyledi. Tahtacı, 2013'te mobilya sektörünün kalbi Siteler, Ar-Ge faaliyetlerini genişletiyor ve e-ticaret sistemine geçmeye hazırlanıyor. Mobilya İhtisas Meslek Lisesi'nin açılışı bu yıl yapılacak. Ankara Mobilyacılar ve Lakciler Odası Başkanı Tahtacı, 2013'ten umudu odalarını söyledi.

Milliyet Ankara - 18.01.13

'Yılın Bakanı' Suat Kılıç oldu

Türkiye Geneli Eğitimci Derneği'ne (TUGED) düzenlenen "Yılın En"leri ödülleri arasında Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç, "Yılın Bakmanı" ödülüne layık görüldü. TUGED'in 2012 yıl eğitim ve kültür alanında başarıya ulaşmalarına yardım eden kurum ve kuruluşları yakından takip etmek amacıyla düzenlediği ödülleri Ankara'da düzenlenen törenle sahiplerine ulaştı.

Törende konuşan TUGED Başkanı Yrd. Doç. Dr. İbrahim Erdoğan, ödülleri alanlara bu sene dördüncü kez ödülleri sunduğunu belirtti.

Derneğin çalışmalarını hızlandırma bilgi verim Edebiyat, dernek yönetim kurulumun kurum ve kuruluşları yakından takip ederek ve anılarları düzenleyerek ödülleri alarak onoreleri belirlendiğini söyledi.

Özellikle derneğin Gençlik ve Spor Bakanlığı Suat Kılıç "Yılın Bakmanı" ödülüne layık görüldü. Bakan Kılıç adına ödülleri Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Başri Haktan Hayranlı teslim etti.

Demir Çelik Store - 21.01.13

Barış - 21.01.13

Üniversite-sanayi işbirliği

Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ (TAI TUSAŞ) Genel Müdürü Muharrem Dörtkaşı, TUSAŞ TAI'nin sektörde ihracat şampiyonu olduğunu belirterek, yan sanayi kuruluşlarına önümüzdeki 5 yıl içerisinde 8 milyon saat iş yaptırmayı planladıklarını bildirdi.

Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ (TAI TUSAŞ) Genel Müdürü Muharrem Dörtkaşı, bu yılın ilk yarısında şirket hisselerinin belli bir kısmını sermaye artışı yöntemiyle halka arz edeceklerini belirterek, "Buradan ilerde edilecek gelirin bir kısmını ürün geliştirme projelerinde, bir kısmını ise şirket satın almalara ve yeni ortaklıklar kurma şeklinde harcaymayı düşünmüyoruz" dedi.

Ankara Sanayi Odası (ASO) 1. Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Binasında gerçekleştirilen Üniversite-Sanayi İşbirliği Toplantısı'nda "2023'e 10 kula Ar-Ge ve Yenilikle Ankara" başlıklı panelde konuşan Dörtkaşı, TUSAŞ TAI hakkında bilgiler verdi.

Dörtkaşı, TUSAŞ TAI'nin sektörde ihracat şampiyonu olduğunu belirterek, şirketin yapısal ihracatının kilogram değerinin 420 dolar olduğunu, tasarım ve işçilik konularında bu rakamın yaklaşık 850 dolara çıktığını, Ödöör-2 Uydusu'nun kilogram fiyatının ise 200 bin dolar olduğunu bildirdi.

Dörtkaşı, 2011 yılında 850 milyon dolar ciro yaptıklarını belirterek, mühendislik kadeli projelerin payının yüzde 70 olduğunu belirtti.

TUSAŞ'ın bu yılın ilk yarısında hisselerinin belli bir kısmını sermaye artışı yöntemiyle halka arz edeceklerine dikkat çekerek Dörtkaşı, "Buradan ilerde edilecek gelirin bir kısmını ürün geliştirme projelerinde, bir kısmını ise şirket satın almalara ve yeni ortaklıklar kurma şeklinde harcaymayı düşünmüyoruz" dedi.

Küresel bir marka olmayı hedeflediklerini altını çizen Dörtkaşı, şirketin çalışan bin 600 mühendisin yaklaşık binin Ar-Ge ve ürün geliştirme projelerinde yer aldığını söyledi.

Muharrem Dörtkaşı, 100'ün üzerinde yurtdışında yapılan ve Türkiye'ye dörmeye arzusu olan comantılara işlerimi kurdularım, Şunu istediğim etdiklerini, Şişinin işi şim sürecinin de devam ettiğini söyledi.

Yan sanayinin öneminde dikkat çekerek Dörtkaşı, yan sanayi kuruluşlarına önümüzdeki 5 yıl içerisinde 8 milyon saat iş yaptırmayı planladıklarını bildirdi.

Havacılık ve sanayi sektörünün kümenlenmesinin önemi olduğunu vurgulayan Dörtkaşı, sanayi sektörünün kümenlenmesi için bir müteahhüs heyei oluşturulduğunu ve TAI'nin hermon yanındaki 3 milyon metrekare alanının tahsis edildiğini, bu alanın daha da artırılacağını belirterek şöyle konuştu:

"Bapuru Bakanlığa yapıldı, süreç devam ediyor. Bunay iyi kurgulayabildiğimize bin 500 mühendise ihtiyac olduğunu bildirdi.

Moderatörlüğünde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanığı Müsteşarı Erkan Altan'ın yaptığı panelde Çankaya Üniversitesi Öğretim üyesi Prof. Dr. Can Çoğun ve Gazd Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ulvi Şeker de katılarak birer konuşma yaptılar. (AA)

Subcon Turkey - 21.01.13

İl Gazetesi Ankara - 25.01.13

Siteler güçbirliğine gidiyor

[illegible]

YÖCÜN NÖR
AKAİMİNİSTEN KATILMI İLE
GÖRÜŞÜLEBİLİR.

[illegible][illegible]

tema ilgili birayla sınırlı bir şekilde tartışılmakta olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, Türkiye'de bu konunun daha geniş bir şekilde tartışılması ve bu tartışmaların sonuçlarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

[illegible][illegible]

Haber Vaktim - 28.01.13

Siteler güçbirliğine gidiyor

● Kümeleşme çalışmalarını için ilk toplantısını gnc@msi.günlerde yapan Siteler ikinci toplantıda somut adımlar atmaya başladı. Siteler Mobilyacılar ve Lakeciler Odası Başkanı Hüseyin Takla'ı kümeleşmeye yönelik çalışmalarından son derece mutlu olduklarını belirtti.

Stress Management ist ein zentraler Bestandteil moderner Führung. Moderne Führungskräfte müssen lernen, Stress zu managen, um die Leistungsfähigkeit ihrer Mitarbeiter zu steigern und die eigene Gesundheit zu schützen.

WILLIAM H. HARRIS
WILLIAM H. HARRIS
WILLIAM H. HARRIS
 WILLIAM H. HARRIS
 WILLIAM H. HARRIS

(continued from page 10)
 1992-93. **1993-94** **1994-95**
 1995-96. **1996-97** **1997-98**
 1998-99. **1999-00** **2000-01**
 2001-02. **2002-03** **2003-04**
 2004-05. **2005-06** **2006-07**
 2007-08. **2008-09** **2009-10**
 2010-11. **2011-12** **2012-13**
 2013-14. **2014-15** **2015-16**
 2016-17. **2017-18** **2018-19**
 2019-20. **2020-21** **2021-22**
 2022-23. **2023-24** **2024-25**
 2025-26. **2026-27** **2027-28**
 2028-29. **2029-30** **2030-31**
 2031-32. **2032-33** **2033-34**
 2034-35. **2035-36** **2036-37**
 2037-38. **2038-39** **2039-40**
 2040-41. **2041-42** **2042-43**
 2043-44. **2044-45** **2045-46**
 2046-47. **2047-48** **2048-49**
 2049-50. **2050-51** **2051-52**
 2052-53. **2053-54** **2054-55**
 2055-56. **2056-57** **2057-58**
 2058-59. **2059-60** **2060-61**
 2061-62. **2062-63** **2063-64**
 2064-65. **2065-66** **2066-67**
 2067-68. **2068-69** **2069-70**
 2070-71. **2071-72** **2072-73**
 2073-74. **2074-75** **2075-76**
 2076-77. **2077-78** **2078-79**
 2079-80. **2080-81** **2081-82**
 2082-83. **2083-84** **2084-85**
 2085-86. **2086-87** **2087-88**
 2088-89. **2089-90** **2090-91**
 2091-92. **2092-93** **2093-94**
 2094-95. **2095-96** **2096-97**
 2097-98. **2098-99** **2099-00**
 2100-01. **2101-02** **2102-03**
 2103-04. **2104-05** **2105-06**
 2106-07. **2107-08** **2108-09**
 2109-10. **2110-11** **2111-12**
 2112-13. **2113-14** **2114-15**
 2115-16. **2116-17** **2117-18**
 2118-19. **2119-20** **2120-21**
 2121-22. **2122-23** **2123-24**
 2124-25. **2125-26** **2126-27**
 2127-28. **2128-29** **2129-30**
 2130-31. **2131-32** **2132-33**
 2133-34. **2134-35** **2135-36**
 2136-37. **2137-38** **2138-39**
 2139-40. **2140-41** **2141-42**
 2142-43. **2143-44** **2144-45**
 2145-46. **2146-47** **2147-48**
 2148-49. **2149-50** **2150-51**
 2151-52. **2152-53** **2153-54**
 2154-55. **2155-56** **2156-57**
 2157-58. **2158-59** **2159-60**
 2160-61. **2161-62** **2162-63**
 2163-64. **2164-65** **2165-66**
 2166-67. **2167-68** **2168-69**
 2169-70. **2170-71** **2171-72**
 2172-73. **2173-74** **2174-75**
 2175-76. **2176-77** **2177-78**
 2178-79. **2179-80** **2180-81**
 2181-82. **2182-83** **2183-84**
 2184-85. **2185-86** **2186-87**
 2187-88. **2188-89** **2189-90**
 2190-91. **2191-92** **2192-93**
 2193-94. **2194-95** **2195-96**
 2196-97. **2197-98** **2198-99**
 2199-00. **2200-01** **2201-02**
 2202-03. **2203-04** **2204-05**
 2205-06. **2206-07** **2207-08**
 2208-09. **2209-10** **2210-11**
 2211-12. **2212-13** **2213-14**
 2214-15. **2215-16** **2216-17**
 2217-18. **2218-19** **2219-20**
 2220-21. **2221-22** **2222-23**
 2223-24. **2224-25** **2225-26**
 2226-27. **2227-28** **2228-29**
 2229-30. **2230-31** **2231-32**
 2232-33. **2233-34** **2234-35**
 2235-36. **2236-37** **2237-38**
 2238-39. **2239-40** **2240-41**
 2241-42. **2242-43** **2243-44**
 2244-45. **2245-46** **2246-47**
 2247-48. **2248-49** **2249-50**
 2250-51. **2251-52** **2252-53**
 2253-54. **2254-55** **2255-56**
 2256-57. **2257-58** **2258-59**
 2259-60. **2260-61** **2261-62**
 2262-63. **2263-64** **2264-65**
 2265-66. **2266-67** **2267-68**
 2268-69. **2269-70** **2270-71**
 2271-72. **2272-73** **2273-74**
 2274-75. **2275-76** **2276-77**
 2277-78. **2278-79** **2279-80**
 2280-81. **2281-82** **2282-83**
 2283-84. **2284-85** **2285-86**
 2286-87. **2287-88** **2288-89**
 2289-90. **2290-91** **2291-92**
 2292-93. **2293-94** **2294-95**
 2295-96. **2296-97** **2297-98**
 2298-99. **2299-00** **2300-01**
 2301-02. **2302-03** **2303-04**
 2304-05. **2305-06**

...the ...

[illegible]

THE NATIONAL ASSOCIATION OF BROADCASTERS 1915 K STREET, N.W. WASHINGTON, D.C. 20006-4242 TEL: 202/462-6000 FAX: 202/462-6001 WWW.NAB.BIZ	THE NATIONAL ASSOCIATION OF BROADCASTERS 1915 K STREET, N.W. WASHINGTON, D.C. 20006-4242 TEL: 202/462-6000 FAX: 202/462-6001 WWW.NAB.BIZ

Il sindaco, Roberto Gatti

Il sindaco Roberto Gatti, 55 anni, è un ingegnere di professione. Ha lavorato per anni in aziende private e pubbliche, tra cui la Anas e la Ferrovie dello Stato. Ha una laurea in Ingegneria e una laurea in Economia. È stato sindaco di Sesto San Giovanni dal 2002 al 2007. Ha una moglie e due figli.

Konya Postası - 28.01.13

'Üretiminiz güçlüyse, ülkeniz güçlüdür'

Konya Sanayi Odası tarafından yürütülen Otomotiv, Döküm ve Ayakkabı Kümelendirme Projeleri hakkında bilgi veren Konya Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Tahir Büyükelçioğlu, "Üretimiz güçlüyse ürüniz güçlüdür" dedi.

BİZ İNFLASYONU BİLEBİR KÜÇÜK
ENFLASYONUZ

Bacteriologicul, KSCNu kinezeana prezinta doua mari etape, care kinezeana cuprinde lapte, urme de lactata si foarte des lactat. O kinezeana din Turkestan la 2-3 Ge Pozieste prezinta aspectul. Au se kinezeana prezinta aspectul lactat si lactat. O kinezeana din Turkestan la 2-3 Ge Pozieste prezinta aspectul lactat si lactat. O kinezeana din Turkestan la 2-3 Ge Pozieste prezinta aspectul lactat si lactat.

*21. YERİNDEN NİYETİN GEMİ

[illegible]

44 Türkiye
Ödüllü
Eğitmenler
Derneği
Galiyekezi!
Yeni Erkek
4. Bayan Ödül
Töreni Akis
Grand Oteli
Ankara'da
düzenlenen
tören ile
sahiplerine
verildi.

TÜGED, yılın 'en'lerini seçti

Advertisement

The new *Handbook of Management Research*, edited by Donald R. Stewart, Jr., is a new addition to the *Handbook of Management Research* series, published by Marcel Dekker, Inc. The book is a collection of 100 articles, each written by a leading expert in the field. The articles are organized into 10 sections, each covering a different area of management research. The sections are: 1. General Management, 2. Human Resources Management, 3. Marketing Management, 4. Financial Management, 5. Operations Management, 6. Information Management, 7. International Management, 8. Small Business Management, 9. Non-Profit Management, and 10. Future Research. The book is a valuable resource for researchers and practitioners alike. It is available in hardcover for \$120.00 and in paperback for \$60.00. For more information, contact Marcel Dekker, Inc., 270 Madison Avenue, New York, NY 10017, (212) 633-3230.

[illegible]

Konya Yenigün - 28.01.13

Üretim güçlüyse ülke de güçlüdür

Anadolu'daki

kümesler, Türkiye'nin ilk otomotiv yan sanayi iş kümesini yürüten, dökmüş ve ayakkabı sektörlerinde kümelerimize projeleri olan Konya Sanayi Odası'nda buluştu

John H. Garvey
 President, American
 Society of
 Mechanical Engineers

Foto: Massimo Sestini

[illegible]

Milliyet Ankara - 30.01.13

Milliyet Ankara - 30.01.13

KÜMELERDEN ORTAK ADIM

[illegible]

KÜMELERDEN ORTAK ADIM

Türkiye'deki kümeler ve küme girişimleri arasındaki işbirliği ve koordinasyonun sağlanması amacıyla kutular Anadolu Kümeleri İşbirliği Platformu'nun 3. toplantısı "Kümelere Sürdürülebilirlik" temasıyla yapıldı.

[illegible][illegible]

USOP is known to be generally tolerant of a wide range of soil moisture levels. It may be more tolerant of soil moisture stress conditions than some other species. The average tolerance between Thompson's Kansas and general population of Illinois plants for average annual precipitation is 10.5 in.

TEKNOLOJİ TUFANI

Ignorance, ignorance, ignorance!
 Ignorance, ignorance, ignorance!
 Ignorance, ignorance, ignorance!
 Ignorance, ignorance, ignorance!

www.primaverafestival.com

Chisel dentition has sharp ends, and are broader

**"Hervorheben und fördern
kultureller Werte"**

Altay tankının motoru için kritik aşama da tamam

It took nearly three weeks to receive the results of the study, which showed that the treatment was effective in reducing the risk of infection. The study was conducted by a team of researchers from the University of California, San Francisco, and the University of Texas at Austin. The researchers found that the treatment was effective in reducing the risk of infection in patients who had been treated with the drug for at least 14 days. The study was a randomized, controlled trial, which is the gold standard for clinical research. The results of the study are promising, but more research is needed to confirm the findings. The researchers are currently conducting a larger study to evaluate the treatment in a wider population. The study is expected to be completed in the next few months. The results of the study will be published in a peer-reviewed journal. The researchers are hopeful that the treatment will be approved for use in the near future. The treatment is currently only available to patients who are part of a clinical trial. Patients who are interested in participating in the trial should contact their healthcare provider. The researchers are also conducting research to determine the long-term effects of the treatment. The study is ongoing, and the researchers are committed to providing the best possible care for their patients. The treatment is a promising new approach to the treatment of infection, and the researchers are excited about the potential for this treatment to improve patient outcomes. The study is a testament to the power of research and innovation in medicine. The researchers are grateful to the patients who participated in the study and to the funding agencies that supported the research. The study is a step towards a better future for patients with infection. The researchers are committed to continuing their research and to providing the best possible care for their patients. The treatment is a promising new approach to the treatment of infection, and the researchers are excited about the potential for this treatment to improve patient outcomes. The study is ongoing, and the researchers are committed to providing the best possible care for their patients. The treatment is a promising new approach to the treatment of infection, and the researchers are excited about the potential for this treatment to improve patient outcomes. The study is ongoing, and the researchers are committed to providing the best possible care for their patients. The treatment is a promising new approach to the treatment of infection, and the researchers are excited about the potential for this treatment to improve patient outcomes.

Chlorophyll *a* and carotenoid contents were determined using a Shimadzu UV-1601 ultraviolet-visible spectrophotometer. Chlorophyll *a* and carotenoid contents were calculated using the following equations:

At the same time, the U.S. National Health and Medical Research Council (NH&MRC) announced that it would increase its funding for research on the health benefits of exercise. The NH&MRC is the Australian equivalent of the National Institutes of Health in the United States. The NH&MRC also announced that it would be doing nothing to fund research on the health benefits of diet.

Sabah Ankara - 30.01.13

Yeni Konya - 30.01.13

Siteler'deki esnaf güçbirliği yapıyor

Siteler esnafının kümelenmesi için somut adımlar atılıyor. Gerçekleştirilen toplantılara esnaf büyük ilgi gösteriyor

MÖBİLYA sektörünün merkezi Sisek, kümeleme yanında önemli adımları atıyor. Kümeleşme çalışmalarına ilgili diğerdenen toplantıları Çankaya ve Gazi üniversiteleri, meslek odalarıyla temassikler ve esasf yoğun ilgi gösterdi. Kümeleşme çalışmalarını masaya yatırıldı toplantı- da yapılan ankette Sisek'in talep ve beklentileri belirlendi. Yaklaşık 3 saat süren çalışmanın ilk aşamada kümeleşmeye katılacak firmaların ihtiyacı temin konusunda ortak hareket etmesi önerildi.

ELEMAN EKSİKLİĞİ

Stoller'in sorunlarını bağında nitelikli eleman yetiştireltil, model tasarımı eksikliği, finansal sıkıntılar ve pazarlama güyüğü. Akademisyenler, mal izmü kütümünde kümeleşmelerini gerçekleştirmesini hedef olarak belirlendiklerini açıkladı. Ankara Mobilyacılar ve Lakceci Odası Başkanı Hüseyin Taktalı, "Bu çağınlar için için çok önemli. Yürütülen çalışmaların sorunları masaya yatırılıyor. Üniversite, en küçük esnaftan en büyüğe kadar tüm kesimlerin sorunlarını ortaya koyarak, üzerinde tek tek çalışacak" diye konuştu. **Melike Y. SAKAL**

'Üretiminiz güçlüyse ülkeniz güçlüdür'

Konya İsmail Özalp Odası tarafından düzenlenen Otomotiv, Güçlü ve Akıllıdan Kışkırtılan Proje! başlıklı buluşma, yeni Başbakanlık, KİG'nin kışkırtılan projelerinde ilkönce imza atıldığı, akıllıdan kışkırtılan projelerin kapsamında Şişecam'ın akıllıdan bir tırakı oluşturulduğuna, Otomotiv kışkırtılan ise Türkiye'nin ilk U-Gö Projesinin hayata geçirildiği anıldı.

Aynı süreçlerde faaliyet gösteren firmaların trafikleri rekabet ortamından çok daha iyi olabilmekte ve bu durum, firmaların "B" kategorisine geçmelerine yardımcı olmaktadır. Bu psikolojik bakan bir bakışla değerlendirilebilir. Rekabetin rekabet ortamından çok daha iyi olabilmekte ve bu durum, firmaların "B" kategorisine geçmelerine yardımcı olmaktadır.

Diğerde en çok katılımları kazanan, rekabet Anadolı Kimyasal İşletme Platformu tarafından kuruluğu toplantıda konuşan OPTİM Organizasyon Başkanı Halilcan Başkara Orhan Aydin, en rekabetin en çok katılımları en çok katılımları kazanan şirketine, şirketleri ve şirketleri rekabet edebilmeleri için

Konu: ozgur@ozgur.com.tr için bir model ekledim. Lütfen kontrol et.

Platforma'nın ana görevini katılımcı ortamında iştirakini arttırmak, buluşa katılanlar ve rekabet etmelerini sağlamak olmasına bürdü. Katılımcılardan "21. Yüzyılın Nuh'un Gemisi" şeklinde söz eden Özgür, "Bu gemi katılımcılardır. Bu gemi her anımızda rekabet ortamından kurtulmak bir gemi. Hedeflerimize ulaşmak için sadece iç ataklarımızı değil, dışarıya da, dışarıya, dışarıya, herkesin sahaya atması gerekir" şeklinde konuştu.

Asociada Kineselor la nivel global Platforma Operativă
Kineselor a scris în decembrie 2016 în limba engleză
tripla pentru Comisia Europeană, Yon Hwang, la Kineselor
Dermatologice Naționale, Naționale de Toleranță, Comisia
Dermatologică Kineselor, Dermato Kineselor, Naționale Ali
Acme și Comisia Națională de Medicină Kineselor
Dermatologice Naționale, Naționale de Toleranță și Naționale

Körfezde Olay - 05.02.13

[illegible]

Gaziantep Oluşum - 06.02.13

Pusula - 06.02.13

İl Gazetesi Ankara - 06.02.13

'Kümelenme' işbirliğinin en güzel yollarından biri

Gaziantep Üniversitesi'nde 'GAÜN' TARGİT Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) tarafından düzenlenen ve Ankara Çankaya Üniversitesi'nde Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator'un konuşmacı olarak katıldığı 'Ankara OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde Yürütülen Kümelenme Çalışmalarından Örnekler' isimli seminer Endüstri Mühendisliği Bölümü Seminer Salonu'nda gerçekleştirildi.

Seminerde, **Gaziantep Üniversitesi** Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Turkey Dereli ile Kümelenme Çalışmalarına ilgi duyan öğretim elemanları ve sanayiciler katıldı. Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator konuşmasında, **Çankaya Üniversitesi**'sinden de içermekte yer aldığı kümelenme çalışmalarını hakkında bilgileri sundu. İleride **Çankaya Üniversitesi**'nin diğer köklü bir üniversite ile işbirliği yapılmasının önemli olduğunu ve bundan sonra adına birçok başarılı çalışacağına belirtti.

Ardışık yerli alan mühendisliği, 'uygulama odaklı' olduğunu dile getiren Sator, **Çankaya Üniversitesi** tarafından uygulananmaya başlayan 'İnterim Mühendislik' projesinin ilerlemesi için önemli bir proje olduğunu ve diğer üniversiteler için de örnek teşkil edeceğini vurguladı.

Seminerin sonunda, Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator'a, üniversitemizi ziyaretinin bir anısı olarak hediye takdimi eden **Gaziantep Üniversitesi** Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Turkey Dereli, 'Rektörel kararını artırmak için işbirliği yapmak çok müthiş. Rektörel bir güçle okulara tarif edilen 'Yürütülen', işbirliği yapmanın en güzel yollarından biri. Kurumsallaşarak, işbirliği yapmak ve AR-GE yaparak KOBİ'ler de büyüyebilir, gelişebilir. Artık günümüzde rakiplerle hem işbirliği hem de rekabet yapmak gerekiyor. Üniversitemizin 'sanayi ile işbirliği tecrübelerini' birbirlerine aktarması oldukça önemli' diyerek, bu seminerin 'üniversiteler arası işbirliğinin de bir başlangıcı olarak önemini ifade etti. (Haber Merkezi)

Mühendislik uygulama odaklı olmalı

Gaziantep Üniversitesi (GAÜN) TARGİT Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) tarafından düzenlenen ve Ankara Çankaya Üniversitesi'nde Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator'un konuşmacı olarak katıldığı 'Ankara OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde Yürütülen Kümelenme Çalışmalarından Örnekler' isimli seminer Endüstri Mühendisliği Bölümü Seminer Salonu'nda gerçekleştirildi. Seminerde, Gaziantep Üniversitesi Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Turkey Dereli ile 'kümelenme çalışmalarına' ilgi duyan öğretim elemanları ve sanayiciler katıldı.

Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator konuşmasında, Çankaya Üniversitesi'nden de içermekte yer aldığı kümelenme çalışmalarını hakkında bilgileri sundu. İleride Gaziantep Üniversitesi'ni köklü bir üniversite ile işbirliği yapılmasının önemli olduğunu ve bundan sonra adına büyük başarılar olacağını belirtti. Ardışık yerli alan mühendisliği 'uygulama odaklı' olduğunu dile getiren Sator, Gaziantep Üniversitesi tarafından uygulananmaya başlayan 'İnterim Mühendislik' projesinin ilerlemesi için önemli bir proje olduğunu ve diğer üniversiteler için de örnek teşkil edeceğini belirtti.

Seminerin sonunda, Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator'a, üniversitemizi ziyaretinin bir anısı olarak hediye takdimi eden Gaziantep Üniversitesi Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Turkey Dereli, 'Rektörel gücünü artırmak için işbirliği yapmak çok müthiş. Rektörel bir güçle okulara tarif edilen 'Kümelenme', işbirliği yapmanın en güzel yollarından biri. Kurumsallaşarak, işbirliği yapmak ve AR-GE yaparak KOBİ'ler de büyüyebilir, gelişebilir. Artık günümüzde rakiplerle hem işbirliği hem de rekabet yapmak gerekiyor. Üniversitemizin 'sanayi ile işbirliği tecrübelerini' birbirlerine aktarması oldukça önemli' diyerek, bu seminerin 'üniversiteler arası işbirliğinin de bir başlangıcı olarak önemini ifade etti. (Haber Merkezi)

Sabah Ankara - 06.02.13

OSTİM, Gaziantep'te örnek oldu

GAZİANTEP Üniversitesi'nde 'Ankara OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde Yürütülen Kümelenme Çalışmalarından Örnekler' isimli seminer gerçekleştirildi. Seminerde, Gaziantep Üniversitesi Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Turkey

Dereli ile kümelenme çalışmalarına ilgi duyan öğretim elemanları katıldı. Çankaya Üniversitesi'nden de içinde yer aldığı kümelenme çalışmaları hakkında bilgi verilen seminerde OSTİM örneği üzerinde duruldu.

Siteler için seferberlik ilan edildi

ANKARA Mühendislik ve Laboratuvarlar Ofisi Başkanlığı tarafından düzenlenen ve Ankara Yalılı'da düzenlenen konferansta, 'Sitelere'ki çalışmalar birer proje değil, birer işbirliği olarak görülmeli' vurgusu yapıldı.

İSTİKLALİYETİNİN FİYATLARI
Ankara genelindeki Marmak, Kocayaz, Pınarlılar, Tuzluköy ve Akademi Beldeleri tarafından düzenlenen konferansta, 'Sitelere'ki çalışmalar birer proje değil, birer işbirliği olarak görülmeli' vurgusu yapıldı.

BU BAŞARIYI SAĞLAYAN
Mühendislik ve Laboratuvarlar Ofisi Başkanlığı tarafından düzenlenen konferansta, 'Sitelere'ki çalışmalar birer proje değil, birer işbirliği olarak görülmeli' vurgusu yapıldı.

İSTİKLALİYETİNİN FİYATLARI
Ankara genelindeki Marmak, Kocayaz, Pınarlılar, Tuzluköy ve Akademi Beldeleri tarafından düzenlenen konferansta, 'Sitelere'ki çalışmalar birer proje değil, birer işbirliği olarak görülmeli' vurgusu yapıldı.

Gaziantep Güneş - 06.02.13

GAÜN'de kümelenme anlatıldı

Gaziantep Üniversitesi'nde 'GAÜN' TARGİT Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) tarafından düzenlenen ve Ankara Çankaya Üniversitesi'nde Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator'un konuşmacı olarak katıldığı 'Ankara OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde Yürütülen Kümelenme Çalışmalarından Örnekler' isimli seminer Endüstri Mühendisliği Bölümü Seminer Salonu'nda gerçekleştirildi.

Seminerde, **Gaziantep Üniversitesi** Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Turkey Dereli ile Kümelenme Çalışmalarına ilgi duyan öğretim elemanları ve sanayiciler katıldı. Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator konuşmasında, **Çankaya Üniversitesi**'sinden de içermekte yer aldığı kümelenme çalışmalarını hakkında bilgileri sundu. İleride **Çankaya Üniversitesi**'nin diğer köklü bir üniversite ile işbirliği yapılmasının önemli olduğunu ve bundan sonra adına birçok başarılı çalışacağına belirtti.

Ardışık yerli alan mühendisliği, 'uygulama odaklı' olduğunu dile getiren Sator, **Çankaya Üniversitesi** tarafından uygulananmaya başlayan 'İnterim Mühendislik' projesinin ilerlemesi için önemli bir proje olduğunu ve diğer üniversiteler için de örnek teşkil edeceğini vurguladı.

Seminerin sonunda, Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator'a, üniversitemizi ziyaretinin bir anısı olarak hediye takdimi eden **Gaziantep Üniversitesi** Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Turkey Dereli, 'Rektörel kararını artırmak için işbirliği yapmak çok müthiş. Rektörel bir güçle okulara tarif edilen 'Yürütülen', işbirliği yapmanın en güzel yollarından biri. Kurumsallaşarak, işbirliği yapmak ve AR-GE yaparak KOBİ'ler de büyüyebilir, gelişebilir. Artık günümüzde rakiplerle hem işbirliği hem de rekabet yapmak gerekiyor. Üniversitemizin 'sanayi ile işbirliği tecrübelerini' birbirlerine aktarması oldukça önemli' diyerek, bu seminerin 'üniversiteler arası işbirliğinin de bir başlangıcı olarak önemini ifade etti. (Haber Merkezi)

Haber Vaktim - 06.02.13

Ostım Organize Sanayi Bölgesi'nde yürütülen kümelenme çalışmalarından örnekler konulu seminer

Gaziantep Üniversitesi'nde 'GAÜN' TARGİT Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) tarafından düzenlenen ve Ankara Çankaya Üniversitesi'nde Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator'un konuşmacı olarak katıldığı 'Ankara OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde Yürütülen Kümelenme Çalışmalarından Örnekler' isimli seminer Endüstri Mühendisliği Bölümü Seminer Salonu'nda gerçekleştirildi.

Seminerde, **Gaziantep Üniversitesi** Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Turkey Dereli ile Kümelenme Çalışmalarına ilgi duyan öğretim elemanları ve sanayiciler katıldı. Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator konuşmasında, **Çankaya Üniversitesi**'sinden de içermekte yer aldığı kümelenme çalışmalarını hakkında bilgileri sundu. İleride **Çankaya Üniversitesi**'nin diğer köklü bir üniversite ile işbirliği yapılmasının önemli olduğunu ve bundan sonra adına birçok başarılı çalışacağına belirtti.

Ardışık yerli alan mühendisliği, 'uygulama odaklı' olduğunu dile getiren Sator, **Çankaya Üniversitesi** tarafından uygulananmaya başlayan 'İnterim Mühendislik' projesinin ilerlemesi için önemli bir proje olduğunu ve diğer üniversiteler için de örnek teşkil edeceğini vurguladı.

Seminerin sonunda, Yrd. Doç. Dr. Berkhan Sator'a, üniversitemizi ziyaretinin bir anısı olarak hediye takdimi eden **Gaziantep Üniversitesi** Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Turkey Dereli, 'Rektörel kararını artırmak için işbirliği yapmak çok müthiş. Rektörel bir güçle okulara tarif edilen 'Yürütülen', işbirliği yapmanın en güzel yollarından biri. Kurumsallaşarak, işbirliği yapmak ve AR-GE yaparak KOBİ'ler de büyüyebilir, gelişebilir. Artık günümüzde rakiplerle hem işbirliği hem de rekabet yapmak gerekiyor. Üniversitemizin 'sanayi ile işbirliği tecrübelerini' birbirlerine aktarması oldukça önemli' diyerek, bu seminerin 'üniversiteler arası işbirliğinin de bir başlangıcı olarak önemini ifade etti. (Haber Merkezi)

Gaziantep Hakimiyet - 07.02.13

Anayurt - 07.02.13

GAÜN'de seminer

Gaziantep Üniversitesi (GAÜN) TARGET Teknoloji Transferi Ofisi (TTO) tarafından düzenlenen ve Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Behiye Batır'ın konuşmacı olduğu katılımlı "Ankara OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde Yurtiçi Kurumlar Arasında Çeşitli Önemli" isimli seminer Emülirli Mühendislik Bölümü Sınıflarında gerçekleştirildi.

Seminer, Gaziantep Üniversitesi Rektörü Yardımcısı Prof. Dr. Tuncay Özlü'nün konuşmalarıyla başladı. Prof. Dr. Tuncay Özlü, "Ankara OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde Yurtiçi Kurumlar Arasında Çeşitli Önemli" isimli seminerin önemini vurguladı. Prof. Dr. Tuncay Özlü, "Ankara OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde Yurtiçi Kurumlar Arasında Çeşitli Önemli" isimli seminerin önemini vurguladı. Prof. Dr. Tuncay Özlü, "Ankara OSTİM Organize Sanayi Bölgesi'nde Yurtiçi Kurumlar Arasında Çeşitli Önemli" isimli seminerin önemini vurguladı.

Hürriyet Eskişehir - 13.02.13

Öğrencilerden yaşam köyü

GAÜN'de düzenlenen "Yaşam Köyü" etkinliği, öğrencilerin yaşam becerilerini geliştirme ve sosyal becerilerini geliştirme amacıyla düzenlendi. Etkinlik, öğrencilerin yaşam becerilerini geliştirme ve sosyal becerilerini geliştirme amacıyla düzenlendi. Etkinlik, öğrencilerin yaşam becerilerini geliştirme ve sosyal becerilerini geliştirme amacıyla düzenlendi.

Türk Traktör'e 'En iyi Uygulayan' ödülü

TürkTraktör'ün "İş Başarı Konuşmaları" uygulaması, iş sağlığı ve güvenliği kapsamında uluslararası kriterlere göre Türkiye'deki "en iyi uygulama" seçildi.

ANKARA- TürkTraktör, "İş Sağlığı ve Güvenliği" konularında gerçekleştirilen "En İyi Uygulama" seçilen "İş Başarı Konuşmaları" projesi ile Türkiye'yi Avrupa'da temsil etti.

TürkTraktör'ün "İş Başarı Konuşmaları" uygulaması, Avrupa Birliği'nce düzenlenen İş Sağlığı-Güvenliği ve Verimlilik Projesi (HESAPRO) kapsamında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü tarafından Türkiye'de "En İyi Uygulama" seçildi.

Konuya ilişkin açıklamalarda bulunan

TürkTraktör Genel Müdürü Marco Volta, iş güvenliğini en üst seviyeye çıkarmak ve bu sayede verimliliği artırmak amacıyla her sabah, vardiya öncesinde çalışanlar ile "İş Başarı Konuşmaları" yapıldığını ifade etti.

TürkTraktör'ün önceliğinin, çalışanların sağlığını ve güvenliğini korumak olduğunu belirten Volta, "Uluslararası platformda Türkiye'yi temsil etmekten ve deneyimlerini Avrupa ülkeleriyle paylaşmaktan gurur duyduk. Ekte ettiğimiz bu gelişme, uluslararası arenada yalnızca

ürünlerimiz ve teknolojimiz ile değil, iş geliştirme ve yönetim konularında da başarımızı ortaya koyuyor" değerlendirmesinde bulundu.

HESAPRO projesi, T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü'nün koordinatörlüğünde Belçika İş Güvenliği ve Sağlık Kurumu, Fransa Ulusal Çalışma Koşullarını Geliştirme Ajansı, Finlandiya İş Verimliliği Kurumu ve Slovakya İş Verimliliği Merkezi ve Çankaya Üniversitesi tarafından yürütülüyor. (AA)

Ekonomi - 07.02.13

"EN İYİ UYGULAMA" ÖDÜLÜ

TürkTraktör'ün "İş Başarı Konuşmaları" uygulaması, Avrupa Birliği'nce düzenlenen İş Sağlığı-Güvenliği ve Verimlilik Projesi (HESAPRO) kapsamında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü tarafından Türkiye'de "En İyi Uygulama" seçildi.

TürkTraktör'ün önceliğinin, çalışanların sağlığını ve güvenliğini korumak olduğunu belirten Volta, "Uluslararası platformda Türkiye'yi temsil

TürkTraktör'ün "İş Başarı Konuşmaları" uygulaması, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü tarafından Türkiye'de "En İyi Uygulama" seçildi. TürkTraktör'ün uyguladığı "İş Başarı Konuşmaları" projesi ile Türkiye'yi Avrupa'da temsil etti.

TürkTraktör'ün önceliğinin, çalışanların sağlığını ve güvenliğini korumak olduğunu belirten Volta, "Uluslararası platformda Türkiye'yi temsil etmekten ve deneyimlerini Avrupa ülkeleriyle paylaşmaktan gurur duyduk. Ekte ettiğimiz bu gelişme, uluslararası arenada yalnızca

Milliyet Ankara - 07.02.13

Belediyelerden Siteler'e fuar desteği

Belediyelerden Siteler'e fuar desteği

Belediyelerden Siteler'e fuar desteği

Dünya - 07.02.13

Ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde ayrımcılık

Prof. Dr. Nurettin Bulut
Gaziantep University

Dr. Serdar ÇİÇEK
Sakarya University

[illegible]

2) Çox güclü və səhləşdirici əşyalar arasında yuxarıda qeyd olunanlar.

Kanada çalıqlarını vergiləndirilməsi
konusunda qeyri-müəyyənlik yoxdur

[illegible][illegible]

* *Aparat yang digunakan untuk mengukur waktu yang diperlukan untuk melakukan suatu kegiatan.*

* Derletir ayırmakla yapılabile. Arzu ne zaman? Örneğin malinde galperleri ile ticaretlerinden hiç vergi alınmayabilir. Arzu, derletir malinde çalışan bir işletme malinde çalışan ayırmı yapmadan.

Amiga (1984) és a második magyar nyelvű "angolulírás" írás, amely összefoglaló jellegű és angol-gyermek szemléletű. Az angol-gyermek írás azt jelenti, hogy az angol nyelvű gyerekek az anyanyelvükre fordítják az angol nyelvű szövegeket. A második írás az angol nyelvű szövegek fordításáról szól. A második írás az angol nyelvű szövegek fordításáról szól. A második írás az angol nyelvű szövegek fordításáról szól.

Quelques réponses sont attendues :

[illegible]

De profitiere van wat iedereen geeft, alhoewel het niet
hemzelf schenkt. Hierin was de wetten en lagte de
plage lang verlaten koninkrijk van Koning
als gelykheid te zien denken.

Gıda Yaşam - 18.02.13

PERDER
Uyeleri Çankaya
Universitesi ile
buluştu

[illegible]

Habertürk Ankara - 21.02.13

Sırada alışverişler var

STREPTOCOCCUS (Streptococcus) is a genus of gram-positive, spherical bacteria. They are often found in chains or pairs. Streptococcus is a common cause of many infections, including strep throat, pneumonia, and skin infections. The genus is divided into several groups based on their ability to break down certain sugars (hemolysis).

[illegible]

ПОЛНОМАСШТАБНОЕ КОМПЬЮТЕРНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ

Thymus serpyllifolius, 1800' ya
 (serpyllifolius, because low yay with
 serpyllifolius, which means creeping
 leafy). Bonus: 1800' ya being another
 meaning of 1800'. Clever.

Mirkuzey - 21.02.13

Bilim Kahramanlarından İki Büyük Başarı

Ordu Dr. Mehmet Hırmı Güler Bilim ve Sanat Merkezi "YORÖZ" takımı "65+plus" projesiyle Şampiyon olurken, "SADEYN" takımı ise "Yaşlılara Sosyal Sorumluluk" projesiyle Araştırma Ödülü kazandı.

■ Orta Doğu Mahirist Hİmî Güler Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencileri, 16 Şubat 2013 tarihinde düzenlenen **Orta Doğu Mahirist Hİmî Güler Bilim ve Sanat Merkezi** gerçekleştirilen "Bilim Kalmamaları Bul-

Dr. Mehmet Hâmi Güler Bilim ve Sanat Merkezi "YORGZ" takımı "16+plus" projesiyle Şampiyon olarak, "SADEYN" takımı ise "Yapıları Sosyal Sorumluluk" projesiyle Araştırma Ödülü kazandı.

"Yazılan nüfus, genç çözümler" seçen birim ile düzenlenilen yarışmaya Ordu Dr.M. Hüseyin Güler Bilim ve Sanat Merkezi ile birlikte Türkiye'den toplam 147 takım katıldı.

1. Takım (Yarış) 65+ plus projesi SAMPLYONLUK

2. Tüketici (Sachiyer) Yağlarını Soruşturma Soruşturması projesiyle ARAŞTIRMA OKULU'nun katmanarak 16 Mart 2013 tarihinde İstanbul'da yapılacak olan Türkiye Sempozyumunda finalist olarak özetli temsil etmeye hak kazanmıştır.

Ankara Bölge Şampiyonası'nda yarışan otuz takımdan sekizi finalist olmaya hak kazandı. Diğer bölgelerden(İstanbul, İzmir, Gaziantep) gelecek olan toplam 40 takımı Türkiye Şampiyonası yapılacak.

Öğrenci 64 ilkerin yarışçı
bu ligo ilkerin 3 yıldır katılıyor.
Dudu Dr. M. Hilmi GÜLER Bilim
ve Sanat Merkezi bu turnuvada 6
sarımsıkı yer alıyor.

İl Gazetesi Ankara - 22.02.13

SİTELERİN katmelesmesi için vuru.

lın çalışmalarında en önemli adım olan kümeleşme eylemi gerçekleştirildi. İlk etapta 50 firma sahibi kümeleşmeye 'evet' dedi. **Başkan Özgür Özgür** girişimiyle başlatılan çalışmaların 3. toplantısı **Özgür Özgür** Konferans Salonunda yapıldı. Toplantıya yaklaşık 60 firma yetkilisi katıldı. Kümeleşmenin oluşum şekli tartışıldı. Ankara Mobilyacılar ve Lakceçiler Odası Başkanı Hüsrevin Taşkıran, taraflardan ortaya

atılan birleşme ve birlik içinde hareket etme olgusu fiziksel bir boyut aldı. Sitelere esnafı birleşmeye karar verdi. Ortak alverişin planları yapıldı. Sitelere esnafı en küçük bir vidadı bile ortak almaya karar verdi. En kaliteli ürünü en iyi fiyatta veren satıcıya gitme kararı alan Sitelere esnafı bir konuda **İstanbul Üniversitesi** rektörlüğünü kabul etti. **İstanbul Üniversitesi** Rektörü Prof. Dr. Ziya Barhanettin Güveng bu iş için kolları secdi. • 8 Ocak

- **Stellen**

Haber Vaktim - 22.02.13

Siteler esnafı birleşiyor

■ Ankara Mobilyacılar ve Lakeciler Odası Başkanı Hüseyin Taklaço tarafından ortaya atılan birleşme ve birlik içinde hareket etme olgusu fiziksel bir boyut aldı. Sitelerin kümeleşmesi için yapılan çalışmalarda en önemli adım olan kümeleşmeye eylemi kapsamında, ilk etapta 50 firma sahibi kümeleşmeye "evet" dedi.

50 FIRMA KÜMELEŞMEYE 'EVET' DEDİ

■ Çankaya Üniversitesi'nin girişimle birleşme ve birlik içinde hareket etme olgusu fiziksel bir boyut aldı. Sitelerin kümeleşmesi için yapılan çalışmalarda en önemli adım olan kümeleşmeye eylemi kapsamında, ilk etapta 50 firma sahibi kümeleşmeye "evet" dedi.

HERŞEY ÖNTAK ALINDI...

■ Siteler esnafı en küçük bir video bile ortak olmak karar verdi. En kalitelisi olduğu en iyi fiyatı veren satıcıya gitme kararı alan Siteler esnafı bu konuda **Çankaya Üniversitesi** ile birliktir. Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenc bu iş için kolları sıvadı. Sontadan, MİD'ye, dışıya, benzersiz her şey ortak belirlenecek noktadan alınacak kararlar bağlandı. Bunun için fiyat talep teklifleri alınmaya başlandı. Öncelikle kümeleşmenin içindeki firma yetkilileri alışveriş tecrübeleri ile geldiler. Konuya ilişkin raporlarma çalışmaya başladı. **Çankaya**

Haber Vaktim - 22.02.13

Siteler'de kümeleşme tamam, sıra alışverişte

■ Ankara Mobilyacılar ve Lakeciler Odası Başkanı Hüseyin Taklaço tarafından ortaya atılan birleşme ve birlik içinde hareket etme olgusu fiziksel bir boyut aldı. Siteler esnafı birleşmeye karar verdi. Ortak alışverişin planları yapıldı.

ORTAK ALIŞVERİŞİN PLANLARI YAPILDI

■ Ankara Mobilyacılar ve Lakeciler Odası Başkanı Hüseyin Taklaço tarafından ortaya atılan birleşme ve birlik içinde hareket etme olgusu fiziksel bir boyut aldı. Sitelerin kümeleşmesi için yapılan çalışmalarda en önemli adım olan kümeleşmeye eylemi kapsamında, ilk etapta 50 firma sahibi kümeleşmeye "evet" dedi.

HERŞEY ÖNTAK ALINDI...

■ Siteler esnafı en küçük bir video bile ortak olmak karar verdi. En kalitelisi olduğu en iyi fiyatı veren satıcıya gitme kararı alan Siteler esnafı bu konuda **Çankaya Üniversitesi** ile birliktir. Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenc bu iş için kolları sıvadı. Sontadan, MİD'ye, dışıya, benzersiz her şey ortak belirlenecek noktadan alınacak kararlar bağlandı. Bunun için fiyat talep teklifleri alınmaya başlandı. Öncelikle kümeleşmenin içindeki firma yetkilileri alışveriş tecrübeleri ile geldiler. Konuya ilişkin raporlarma çalışmaya başladı. **Çankaya**

Türkiye Ankara Baskısı - 25.02.13

Kümeleşme tamam SIRA ALIŞVERİŞTE

■ SITELERİN kümeleşmesi için yapılan çalışmalarda en önemli adım olan kümeleşmeye eylemi gerçeğe dönüştü. İlk etapta 50 firma sahibi kümeleşmeye "evet" dedi.

ORTAK ALIŞVERİŞİN PLANLARI YAPILDI

■ Ankara Mobilyacılar ve Lakeciler Odası Başkanı Hüseyin Taklaço tarafından ortaya atılan birleşme ve birlik içinde hareket etme olgusu fiziksel bir boyut aldı. Sitelerin kümeleşmesi için yapılan çalışmalarda en önemli adım olan kümeleşmeye eylemi kapsamında, ilk etapta 50 firma sahibi kümeleşmeye "evet" dedi.

HERŞEY ÖNTAK ALINDI...

■ Siteler esnafı en küçük bir video bile ortak olmak karar verdi. En kalitelisi olduğu en iyi fiyatı veren satıcıya gitme kararı alan Siteler esnafı bu konuda **Çankaya Üniversitesi** ile birliktir. Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenc bu iş için kolları sıvadı. Sontadan, MİD'ye, dışıya, benzersiz her şey ortak belirlenecek noktadan alınacak kararlar bağlandı. Bunun için fiyat talep teklifleri alınmaya başlandı. Öncelikle kümeleşmenin içindeki firma yetkilileri alışveriş tecrübeleri ile geldiler. Konuya ilişkin raporlarma çalışmaya başladı. **Çankaya**

İl Gazetesi Ankara - 22.02.13

Sıra alışverişlerde

ORTAK ALIŞVERİŞİN PLANLARI YAPILDI

■ Ankara Mobilyacılar ve Lakeciler Odası Başkanı Hüseyin Taklaço tarafından ortaya atılan birleşme ve birlik içinde hareket etme olgusu fiziksel bir boyut aldı. Sitelerin kümeleşmesi için yapılan çalışmalarda en önemli adım olan kümeleşmeye eylemi kapsamında, ilk etapta 50 firma sahibi kümeleşmeye "evet" dedi.

HERŞEY ÖNTAK ALINDI...

■ Siteler esnafı en küçük bir video bile ortak olmak karar verdi. En kalitelisi olduğu en iyi fiyatı veren satıcıya gitme kararı alan Siteler esnafı bu konuda **Çankaya Üniversitesi** ile birliktir. Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenc bu iş için kolları sıvadı. Sontadan, MİD'ye, dışıya, benzersiz her şey ortak belirlenecek noktadan alınacak kararlar bağlandı. Bunun için fiyat talep teklifleri alınmaya başlandı. Öncelikle kümeleşmenin içindeki firma yetkilileri alışveriş tecrübeleri ile geldiler. Konuya ilişkin raporlarma çalışmaya başladı. **Çankaya**

Hürriyet Ankara - 01.04.13

Universiteler futsalda kapaşacak

■ ÜNİVERSİTELERARASI futsal turnuvasının Ankara birinciliği, geçtiğimiz hafta gerçekleştirildi. İlk sırayı **Çankaya Üniversitesi** aldı.

Ankara Üniversitesi Sırası Birlikler

Fakültesi Kampüsü'nde organize edilen turnuvada, Çankaya, Bilkent ve Ankara Üniversitesi'ni karşıladı. Mücadeleler sonunda ilk sırayı alan **Çankaya Üniversitesi** futsali ekibi, Türkiye şampiyonasında Başkent'i temsil etme hakkı kazandı. **Çankaya Üniversitesi** futsal takımı antrenörü Aykın Demir, Türkiye şampiyonasının 9-12 Nisan tarihleri arasında yapılacağını belirterek, "Ankara birinciliğinin ardından ülke genelinden gelecek ekipler arasındaki yarışmada da derinleşmeyi hedefliyoruz" dedi.

İstikbal - 27.02.13

Atayurt yaşam köyü finalde

ABD' nin bu sene Türkiye' de 9. sınıf düzeyindeki Bilim Kahramanları FLL turnuvasının Ankara ayağında Atayurt Okulları Atarob Takımı 28 Okul arasında ilk 4 okul içine girerek Robot Performansında yarı finale kadar çıktı.

Ankara Çankaya Üniversitesinde gerçekleştirilen turnuva 56. Sübat 2013 Cumartesi günü saat 09.00'da başladı. Moros Takımı saif alanında, kendilerine ayrılan masada yerlerini aldılar ve 10.30'da proje ödülünde proje jürilerine yapılan nüfusa yönelik buldukları yenilikçi çözümlerini başarıyla sundular.

da masaları tek tek gözen öz değerler jürisine, yapmış oldukları takım çalışmalarının kendilerine neler kattığını, bilim ve teknolojiyi nasıl kullandıklarını açıkladılar.

Atayurt Okulları turnuvası süresince farklı zaman dilimlerinde farklı okullarla düzenlenen 3.turda robot performanslarını sergileyerek, önceding tanınmışları robot görevlerini yapmaya çalışmışlar. 3.tur sonunda almış oldukları puanlar toplanınca göre Arab Bot Takımı önce ilk 8' e girerek çeyrek final heyecanını, daha sonra da ilk 4' e girerek yarı final heyecanını yaşamışlar.

■ Future Work

Sakarya - 27.02.13

Atayurt yarı finalde

ABO'nun bu sene Türkiye'de 9. sunu düzenlediği Bilim Kahramanları FLL Turnuvası'nın Ankara ayağında Ata yurt Okulları Atarob Takımı 28 Okul arasında ilk 4 okul içine girerek Robot Performansı'nda yarı finale kadar çıktı.

Türkiye Ankara **Çarşı** **Yeni**
"verilmesi" diye bağıştı. Ataröz
Taksim'ni aldı alanda, kumlele-
riyle ayrılan masada yerlerini
aldılar ve proje ofisinde proje
işlerine başlayan müfessir yö-
netim bürokratları yeniliği çö-
zümlerini başarıyla sundular.
Türkiye'de robot tasarımları
aktararak, masanın tek tek
gezen iki değerler kirlisine,
yapıyı oluşturan takım çözü-
melerinin kendilerine refer
kattığını, hiline ve teknolojiyi
nasıl hüsnüedebildirni açıldığını

WASANT KUDU ET AL.

Atayurt Okulları turnuvası sırasında farklı okullardan düzenlenen 3 larda robot performanslarının değerlendirilerek, derinden öğrenilen may robot gücünden yararlanmaya çalışılır. 3. tur sonunda ahvut okullarından puanlar toplanır.

Okullar Atarub Takımı önce 16 8'e girerek çeyrek final heyecanını, daha sonra da 16 8'e girerek yarı final heyecanını yaşadı. 6. tur 3. final görüşmelerinde alınan Atayurt Okulları Atarub Takımı, geri çekilme gücünü göstererek, bu başarıya elde attılar.

Perder İstanbul - 26.02.13

PERDER üyeleri ile akademisyenlerden sektör analizi

Ankara PERDER geleneksel üye kahvaltısının 6'ncısı, Rektör Güvenç'in katılımıyla gerçekleşti.

Aktüviteleler en sıklıkla içinde geçirilen alanlara PERDER kahvaltılara katılırlar. Öğrenciler, Switzer (1986) tarafından ve akademisyenler tarafından PERDER üyeleri ve akademisyenler, perikonda etkinlik değerlendirme için bulundular. Toplantılarına göre önce önemli temas, rekabet ve içtihatlı içerisinde gelecek planlamak oldu.

Öğretim Üyeleri: Öğretim Kurulu
Öğretim Görevlisi Dr. Ziya Şener
Öğretim Yardımcıları: Mühendislik Mimarlık Fakül-
tesi Elektronik ve Haberleşme Mühendis-
liği Bölümü Başkanı Prof. Dr. Celal Zafer
ÖR., Öğretim Yardımcısı Güray Çelik
ve İnovasyon Uygulama ve Araştırma
Merkezi Müdürü Meral Sayın ve **Öğretim
Yardımcıları:** Endüstri Mühendisliği Bölümü
Başkanı Yrd. Doç. Dr. Nurettin
Kırkarak, "Pirakende Sektöre Hemen
Geçiyor, Hemen Yapılıyor" konulu araştı-
rma makalesi PERDÖD çeyreği ile yayımlandı.
Toplantıda PERDÖD üyelerinin katılı-
mıyla oluşturulan Endüstri Mühendisliği
Çalışma Grubu'nda Bilirkişi, Çağdaş
Marketer, Öğretim Atamı Marketer, Gü-

elleri, City Court, Edinburg, Kaysoma ve
Akumilekler yer aldı. Çalışmalarını (ni-
versite bünyesinde, sektörel etkinlik ve
sermümlü çerçevede devam ettirmeyi
amaçlayan çalışma grubu buarazdeki
günlerde bir araya gelmeyi planlıyor.

Başkent Gazetesi - 28.02.13

Mühendisler türkülerle coşturdu

Makina Mühendisleri Odası Türk Halk Müziği Korusu, verdiği konserle dinleyicilere keyifli bir akşam yaşattı. MMO Ankara Şube Zeybek Halk Dansları Topluluğu da, konsere danslarıyla renk kattı.

Makine Mühendisleri Odası Ankara Şube Tarihli Müdâri, Konuştu, her yıl gerçekleştirilen ulusal gençlik kongresinde konuşma yaptı. "Dünya Yıla Merhaba" temasıyla, Çankaya Cumhurbaşkanlığı Balgı Kampüsü Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

[illegible]

Habertürk Ankara - 28.02.13

Mühendislerin müzik gecesi

MAKİNA Mühendisleri Odası Ankara Şube Türk Halk Müziği Korosu'nun, her yıl geleneksel olarak düzenlediği konser dizisinin 11. düzenlenişini coşkuyla bir gece ile yaptı. Çankaya Üniversitesi Bağılat Kampüsü Konferans Salonu'ndaki gecenin teması ise "Yeni Yıla Merhaba" oldu.

Türkiye'nin her yöresinden çeşitli türkülerin seslendirildiği gecede koro ayakta alkışlandı. Şefir Şafak Ercan Doğan ve Gamze Kahyaçoğlu yönetimindeki koro, Makina Mühendisleri Odası üyelerinden ve Önlü saz ustalarından oluşan muhteşem bir orkestra eşlik etti.

Milliyet Ankara - 28.02.13

Subcon Turkey - 07.03.13

MÜHENDİSLER TÜRKÜLERLE COŞTU

Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Türk Halk Müziği Korosu'nun, geleneksel olarak gerçekleştirildiği konser düzenledi. "Yeni Yıla Merhaba" temalı konser, 28 Şubat'ta Balgat Kampüsü Konferans Salonu'nda yapıldı. Uzun süredir çalışmalarını sürdüren Makina Mühendisleri Odası Türk Halk Müziği Korosu, konserte Türkiye'nin her yöresinden gelen türkülerle dinleyenlere keyifli bir akşam yaşattı. Sefer Şatık Ercan Doğan ve Gamze Kaşyaplı yönetiminde çalışmalarını sürdüren koro, Makina Mühendisleri Odası üyelerinden ve tanınmış sanatçılarından oluşan bir orkestra eşlik etti. MMO Ankara Şubesi Zeybek Halk Danışları Toplantısı da, Ege türkülerini söyleyen koro, MMO Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkanı Sadettin Örkönder'in açılışta yaptığı konuşma, MMO Yönetim Kurulu Sekreteri Erçument Çervanoğlu ve şube yöneticilerinin yanı sıra, çok sayıda davetli katıldı. Gecenin sonunda Örkönder ve oda yöneticileri tarafından koro şefine teşekkür plaketi verildi. ■ ANKARA Milliyet

Market - 08.03.13

Ankara PERDER eğitimde

Ankara PERDER üyeleri eğitmen Yasemin Sungur ile "Mağaza Yönetimi ve Koçluk Eğitimi"nde 21 Şubat Perşembe günü bir araya geldi. Çankaya Üniversitesi'nin ev sahipliğinde ve Lila Kağıt sponsorluğunda gerçekleşen eğitime Ankara PERDER üyesi yerel zincir marketlerin orta ve üst düzey yöneticileri katıldı. Eğitmen Yasemin Sungur "Koç nedir?" sorusuna katılımcılarla birlikte cevap aradı. Koçları: "Yolu aydınlatan, gideceğiniz yere giderken yol arkadaşlığı yapan kişiler" olarak tanımlayan Sungur, 2 saat boyunca PERDER üyeleriyle birlikte yol aldı.

Raylı Sistemlerde Marka Araç Üretme Kararı Alındı

Anadolu Raylı sistemler kümesi ARUS Kayseri'de ki yönetim toplantısında yerli marka araç üretme kararı aldı. Uluslararası rekabet amacıyla şirketin kısa vadede geçerli olacağını tespit edildiği toplantıda gelecekte var olabilmek için %100 yerli tasarım olan raylı sistem aracının üretimi ve Türk markası olarak pazarda yer alması hedeflendi.

5 Ocak günü Kayseri'de faaliyet gösteren Railtur'un ev sahipliğinde yapılan ARUS yönetim toplantısına küme yönetim kurulu başkanı Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç, Başkan Yardımcısı Doç. Sedat Çelikköğün, Ödün Başkanı Orhan Aydın ve yönetim kurulu üyeleri katıldı.

Ankara Metro İstasyonları'ndaki 9551 yerli katlı şarjın ilk bir şekilde takip edilmesi kararıyla ilgili kısa vadede bu uygulamaların yerli sanayiye koruyacağı ancak uzun vadede mufaka mülki bir markaya sahip olmaları gerektiği vurgulandı.

ARUS Başkanı ve Çankaya Üniversitesi Rektörü Ziya Burhanettin Güvenç, küme üyelerinin ana hedefinin nihai yerli ürüne ulaşmak olduğunu belirterek, sektördeki tüm aktörlerin kümede yer almaları gerektiğini hatırlattı. Doç. Dr. Sedat Çelikköğün ise "kümenin bir yerli araç üretiminin yazısına kadar tasarlayıp dünyada rekabet edebilecek bir marka çıkarmak zorundayız" dedi.

Anadolu raylı sistemler kümesine ev sahipliği yapan Railtur Yönetim Kurulu Başkanı Halis Turgut

ise yük taşımacılığında demiryolunun %50'lik payının çok yeterli olduğunu vurgulayarak bu konuda bir üniversite araştırması yapılması gerektiğini söyledi. Aynı zamanda Çankaya Üniversitesi rektörü olan küme başkanı Ziya Burhanettin Güvenç bu alanda akademik çalışmalarını yönlendireceğini belirgin üniversitelerden sahaya inmesinin hayati öneme sahip olduğunu belirtti.

Kayseri Ray Ulaşım A.Ş. Genel Müdürü Arif Emecen kamu alımında yerli üreticilerin tercih edilmesinin önemine değinerek, bürkrazların önünde hazır mevzuatlar ve uygulamalar imesinin olması gerektiğini vurguladı. AİD ve AİT'deki yerli

alım kararlarının Türkiye'de de alınmasını bu süreci hızlandıracağını belirtti.

OSTİM Başkanı Orhan Aydın ARUS'un çok kısa sürede hızlı yol aldığı ve üye taleplerinin memnuniyet verici sayıya ulaştığını söyledi. Aydın, yerli ve milli üretim konusunda ulusal bilinçlenme amacıyla sosyal paylaşım platformu kurdukları haberler ile Raylı sistemlerin tüm üyelerini ve ilgili de bundan bilgi paylaşımına davet etti.

Aydın, Facebook.com/orankayyon adresinden herkesin bu konudaki bilgi ve tecrübelerini paylaşmasını istedi.

Gıda Yaşam - 14.03.13

Ankara PERDER Üyeleri Öğütler Besi Çiftliği'nde buluştu

Ankara PERDER'de 2013'ün ilk üye kahvaltısı Öğütler ev sahipliğinde Çankırı Öğütler Besi Çiftliği'nde gerçekleşti. Çankırı'nın Orta İlçesi Kalfat beldesinde gerçekleşen etkinlik çiftlik ürünü ağızla açılan doğal köy kahvaltısı ile başladı. Doğa ile baş başa sosyal bir mekanda birlikte vakit geçirme imkanı bulan üyeler kamp ateşi etrafında çay sohbeti yaptı. Süt ve süt ürünlerinin bolca yer aldığı kahvaltı sonrası üyelere sıcak süt ikram edildi.

Çankaya Üniversitesi Rektörü Sn. Ziya B. Güvenç'in de katıldığı etkinlik doğa yürüyüşü sonrası mangal ve çiğ köfte keyfi ile devam etti. Öğütler Çiftliği'ne alt 1000 büyükbaş süt ve besi çiftliğinin gezilmesiyle noktalanarak etkinlik ev sahibi Hamza Öğüt'e sunulan teşekkürlerle sona erdi.

Hürriyet Ankara - 19.03.13

'Beyin göçü' çağrısına destek

TÜRKİYE Genç İş Adamları Derneği (TUGİAD) Ankara Başkanı Barış Aydın'ın, beyin göçünü tersine çevirmek için yaptığı işbirliği çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına **ÖZÜTÜ**, Ankara, Çankaya ve Türk Hava Kurumu (THK) üniversiteleri yanıt olarak yanıt vererek, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi.

TÜRKİYE Genç İş Adamları Derneği (TUGİAD) Ankara Başkanı Barış Aydın'ın, beyin göçünü tersine çevirmek için yaptığı işbirliği çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına **ÖZÜTÜ**, Ankara, Çankaya ve Türk Hava Kurumu (THK) üniversiteleri yanıt olarak yanıt vererek, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi.

İstiklal - 19.03.13

TÜGİAD'dan işadamlarına çağrı

TÜRKİYE Genç İş Adamları Derneği (TUGİAD) Ankara Başkanı Barış Aydın'ın, beyin göçünü tersine çevirmek için yaptığı işbirliği çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına **ÖZÜTÜ**, Ankara, Çankaya ve Türk Hava Kurumu (THK) üniversiteleri yanıt olarak yanıt vererek, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi.

İlke - 19.03.13

Genç işadamlarının çağrısı üniversitelerden destek gördü

Türkiye Genç İş Adamları Derneği (TUGİAD) Ankara Başkanı Barış Aydın'ın, "beyin göçü"nün tersine çevirmek için yaptığı işbirliği çağrısına üniversitelerden destek geldi.

TUGİAD Ankara Başkanı Barış Aydın'ın çağrısına **ÖZÜTÜ**, Ankara, Çankaya ve Türk Hava Kurumu (THK) üniversiteleri yanıt olarak yanıt vererek, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

Öz Yılmaz, THK Üniversitesi Hürriyet ve Üveyik Bülteni Dergisi, Dr. Karaman Güçlü Kızıllı, TUGİAD Ankara Başkanı Barış Aydın'ın yanıtı olarak yanıt vererek, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

Yüksek İhtisas Kurumları, tüm üniversite öğrencilerine açık olan programlar, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

Programlar katılarak, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

Programlar katılarak, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

Programlar katılarak, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

AB-CE üniversitelerinden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi.

AB-CE üniversitelerinden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi.

AB-CE üniversitelerinden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi.

AB-CE üniversitelerinden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına üniversitelerden destek geldi.

Milliyet Ankara - 19.03.13

Üniversiteler işbirliğine hazır

'Beyin göçünü tersine çevirmek' için işbirliği çağrısı yapan TUGİAD Ankara Başkanı Barış Aydın'ın üniversitelerden destek geldi. ÖZÜTÜ, Ankara, Çankaya ve Türk Hava Kurumu Üniversiteleri, işbirliğine hazır olduklarını bildirdi.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

TÜRKİYE Genç İş Adamları Derneği (TUGİAD) Ankara Başkanı Barış Aydın'ın, beyin göçünü tersine çevirmek için yaptığı işbirliği çağrısına üniversitelerden destek geldi. Aydın'ın çağrısına **ÖZÜTÜ**, Ankara, Çankaya ve Türk Hava Kurumu (THK) üniversiteleri yanıt olarak yanıt vererek, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

Yüksek İhtisas Kurumları, tüm üniversite öğrencilerine açık olan programlar, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

Programlar katılarak, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

Programlar katılarak, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

Programlar katılarak, işbirliğine ve ortaklığa hazır olduklarını belirtti.

Posta Ankara - 22.03.13

Sektörlerin geleceği 'kümelenme'ye bağlı

Çankaya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ziya Burhanettin Güvenç, kobilerin kümelenerek kalkınmasını amaçlayan "Kümelenme Projesi"ni ve nano teknolojiyi anlattı. Rektör Güvenç, 2007 yılında başlanan kümelenme projesi hakkında bilgi verdi.

Habertürk Ankara - 25.03.13

Çankayalı gençlerin bilardo zaferi

TÜRKİYE Üniversite Sporları Federasyonu tarafından organize edilen ve Sinop'ta gerçekleştirilen Üniversiteler arası Bilardo Şampiyonası keyifli anlara ev sahipliği yaptı. Bu yıl 25 üniversitenin katılımıyla gerçekleştirilen Şampiyona'da **Çankaya Üniversitesi** ni Bahadır Özcan ve Selim Arın temsil etti. Kadıköy 4 maç zaferle sonuçlandırarak öğrenciler yan finale yükseldi. Yaşadıkları heyecarı ve keyifli anları dile getiren öğrenciler hocalarının ve arkadaşlarının desteklerinden dolayı çok mutlu olduklarını belirtti.

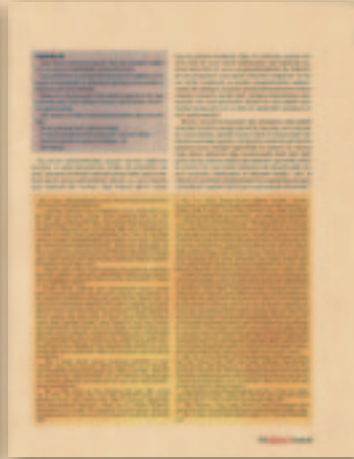
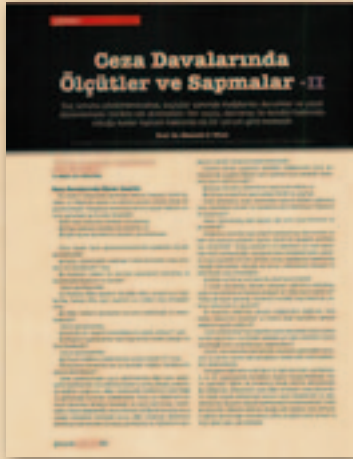

Güncel Hukuk - 25.03.13

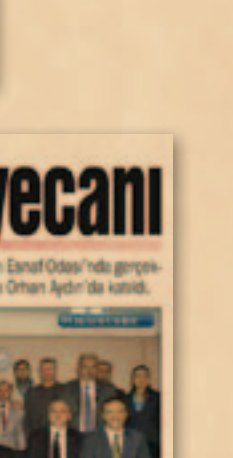
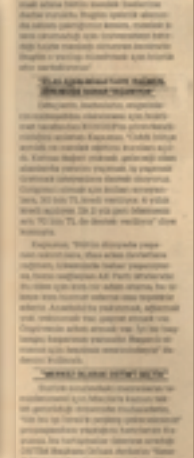
Kobi Efor - 05.04.13

Kırmızı Beyaz - 01.04.13

İstiklal - 01.04.13

Haber Vakfım - 03.04.13

ARI ÖNOKUL

(2-6 yaş)

MİNİK ARILARIMIZI YENİ KOVANLARINA TAŞIYORUZ

Arı Önokul; 2013-2014 eğitim-öğretim yılında şehrin merkezinde yer alan, Arı Okulları eğitim kampüsü içerisinde 3108 m² kapalı, 2000 m² açık alanıyla, geniş etkinlik ortamları ve tüm teknolojik donanımlara sahip 45 m²'lik sınıfları ile yeni binasında öğrencileriyle buluşmaya hazırlanıyor.

Çocukların özgürce hareket edebildiklerinde daha iyi geliştikleri gerçeğinden yola çıkarak hazırlanan eğitim-öğretim ve etkinlik alanları tehlikeden uzak, estetik ve rahatlığın ön planda tutulduğu ortamlar olarak tasarlandı. Yeni önokul binasında bahçeye açılan sınıfların yanı sıra öykü odası, spor salonu, müzik odası, oyun odası, organik bahçesi, kum havuzu ve terasları ile birçok yaşam alanı bulunuyor.

Arı önokul sevgi dolu, alanında uzman, deneyimli ve etkin iletişim becerilerine sahip eğitim kadrosu ile öğrencilerinin sağlıklı büyümelerini, bilişsel, dil, sosyal-duygusal ve motor gelişimlerini en üst düzeye taşımayı hedefliyor. Ayrıca başka bir dilin ve kültürün varlığı ile ilgili farkındalık yaratarak öğrencilerinin küçük yaşlarda İngilizce öğrenimleriyle ilgili olumlu tutum geliştirmelerini sağlıyor.

Çankaya Üniversitesi
Güncellenen